

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B **STABILISEERIMIS- JA ASSOTSIEERIMISLEPING**
ühelt poolt Euroopa Ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahel
 (ELT L 108, 29.4.2010, lk 3)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Ühelt poolt Euroopa Ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu Protokoll, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga	L 93	2	28.3.2014
► <u>M2</u>	ELi ja Montenegro stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu otsus nr 1/2014, 12. detsember 2014	L 28	45	4.2.2015
► <u>M3</u>	ELi-Montenegro stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu otsus nr 1/2022, 9. veebruar 2022	L 156	72	9.6.2022

▼B

STABILISEERIMIS- JA ASSOTSIEERIMISLEPING

**ühelt poolt Euroopa Ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt
poolt Montenegro Vabariigi vahel**

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

IIRIMAA,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI VABARIIK,

MALTA,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

▼ B

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK

kes on Euroopa Ühenduse, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja Euroopa Liidu asutamislepingute lepinguosalisel, edaspidi „liikmesriigid”, ja

EUROOPA ÜHENDUS JA EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUS,

edaspidi „ühendus”,

ühelt poolt ning

MONTENEGRO VABARIIK, edaspidi „Montenegro”,

teiselt poolt,

koos edaspidi „lepinguosalisel”,

ARVESTADES lepinguosaliste vahelisi tihedaid sidemeid ja ühiseid väärtushinnanguid, nende soovi tugevdada neid sidemeid ning rajada vastastikusele ja mõlemapoolsele huvile lähedased ja pikaajalised suhted, mis võimaldaksid Montenegrol tugevdada ja laiendada suhteid ühenduse ja selle liikmesriikide vahel;

ARVESTADES selle lepingu tähtsust seoses Kagu-Euroopa riikide stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessiga, koostööl põhineva stabiilse Euroopa (mille alustalaks on Euroopa Liit) loomise ja tugevdamisega ning samuti stabiilsuspaktiga;

ARVESTADES Euroopa Liidu valmidust integreerida Montenegrot nii palju kui võimalik Euroopa poliitilise ja majandussüsteemi ning tunnustada teda Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „EL leping”) alusel võimaliku ELi liikmekandidaadina, kui Montenegro täidab 1993. aasta juuni Euroopa Ülemkogul kindlaks määratud kriteeriumid ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi tingimused ja rakendab edukalt käesolevat lepingut, eelkõige selle piirkondlikku koostööd käsitlevaid sätteid;

ARVESTADES Euroopa partnerlust, milles määratakse kindlaks tegevusprioriteedid, et toetada riigi püüdlusi Euroopa Liidule lähenemisel;

ARVESTADES lepinguosaliste püüdlust aidata kõigi vahenditega kaasa nii Montenegro kui kogu piirkonna poliitilisele, majanduslikule ja institutsioonilisele stabiliseerimisele kodanikuühiskonna ja demokraatia arendamise, institutsioonide ülesehitamise, avaliku halduse reformi, piirkondliku kaubandusintegratsiooni ja töhustatud majanduskoostöö, samuti laiaulatusliku koostöö (sealhulgas õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimustes) ning riikliku ja piirkondliku turvalisuse suurendamise kaudu;

ARVESTADES, et kõnealuse lepingu aluseks on lepinguosaliste kohustus suurendada poliitilist ja majanduslikku vabadust, austada õigusriigi põhimõtet ja inimõigusi, sealhulgas rahvusvähemuste õigusi, ning toetada demokraatia põhimõtteid mitmeparteisüsteemi ja vabade ning õiglaste valimiste kaudu;

▼ B

ARVESTADES, et lepinguosalised kohustuvad rakendama täiel määral kõiki ÜRO põhikirja ja OSCE dokumentide, eelkõige Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi lõppakti (edaspidi „Helsingi lõppakt“), Madridi ja Viini konverentside lõppdokumentide ning Pariisi uue Euroopa harta põhimõtteid ja sätteid ning täitma Kagu-Euroopa stabiilsuspaktist tulenevaid kohustusi, andes sellega panuse piirkondliku stabiilsuse arengusse ning piirkonna riikide koostöösse;

VEEL KORD KINNITADES põgenike ja riigi sees ümberasustatud isikute õigust naasta ning nende varade ja muude inimõiguste kaitset;

ARVESTADES lepinguosaliste kohustust järgida vabaturumajanduse ja säästva arengu põhimõtteid ja ühenduse valmisolekut aidata kaasa majandusreformidele Montenegros;

ARVESTADES lepinguosaliste kohustust arendada vabakaubandust kooskõlas WTO liikmelisusest tulenevate õiguste ja kohustustega;

ARVESTADES lepinguosaliste soovi arendada korrapärast poliitilist dialoogi vastastikust huvi pakkuvates kahepoolsetes ja rahvusvahelistes, sealhulgas piirkondlikes küsimustes, võttes arvesse Euroopa Liidu ühist välis- ja julgeolekupoliitikat;

ARVESTADES lepinguosaliste püüdlust võidelda organiseeritud kuritegevusega ning tugevdada koostööd terrorismivastases võitluses vastavalt 20. oktoobri 2001. aasta Euroopa konverentsi deklaratsioonile;

OLLES VEENDUNUD SELLES, et stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (edaspidi „käesolev leping“) loob uued tingimused nendevahelisteks majandussuheteks ning aitab eelkõige arendada kaubandust ja investeringuid, mis on otsustavad tegurid majanduse ümberkorraldamisel ja ajakohastamisel;

PIDADES SILMAS Montenegro püüdlust ühtlustada oluliste valdkondade õigusaktid ühenduse omadega ning neid tõhusalt rakendada;

VÕTTES ARVESSE ühenduse soovi pakkuda tõhusat toetust ümberkorralduste elluviimisel ning kasutada selleks kõiki võimalikke koostöövahendeid ning tehnilist, rahalist ja majanduslikku abi tervikliku mitmeaastase näidisprogrammi alusel;

KINNITADES, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu (edaspidi „EÜ asutamisleping“) III osa IV jaotise rakendusallasse jäävad käesoleva lepingu sätted seavad Ühendkuningriiki ja Iirimaa eraldi lepinguosalistena ja mitte ühenduse osana, kuni Ühendkuningriik või Iirimaa (olenevalt asjaoludest) teavitab Montenegrot, et ta on seotud lepinguga ühenduse osana vastavalt EL lepingule ja EÜ asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile. Sama kehtib Taani suhtes nendele lepingutele lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga kohaselt;

MEENUTADES Zagrebi tippkohtumist, kus kutsuti üles nii suhete tugevdamisele stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate riikide ja Euroopa Liidu vahel kui ka tõhustatud piirkondlikule koostööle;

▼B

MEENUTADES, et Thessaloníki tippkohtumisel tähtsustati stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kui Euroopa Liidu ja Lääne-Balkani riikide suhete poliitikaraamistikku ning juhiti tähelepanu nende riikide Euroopa Liiduga liitumise võimalusele nende reformide edenemisest ja tulemuslikkusest sõltuvalt;

MEENUTADES, et 19. detsembril 2006 kirjutati Bukarestis alla Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingule, millega suurendatakse piirkonna suutlikkust kaasata investeeringuid ning võimalusi maailmamajandusse integreerumiseks;

SOOVIDES LUUA tihedamat kultuurikoostööd ja teabevahetust,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

1. Käesolevaga luuakse assotsiatsioon ühelt poolt ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahel,
2. Assotsiatsiooni eesmärgid on:
 - a) toetada Montenegrot demokraatia tugevdamisel ja õigusriigi loomisel;
 - b) aidata kaasa poliitilise, majandusliku ja institutsioonilise stabiilsuse saavutamisele Montenegros ning kogu piirkonna stabiliseerimisele;
 - c) luua sobiv raamistik lepinguosaliste vahelisele poliitilisele dialoogile, mis võimaldab arendada nende vahel välja tihedad poliitilised suhted;
 - d) toetada Montenegrot majandusliku ja rahvusvahelise koostöö arendamisel, sealhulgas riigi õigusaktide ühtlustamise teel ühenduse õigusaktidega;
 - e) toetada Montenegrot toimivale turumajandusele ülemineku lõpuleviimisel;
 - f) edendada harmooniliste majandussidemete loomist ning arendada ühenduse ja Montenegro vahel järk-järgult välja vabakaubanduspiirkond;
 - g) edendada kõigis käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades piirkondlikku koostööd.

I JAOTIS

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 2

Inimõiguste ülddeklaratsioonis väljendatud ning inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, Helsingi lõppaktis ja Pariisi uue Euroopa hartas määratletud demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamine ning kinnipidamine nii rahvusvahelise õiguse ja õigusriigi põhimõtetest, sealhulgas täielik koostöö endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise

▼B

kriminaalkohtuga (EJRK), kui ka kinnipidamine Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi Bonni majanduskoostöökohtumise dokumendis kajastuvatest turumajanduse põhimõtetest on lepinguosaliste sise- ja välispoliitika aluseks ja käesoleva lepingu oluliseks tingimuseks.

Artikkel 3

Võitlus massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku vastu on käesoleva lepingu oluline osa.

Artikkel 4

Lepinguosalised kinnitavad rahvusvaheliste kohustuste täitmise, eelkõige EJRKga tehtava koostöö, tähtsust.

Artikkel 5

Rahvusvaheline ja piirkondlik rahu, stabiilsus ning heanaaberlike suhete, inimõiguste, rahvusvähemuste austamise ja kaitse arendamine on Euroopa Liidu Nõukogu 21. juuni 1999. aasta järeldustes osutatud stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis kesksel kohal. Käesolev leping sõlmitakse ja rakendatakse Euroopa Liidu nõukogu 29. aprilli 1997. aasta järelduste raames ja Montenegro tegeliku arengu põhjal.

Artikkel 6

Montenegro kohustub edendama koostööd ja heanaaberlikke suhteid teiste piirkonna riikidega, sealhulgas tegema asjakohasel määral vastastikuseid soodustusi seoses isikute, kaupade, kapitali ja teenuste vaba liikumisega ning toetama ühist huvi pakkuvaid projekte, eelkõige neid, mis on seotud piirihaldusega ning organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni, rahapesu, ebaseadusliku rände ja salakaubanduse, sealhulgas eriti inimkaubanduse, väike ja kergrelvade ning samuti uimastikaubanduse vastase võitlusega. Kõnealune kohustus on keskne tegur suhete ja koostöö arengus lepinguosaliste vahel ning aitab seega kaasa piirkondliku stabiilsuse kindlustamisele.

Artikkel 7

Lepinguosalised kinnitavad veelkord, et peavad tähtsaks terrorismivastast võitlust ja rahvusvaheliste kohustuste täitmist selles valdkonnas.

▼ **B***Artikkel 8*

Täielik assotsieerumine toimub järk-järgult ning lõpeb maksimaalselt 5aastase üleminekuperioodi lõpuks.

Artikliga 119 loodud stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu teeb korrapäraselt, tavaliselt igal aastal, ülevaate käesoleva lepingu rakendamise ning Montenegro õigus-, haldus-, institutsionaalsete ja majandusreformide vastuvõtmisest ja elluviimisest. See ülevaade lähtub käesoleva lepingu preambulast ning üldpõhimõtetest. Ülevaate tegemisel võetakse nõuetekohaselt arvesse Euroopa partnerluses kehtestatud prioriteete, mis on kõnealuse lepingu puhul asjakohased, ning jälgimine toimub stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide kohaselt, eriti stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi arenguaruande alusel.

Selle ülevaate põhjal esitab stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu soovitusi ning võib teha otsuseid. Kui ülevaate tegemisel määratakse kindlaks teatavad raskused, võidakse nende puhul kasutada lepinguga kehtestatud vaidluste lahendamise mehhanisme.

Täielik assotsieerimine toimub järk-järgult. Hiljemalt kolmandal aastal pärast käesoleva lepingu jõustumist teeb stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu käesoleva lepingu kohaldamise kohta põhjaliku ülevaate. Selle ülevaate põhjal hindab stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu Montenegro edusamme ning võib teha otsuseid assotsieerimise järgmiste etappide kohta.

Ülalmainitud ülevaadet ei kohaldata kapitali vaba liikumise suhtes, mille jaoks nähakse ette erigraafik IV jaotises.

Artikkel 9

Käesolev leping ja selle rakendamine on täielikult kooskõlas WTO asjaomaste sätetega, eriti 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskoostöölepingu (GATT 1994) XXIV artikli ning teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) V artikliga.

II JAOTIS

POLIITILINE DIALOOG*Artikkel 10*

1. Poliitilist dialoogi lepinguosaliste vahel arendatakse edasi käesolevast lepingust lähtudes. Dialoog täiendab ja kindlustab Euroopa Liidu ning Montenegro vastastikust lähenemist ning aitab kaasa ühtekuuluvusel ja uutel koostöövormidel põhinevate tihedate sidemete loomisele lepinguosaliste vahel.

2. Poliitiline dialoog peaks eelkõige soodustama:

a) Montenegro täielikku integreerumist demokraatlike riikide ühendusse ning järkjärgulist lähenemist Euroopa Liidule;

▼B

- b) lepinguosaliste seisukohtade lähendamist rahvusvahelistes küsimustes, sh ÜVJP küsimustes, vahetades asjakohast teavet eelkõige küsimustes, mis lepinguosalisi tõenäoliselt märkimisväärselt mõjutavad;
- c) piirkondlikku koostööd ning heanaaberlike suhete arengut;
- d) ühiseid vaateid Euroopa julgeolekule ja stabiilsusele, kaasa arvatud koostööd Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkondades.

3. Lepinguosalised on seisukohal, et massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levik nii riiklikul kui mitteriiklikul tasandil on kõige tõsisemaks ohuks rahvusvahelisele stabiilsusele ja julgeolekule. Lepinguosalised lepivad seepärast kokku, et teevad koostööd ning võitlevad massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku vastu, tagades desarmeerimist ja tuumarelva leviku tõkestamist käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ja kokkulepete ning muude asjakohaste rahvusvaheliste kohustuste täieliku täitmise ja rakendamise siseriiklikul tasandil. Lepinguosalised nõustuvad, et kõnealune säte on üks käesoleva lepingu olulistest tingimustest ning neid täiendava ja tugevdava poliitilise dialoogi osa.

Lepinguosalised lepivad samuti kokku, et teevad koostööd ja võitlevad massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku vastu,

- a) võttes meetmed asjakohaste rahvusvaheliste õigusaktide allkirjastamiseks või ratifitseerimiseks või vajadusel nendega ühinemiseks ja nende täielikuks rakendamiseks;
- b) luues tõhusa siseriikliku ekspordikontrollisüsteemi nii massihävitusrelvadega seotud kaupade transiidi kui ka ekspordi kontrollimiseks, sealhulgas massihävitusrelvadega seotud kahese kasutusega tehnoloogiate lõppkasutuse jälgimiseks, ning kehtestades ekspordikontrolli eeskirjade rikkumise eest tõhusad karistused;
- c) Kõnealust teemat käsitlevat dialoogi võib pidada piirkondlikul tasandil.

Artikkel 11

1. Poliitilist dialoogi arendatakse peamiselt stabiliseerimis- ja assotseerimisenõukogus, kellel on üldvastutus lepinguosaliste poolt talle lahendamiseks esitatud küsimustega tegelemisel.

2. Lepinguosaliste soovil võib poliitiline dialoog toimuda ka järgmistes vormides:

- a) vajaduse korral kohtumised ühelt poolt Montenegrot esindavate kõrgemate ametnike ja teiselt poolt Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi, ühise välis- ja julgeolekupoliitika peasekretäri/kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni vahel;

▼B

- b) dialoog kõigi diplomaatiliste kanalite kaudu, sealhulgas asjakohased kontaktid kolmandates riikides, ÜROs, OSCEs, Euroopa Nõukogus ning teistel rahvusvahelistel foorumitel;
- c) kõik muud vahendid, mis võivad soodustada selle dialoogi süvendamist, arendamist ja tugevdamist, sh 19. ja 20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu järeldustes vastuvõetud Thessaloníki tegevussuunistes kindlaks määratud vahendid.

Artikkel 12

Parlamendi tasandil toimub poliitiline dialoog artikli 125 alusel moodustatud parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee raames.

Artikkel 13

Poliitiline dialoog võib toimuda mitmepoolses raamistikus ning ka piirkondliku dialoogina, hõlmates teisi piirkonna riike, sh ELi ja Lääne-Balkani foorumi raames.

III JAOTIS

PIIRKONDLIK KOOSTÖÖ*Artikkel 14*

Kooskõlas kohustusega tagada rahvusvaheline ja piirkondlik rahu ja stabiilsus ning arendada heanaaberlikke suhteid, edendab Montenegro aktiivselt piirkondlikku koostööd. Ühendus võib oma tehnilise abi programmidega toetada piirkondlikke ja piiriüleseid projekte.

Kui Montenegro kavatseb süvendada koostööd mõnega artiklites 15, 16 või 17 nimetatud riikidest, tuleb tal sellest teavitada ühendust ja selle liikmesriike ning vastavalt X jaotisele arvestada nende seisukohaga.

Montenegro rakendab täies mahus olemasolevaid kahepoolsed lepingud, mis on sõlmitud kooskõlas 27. juunil 2001. aastal Brüsselis Serbia ja Montenegro poolt alla kirjutatud kaubavahetuse soodustamise ja liberaalseerimise vastastikuse mõistmise memorandumini ja 19. detsembril 2006. aastal Bukarestis alla kirjutatud Kesk-Euroopa vabakaubanduslepinguga.

*Artikkel 15***Koostöö teiste ELiga stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlminud riikidega**

Pärast käesolevale lepingule alla kirjutamist alustab Montenegro läbirääkimisi stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlminud riikidega, et

▼B

sõlmida asjaomaste riikide vahelise koostöö laiendamiseks kahepoolsed piirkondliku koostöö konventsioonid.

Nimetatud konventsioonide keskseks osaks on:

- a) poliitiline dialoog;
- b) vabakaubanduspiirkondade loomine lepinguosaliste vahel kooskõlas WTO asjaomaste sätetega;
- c) töötajate vaba liikumise, asutamisvabaduse, teenuste osutamise, jooksvate maksete, kapitali vaba liikumise ning teiste isikute vaba liikumist käsitlevate meetmetega seotud vastastikused soodustused, mille tase on samaväärne kõnealuses lepingus sätestatuga;
- d) sätted, mis käsitlevad koostööd teistes valdkondades, eelkõige õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimustes, sõltumata sellest, kas neid on käesolevas lepingus nimetatud.

Nimetatud konventsioonid sisaldavad sätteid vajalike institutsiooniliste mehhanismide loomiseks.

Konventsioonid sõlmitakse kahe aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist. Montenegro valmisolek selliste konventsioonide sõlmimiseks on Montenegro ja Euroopa Liidu vaheliste suhete edasise arengu tingimuseks.

Montenegro alustab samalaadseid läbirääkimisi piirkonna ülejäänud riikidega pärast seda, kui need riigid on kirjutanud alla stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingule.

Artikkel 16

Koostöö teiste stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate riikidega

Montenegro teeb piirkondlikku koostööd teiste stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate riikidega osades või kõikides käesoleva lepinguga hõlmatud ning eelkõige ühist huvi pakkuvates valdkondades. Selline koostöö peab alati olema kooskõlas lepingu põhimõtete ja eesmärkidega.

Artikkel 17

Koostöö Euroopa Liidu teiste kandidaatriikidega, kes stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis ei osale

1. Montenegro peaks edendama koostööd ja sõlmima piirkondliku koostöö konventsiooni Euroopa Liidu kandidaatriikidega igas käesoleva lepinguga hõlmatud koostöövaldkonnas. Selliste konventsioonide eesmärk peaks olema Montenegro ja kõnealuse riigi vaheliste kahepoolsete suhete järkjärguline vastavusse viimine ühenduse ja selle liikmesriikide ning kõnealuse riigi vaheliste suhete asjaomase osaga.

▼B

2. Montenegro alustab läbirääkimisi ühendusega tolliliidu moodustanud Türgiga vastastikku kasuliku lepingu sõlmimiseks, millega luuakse GATT 1994 artikli XXIV kohaselt vabakaubanduspiirkond ning liberaliseeritakse asutamiseõigus ja teenuste pakkumine nende vahel käesolevas lepingus sätestatud tasemel vastavalt GATSi artiklile V.

Läbirääkimistega tuleks alustada niipea kui võimalik, et sõlmida eespool nimetatud leping enne artikli 18 lõikes 1 osutatud üleminekuperioodi lõppu.

IV JAOTIS

KAUPADE VABA LIIKUMINE

Artikkel 18

1. Ühendus ja Montenegro loovad kuni viie aasta jooksul alates käesoleva lepingu jõustumisest järk-järgult kahepoolse vabakaubanduspiirkonna vastavalt käesoleva lepingu sätetele ning kooskõlas 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni vastuvõetud sätetega. Seejuures võtavad nad arvesse allpool sätestatud konkreetseid nõudeid.

2. Lepinguosaliste vahelises kaubavahetuses kasutatakse kaupade klassifitseerimiseks koondnomenklatuuri.

3. Käesoleva lepingu puhul sisaldavad tollimaksud ja samaväärse toimega maksud maksu või lõivu, mis on kehtestatud seoses kauba impordi või ekspordiga, sealhulgas mis tahes kujul lisamaksu või lõivu seoses sellise impordi või ekspordiga, kuid ei sisalda:

a) GATT 1994 artikli III lõike 2 kohasele siseriiklikule maksule vastavaid makse;

b) dumpinguvastaseid ega tasakaalustusmeetmeid;

c) osutatud teenuste kuludega samaulatuslikke tasusid või makse.

4. Iga toote tollimaksu baasmäär, mille suhtes kohaldatakse käesolevas lepingus sätestatud järk-järgulisi vähendamisi, on:

a) nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87⁽¹⁾ loodud ühenduse ühise tollitariifistiku maksumäärad, mida käesoleva lepingu allkirjastamise päeval tegelikult erga omnes kohaldati;

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EMÜ) nr 2658/87 (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

▼B

b) kohaldatav Montenegro tollimaks. ⁽¹⁾

5. Kui pärast käesolevale lepingule allakirjutamist kohaldatakse *erga omnes* teatavaid tollimaksude vähendamisi, mis tulenevad:

a) WTOga peetud tollimaksu läbirääkimistest, või

b) Montenegro ühinemisest WTOga, või

c) Montenegro WTOga ühinemise järgsetest edasistest tollimaksude vähendamisest,

kõnealused vähendatud tollimaksud asendatakse alates asjaomaste vähendamiste kohaldamise alguskuupäevast lõikes 4 osutatud tollimaksu baasmääraga.

6. Ühendus ja Montenegro teatavad teineteisele oma tollimaksu baasmäärad.

I PEATÜKK

Tööstustooted

Artikkel 19

Mõiste

1. Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse ühendusest ja Montenegrost pärit toodete suhtes, mis on loetletud kaupade koondnomenklatuuri gruppides 25 kuni 97, välja arvatud WTO põllumajanduslepingu I lisa I punkti alapunktis ii loetletud tooted.

2. Kauplemine Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu reguleerimisalasse kuuluvate toodetega toimub kooskõlas nimetatud lepingu sätetega.

Artikkel 20

Tööstustooteid käsitlevad ühenduse soodustused

1. Montenegrost pärit tööstustoodete suhtes ühendusse importimisel kohaldatavad imporditollimaksud ja samaväärse toimega maksud kaotatakse käesoleva lepingu jõustumisel.

2. Montenegrost pärit tööstustoodete suhtes ühendusse importimisel kohaldatavad koguselised piirangud ja samaväärse toimega meetmed kaotatakse käesoleva lepingu jõustumisel.

⁽¹⁾ Montenegro ametlik väljaanne nr 17/07.

▼B*Artikkel 21***Tööstustooteid käsitlevad Montenegro soodustused**

1. Ühendusest pärit, I lisas nimetamata tööstustoodete suhtes Montenegros kohaldatav imporditollimaks kaotatakse käesoleva lepingu jõustumisel.
2. Ühendusest pärit tööstustoodete suhtes Montenegrosse importimisel kohaldatavad imporditollimaksudega samaväärse toimega maksud kaotatakse käesoleva lepingu jõustumisel.
3. I lisas loetletud ühendusest pärit tööstustoodete suhtes Montenegros kohaldatavat imporditollimakse vähendatakse ja kaotatakse järkjärgult vastavalt kõnealusel lisas olevale ajakavale.
4. Ühendusest pärit tööstustoodete suhtes Montenegros kohaldatavad koguselised impordipiirangud ja samaväärse toimega meetmed kaotatakse käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.

*Artikkel 22***Ekspordi käsitlevad tollimaksud ja piirangud**

1. Ühendus ja Montenegro kaotavad käesoleva lepingu jõustumisel kõik eksporditollimaksud ja samaväärse toimega maksud.
2. Ühendus ja Montenegro kaotavad käesoleva lepingu jõustumisel kõik koguselised ekspordipiirangud ja samaväärse toimega meetmed.

*Artikkel 23***Tollimaksude kiirem vähendamine**

Montenegro kinnitab, et ta on valmis vähendama kaubavahetuses ühendusega kohaldatavaid tollimakse kiiremini, kui on ette nähtud artiklis 21, kui üldine majanduslik olukord ja asjaomase majandussektori olukord seda võimaldavad.

Stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogu analüüsib olukorda ja esitab asjakohased soovitused.

*II PEATÜKK***Põllumajandus ja kalandus***Artikkel 24***Mõiste**

1. Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse ühendusest või Montenegrost pärit põllumajandus- ja kalandustoodetega kauplemise suhtes.

▼B

2. Termin „põllumajandus- ja kalandustooted” tähendab kaupade koondnomenklatuuri gruppidesse 1 kuni 24 kuuluvaid tooteid ja WTO põllumajanduslepingu I lisa I punkti alapunktis ii loetletud tooteid.

3. Nimetatud mõiste hõlmab gruppi 3, rubriikidesse 1604 ja 1605 ja alamrubriikidesse 0511 91, 2301 20 ja ex 1902 20 („täidisega pasta-tooted, mis sisaldavad rohkem kui 20 % massist kala, vähilaadseid, molluskeid või muid veeselgrootuid”) kuuluvaid kala- ja kalandustooteid.

*Artikkel 25***Töödeldud põllumajandustooted**

Protokollis nr 1 on sätestatud nimetatud protokollis loetletud töödeldud põllumajandustoodetega kauplemise kord.

*Artikkel 26***Montenegrost pärit põllumajandustoodete importi käsitlevad ühenduse soodustused**

1. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast kaotab ühendus kõik Montenegrost pärit põllumajandustoodete impordi suhtes kohaldatavad koguselised piirangud ja samaväärse toimega meetmed.

2. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast kaotab ühendus Montenegrost pärit põllumajandustoodete, välja arvatud kaupade koondnomenklatuuri rubriikidesse 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 ja 2204 kuuluvate toodete suhtes kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega maksud.

Kui kaupade koondnomenklatuuri gruppidesse 7 ja 8 kuuluvate kaupade puhul on ühise tollitariifistikuga ette nähtud väärtuseline tollimaks ja koguseline tollimaks, kaotatakse ainult tollimaksu väärtuseline osa.

3. Alates käesoleva lepingu jõustumispäevast sätestab ühendus Montenegrost pärit ja II lisas määratletud *baby-beef*-toodete suhtes kohaldatavaks tollimaksuks 20 % ühenduse ühtses tollitariifistikus sätestatud väärtuselisest tollimaksust ja 20 % tollitariifistikus sätestatud koguselisest tollimaksust rümbamassina väljendatud 800 tonni suuruse aastase tariifikvoodi piires.

*Artikkel 27***Põllumajandustooteid käsitlevad Montenegro soodustused**

1. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast kaotab Montenegro kõik ühendusest pärit põllumajandustoodete impordi suhtes kohaldatavad koguselised piirangud ja samaväärse toimega meetmed.

2. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast Montenegro:

▼B

- a) kaotab teatavate ühendusest pärit ja III lisa punktis a loetletud põllumajandustoodete impordi suhtes kohaldatavad tollimaksud;
- b) vähendab järk-järgult teatavate ühendusest pärit ja III lisa punktis b loetletud põllumajandustoodete impordi suhtes kohaldatavad tollimaksud vastavalt nimetatud lisa iga toote jaoks sätestatud ajakavale;
- c) vähendab järk-järgult teatavate ühendusest pärit ja III lisa punktis b loetletud põllumajandustoodete impordi suhtes kohaldatavad tollimaksud 50 % võrra vastavalt nimetatud lisa iga toote jaoks sätestatud ajakavale.

▼M1

- 3. Alates käesoleva lepingu protokoll, millega võetakse arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, jõustumisest kohaldab Montenegro teatavate Euroopa Liidust pärit põllumajandustoodete impordi suhtes tollimakse, mis on loetletud III lisa punktis d, seal märgitud koguste piires.

▼B*Artikkel 28***Veini ja kangete alkoholsete jookide protokoll**

Protokollis nr 2 osutatud veini ja kangete alkoholsete jookide suhtes kohaldatavad meetmed on sätestatud nimetatud protokollis.

*Artikkel 29***Ühenduse soodustused kalale ja kalandustoodetele**

- 1. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast kaotab ühendus kõik Montenegrost pärit kala- ja kalandustoodete impordi suhtes kohaldatavad koguselised piirangud ja samaväärse toimega meetmed.
- 2. Alates käesoleva lepingu jõustumisest kaotab ühendus kõik Montenegrost pärit kala ja kalandustoodete (välja arvatud IV lisa loetletud kala ja kalandustoodete) suhtes kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega meetmed. IV lisa loetletud toodete suhtes kohaldatakse nimetatud lisa sätteid.

*Artikkel 30***Montenegro soodustused kalale ja kalandustoodetele**

- 1. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast kaotab Montenegro kõik ühendusest pärit kala- ja kalandustoodete impordi suhtes kohaldatavad koguselised piirangud ja samaväärse toimega meetmed.

▼B

2. Alates käesoleva lepingu jõustumisest kaotab Montenegro kõik ühendusest pärit kala ja kalandustoodete (välja arvatud V lisas loetletud kala ja kalandustoodete) suhtes kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega meetmed. V lisas loetletud toodete suhtes kohaldatakse nimetatud lisa sätteid.

▼M1

3. Alates käesoleva lepingu protokoll, millega võetakse arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, jõustumisest kaotab Montenegro kõik ühendusest pärit kala ja kalandustoodete (välja arvatud Va lisas loetletud kala ja kalandustoodete) suhtes kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega meetmed. V lisas loetletud toodete suhtes kohaldatakse nimetatud lisa sätteid.

▼B*Artikkel 31***Läbivaatamisklausel**

Võttes arvesse põllumajandus- ja kalandustoodetega kauplemise mahtu lepinguosaliste vahel, nende erilist tundlikkust, ühenduse ühise põllumajandus- ja kalanduspoliitika ning Montenegro põllumajandus- ja kalanduspoliitika eeskirju, põllumajanduse ja kalanduse rolli Montenegro majanduses ning WTO raames peetavate mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste tulemusi ja Montenegro tulevast ühinemist WTOga, vaatavad ühendus ja Montenegro hiljemalt kolme aasta möödumisel käesoleva lepingu jõustumisest stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogus süsteemataoliselt ja asjakohasel vastastikusel alusel toodete kaupa läbi võimalused teha teineteisele täiendavaid soodustusi põllumajandus- ja kalandustoodetega kauplemise ulatuslikumaks liberaliseerimiseks.

*Artikkel 32***Põllumajanduse ja kalanduse kaitseklauslid**

Kui ühe lepinguosalise territooriumilt pärit toodete import, mille suhtes kohaldatakse artiklite 25, 26, 27, 28, 29 ja 30 kohaselt tehtud soodustust, tekitab teise lepinguosalise turgudel või siseriiklikes reguleerimismehhanismides tõsiseid häireid, alustavad mõlemad lepinguosalsed viivitamata konsultatsioone olukorrale sobiva lahenduse leidmiseks, olenemata muudest käesoleva lepingu, eriti selle artikli 41 sätetest ning võttes arvesse põllumajandus- ja kalandusturu erilist tundlikkust. Kuni sellise lahenduse leidmiseni võib asjaomane lepinguosaline võtta vajalikuks peetavaid meetmeid.

*Artikkel 33***Põllumajandus- ja kalandustoodete ning toiduainete, välja arvatud veini ja kangete alkoholsete jookide geograafiliste tähiste kaitse**

1. Montenegro pakub kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud tingimustega kaitset ühenduses nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja

▼B

päritolunimetuste kaitse kohta)⁽¹⁾ alusel registreeritud ühenduse geograafilistele tähistele. Montenegro geograafilised tähised on sobivad registreerimiseks ühenduses nimetatud määruse tingimuste alusel.

2. Montenegro keelab oma territooriumil selliste ühenduses kaitstud võrreldavate toodete nimede igasuguse kasutuse, mis ei ühildu geograafilise tähise kirjeldusega. Käesolevat kohaldatakse ka juhul, kui on märgitud kauba tegelik geograafiline päritolu, geograafilist tähist kasutatakse tõlkes, nimetusele lisatakse sellised mõisted nagu liik, tüüp, stiil, imitatsioon, meetod või muud sarnased väljendid.

3. Montenegro keeldub sellise kaubamärgi registreerimisest, mille kasutus vastab lõikes 2 viidatud olukordadele.

4. Kaubamärke, mille kasutus vastab lõikes 2 viidatud olukordadele ning mis on registreeritud Montenegros või mida kasutatakse seal, lõpetatakse nende kasutamine pärast 1. jaanuari 2009. aastal. Siiski ei kohaldata käesolevat Montenegros registreeritud kaubamärkide ja kolmandate riikide kodanikele kuuluvate kasutatavate kaubamärkide suhtes eeldusel, et need ei eksita oma olemuse tõttu avalikkust kaupade kvaliteedi, kirjelduse ja geograafilise päritolu osas.

5. Vastavalt lõikele 1 kaitstud geograafiliste tähistele kasutamine kaupade tavapärase nimetustena tavakeeles lõpetatakse Montenegros hiljemalt 1. jaanuaril 2009. aastal.

6. Montenegro tagab, et pärast 1. jaanuari 2009 tema territooriumilt eksporditud kaubad ei riku käesoleva artikli sätteid.

7. Montenegro tagab omal algatusel ning mis tahes huvitatud isiku palvel lõigetes 1 kuni 6 viidatud kaitse.

*III PEATÜKK**Üldsätted**Artikkel 34***Kohaldamisala**

Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse kõigi kaupadega kauplemise suhtes lepinguosaliste vahel, kui käesolevas peatükis ega protokollis nr 1 ei ole sätestatud teisiti.

⁽¹⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 12. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 952/2007 (ELT L 210, 10.8.2007, lk 26).

▼B*Artikkel 35***Soodsamad soodustused**

Käesoleva jaotise sätteid ei mõjuta mingil moel soodsamate meetmete ühepoolset kohaldamist teiste lepinguosalise poolt.

*Artikkel 36***Status quo**

1. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast ei kehtestata ühenduse ja Montenegro vahelises kaubavahetuses impordi ega ekspordi suhtes uusi tollimakse ega samaväärsse toimega makse ning juba kehtivaid makse ei suurendata.

2. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast ei kehtestata ühenduse ja Montenegro vahelises kaubavahetuses impordi ega ekspordi suhtes uusi koguselisi piiranguid ega samaväärsse toimega meetmeid ning juba kehtivaid piiranguid ei karmistata.

3. Ilma et see piiraks artiklite 26, 27, 28, 29 ja 30 alusel tehtud soodustusi, ei piira käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 sätteid mingil moel Montenegro ja ühenduse põllumajandus- ja kalanduspoliitika järgimist ega nimetatud poliitika alusel meetmete võtmist, kui see ei mõjuta II–V lisas ja protokollis nr 1 sätestatud impordikorda.

*Artikkel 37***Maksualase diskrimineerimise keeld**

1. Ühendus ja Montenegro hoiduvad kohaldamast sisemaksustamise meetmeid või korda, mis on otseselt või kaudselt diskrimineerivad teise lepinguosalise territooriumilt pärinevate samasuguste toodete suhtes, ning tühistavad sellised meetmed või sellise korra, kui need on olemas.

2. Ühe lepinguosalise territooriumile eksporditud toodete puhul ei tohi kaudsete sisemaksude tagasimaksud olla suuremad kui nende suhtes kehtestatud kaudsed riigimaksud.

*Artikkel 38***Fiskaalsed tollimaksud**

Imporditollimaksude kaotamist käsitlevaid sätteid kohaldatakse ka fiskaalsete tollimaksude suhtes.

▼B*Artikkel 39***Tolliliidud, vabakaubanduspiirkonnad, piiriülesed kokkulepped**

1. Käesolev leping ei välista tolliliitude, vabakaubanduspiirkondade või piirikaubanduse korra säilitamist või loomist, kui nendega ei muudeta käesolevas lepingus ettenähtud kaubavahetuskorda.

2. Artiklis 18 nimetatud üleminekuajal ei mõjuta käesolev leping sellise kaupade liikumist reguleeriva konkreetse sooduskorra rakendamist, mis on ette nähtud kas ühe või mitme liikmesriigi ning Serbia ja Montenegro vahel varem sõlmitud lepingutega või mis tulenevad Montenegro poolt piirkondliku kaubanduse edendamiseks sõlmitud III jaotises mainitud kahepoolsetest kokkulepetest.

3. Lepinguosalised peavad stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogus nõu käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud kokkulepete üle ning taotluse korral muude oluliste küsimuste üle, mis on seotud kolmandate riikidega kauplemise poliitikaga. Eelkõige peetakse niiviisi nõu kolmanda riigi ühinemisel liiduga, et tagada ühenduse ja Montenegro käesolevas lepingus väljendatud vastastikuste huvide arvestamine.

*Artikkel 40***Dumping ja subsiidiumid**

1. Ükski käesoleva lepingu säte ei takista kummalgi lepinguosalisel võtta kaubanduse kaitsmiseks meetmeid kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 ja artikliga 41.

2. Kui üks lepinguosaline leiab, et kaubavahetuses teise lepinguosalisega kasutatakse dumpingut ja/või tasakaalustavaid subsiidiume, võib see lepinguosaline võtta asjakohaseid meetmeid niisuguse tegevuse vastu WTO 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VI artikli rakendamise lepingu, WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu ja oma asjaomaste siseriiklike õigusaktide kohaselt.

*Artikkel 41***Kaitseklausel**

1. Lepinguosaliste vahel kohaldatakse GATT 1994 XIX artikli ja WTO kaitsemeetmete lepingu sätteid.

2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1, kui mõnda ühe lepinguosalise toodet imporditakse teise lepinguosalise territooriumile sellistes suurenevates kogustes ja sellistel tingimustel, et see tekitab või ähvardab tekitada:

a) märgatavat kahju samasuguste või otseselt konkureerivate toodete omamaisele tootmisharule importiva lepinguosalise territooriumil, või

▼B

- b) tõsiseid häireid mõnes majandusharus või raskusi, millega võib kaasneda majandusliku olukorra tõsine halvenemine mõnes importiva lepinguosalise piirkonnas,

võib importiv lepinguosaline võtta sobivaid kahepoolseid kaitsemeetmeid käesolevas artiklis sätestatud tingimustel ja korras.

3. Vastavalt lõikes 2 määratletule ei tohi teise lepinguosalise impordile suunatud kahepoolsed kaitsemeetmed olla ulatuslikumad, kui on vaja tekkinud raskuste heastamiseks, mis tulenevad käesoleva lepingu kohaldamisest. Vastuvõetud kaitsemeetmed peaksid seisnema kehtivate käesolevas lepingus sätestatud tollimaksumäärade suurendamise või vähendamise peatamises asjaomase toote puhul kuni maksimaalselt selle toote suhtes kehtiva, artikli 18 lõike 4 punktides a ja b ning lõikes 5 viidatud enamsoodustusrežiimi tollimaksule vastava piirini. Sellised meetmed peavad sisaldama sätteid, mis viivad meetmete järkjärgulise kaotamiseni hiljemalt määratud tähtaja jooksul ning nende võtmise aeg ei tohi olla pikem kui kaks aastat.

Väga erandlike asjaolude korral võib meetmeid pikendada kokku kuni kahe aasta võrra. Kui teatava toote suhtes on kohaldatud kahepoolseid kaitsemeetmeid, ei kohaldata selle toote suhtes selliseid meetmeid vähemalt nelja aasta jooksul pärast nimetatud meetme kohaldamise lõppu.

4. Käesolevas artiklis nimetatud juhtudel enne käesolevas artiklis sätestatud meetmete võtmist või käesoleva artikli lõike 5 punkti b kohaldamise korral esitab ühelt poolt ühendus või teiselt poolt Montenegro võimalikult kiiresti stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule kogu asjakohase teabe, mis on vajalik mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduse leidmiseks.

5. Lõigete 1, 2, 3 ja 4 rakendamisel kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) käesolevas artiklis nimetatud olukorrast tulenevad probleemid esitatakse koheselt läbivaatamiseks stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule, kes võib teha nende raskuste kõrvaldamiseks vajaliku otsuse.

Kui stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu või eksportiv lepinguosaline ei ole kolmekümne päeva jooksul pärast stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule teatamisest teinud nende probleemide kõrvaldamiseks vajalikku otsust ega leidnud muud rahuldavat lahendust, võib importiv lepinguosaline võtta sobivad meetmed probleemi lahendamiseks käesoleva artikli sätete kohaselt. Kaitsemeetmete valimisel tuleb esmatähtsaks pidada neid meetmeid, mis segavad käesolevas lepingus sätestatud korra toimimist kõige vähem. Vastavalt GATT 1994 XIX artiklile ja WTO kaitsemeetmete lepingule kohaldatavate kaitsemeetmete puhul tuleb säilitada käesoleva lepinguga antud soodustuste tase/marginaal.

▼B

- b) Kui viivitatut reageerimist nõudvate erandlike ja kriitiliste asjaolude tõttu on kas eelnev teavitamine või läbivaatamine võimatu, võib asjaomane lepinguosaline käesolevas artiklis nimetatud olukordades kohaldada viivitamata ajutisi meetmeid, mis on vajalikud olukorra lahendamiseks, teavitades sellest viivitamata teist lepinguosalist.

Kaitsemeetmetest teatatakse viivitamata stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogule, kus neid käsitletakse regulaarselt toimuvatel konsultatsioonidel, eelkõige selleks, et koostada ajakava nende kaotamiseks niipea, kui asjaolud võimaldavad.

6. Kui ühelt poolt ühendus või teiselt poolt Montenegro kohaldab käesolevas artiklis nimetatud probleeme põhjustada võivate toodete impordi suhtes halduskorda, mille eesmärk on anda kiiresti teavet kaubavoogude suundumuste kohta, teavitab ta sellest teist lepinguosalist.

*Artikkel 42***Puuduse korral kohaldatavad sanktsioonid**

1. Kui käesoleva jaotise sätete järgimine toob kaasa:
 - a) eksportivale lepinguosalisele olulise toiduaine või muu toote tõsise puuduse või selle ohu või
 - b) sellise toote reeksporti kolmandasse riiki, mille suhtes eksportiv lepinguosaline on kehtestanud koguselised ekspordipiirangud, eksporditollimaksud või samaväärse toimega meetmed või maksud, ja kui eespool nimetatud olukord põhjustab või võib põhjustada eksportiva lepinguosalise jaoks tõsiseid raskusi,

võib see lepinguosaline võtta sobivaid meetmeid käesolevas artiklis sätestatud tingimustel ja korras.

2. Meetmete valimisel tuleb esmatähtsaks pidada neid meetmeid, mis segavad käesolevas lepingus sätestatud korra toimimist kõige vähem. Selliseid meetmeid ei kohaldata viisil, mille tagajärjeks oleks samasugustes tingimustes meelevaldne või põhjendamatu diskrimineerimine või kaubavahetuse varjatud piiramine, ning kui asjaolud ei õigusta enam meetmete säilitamist, siis need tühistatakse.

3. Enne lõikes 1 nimetatud meetmete võtmist või lõike 4 kohaldamise puhul võimalikult kiiresti esitab vastavalt asjaoludele kas ühendus või Montenegro stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogule kogu asjakohase teabe, et leida mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus. Stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogus võivad lepinguosalsed kokku leppida kõigis võimalikes meetmetes, mida on vaja raskuste lõpetamiseks. Kui kokkuleppele ei jõuta kolmekümne päeva jooksul pärast seda, kui küsimus edastati stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogule, võib eksportiv lepinguosaline asjaomaste toodete ekspordi suhtes käesoleva artikli alusel meetmeid kohaldada.

▼B

4. Kui viivitamatut reageerimist nõudvate erandlike ja kriitiliste asjaolude tõttu on eelnev teavitamine või läbivaatamine võimatu, võib ühendus või Montenegro kohaldada viivitamata ettevaatusabinõusid, mis on vajalikud olukorra lahendamiseks, teavitades sellest viivitamata teist lepinguosalist.

5. Kõigist vastavalt käesolevale artiklile kohaldatud meetmetest teatatakse viivitamata stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule, kus neid käsitletakse regulaarselt toimuvatel konsultatsioonidel eelkõige selleks, et koostada ajakava nende kaotamiseks niipea, kui asjaolud võimaldavad.

*Artikkel 43***Riigimonopolid**

Montenegro tagab, et kaubandusliku iseloomuga monopolide puhul ei oleks pärast käesoleva lepingu jõustumist kaupade hankimise ja turustamise tingimustes liikmesriikide ja Montenegro kodanike vahel mitte mingisugust diskrimineerimist.

*Artikkel 44***Päritolureeglid**

Kui käesolevas lepingus ei ole ette nähtud teisiti, on päritolureeglid käesoleva lepingu sätete kohaldamiseks sätestatud protokollis nr 3.

*Artikkel 45***Lubatud piirangud**

Käesolev leping ei välista selliste impordi-, ekspordi- või transiidikeelude või -piirangute kohaldamist, mis on õigustatud kõlbluse, avaliku korra või julgeoleku seisukohast seotud inimeste, loomade või taimede elu ja tervise, rahvuslike kunsti-, ajaloo- või muinasväärtuste või intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi kaitsega või kulda ja hõbedat käsitlevate eeskirjadega. Sellised keelud või piirangud ei tohi siiski kujutada endast meelevaldse diskrimineerimise vahendit ega lepinguosaliste vahelise kaubanduse varjatud piiramist.

*Artikkel 46***Halduskoostööst hoidumine**

1. Lepinguosalised nõustuvad, et halduskoostöö on äärmiselt oluline käesoleva jaotise kohaselt võimaldatud sooduskohtlemise rakendamiseks ja kontrollimiseks, ning rõhutavad oma püüdu võidelda eeskirjade eiramise ja pettuse vastu tolli- ja sellega seotud küsimustes.

▼B

2. Kui üks lepinguosaline on objektiivse teabe põhjal avastanud halduskoostööst hoidumise ja/või eeskirjade eiramise või pettuse käesoleva jaotise alusel, võib see lepinguosaline vastavalt käesolevale artiklile ajutiselt peatada asjaomase toote / asjaomaste toodete sooduskohtlemise.

3. Käesolevas artiklis kasutatud mõiste „halduskoostööst hoidumine” tähendab muu hulgas:

- a) asjaomase toote / asjaomaste toodete päritolustaatus kontrollimise kohustuse korduvat täitmatajätmist;
- b) korduvat keeldumist või põhjendamatut viivitust sellele järgneva päritolutoendi kontrolli teostamisel ja/või selle tulemustest teavitamisel;
- c) korduvat keeldumist või põhjendamatut viivitust loa hankimisel halduskoostöö missioonide korraldamiseks, et kontrollida kõnealuse sooduskohtlemise võimaldamisega seotud dokumentide autentsust või andmete õigsust.

Käesoleva artikli tähenduses võidakse eeskirjade eiramist või pettust tuvastada muu hulgas siis, kui ilma rahuldava selgituseta toimub toodete impordis kiire kasv, mis ületab teise lepinguosalise tavapärase tootmis- ja ekspordimahu taset ja mis on seotud objektiivse teabega eeskirjade eiramise või pettuse kohta.

4. Ajutist peatamist kohaldatakse järgmistel tingimustel:

- a) lepinguosaline, kes on objektiivse teabe põhjal avastanud halduskoostööst hoidumise ja/või eeskirjade eiramise või pettuse, teavitab sellest viivitamata stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteed ja esitab komiteele asjaomase objektiivse teabe ning alustab stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees kogu asjakohase teabe ja objektiivselt kindlaks tehtud asjaolude põhjal konsultatsioone, et leida mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus.
- b) Kui lepinguosalsed on eespool nimetatud viisil alustanud stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees konsultatsioone ning ei ole jõudnud rahuldava lahenduse suhtes kokkuleppele kolme kuu jooksul alates teavitamisest, võib asjaomane lepinguosaline ajutiselt peatada asjaomase toote / asjaomaste toodete sooduskohtlemise. Ajutisest peatamisest teavitatakse viivitamata stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteed.
- c) Käesoleva artikli kohane ajutine peatamine ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik asjaomase lepinguosalise finantshuvide kaitsmiseks. See ei kesta kauem kui kuus kuud ja seda tähtaega võib pikendada. Stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteed teavitatakse ajutisest peatamisest viivitamata pärast selle vastuvõtmist. Stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees toimuvad ajutise peatamise teemal korrapärased konsultatsioonid, eelkõige selleks, et see lõpetada niipea, kui selle kohaldamise tinginud asjaolud on lahenenud.

▼B

5. Samaaegselt stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee teavitamisega käesoleva artikli lõike 4 punkti a alusel peaks asjaomane lepinguosaline avaldama oma ametlikus väljaandes teatise importijatele. Teatises importijatele tuleks nimetada asjaomane toode, mille puhul on objektiivse teabe põhjal avastatud halduskoostööst hoidumine ja/või eeskirjade eiramine või pettus.

Artikkel 47

Juhul, kui pädevad asutused teevad vea ekspordi soodussüsteemi nõuetekohases haldamises, eriti käesoleva lepingu protokoll nr 3 sätete kohaldamises, ja kui selle veaga kaasnevad tagajärjed imporditollimaksude alal, võib selliste tagajärgedega kokku puutuv lepinguosaline paluda stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogul uurida võimalust võtta olukorra lahendamiseks kõik asjakohased meetmed.

Artikkel 48

Käesoleva lepingu kohaldamine ei piira ühenduse õiguse sätete kohaldamist Kanaari saartel.

V JAOTIS

TÖÖTAJATE LIIKUMINE, ASUTAMISÕIGUS, TEENUSTE OSUTAMINE, KAPITAL

*I PEATÜKK**Töötajate liikumine**Artikkel 49*

1. Kui liikmesriikides kohaldatavatest tingimustest ja korrast ei tulene teisiti:

- a) ei kohelda liikmesriigi territooriumil seaduslikult töötavaid Montenegro kodanikke töö- ja palgatingimuste osas ning töölt vabastamisel nende kodakondsuse tõttu halvemini kui selle liikmesriigi kodanikke;
- b) on liikmesriigi territooriumil seaduslikult töötava töötaja selles liikmesriigis seaduslikult elaval abikaasal ja laste juurdepääs asjaomase liikmesriigi tööturule kõnealuse töötaja tööloa kehtivuse ajal, välja arvatud hooajatöötajad ja artikli 50 tähenduses kahepoolsete kokkulepete alusel saanud töötajad, kui sellistes kokkulepetes ei ole sätestatud teisiti.

2. Kui Montenegros kehtivatest tingimustest ja korrast ei tulene teisiti, kohtleb Montenegro tema territooriumil seaduslikult töötavaid liikmesriigi kodanikke ja nende seal seaduslikult elavaid abikaasasid ja lapsi vastavalt lõikele 1.

▼B*Artikkel 50*

1. Arvestades liikmesriigi tööturul valitsevat olukorda ja juhul kui asjaomases liikmesriigis kehtivatest töötajate liikumist käsitlevatest õigusnormidest ei tulene teisiti:

- a) tuleks säilitada ja võimaluse korral parandada töövõimalusi, mille liikmesriigid on Montenegro töötajatele kahepoolsete kokkulepete alusel andnud;
- b) kaaluvad teised liikmesriigid samasuguste kokkulepete sõlmimise võimalust.

2. Kolme aasta pärast uurib stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu muude paranduste tegemise võimalust, sealhulgas töölasele koolitusele pääsemise lihtsustamist liikmesriikides kehtiva korra ja menetluste kohaselt ning arvestades liikmesriikide ja ühenduse tööturul valitsevat olukorda.

Artikkel 51

1. Tuleb sätestada eeskirjad, mille alusel kooskõlastatakse liikmesriigi territooriumil seaduslikult töötavate Montenegro kodakondsusega töötajate ning nende seaduslikult liikmesriigis elavate pereliikmete sotsiaalkindlustussüsteemid. Selleks määratakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu otsuses, mis ei tohi mõjutada kahepoolsetest lepingutest tulenevaid õigusi ega kohustusi, kui lepinguga nähakse ette soodsamaid tingimusi, kindlaks järgmised sätted:

- a) selliste töötajate ja nende pereliikmete vanaduse, invaliidsuse ja surma puhul makstavate pensionide ja hüvitiste arvestamisel ning samuti neile tervishoiuteenuste osutamisel liidetakse kokku nende töötajate kõik kindlustus-, töötamis- ja elamisperioodid erinevates liikmesriikides;
- b) kõiki vanaduse, surma, tööõnnetuste, kutsehaiguste või viimasest kahest tuleneva invaliidsusega seotud pensione ja hüvitisi, välja arvatud mitteosamakselised hüvitised, võib vabalt üle kanda hüvitisi väljamaksva ELi liikmesriigi või liikmesriikide õigusaktide põhjal kohaldatava kursi alusel;
- c) kõnealused töötajad saavad oma eespool määratletud pereliikmetele peretoetusi.

2. Montenegro kohtleb neid töötajaid, kes on mõne liikmesriigi kodanikud ja töötavad seaduslikult selle territooriumil ja ka nende seaduslikult seal elavaid pereliikmeid samuti, nagu on määratletud lõike 1 punktides b ja c.

▼B*II PEATÜKK**Asutamiseõigus**Artikkel 52***Mõisted**

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „ühenduse äriühing või Montenegro äriühing” – äriühing, mis on asutatud vastavalt kas liikmesriigi või Montenegro õigusaktide kohaselt ja mille registrijärgne asukoht või juhatuse asukoht või põhitegevuskoht on vastavalt ühenduse või Montenegro territooriumil. Liikmesriigi või Montenegro õigusaktide kohaselt asutatud äriühingut, millel on vastavalt ühenduse või Montenegro territooriumil üksnes registrijärgne asukoht, käsitletakse siiski vastavalt ühenduse või Montenegro äriühinguna, kui tema tegevus on tegelikult ja pidevalt seotud vastavalt ühe liikmesriigi või Montenegro majandusega;
- b) „äriühingu tütarettevõte” – teise äriühingu tõhusa kontrolli all olev äriühing;
- c) „äriühingu filiaal” – äriüksus, mis ei ole iseseisev juriidiline isik, kuid on laadilt püsiv, näiteks emaettevõtte laiendus, millel on oma juhtkond ja vahendid äritehingute tegemiseks kolmandate isikutega nii, et viimased, kuigi teades, et vajaduse korral on olemas õiguslik side emaettevõttega, mille peakontor asub välismaal, ei pea suhtlema otse kõnealuse emaettevõttega, vaid võivad teha tehinguid nimetatud laienduseks oleva äriüksusega;
- d) „asutamiseõigus” on:
 - i) kodanike õigus alustada majandustegevust füüsilisest isikust ettevõtjana ning asutada äriühinguid, eelkõige äriühinguid, mille tegevust nad tõhusalt kontrollivad. Kodanike füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamise või ettevõtlusega tegeleva äriühingu asutamise õigus ei laiene teise lepinguosalise tööturul töö otsimisele või tööle asumisele ega anna õigust pääseda teise lepinguosalise tööturule. Käesoleva peatüki sätteid ei kohaldata isikute suhtes, kes ei ole üksnes füüsilisest isikust ettevõtjad;
 - ii) ühenduse või Montenegro äriühingute õigus alustada vastavalt ühenduses või Montenegros majandustegevust tütarettevõtete või äriühingu filiaalide asutamise kaudu;
- e) „tegevus” – majandustegevus;

▼B

- f) „majandustegevus” – eelkõige tööstuslik, kaubanduslik, vabakutse-line ja käsitöenduslik tegevus;
- g) „ühenduse kodanik ja Montenegro kodanik” – vastavalt liikmesriigi või Montenegro kodakondsusega füüsiline isik;

rahvusvaheliste merevedude, sealhulgas osaliselt merel toimuvate ühendvedude puhul kohaldatakse käesoleva ja III peatüki sätteid ka vastavalt väljaspool ühendust või Montenegrot asuvate ühenduse või Montenegro kodanike suhtes ning väljaspool ühendust või Montenegrot asutatud ja vastavalt ühenduse või Montenegro kodanike kontrollitavate laevandusettevõtete suhtes, kui nende laevad on registreeritud vastavalt selles liikmesriigis või Montenegros kooskõlas asja-kohaste õigusaktidega;

- h) „finantsteenused” – VI lisas kirjeldatud tegevusalad. Stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogu võib laiendada või muuta kõnealuse lisa kohaldamisala.

Artikkel 53

1. Montenegro lihtsustab ühenduse äriühingute ja kodanike jaoks tegevuse alustamist oma territooriumil. Selleks kindlustab Montenegro käesoleva lepingu jõustumisest alates:

- a) seoses ühenduse äriühingute asutamisega Montenegro territooriumil neile vähemalt sama soodsa kohtlemise kui Montenegro enda või mõne kolmanda riigi äriühingutele, vastavalt sellele, milline kohtle-mine on sobivam;
- b) seoses ühenduse äriühingute tütarettevõtete või filiaalide tegevusega Montenegro territooriumil, kui need on juba asutatud, neile vähemalt sama soodsa kohtlemise kui Montenegro enda või mõne kolmanda riigi tütarettevõtetele või filiaalidele, vastavalt sellele, milline kohtle-mine on sobivam.

2. Ühendus ja tema liikmesriigid kindlustavad käesoleva lepingu jõustumisest alates:

- a) seoses Montenegro äriühingute asutamisega neile vähemalt sama soodsa kohtlemise kui liikmesriikide või mõne kolmanda riigi äri-ühingutele, vastavalt sellele, milline kohtlemine on sobivam;
- b) seoses Montenegro äriühingute tütarettevõtete või filiaalide tegevusega, kui need on asutatud liikmesriigi territooriumil, neile vähemalt sama soodsa kohtlemise kui liikmesriigi enda äriühingutele või filiaa-lidele või mõne kolmanda riigi tütarettevõtetele või filiaalidele, mis on asutatud liikmesriigi territooriumil, vastavalt sellele, milline kohtle-mine on sobivam.

▼B

3. Lepinguosalised ei võta vastu uusi määrusi ega meetmeid, millega diskrimineeritakse lepinguosaliste äriühingute asutamist või nende alustatud tegevust vastavatel territooriumidel võrreldes oma äriühingutega

4. Neli aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist teeb stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogu lepingusse muudatused, et laiendada eelnimetatud sätete raames antavat asutamisõigust ühenduse ja Montenegro kodanikele majandustegevuse alustamiseks füüsilisest isikust ettevõtjana.

5. Olenemata käesoleva artikli sätetest:

a) on ühenduse äriühingute tütarettevõtetel ja filiaalidel käesoleva lepingu jõustumisest alates õigus Montenegros asuvat kinnisvara kasutada ja rendile anda;

b) on ühenduse äriühingute tütarettevõtetel ja filiaalidel käesoleva lepingu jõustumisest alates samasugune õigus omandada ja kasutada kinnisvara nagu Montenegro äriühingutel ning riigivara/ühisest huvi pakkuva vara suhtes on neil samad õigused Montenegro äriühingutega, kui asjaomased õigused on vajalikud äriühingute asutamisega ettenähtud majandustegevuse läbiviimiseks.

Artikkel 54

1. Artikli 56 sätete valdkonnas, välja arvatud VI lisas kirjeldatud finantsteenused, võivad lepinguosalisel võtta meetmeid äriühingute ja kodanike asutamisõiguse ning tegevuse reguleerimiseks oma territooriumil, kui asjaomaste meetmetega ei diskrimineerita teise lepinguosalise äriühinguid ja kodanikke võrreldes oma äriühingute ja kodanikega.

2. Olenemata käesoleva lepingu muudest sätetest ei takistata lepinguosalisel võtta meetmeid finantsteenuste suhtes järelevalvekaalutlustel, sealhulgas investorite, hoiustajate, kindlustusvõtjate või nende isikute kaitseks, kelle suhtes finantsteenuse osutajal on usalduskohustus, või rahandussüsteemi terviklikkuse ja stabiilsuse tagamiseks. Neid meetmeid ei tohi kasutada lepinguosalise käesolevast lepingust tulenevate kohustuste vältimise vahendina.

3. Käesoleva lepingu sätteid ei tõlgendata nii, nagu oleks lepinguosaline kohustatud avalikustama üksik klientide äritegevuse ja kontodega seotud teavet või avalik-õiguslike isikute valduses olevat salajast või ärisaladuse alla kuuluvat teavet.

▼B*Artikkel 55*

1. Ilma et see piiraks Euroopa ühise õhuruumi loomise mitmepoolse lepingu⁽¹⁾ (edaspidi „ECAA”) kohaldamist, ei kohaldata käesoleva peatüki sätteid õhustranspordi, siseveeteede transpordi ja merekabotaaži teenustele.

2. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võib anda soovitusi asutamiseõiguse ja tegevuse alaste sätete parandamise kohta lõikes 1 loetletud valdkondades.

Artikkel 56

1. Artiklite 53 ja 54 sätetega ei ole välistatud, et lepinguosalisel kohaldavad erieeskirju, mis käsitlevad teise, väljaspool esimese lepinguosalisel territooriumil asuva lepinguosalisel äriühingute filiaalide asutamiseõigust ja tegevust oma territooriumil, kui see on õigustatud selliste filiaalide õiguslike või tehniliste erinevuste tõttu, võrreldes sellel territooriumil asuvate äriühingute filiaalidega ning finantsteenuste puhul juhul, kui see on õigustatud järelevalvekaalutlustel.

2. Erinev kohtlemine ei tohi ületada sellistest õiguslikest või tehnilistest erinevustest tulenevaid otseseid vajadusi ning finantsteenuste puhul järelevalvekaalutluste vajadusi.

Artikkel 57

Et ühenduse ja Montenegro kodanikel oleks lihtsam alustada ja jätkata nõuetekohaselt kutsetegevust vastavalt ühenduse ja Montenegro territooriumil, kontrollib stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võimalusi kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide vastastikuseks tunnustamiseks. Selle saavutamiseks võib nõukogu võtta kõik vajalikud meetmed.

Artikkel 58

1. Ühenduse territooriumil asutatud Montenegro äriühingutel või Montenegro territooriumil asutatud ühenduse äriühingutel on õigus vastuvõtjariigis kehtivate õigusnormide alusel tööle võtta või lubada oma tütarettevõtetel või filiaalil tööle võtta töötajaid vastavalt Montenegro Vabariigi või ühenduse territooriumil, kui töötajad on vastavalt

⁽¹⁾ Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide, Albaania Vabariigi, Bosnia ja Hertsegoviina, Bulgaaria Vabariigi, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Horvaatia Vabariigi, Islandi Vabariigi, Montenegro Vabariigi, Norra Kuningriigi, Rumeenia, Serbia Vabariigi ning ÜRO Kosovo missiooni vaheline Euroopa ühise lennunduspiirkonna rajamise mitmepoolne leping (ELT L 285, 16.10.2006, lk 3).

▼B

liikmesriigi või Montenegro kodanikud, tingimusel et need töötajad kuuluvad lõikes 2 määratletud võtme personali hulka ja nad võetakse tööle üksnes äriühingutes, tütarettevõtetes või filiaalides. Nende töötajate elamis- ja tööoluba hõlmab üksnes ajavahemikku, milleks nad on tööle võetud.

2. Eespool nimetatud äriühingute, edaspidi „organisatsioonide”, võtme personali loetakse (tingimusel et organisatsioon on juriidiline isik ja et asjaomased isikud on olnud selle teenistuses või selle aktsionärid (v.a enamusaktsionärid) vähemalt üleviimisele vahetult eelnenud aasta jooksul) käesoleva artikli punktis c määratletud „korporatsioonisiselt üleviidavad isikud”, kes kuuluvad järgmisse liigitusse:

a) organisatsioonis juhtival kohal töötavad isikud, kes peamiselt juhivad äriühingut ja kelle tegevust äriühingu juhatus või aktsionärid või samalaadne organ jälgib (jälgivad) või juhib (juhivad) ning kelle pädevuses on:

i) äriühingu või selle osakonna või allüksuse juhtimine;

ii) teiste järelevalve, juhtimise või kutsetegevusega seotud töötajate järelevalve ja kontrollimine;

iii) isiklikult töötajate töölevõtmine ja töölt vabastamine või soovitude andmine nende palkamiseks, vabastamiseks või muude tööjõumeetmete võtmiseks;

b) organisatsioonis töötavad isikud, kellel on äriühingu tegevuse, uurimiseadmete, töövõtete või juhtimise seisukohalt olulisi harukordseid teadmisi. Selliste teadmiste hindamisel võib lisaks äriühingus vajalikele teadmistele arvesse võtta selliseks tööks või tegevuseks vajalikke erialaoskusi, mis eeldavad tehnilisi eriteadmisi, kaasa arvatud kuulumist akrediteeritavate elukutsete esindajate hulka;

c) korporatsioonisiselt üleviidav isik – füüsiline isik, kes töötab organisatsioonis ühe lepinguosalise territooriumil ja kes viiakse seoses majandustegevusega ajutiselt üle teise lepinguosalise territooriumile; asjaomasel organisatsioonil peab olema põhitegevuskoht lepinguosalise territooriumil ja isik tuleb üle viia selle organisatsiooni äriühingusse (filiaali, tütarettevõttesse), kelle majandustegevus teise lepinguosalise territooriumil on täpselt samasugune.

3. Montenegro ja ühenduse kodanikel on lubatud siseneda vastavalt ühenduse või Montenegro territooriumile ja seal ajutiselt viibida, kui nad on eespool esitatud lõike 2 punkti a määratluse kohaselt äriühingu esindajad ja äriühingus juhtival kohal töötavad isikud ning vastutavad Montenegro äriühingu tütarettevõtte või filiaali asutamise eest liikmesriigis või vastavalt ühenduse äriühingu tütarettevõtte või filiaali asutamise eest Montenegro Vabariigis, kui:

▼B

- a) need esindajad ei tegele otseselt müügi või teenuste osutamisega, ega saa äriühingu vastuvõtjariigis asuvast allikast tasu, ning
- b) äriühingu põhitegevuskoht on vastavalt väljaspool ühendust või Montenegrot ja äriühingul ei ole teisi esindajaid, kontoreid, filiaale ega tütarettevõtteid vastavalt selles liikmesriigis või Montenegros.

*III PEATÜKK**Teenuste osutamine**Artikkel 59*

1. Ühendus ja Montenegro võtavad vastavalt järgnevatele sätetele vajalikud meetmed, et järk-järgult võimaldada ühenduse või Montenegro äriühingutel või kodanikel selliste teenuste osutamist, kus üks lepinguosaline osutab teenuseid teise lepinguosalise territooriumil asuvatele isikutele.

2. Lõikes 1 nimetatud liberaliseerimistegevuse raames võimaldavad lepinguosalised ajutise vaba liikumise teenuste osutamise eesmärgil füüsilistele isikutele või isikutele, kes kuuluvad teenuseosutaja juures töötava võtmepersonali hulka artikli 58 tähenduses, sealhulgas füüsilistele isikutele, kes esindavad ühenduse või Montenegro äriühinguid või kodanikke ja soovivad siseneda ajutiselt kas teenuste müügi läbirääkimiste pidamiseks või asjaomase teenuseosutaja nimel teenuste müügi lepingute sõlmimiseks, juhul kui asjaomased esindajad ei tegele otseselt müügi või teenuste osutamisega üldsusele.

3. Nelja aasta pärast võtab stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu vajalikud meetmed lõike 1 sätete järkjärguliseks rakendamiseks. Arvesse võetakse lepinguosaliste õigusaktide ühtlustamisel saavutatud edu.

Artikkel 60

1. Lepinguosalised ei võta meetmeid, millega nad seavad teise lepinguosalise territooriumil asuvatele ühenduse või Montenegro äriühingutele või kodanikele märgatavaid piiranguid teenuste osutamise tingimuste osas, võrreldes käesoleva lepingu allakirjutamise päevale eelnenud olukorraga.

2. Kui üks lepinguosalistest on seisukohal, et teise lepinguosalise käesoleva lepingu jõustumise järel kehtestatud meetmete tulemusena tekib olukord, mis märgatavalt piirab teenuste osutamist, võrreldes enne käesoleva lepingu jõustumist valitsenud olukorraga, võib esimesena nimetatud lepinguosaline nõuda teiselt lepinguosaliselt läbirääkimiste alustamist.

▼B*Artikkel 61*

Transporditeenuste osutamisel ühenduse ja Montenegro vahel kohaldatakse järgmisi sätteid:

- 1) Maismaatranspordi alal sätestatakse protokolliga nr 4 lepinguosaliste suhetes kohaldatavad eeskirjad eesmärgiga tagada piiranguteta maanteetransiidliiklus üle kogu Montenegro ja ühenduse, et tõhusalt rakendada diskrimineerimisevastast põhimõtet ja järk-järgult ühtlustada Montenegro transpordialaseid õigusakte ühenduse sellealaste õigusaktidega.
- 2) Rahvusvahelise meretranspordi alal kohustuvad lepinguosalisel tõhusalt kohaldama põhimõtet, mis tagab kaubandusalustel põhineva piiranguteta juurdepääsu rahvusvahelisele mereveoturule ja merekaubandusele ning võtab arvesse rahvusvahelisi ja Euroopa kohustusi ohutuse, turvalisuse ja keskkonnanõuete alal.

Lepinguosalised kinnitavad oma tahet luua vaba konkurentsi keskkond, mis on rahvusvahelise meretranspordi oluline tunnusjoon.

- 3) Lõike 2 põhimõtete kohaldamisel lepinguosalisel:
 - a) ei kehtesta tulevikus kolmandate riikidega sõlmitavate kahepoolsete kokkulepete raames lastijaotusklausleid;
 - b) kaotavad käesoleva lepingu jõustumisel kõik ühepoolsed meetmed ning haldus-, tehnilised ja muud takistused, mille võib olla piirav või diskrimineeriv mõju rahvusvaheliste meretransporditeenuste vabale osutamisele;
 - c) muu hulgas võimaldavad lepinguosalisel teise lepinguosalise kodanike või äriühingute kasutuses olevatele laevadele seoses juurdepääsuga rahvusvahelisele kaubandusele avatud sadamatele, seoses nende sadamate infrastruktuuride ja abiteenuste kasutamise ja sellega seotud tasude, maksude ja tolliteenustega vähemalt sama soodsaid tingimusi kui oma laevadele.
- 4) Et tagada lepinguosaliste vahel vastastikuste kaubanduslike vajaduste järgi kohandatud transpordi kooskõlastatud areng ja järkjärguline liberaliseerimine, tuleb vastastikuse turulepääsu tingimusi õhutranspordi valdkonnas käsitleda ECAA raames.
- 5) Enne ECAA sõlmimist ei võta lepinguosalisel käesoleva lepingu jõustumiseelse olukorraga võrreldes kitsendavaid või diskrimineerivaid meetmeid.

▼B

- 6) Montenegro kohandab oma õigusnorme, sealhulgas haldus-, tehnilisi ja muid eeskirju, ühenduses kehtivate õigusnormidega õhu-, mere-, siseveeteede ja maismaatranspordi valdkonnas niivõrd, kui see on vajalik liberaliseerimise eesmärgil, lepinguosaliste vastastikuse turulepääsu kindlustamiseks ning reisijate ja kaupade vaba liikumise lihtsustamiseks.

- 7) Ühise edu saavutamiseks selle peatüki eesmärkide täitmisel uurib stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võimalusi luua tingimused, mis on vajalikud õhu-, maismaa- ja siseveeteede transporditeenuste osutamise vabaduse suurendamiseks.

*IV PEATÜKK**Jooksvad maksed ja kapitali liikumine**Artikkel 62*

Lepinguosalised kohustuvad lubama kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi põhikirja VIII artikli sätetega kõiki ühenduse ja Montenegro vahelisi vabalt konverteeritavas valuutas tehtavaid makseid ja ülekan-deid, mis on seotud maksebilansi jooksevkontoga.

Artikkel 63

1. Maksebilansi kapitalikonto- ja sularahatehingute puhul tagavad lepinguosalisel käesoleva lepingu jõustumisest alates kapitali vaba liikumise seoses otseinvesteeringutega vastuvõtjariigi õigusaktide kohaselt asutatud äriühingutesse, samuti seoses V jaotise II peatüki sätete kohaste investeeringutega ning nende investeeringute ja nendest tuleneva kasumi rahaks muutmise või kodumaale tagasiviimisega.

2. Maksebilansi kapitalikonto- ja sularahatehingute puhul tagavad lepinguosalisel käesoleva lepingu jõustumisest alates kapitali vaba liikumise seoses kaubandustehingutele või teenustele antava krediidiga, milles osaleb ühe lepinguosalise territooriumil elav isik, samuti pikema kui aastase tähtajaga finantslaenude ja krediitide puhul.

3. Montenegro peab käesoleva lepingu jõustumise hetkest alates kohtlema oma territooriumil kinnisvara omandavaid ELi kodanikke võrdselt.

4. Ühendus ja Montenegro tagavad käesoleva lepingu jõustumisest alates kapitali vaba liikumise seoses lühema kui üheaastase tähtajaga investeeringute ning finantslaenude ja krediitidega.

▼B

5. Ilma et see piiraks löike 1 kohaldamist, ei kehtesta lepinguosalistes uusi piiranguid kapitali liikumise ega jooksvate maksete suhtes ühenduse ja Montenegro territooriumil asuvatele isikutele ning ei kehtesta praegu kehtivas korras uusi piiranguid.

6. Ilma et see piiraks artikli 62 ja käesoleva artikli kohaldamist ja erandjuhul, kui ühenduse ja Montenegro vaheline kapitali liikumine põhjustab või võib põhjustada suuri raskusi ühenduse või Montenegro valuutakursi- või rahapoliitika toimimises, võib vastavalt kas ühenduse või Montenegro võtta ühenduse ja Montenegro vahelise kapitali liikumise suhtes kõige rohkem kuueks kuuks kaitsemeetmeid, kui need on tingimata vajalikud.

7. Ükski eelnev säte ei piira lepinguosalistes ettevõtjate õigusi saada kasumit mõne muu sooduskohtlemise alusel, mis on kehtestatud olemasolevate kahepoolsete või mitmepoolsete kokkulepetega, milles osalevad käesoleva lepingu osalistes.

8. Lepinguosalistes arutavad ühenduse ja Montenegro vahelise kapitali vaba liikumise lihtsustamise võimalusi, et toetada käesoleva lepingu eesmärkide täitmist.

Artikkel 64

1. Esimese aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist võtavad ühenduse ja Montenegro meetmeid, et luua vajalikud tingimused ühenduse kapitali vaba liikumise eeskirjade edasiseks järkjärguliseks rakendamiseks.

2. Teise aasta lõpus pärast käesoleva lepingu jõustumist määrab stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu kindlaks ühenduse kapitali vaba liikumise eeskirjade täieliku rakendamise korra Montenegros.

*V PEATÜKK**Üldsätted**Artikkel 65*

1. Käesoleva jaotise sätteid kohaldatakse piirangutega, mis on õigustatud avaliku korra, julgeoleku või rahvatervise seisukohalt.

2. Neid ei kohaldata tegevuse suhtes, mis on lepinguosalistes territooriumil kas või osaliselt seotud avaliku võimu teostamisega.

▼B*Artikkel 66*

Käesoleva jaotise kohaldamisel ei takista käesoleva lepingu sätted lepinguosalisi kohaldamast oma õigusnorme, mis käsitlevad füüsiliste isikute riiki sisenemist, seal viibimist ja töötamist, töötingimusi, füüsiliste isikute ettevõtlusõigust ning teenuste osutamist, eriti seoses elamisloa andmise, uuendamise või selle andmisest keeldumisega, tingimusel, et sellega ei kaotata ega vähendata lepinguosaliste käesoleva lepingu sätetest tulenevaid soodustusi. Kõnealune säte ei piira artikli 65 kohaldamist.

Artikkel 67

Äriühingud, mida kontrollivad üksnes Montenegro äriühingud või kodanikud ja ühenduse äriühingud või kodanikud ning mis kuuluvad üksnes nende äriühingute või kodanike ühisomandisse, on samuti hõlmatud käesoleva jaotise sätetega.

Artikkel 68

1. Käesoleva jaotise sätete kohaselt võimaldatavat enamsoodustusreežiimi ei kohaldata maksusoodustuste suhtes, mida lepinguosalised teevad või katavsevad tulevikus teha topeltmaksustamise vältimise lepingute või muude maksukokkulepete alusel.

2. Käesolevas jaotise sätteid ei tõlgendata viisil, mis takistaks lepinguosalistel võtta või rakendada meetmeid, mille eesmärk on takistada topeltmaksustamise vältimiseks sõlmitud lepingute maksustamissätetest ja muudest maksukokkulepetest või riikliku maksuseaduse kohastest maksudest kõrvalehoidumist või nende maksude vältimist.

3. Käesolevas jaotises sätestatud ei tõlgendata viisil, mis takistaks liikmesriikidel või Montenegrol oma asjakohase maksuõiguse kohaldamisel tegemast vahet maksumaksjate vahel, kes eeskätt oma elu- või asukoha poolest ei ole ühesuguses olukorras.

Artikkel 69

1. Lepinguosalised püüavad võimaluse korral alati vältida piiravate meetmete, sealhulgas impordiga seotud meetmete kehtestamist maksebilansiga seotud eesmärkidel. Selliseid meetmeid kasutav lepinguosaline esitab teisele lepinguosalisele võimalikult kiiresti nende kõrvaldamise ajakava.

2. Kui ühel või mitmel liikmesriigil või Montenegrol on tõsiseid maksebilansiraskusi või kui sellised raskused neid ohustavad, võib olenevalt asjaoludest kas ühendus või Montenegro võtta WTO asutamislepinguga ettenähtud tingimuste kohaselt piiravaid meetmeid, sealhulgas

▼B

impordiga seotud meetmeid, mis on piiratud kestusega ja mis ei ole ulatuslikumad, kui on hädavajalik maksebilansi olukorra parandamiseks. Ühendus või Montenegro teavitab sellest viivitamata teist lepinguosalist.

3. Piiravaid meetmeid ei kohaldata investeringutega seotud ülekannete suhtes, eelkõige investeeritud või reinvesteeritud summade kodumaale tagasitoimetamise ja investeringutest tulenevate tulude suhtes.

Artikkel 70

Käesoleva jaotise sätteid kohandatakse järk-järgult, eelkõige GATSi artiklist V tulenevate nõuete alusel.

Artikkel 71

Käesoleva lepingu sätted ei takista lepinguosalisi võtmast meetmeid, mida on vaja, et vältida käesoleva lepingu sätetele toetudes kõrvalehoitud meetmetest, mis käsitlevad kolmandate riikide juurdepääsu tema turgudele.

VI JAOTIS

ÕIGUSAKTIDE ÜHTLUSTAMINE, ÕIGUSKAITSE JA KONKURENTSIEESKIRJAD*Artikkel 72*

1. Lepinguosalised kinnitavad, et on väga tähtis ühtlustada Montenegro kehtivad õigusaktid ühenduse õigusaktidega ning rakendada neid tõhusalt. Montenegro püüab tagada, et praegused ja tulevased õigusaktid viiakse järkjärgult vastavusse ühenduse õigustikuga. Montenegro tagab praeguste ja tulevaste õigusaktide nõuetekohase rakendamise ja jõustamise.

2. Ühtlustamist alustatakse käesoleva lepingu allkirjastamise päeval ning seda laiendatakse käesoleva lepingu artiklis 8 määratud üleminekuperioodi lõpuks järkjärgult kõigile käesolevas lepingus viidatud ühenduse õigustiku valdkondadele.

3. Ühtlustamise esimesel etapil keskendutakse esmajärjekorras siseturgu käsitleva ühenduse õigustiku põhinõuetele, sealhulgas finantssektori õigusaktidele, õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimustele ning kaubandusega seotud valdkondadele. Edaspidi keskendub Montenegro ühenduse õigustiku ülejäänud osadele.

Ühtlustamine viiakse läbi Euroopa Komisjoni ja Montenegro vahel kokkulepitud kava alusel.

▼B

4. Kokkuleppel Euroopa Komisjoniga määrab Montenegro ka õigusaktide ühtlustamise rakendamise ning selleks võetavate õiguskaitsemeetmete järelevalve korra.

*Artikkel 73***Konkurentsi- ja muud majandussätted**

1. Käesoleva lepingu nõuetekohase toimimisega on kokkusobimatu järgmine tegevus, mis võib mõjutada kaubandust ühenduse ja Montenegro vahel:

- i) kõik sellised ettevõtjatevahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mille eesmärgiks või tagajärjeks on takistada, piirata või kahjustada konkurentsi;
- ii) turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ühenduse või Montenegro territooriumil või selle olulisel osal ühe või mitme ettevõtja poolt;
- iii) riigiabi, mis moonutab või ähvardab moonutada konkurentsi, soosides teatavaid ettevõtjaid või tooteid.

2. Igasugust käesoleva artikli sätetega vastuolus olevat tegevust hinnatakse ühenduses kehtivate konkurentsieskirjade, eriti EÜ asutamislepingu artiklite 81, 82, 86 ja 87 ning ühenduse institutsioonide vastuvõetud tõlgendavate dokumentide kohaldamisest tulenevate kriteeriumide põhjal.

3. Lepinguosalised tagavad, et käesoleva artikli lõike 1 punktide i ja ii täielikuks kohaldamiseks vajalikud volitused usaldatakse sõltumatult tegutsevale asutusele seoses eraõiguslike ning avalik-õiguslike ettevõtjate ja selliste ettevõtjatega, kellele on antud erioigused.

4. Ühe aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva asutab Montenegro sõltumatult tegutseva asutuse, millele usaldatakse lõike 1 punkti iii sätete täielikuks kohaldamiseks vajalikud volitused. Nimetatud asutusel on muu hulgas volitused kiita heaks riigiabiprogramme ja üksikabi vastavalt lõikele 2 ning nõuda ebaseaduslikult antud riigiabi tagastamist.

5. Ühendus ühelt poolt ja Montenegro teiselt poolt tagavad riigiabi läbipaistvuse muu hulgas sellega, et esitavad teistele lepinguosalistele korralise aastaaruande või sellega võrdväärse dokumendi, järgides riigiabi käsitlevas ühenduse ülevaates kirjeldatud meetodikat ja esitusviisi. Ühe lepinguosalise taotlusel annab teine lepinguosaline teavet konkreetsete riigiabiga seotud üksikjuhtude kohta.

▼B

6. Montenegro koostab enne lõikes 4 nimetatud asutuse loomist algatatud abiprogrammide täieliku nimistu ning viib sellised abiprogrammid vastavusse lõikes 2 nimetatud kriteeriumidega hiljemalt nelja aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist.

7. a) Lõike 1 punkti iii kohaldamiseks kinnitavad lepinguosalisel, et käesoleva lepingu jõustumisele järgneva viie aasta jooksul võetakse Montenegro antud riigiabi hindamisel arvesse asjaolu, et Montenegro on võrdsustatud EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis a kirjeldatud ühenduse piirkondadega.

b) Nelja aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist esitab Montenegro Euroopa Komisjonile NUTS II tasemel ühtlustatud arvandmed, mis käsitlevad sisemajanduse kogutoodangut inimese kohta. Lõikes 4 nimetatud asutus ja Euroopa Komisjon hindavad seejärel üheskoos Montenegro piirkondade abikõlblikkust ja sellega seotud abi ülemmäärasid, et koostada piirkondliku abi kaart vastavalt asjaomastele ühenduse suunistele.

8. Protokolliga nr 5 kehtestatakse terasetööstusele antavat riigiabi käsitlevad eeskirjad. Kõnealuse protokolliga kehtestatakse eeskirjad, mida kohaldatakse siis, kui terasetööstusele antakse ümberkorraldamisabi. Sellega rõhutatakse ümberkorraldamiseks antava abi erandlikku laadi, ajalist piiratust ning seotust mahtude vähendamisega teostatavusprogrammide raames.

9. IV jaotise II peatükis nimetatud toodete puhul:

a) ei kohaldata lõike 1 punkti iii;

b) hinnatakse iga lõike 1 punktiga i vastuolus olevat tegevust kriteeriumide kohaselt, mille ühendus on kehtestanud EÜ asutamislepingu artiklite 36 ja 37 ning nende põhjal vastuvõetud konkreetsete ühenduse dokumentide alusel.

10. Kui üks lepinguosaline leiab, et teatav tegevus ei ole kooskõlas lõike 1 sätetega, võib ta võtta vajalikud meetmed pärast nõupidamist stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogus või kolmekümne päeva jooksul pärast sellise nõupidamise taotlemist. Ükski käesoleva artikli säte ei takista ega mõjuta mingil moel ühenduse ega Montenegro võetavaid dumpinguvastaseid ega tasakaalustusmeetmeid kooskõlas GATT 1994 ja WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu ning nendega seotud siseriiklike õigusnormidega.

▼B*Artikkel 74***Riigi osalusega äriühingud**

Kolmanda aasta lõpuks pärast käesoleva lepingu jõustumist kohaldab Montenegro avalik-õiguslike ettevõtjate ja selliste ettevõtjate suhtes, kellele on antud eri- ja ainuõigused, EÜ asutamislepingus sätestatud põhimõtteid, pidades silmas eelkõige artiklit 86.

Üleminekuajaperioodil ei hõlma avalik-õiguslike ettevõtjate eriõigused võimalust kehtestada koguselisi piiranguid ega samaväärse toimega meetmeid ühenduse impordi suhtes Montenegrosse.

*Artikkel 75***Intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomand**

1. Käesoleva artikli ja VII lisa sätete kohaselt kinnitavad lepinguosalisel intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste piisava ja tõhusa kaitse tagamise tähtsust.

2. Alates käesoleva lepingu jõustumisest kohtlevad lepinguosalisel teineteise äriühinguid ja kodanikke seoses intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi tunnustamise ja kaitsmisega vähemalt niisama soodsalt kui mis tahes kolmandat riiki kahepoolsete kokkulepete alusel.

3. Montenegro võtab vajalikud meetmed tagamaks, et hiljemalt viie aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist on intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste kaitse ning selliste õiguste jõustamise tõhusad vahendid samal tasemel kui ühenduses.

4. Montenegro kohustub lõikes 3 nimetatud ajavahemiku jooksul ühinema VII lisas nimetatud intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õigusi käsitlevate mitmepoolsete konventsioonidega. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võib otsustada, et Montenegro peab kõnealuses valdkonnas ühinema teatavate mitmepoolsete konventsioonidega.

5. Kui intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi valdkonnas tekib kaubandustingimusi mõjutavaid raskusi, suunatakse küsimus ühe lepinguosalisel taotlusel viivitamata stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogusse, et jõuda vastastikku rahuldavate lahendusteni.

*Artikkel 76***Riigihanked**

1. Ühendus ja Montenegro leiavad, et on soovitatav avada riigihankelepingute sõlmimine võrdse kohtlemise ja vastastikkuse alusel eelkõige WTO eeskirju järgides.

▼B

2. Alates käesoleva lepingu jõustumisest võimaldatakse ühenduses registreeritud või registreerimata Montenegro äriühingutele juurdepääs ühenduse pakkumismenetlusele vastavalt ühenduse hankelepingute sõlmimise korrale ja neid koheldakse seejuures vähemalt sama soodsalt kui ühenduse äriühinguid.

Eespool esitatud sätteid kohaldatakse ka kommunaalteenuste sektori lepingute suhtes, kui Montenegro valitsus on vastu võtnud õigusaktid, millega kehtestatakse kõnealust valdkonda käsitlevad ühenduse eeskirjad. Ühendus kontrollib korrapäraselt, kas Montenegro on tegelikult sellised õigusaktid vastu võtnud.

3. Vastavalt V jaotise II peatükile on Montenegro territooriumil asutatud ühenduse äriühingutel pärast käesoleva lepingu jõustumist juurdepääs riigihankelepingute sõlmimise menetlusele Montenegros ja vähemalt sama soodsatel tingimustel kui Montenegro äriühingutele.

4. Alates käesoleva lepingu jõustumisest võimaldatakse ühenduse äriühingutele, mis ei ole asutatud Montenegros, juurdepääs Montenegro pakkumismenetlusele vähemalt sama soodsatel tingimustel kui Montenegro äriühingutele.

5. Stabiiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu uurib korrapäraselt Montenegro võimalusi võimaldada kõikidele ühenduse äriühingutele juurdepääs pakkumismenetlusele Montenegros. Montenegro esitab stabiiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule iga-aastaselt aruande meetmete kohta, mida ta on võtnud riigihangete läbipaistvuse parandamiseks ja mis võimaldavad selles valdkonnas tehtud otsuste tõhusat kohtulikku läbivaatamist.

6. Riigihankelepingute täitmisega seotud asutamisõiguse, toimingute, teenuste osutamise, samuti tööhõive ja tööjõu vaba liikumise suhtes ühenduse ja Montenegro vahel kohaldatakse artikleid 49 kuni 64.

*Artikkel 77***Standardimine, metroloogia, akrediteerimine ja vastavushindamine**

1. Montenegro võtab vajalikud meetmed, et saavutada järk-järgult vastavus ühenduse tehniliste eeskirjadega ja Euroopa standardimise, metroloogia, akrediteerimise ja vastavushindamise menetlustega.

2. Selleks kohustuvad lepinguosalised:

a) edendavad ühenduse tehniliste eeskirjade ning Euroopa standardite ja vastavushindamismenetluste kasutamist;

b) toetavad kvaliteetse infrastruktuuri loomise edendamist: standardimine, metroloogia, akrediteerimine ja vastavushindamine;

▼B

- c) toetavad Montenegro osalemist standardimise, vastavushindamise, metroloogia ja teiste sarnaste valdkondadega tegelevate organisatsioonide töös (nt CEN, CENELEC, ETSI, EA, WELMEC, EUROMET ⁽¹⁾);
- d) vajaduse korral sõlmivad tööstustoodete vastavushindamise ja tunnustamise lepingu, kui Montenegro õigusraamistik ja menetlused on viidud piisavalt vastavusse ühenduse omadega ja on tagatud asjakohane ekspertiis.

*Artikkel 78***Tarbijakaitse**

Lepinguosalised teevad koostööd Montenegro tarbijakaitse normide ühtlustamisel ühenduse omadega. Tõhus tarbijakaitse on vajalik turumajanduse nõuetekohase toimimise tagamiseks, see sõltub halduse infrastruktuuri arengust, mis tagab turujärelevalve ja õigusaktide rakendamise selles valdkonnas.

Sel eesmärgil ning võttes arvesse ühiseid huve, tagavad lepinguosalised järgmist:

- a) aktiivne tarbijakaitsepoliitika vastavalt ühenduse õigusaktidele, sealhulgas teavitamise kasv ja sõltumatute organisatsioonide loomine;
- b) Montenegro tarbijakaitsealaste õigusaktide ühtlustamine ühenduse omadega;
- c) tarbijate tõhus õiguskaitse, parandamaks tarbekaupade kvaliteeti ja hoidmaks vastavaid ohutusstandardeid;
- d) pädevate asutuste teostatav eeskirjade järelevalve ning vaidluste korral õiguskaitse kättesaadavuse tagamine;
- e) ohtlike tooteid käsitleva teabe vahetus.

*Artikkel 79***Töötingimused ja võrdsed võimalused**

Montenegro ühtlustab järk-järgult oma töötingimusi, eelkõige töötervishoidu, tööohutust ja võrdsed võimalusi käsitlevad õigusaktid ühenduse omadega.

⁽¹⁾ Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee, Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut, Euroopa akrediteerimiskoostöö organisatsioon, Euroopa legaalmetroloogia koostöö organisatsioon, Euroopa metroloogiaorganisatsioon

VII JAOTIS

ÕIGUS, VABADUS JA TURVALISUS*Artikkel 80***Institutsioonide tugevdamine ja õigusriik**

Koostöös õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste valdkonnas pööravad lepinguosalisel erilist tähelepanu õigusriigi tugevdamisele ning kõikide tasandite institutsioonide tugevdamisele haldusalal üldiselt ning eriti õiguskaitstes ja õigusemõistmises. Koostöö eesmärk on eelkõige suurendada kohtuasutuste sõltumatust ja parandada nende tõhusust, parandada politsei ja teiste õiguskaitseasutuste tööd, pakkuda asjakohast koolitust ning võidelda korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu.

*Artikkel 81***Isikuandmete kaitse**

Pärast käesoleva lepingu jõustumist ühtlustab Montenegro isikuandmete kaitset käsitlevad õigusaktid ühenduse asjaomaste õigusaktide ning teiste Euroopa ja rahvusvaheliste eraelu puutumatust käsitlevate õigusaktidega. Montenegro asutab sõltumatud järelevalveasutused, millel on piisavalt rahalisi vahendeid ja personali, et tagada isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide rakendamine ning selle tõhus järelevalve. Lepinguosalisel teevad koostööd, et saavutada püstitatud eesmärk.

*Artikkel 82***Viisad, piirihaldus, varjupaigaõigus ja ränne**

Lepinguosalisel teevad koostööd viisade, piirikontrolli, varjupaiga ja rände valdkonnas ning loovad nendes valdkondades (sealhulgas piirkondlikul tasandil) koostööraamistiku, võttes arvesse ja kasutades vajaduse korral ka muid selles valdkonnas tehtud algatusi.

Koostöö eespool nimetatud küsimustes põhineb vastastikustel konsultatsioonidel ja tihedal kooskõlastusel ning hõlmab tehnilist ja haldusabi järgmistes valdkondades:

- a) õigusakte ja toiminguid käsitlev teabevahetus;
- b) õigusaktide koostamine;
- c) institutsioonide tõhususe tõstmine;
- d) personalikoolitus;

▼B

- e) reisdokumentide turvalisus ja valedokumentide avastamine;
- f) piirihaldus.

Koostöö keskendub eelkõige järgmisele:

- a) varjupaiga andmise valdkonnas: riiklike õigusaktide rakendamine, et täita 28. juulil 1951. aastal Genfis sõlmitud pagulasseisundi konventsiooni ja 31. jaanuaril 1967. aastal New Yorgis sõlmitud pagulasseisundi protokolliga tingimusi ning tagada mittetagasisaatmise põhimõtte ning varjupaigataotlejate ja põgenike muude õiguste austamine;
- b) seadusliku migratsiooni alal vastuvõtueeskirjad ja vastu võetud isikute õigused ja staatus. Rände valdkonnas lepivad lepinguosaliselt kokku seaduslikult nende territooriumil elavate teiste riikide kodanike õiglasel kohtlemises ning toetavad integratsioonipoliitikat, mille eesmärk on muuta asjaomaste kodanike õigused ja kohustused sarnaseks oma kodanike õiguste ja kohustustega.

Artikkel 83

Ebaseadusliku sisserände ennetamine ja kontroll, tagasivõtmine

1. Lepinguosalised teevad koostööd ebaseadusliku sisserände tõkestamiseks ja kontrollimiseks. Sel eesmärgil lubavad Montenegro ja liikmesriigid tagasi kõik ebaseaduslikult teise lepinguosalise territooriumil viibivad oma kodanikud ning lepinguosaliselt lepivad kokku, et sõlmivad ja rakendavad täielikult tagasivõtmislepingut, sealhulgas kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise kohustust.

Liikmesriigid ning Montenegro annavad oma kodanikele asjakohased isikut tõendavad dokumendid ja laiendavad neile sel eesmärgil vajalikke haldusvõimalusi.

Ühenduse ja Montenegro vahelises elamisloata isikute tagasivõtmist käsitlevas lepingus määratakse kindlaks konkreetsed menetlused kodanike ja kolmandate riikide kodanike ning kodakondsuseta isikute tagasilubamise kohta.

2. Montenegro kohustub sõlmima tagasivõtmise lepingud teiste stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi riikidega.

3. Montenegro võtab kõik vajalikud meetmed kõigi käesolevas artiklis nimetatud lepingute paindlikuks ja kiireks rakendamiseks.

4. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu kehtestab teised ühismeetmed, mida saab võtta ebaseadusliku sisserände, sealhulgas inimkaubanduse ja ebaseaduslike rändevõrgustike, vältimiseks ja kontrolliks.

▼B*Artikkel 84***Rahapesu ja terrorismi rahastamine**

1. Lepinguosalised teevad koostööd, et takistada oma rahandussüsteemide kasutamist rahapesuks seoses kuritegelikul teel, eeskätt uimastikuritegudest saadud tuludega ja terrorismi rahastamise eesmärgil.

2. Kõnealuse valdkonna koostöö hõlmab tehnilist ja haldusabi, eesmärgiga edendada määruste rakendamist ning selliste rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseks võitluseks vajalike standardite ja mehhanismide tõhusat toimimist, mis on samaväärsed ühenduse ja teiste selle valdkonna rahvusvaheliste ühenduste, eelkõige rahapesuvastase töökonna (FATF) poolt vastuvõetud rahvusvaheliste standardite ja mehhanismidega.

*Artikkel 85***Koostöö ebaseaduslike uimastite valdkonnas**

1. Lepinguosalised teevad oma volituste ja pädevuse piires koostööd, kindlustamaks tasakaalustatud ja integreeritud lähenemise uimastiküsimustele. Uimastipoliitika ja meetmetega püütakse tugevdada ebaseaduslike uimastite vastase võitluse struktuure, vähendada ebaseaduslike uimastite pakkumist, salakaubavedu ja nõudlust, parandada toimetulekut uimastite kuritarvitamise tagajärgedega tervisele ja ühiskonnale ning tõhustada kontrolli uimastite lähteainete üle.

2. Lepinguosalised lepivad kokku nende eesmärkide saavutamiseks vajalikes koostöömeetodites. Meetmed põhinevad ELi uimastikontrolli strateegiaga kooskõlas olevatel ühistel põhimõtetel.

*Artikkel 86***Organiseeritud kuritegevuse ning muu ebaseadusliku tegevuse ennetamine ja selle vastu võitlemine**

Lepinguosalised teevad koostööd nii organiseeritud kui muu kuritegevuse ja ebaseadusliku tegevuse ennetamises ja selle vastu võitlemises. Siia kuuluvad:

- a) inimeste üle piiri toimetamine ja inimkaubandus;
- b) ebaseaduslik majandustegevus, eriti sularaha ja mittersularahaliste maksevahendite võltsimine, ebaseaduslikud tehingud tööstusjäätmete, radioaktiivsete materjalide ning ebaseaduslike või võltsitud toodetega;
- c) korrupsioon nii era- kui riigisektoris, eriti kui see seostub läbipaistmatute haldustavadega;

▼B

- d) maksupettus;
- e) identiteedivargus;
- f) uimastite ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu;
- g) ebaseaduslik relvakaubandus;
- h) dokumentide võltsimine;
- i) kaupade, sealhulgas autode ebaseaduslik üle piiri toimetamine ja salakaubavedu;
- j) küberkuritegevus.

Montenegro teeb Euroopa ühendusega tihedat koostööd valeraha valmistamise ennetamisel, et võidelda paberraha ja müntide võltsimise vastu ning lõpetada selline territooriumil ilmnedav võiv tegevus ja selle eest karistada. Ennetamise tasandil seab Montenegro eesmärgiks asjaomastes ühenduse õigusaktides sätestatud sarnaste meetmete rakendamise ning ühinemise kõnealust valdkonda käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonidega. Montenegro võib kasu saada ühenduse antavast toetusest vahetamisele, abile ja koolitusele valerahavastase võitluse valdkonnas. Edendatakse piirkondlikku koostööd ning tunnustatud rahvusvaheliste standardite järgimist organiseeritud kuritegevusega võitlemisel.

*Artikkel 87***Terrorismivastane võitlus**

Lepinguosalised kohustuvad kooskõlas rahvusvaheliste konventsioonidega, mille osalised nad on, ning kooskõlas oma vastavate seaduste ja määrustega tegema koostööd, et ennetada ja tõkestada terroriakte ja nende rahastamist:

- a) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1373 (2001) ja teiste asjaomaste ÜRO resolutsioonide, rahvusvaheliste konventsioonide ja juriidiliste dokumentide täieliku rakendamise raames;
- b) vahetades kooskõlas rahvusvaheliste ja riiklike õigusaktidega teavet terrorirühmituste ja nende toetusvõrgustike kohta;
- c) vahetades kogemusi terrorismivastase võitluse vahendite ja meetodite, tehnilise valdkonna, koolituse ja terrorismi ennetamise kohta.

VIII JAOTIS
KOOSTÖÖPOLIITIKA

Artikkel 88

1. Ühendus ja Montenegro seavad sisse tiheda koostöö, mille eesmärgiks on kaasa aidata Montenegro arengule ja kasvupotentsiaalile. Selline koostöö tugevdab olemasolevaid majandussidemeid võimalikult laiaulatuslikult mölema lepinguosalise kasuks.

2. Määratakse kindlaks tegevuspõhimõtted ja muud meetmed, et kiirendada Montenegro jätkusuutlikku majanduslikku ja sotsiaalset arengut. Nende meetmetega tagatakse algusest peale keskkonnaküsimuste arvessevõtmine ja seotus harmoonilise sotsiaalse arengu nõuetega.

3. Koostööpoliitika integreeritakse piirkondlikku koostööraamistikku. Erilist tähelepanu pööratakse meetmetele, mis edendavad koostööd Montenegro ning tema naaberriikide, sealhulgas ELi liikmesriikide vahel, aidates seega kaasa piirkondlikule stabiilsusele. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisenõukogu määratleb kooskõlas Euroopa partnerlusega järgnevalt kirjeldatud koostöövaldkondade prioriteetid.

Artikkel 89

Majandus- ja kaubanduspoliitika

Ühendus ja Montenegro hõlbustavad majandusreformi läbiviimist koostöö abil, mille eesmärk on parandada teineteise majanduse põhiliste mõistmist ning majanduspoliitika kavandamist ja rakendamist turumajanduses.

Kõnealustel eesmärkidel teevad ühendus ja Montenegro koostööd, et:

- a) vahetada teavet makromajanduslike tulemuste ja väljavaadete ning arengustrateegiate kohta;
- b) analüüsida ühiselt vastastikust huvi pakkuvaid majandusküsimusi, sealhulgas majanduspoliitika kujundamist ja selle rakendamise vahendeid, ja
- c) edendada laiaulatuslikumat koostööd, et kiirendada oskusteabe sissevoolu ja juurdepääsu uutele tehnoloogiatele.

Montenegro jätkab püüdlusi rajada toimiv turumajandus ning ühtlustada oma poliitika järk-järgult majandus- ja rahaliidu stabiilsusele suunatud poliitikaga. Montenegro ametiasutuste taotlusel võib ühendus anda abi selleks, et toetada Montenegro jõupingutusi sellega seoses.

▼B

Lisaks on koostöö eesmärgiks õigusriigi põhimõtte tugevdamine majandusvaldkonnas stabiilse ja mittediskrimineeriva kaubandusküsimusi käsitleva õigusraamistiku kaudu.

Koostöö kõnealuses valdkonnas hõlmab ka Euroopa majandus- ja rahaliidu põhimõtteid ning tegevust käsitlevat teabevahetust.

*Artikkel 90***Statistikaalane koostöö**

Lepinguosaliste vahelises koostöös keskendutakse eelkõige ühenduse õigustikust lähtuvatele prioriteetidele statistikavaldkonnas, sealhulgas majandus-, kaubandus-, rahapoliitika- ja finantsvaldkonnas. Eelkõige on see suunatud tõhusa ja jätkusuutliku statistikasüsteemi väljaarendamisele, mis oleks võimeline esitama usaldusväärseid, objektiivseid ja täpseid andmeid, mis on vajalikud Montenegro ülemineku- ja reformiprotsessi kavandamiseks ja järelevalveks. Koostöö tulemusel peaks Montenegro statistikaamet suutma paremini täita oma kodanike ja rahvusvaheliste klientide vajadusi nii avalikus kui erasektoris. Statistikasüsteem peaks olema kooskõlas ÜRO statistikaalaste põhimõtete, Euroopa statistika tegevusjuhise ja Euroopa statistikaõiguse sätetega ning seda tuleb arendada ühenduse õigustikuga ühtlustamise suunas. Lepinguosalised teevad koostööd eelkõige selleks, et tagada üksikandmete konfidentsiaalsus, tõhustada järk-järgult Euroopa statistikasüsteemi andmete kogumist ja edastamist ning vahetada töömeetodeid, oskusteabe ja koolituse edastamist käsitlevat teavet.

*Artikkel 91***Pangandus, kindlustus ja muud finantsteenused**

Montenegro ja ühenduse koostöös keskendutakse ühenduse õigustikust lähtuvatele prioriteetidele pangandus-, kindlustus- ja finantsteenuste valdkonnas. Lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärk on luua ja välja arendada sobiv raamistik ausal konkurentsil põhineva ning võrdseid võimalusi tagava pangandus-, kindlustus- ja finantsteenuste sektori edendamiseks Montenegros.

*Artikkel 92***Koostöö sisekontrolli ja välisauditi valdkonnas**

Lepinguosaliste koostöö keskendub ühenduse õigustikust lähtuvatele prioriteetidele avaliku sektori sisefinantskontrolli ja välisauditi valdkonnas. Lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärk on eelkõige arendada asjaomaste õigusaktide väljatöötamise ja vastuvõtmise kaudu Montenegros välja läbipaistvad, tõhusad ja majanduslikult tasuvad avaliku sektori sisefinantskontrolli ja välisauditi süsteimid (mis hõlmaksid finantsjuhtimist, -kontrolli ja funktsionaalselt sõltumatut siseauditiit),

▼B

mis oleksid kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud standardite ja metoodika ning ELi parimate tavadega. Koostöö peaks keskenduma ka kõrgeima auditeerimisasutuse suutlikkuse tõstmisele Montenegros. Üldnimetatud nõuetest tulenevate koostööd ja ühtlustamist käsitlevate kohustuste täitmiseks peaks koostöö keskenduma ka finantsjuhtimise ja –kontrolli ning siseauditi kesksete ühtlustamisüksuste asutamisele ja nende tugevdamisele.

*Artikkel 93***Investeeringute soodustamine ja kaitse**

Lepinguosaliste pädevuste piires toimuva investeeringute soodustamise ja kaitse alase koostöö eesmärk on luua soodsad võimalused nii riigisisesteks kui väliserainvesteeringuteks, mis on Montenegro majanduse ning tööstuse elavdamise seisukohast väga olulised. Koostöö eesmärk on Montenegro jaoks eelkõige investeeringuid soodustava ja kaitsva õigusliku raamistiku tõhustamine.

*Artikkel 94***Tööstusalane koostöö**

Koostöö eesmärk on Montenegro tööstuse ja tööstussektorite ajakohastamine ning ümberkorraldamine. Koostöö peaks hõlmama ka ettevõtjate vahelist koostööd tööstuse valdkonnas eesmärgiga tugevdada erasektorit tingimustel, mis tagavad keskkonnakaitse.

Tööstusalase koostöö algatused kajastavad lepinguosaliste kindlaks määratud prioriteete. Neis võetakse arvesse tööstuse arendamise piirkondlikke aspekte, edendades vajaduse korral piiriülest partnerlust. Algatuste eesmärgiks on eelkõige ettevõtjatele sobiva raamistiku loomine, juhtimiselase oskusteabe parandamine ning turgude, turu läbipaistvuse ja ettevõttesõbraliku keskkonna edendamine. Erilist tähelepanu tuleb pöörata tõhusate ekspordiedendamismeetmete kehtestamisele Montenegros.

Koostöös võetakse arvesse tööstuspoliitika valdkonda käsitlevat ühenduse õigustikku.

*Artikkel 95***Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad**

Lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärk on erasektori väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arendamine ja tugevdamine ning uute ettevõtjate asutamine valdkondades, mis võimaldavad ettevõtjate potentsiaalset kasvu ning ühenduse ja Montenegro väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vahelist koostööd. Koostöös võetakse nõuetekohaselt arvesse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid käsitlevaid ühenduse õigusaktidest lähtuvaid prioriteete ning Euroopa väikeettevõtete hartas sätestatud põhimõtteid.

Artikkel 96

Turism

Lepinguosaliste vahelise turismikoostöö eesmärk on eelkõige turismialase teabe edastamise tõhustamine rahvusvaheliste võrgustike, andmebaaside jms abil, turismivaldkonnas investeringuid soodustavate infrastruktuuride arendamise julgustamine ja Montenegro osalemine olulistest Euroopa turismiorganisatsioonides. Koostöö on suunatud ka ühise tegevsemise võimaluste uurimisele ja turismiettevõtjate, ekspertide, valitsuste ning nende pädevate ametiasutuste vahelise koostöö tugevdamisele turismivaldkonnas, samuti oskusteabe vahetamisele (koolituste, vahetuste ja seminaride kaudu). Koostöö aluseks on ühenduse õigustiku kõnealust valdkonda käsitlevad õigusaktid.

Koostööpoliitikat võib integreerida piirkondlikku koostööraamistikku.

Artikkel 97

Põllumajandus- ja agrotööstussektor

Lepinguosaliste vahelist koostööd arendatakse kõigis ühenduse õigustiku põllumajandusvaldkonnaga seotud prioriteetsetes valdkondades, samuti veterinaaria ja fütosanitaaria alal. Koostöö eesmärk on eelkõige ajakohastada ja ümber kujundada Montenegro põllumajandus- ja agrotööstussektor, et see vastaks ühenduse sanitaarnõuetele, parandada veemajandust ja maaelu arengut ning arendada Montenegro metsandussektorit, samuti toetada Montenegro õigusaktide ja tavade järkjärgulist ühtlustamist ühenduse eeskirjade ja standarditega.

Artikkel 98

Kalandus

Lepinguosalised uurivad võimalusi ühist huvi pakkuvate vastastikku kasulike valdkondade kindlaksmääramiseks kalandussektoris. Koostöös võetakse nõuetekohaselt arvesse ühenduse õigustikust lähtuvaid prioriteete kalanduse valdkonnas, sealhulgas rahvusvahelisi kohustusi kalavarude majandamise ja säilitamise rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide eeskirjade raames.

Artikkel 99

Toll

Lepinguosalised alustavad kõnealuses valdkonnas koostööd, mille eesmärk on tagada kõikide kaubanduse vallas vastuvõetavate sätete vastavus ja saavutada Montenegro tollisüsteemi ühtlustamine ühenduse tollisüsteemiga, aidates seeläbi rajada teed käesoleva lepingu alusel kavandatud liberaliseerimismeetmetele ning Montenegro tollialaste õigusaktide järkjärgulisele ühtlustamisele ühenduse õigustikuga.

Koostöös võetakse nõuetekohaselt arvesse ühenduse õigustikust lähtuvaid prioriteete tolliküsimustes.

▼B

Lepinguosaliste vastastikuse tollialase haldusabi eeskirjad on sätestatud protokollis nr 6.

*Artikkel 100***Maksustamine**

Lepinguosalised alustavad koostööd maksustamise valdkonnas, võttes sealhulgas meetmeid Montenegro maksusüsteemi edasiseks ajakohastamiseks ja maksukorralduse edasiseks ümberkujundamiseks, et tagada maksukogumise tõhusus ning tugevdada maksupettuse vastast võitlust.

Koostöös võetakse nõuetekohaselt arvesse ühenduse õigustikust lähtuvaid prioriteete maksukorralduse ja kahjustava maksukonkurentsi vastase võitluse valdkonnas. Kahjustava maksukonkurentsi kaotamine peaks toimuma kooskõlas nõukogus 1. detsembril 1997. aastal vastu võetud äriühingute maksustamise juhendi põhimõtetega.

Koostöö hõlmab läbipaistvuse parandamist ja korrupsioonivastast võitlust ning teabevahetust liikmesriikidega eesmärgiga hõlbustada maksupettuse, maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastase võitluse meetmete kehtestamist. Montenegro viib lõpule OECD tulu- ja kapitalimaksu näidiskonventsioonil ja OECD maksuküsimustealase teabevahetuse näidisleppel põhinevate kahepoolsete lepingute sõlmimise liikmesriikidega, juhul kui taotleb liikmesriik on nendega liitunud.

*Artikkel 101***Koostöö sotsiaalküsimustes**

Tööhõivega seoses keskendutakse lepinguosaliste vahelises koostöös eelkõige tööbüroode ja karjäärinõuandlate teenuste parandamisele, pakkudes abimeetmeid ja edendades kohalikku arengut tööstus- ja tööturu ümberkorraldamise toetamiseks. Koostöö hõlmaks ka selliseid meetmeid nagu uurimised, ekspertide vahetus ning teabe- ja koolitustegevus.

Lepinguosalised teevad koostööd majandusreformi ja majandusliku integratsiooni taustal tööhõivepoliitika ajakohastamise soodustamiseks Montenegros. Koostöö eesmärk on ka toetada Montenegro sotsiaalkindlustussüsteemide kohandamist vastavalt uutele majanduslikele ja sotsiaalsetele nõuetele ning koostöö raames kohandatakse Montenegros kehtivaid töötajate ning meeste ja naiste, puuetega inimeste ning vähemusrühmadesse kuuluvate inimeste võrdseid võimalusi käsitlevaid õigusakte, samuti on eesmärkide hulgas töötajate tervise ja ohutuse kaitse parandamine, võttes aluseks asjaomase ühenduses kehtiva kaitsetaseme. Montenegro tagab ILO põhikonventsioonide järgimise ja nende tõhusa rakendamise.

Koostöös võetakse nõuetekohaselt arvesse ühenduse õigustikust lähtuvaid prioriteete kõnealuses valdkonnas.

▼B*Artikkel 102***Haridus ja koolitus**

Lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärk on tõsta üldhariduse, kutsehariduse, koolituse ning noorsoopoliitika ja noorsootöö, sealhulgas mitteametliku hariduse taset Montenegros. Kõrgharidussüsteemi prioriteediks on valitsustevahelise Bologna protsessi raames Bologna deklaratsiooni eesmärkide saavutamine.

Lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärk on ka tagada, et kõikidele hariduse ja koolituse tasemetele juurdepääsul Montenegros ei diskrimineerita kedagi soo, nahavärvi, rahvuse ega usutunnistuse tõttu.

Ühenduse vastavad programmid ja vahendid aitavad kaasa Montenegro haridus- ja koolitusstruktuuride ning tegevuste ajakohastamisele.

Koostöös võetakse nõuetekohaselt arvesse ühenduse õigustikust lähtuvaid prioriteete kõnealuses valdkonnas.

*Artikkel 103***Kultuurialane koostöö**

Lepinguosalised edendavad kultuurikoostööd. Sellise koostöö eesmärk on muuhulgas üksikisikute, kogukondade ja rahvastevahelise vastastikuse mõistmise ja austuse suurendamine. Lepinguosalised kohustuvad ka tegema koostööd kultuurilise mitmekesisuse edendamisel, eelkõige UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni raames.

*Artikkel 104***Koostöö audiovisuaalvaldkonnas**

Lepinguosalised teevad koostööd, et edendada Euroopa audiovisuaaltööstust ning toetada ühistootmist kino- ja televisioonivaldkonnas.

Koostöö hõlmab muu hulgas ajakirjanike ja teiste meediaasjatundjate koolitusprogramme ja -vahendeid ning tehnilist abi avalikele ja erameediakanalitele tugevdamaks nende sõltumatust, professionaalsust ja sidemeid Euroopa meediakanalitega.

Montenegro viib oma piiriülese ringhäälingu sisu reguleeriva poliitika kooskõlla EÜ poliitikaga ja ühtlustab oma asjaomased õigusaktid ühenduse õigustikuga. Erilist tähelepanu pöörab Montenegro satelliidi, maasmaasagedusalade või kaabli kaudu edastavate programmide intellektuaalomandi õiguste omandamise küsimustele.

▼ B*Artikkel 105***Infoühiskond**

Koostööd arendatakse kõigis ühenduse õigustikust lähtuvates prioriteetides infoühiskonna alal. Sellega toetatakse peamiselt Montenegro asjaomase valdkonna poliitika ja õigusaktide järkjärgulist ühtlustamist ühenduse poliitika ja õigusaktidega.

Lepinguosaliste koostöö eesmärgiks on infoühiskonna edasine väljaarendamine Montenegros. Üldeesmärk on valmistada ühiskonda tervikuna ette digitaalajastuks, soodustada investeringuid ning tagada elektrooniliste võrkude ja teenuste koostalitlusvõime.

*Artikkel 106***Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused Koostöö keskendub eelkõige ühenduse õigustikust lähtuvatele prioriteetidele nimetatud valdkonnas.**

Lepinguosalised tugevdavad eelkõige koostööd elektrooniliste sidevõrkude ja elektrooniliste sideteenuste valdkonnas lõppeesmärgiga, et Montenegro võtab kolm aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist nendes valdkondades üle ühenduse õigustiku.

*Artikkel 107***Teave ja side**

Ühendus ja Montenegro rakendavad vajalikke meetmeid vastastikuse teabevahetuse tõhustamiseks. Esikohal on programmid, mille kaudu jagatakse üldsusele põhilisi teadmisi ühenduse kohta ning kitsamat erialast teavet Montenegro erialaringkondadele.

*Artikkel 108***Transport**

Lepinguosaliste koostöö keskendub ühenduse õigustikust lähtuvatele prioriteetidele transpordivaldkonnas.

Koostöö eesmärk on eelkõige ümber kujundada ja ajakohastada Montenegro transpordiliike, parandada reisijate ja kaupade vaba liikumist, soodustada juurdepääsu transporditurule ja -vahenditele, sealhulgas sadamatele ja lennujaamadele. Peale selle võib koostööga toetada mitmeliigilise transpordi infrastruktuuri arengut peamistes üle-euroopalistes võrkudes ning esmajoones tugevdada piirkondlikke ühendusteid Kagu-Euroopas kooskõlas transpordi piirkondliku tuumvõrgu arendamise vastastikuse mõistmise memorandumiga. Koostöö eesmärgiks peaks olema saavutada ühendusega võrreldavad tegevusstandardid, viia Montenegro transpordisüsteem vastavusse ühenduse süsteemiga ning parandada keskkonnakaitset transpordivaldkonnas.

▼B*Artikkel 109***Energeetika**

Koostöö keskendub eelkõige ühenduse õigustikust lähtuvatele energeetikaalastele prioriteetidele. Koostöös tuginetakse energiaühenduse lepingule ning seda arendatakse eesmärgiga liita Montenegro järk-järgult ühenduse energiaturuga. Koostöö võib hõlmata eelkõige:

- a) energiapoliitika sõnastamist ja kavandamist, sealhulgas infrastruktuuri moderniseerimist, energiavarustuse parandamist ja mitmekesistamist ning energiaturule juurdepääsu parendamist, samuti transiidi hõlbustamist, ülekandmist ja jaotamist ning piirkondliku tähtsusega elektrivõrkude naaberriikidega vastastikuse seotuse taastamist;
- b) energia säästmise soodustamist, energiakasutuse tõhusust, taastuvat energiat ning energia tootmise ja tarbimise keskkonnamõju uurimist;
- c) energia kommunaalmajanduse ümberkorraldamise ja kõnealuse sektori ettevõtjate vahelise koostöö üldtingimuste sõnastamist.

*Artikkel 110***Tuumaohutus**

Lepinguosalised teevad koostööd tuumaohutuse ja kaitsemeetmete valdkonnas. Koostöö võib hõlmata järgmiseid teemasid:

- a) lepinguosaliste kiirguskaitse-, tuumaohutuse- ja tuumamaterjalide üle arvestusepidamise ja kontrollialaste õigusnormide ajakohastamine ning järelevalveasutuste ja nende vahendite tugevdamine;
- b) tuumaõnnetuste puhul ning hädaolukorraks valmisoleku ja üldiste tuumaohutusküsimuste kohta varajast teabedastust käsitlevate Euroopa Liidu liikmesriikide või Euroopa Aatomienergiaühenduse ja Montenegro vaheliste kokkulepete soodustamise elavdamine vajaduse korral;
- c) kolmandate osapoolte tuumaenergiaalane vastutus.

*Artikkel 111***Keskkond**

Lepinguosalised arendavad ja tugevdavad koostööd keskkonna valdkonnas elutähtsa eesmärgiga peatada olukorra edasine halvenemine ning alustavad keskkonnaolukorra parandamisega, eesmärgiga saavutada säästev areng.

▼B

Lepinguosalised alustavad eelkõige koostööd eesmärgiga tugevdada haldusstruktuure ja -korda, et tagada keskkonnaküsimuste strateegiline kavandamine ning kooskõlastamine asjaomaste huvitatud isikute vahel, ning keskenduvad Montenegro õigusaktide ühtlustamisele ühenduse õigustikuga. Koostöö peaks keskenduma ka strateegiate väljatöötamisele, et märkimisväärselt vähendada kohalikku, piirkondlikku ja piiriülest õhu- ja veesaastet, luua tõhus, puhas, säästev ja taastuv energia tootmise ja tarbimise raamistik ning viia läbi keskkonnamõju hindamine ja strateegiline keskkonna hindamine. Eritähelepanu pööratakse Kyoto protokollil ratifitseerimisele ja rakendamisele.

*Artikkel 112***Koostöö teaduse ja tehnoloogia arengu valdkonnas**

Lepinguosalised edendavad vastastikuse kasu põhimõttel koostööd mittesõjaliste teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse valdkonnas, pidades silmas vahendite kättesaadavust ning piisavat juurdepääsu lepinguosaliste asjaomastele programmidele, võttes arvesse intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste tõhusa kaitse asjakohaseid nõudeid.

Koostöös võetakse nõuetekohaselt arvesse ühenduse õigustikust lähtuvaid prioriteete teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse valdkonnas.

*Artikkel 113***Piirkondlik ja kohalik areng**

Lepinguosalised püüavad tugevdada piirkondliku ja kohaliku arengu alast koostööd eesmärgiga aidata kaasa majandusarengule ning vähendada regionaalset ebavõrdsust. Eritähelepanu pööratakse piiriülesele, riikide ning piirkondade vahelisele koostööle.

Koostöö aluseks on ühenduse õigustikust lähtuvad regionaalarengu valdkonna prioriteedid.

*Artikkel 114***Avalik haldus**

Koostöö eesmärk on tagada tõhusa ja vastutustundliku avaliku halduse areng Montenegros, eelkõige toetada õigusriigi ellurakendamist, riiklike institutsioonide nõuetekohast toimimist Montenegro elanike heaks üldiselt ning ELi ja Montenegro vaheliste suhete sujuvat arengut.

Kõnealuse valdkonna koostöös keskendutakse institutsioonide ülesehitamisele, sealhulgas läbipaistvate ja erapooletute töölevõtumenetluste väljaarendamisele ja kohaldamisele, personalijuhtimisele, karjääri kujundamisele

▼B

avalikus teenistuses, pidevale koolitusele, eetiliste tõekspidamiste edendamisele avalikus halduses. Koostöö hõlmab kõiki avaliku halduse tasandeid, sealhulgas kohalikke omavalitsusi.

IX JAOTIS

FINANTSKOOSTÖÖ

Artikkel 115

Stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu eesmärkide saavutamiseks ja vastavalt artiklitele 5, 116 ja 118 võib Montenegro saada ühenduselt rahalist abi toetuste ja laenudena, sealhulgas laenuna Euroopa Investeeringuspangast. Ühenduse abi antakse tingimusel, et tehakse täiendavaid edusamme Kopenhaageni poliitiliste kriteeriumide täitmisel ning eelkõige Euroopa partnerluse eriprioriteetide järgimisel. Arvesse võetakse ka stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate riikide iga-aastastes aruannetes esitatud tulemusi, eelkõige seoses abisaajate edusammudega demokraatlike, majandus- haldusreformide ning muude nõukogu järelduste täitmisel, eelkõige kohandamiskavade käsitlemise kohta. Montenegrole antav abi peab vastama vajadustele, valitud prioriteetidele, summade kasutamise ja tagasimaksmise võimele ning majanduse ümberkujundamiseks võetud meetmetele.

Artikkel 116

Toetusena antav rahaline abi kaetakse tegevusmeetmetest, mis on ette nähtud nõukogu asjaomase määrusega mitmeaastase näidisprogrammi raames ja iga-aastase tegevuskava alusel, mille ühendus käivitab pärast konsultatsioone Montenegroga.

Ühenduse rahaline abi võib hõlmata kõiki koostöövaldkondi, erilist tähelepanu pööratakse õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimustele ning õigusaktide ühtlustamisele ja majanduse arengule ning keskkonnakaitsele.

Artikkel 117

Montenegro palvel ning erivajaduse korral võib ühendus koostöös rahvusvaheliste finantsinstitutsioonidega uurida erandkorras makromajandusliku finantsabi andmise võimalust teatavatel tingimustel ning võttes arvesse rahaliste vahendite olemasolu. Kõnealuse abi andmisel lähtutakse tingimustest, mis tuleb kehtestada Montenegro ning Rahvusvahelise Valuutafondi vahel kokkulepitud programmi raames.

▼B*Artikkel 118*

Olemasolevate vahendite optimaalse kasutamise huvides tagavad lepinguosalisel, et ühenduse abi kooskõlastatakse muudest allikatest pärineva, näiteks liikmesriikide, muude riikide ja rahvusvaheliste finantsinstiitutsioonide antava abiga.

Seetõttu vahetavad lepinguosalisel korrapäraselt teavet kõikide abi allikate kohta.

X JAOTIS

INSTITUTSIOONILISED, ÜLD- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 119*

Käesolevaga luuakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu, kes jälgib käesoleva lepingu kohaldamist ja rakendamist. Nõukogu koguneb selleks korrapäraselt, asjakohases koosseisus ning alati, kui asjaolud seda nõuavad. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu vaatab läbi kõik lepingu raamistikust tulenevad olulised küsimused ning kõik muud vastastikust huvi pakkuvad kahepoolsed või rahvusvahelised küsimused.

Artikkel 120

1. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogusse kuuluvad ühelt poolt Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni liikmed ning teiselt poolt Montenegro valitsuse liikmed.
2. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu kehtestab oma töökorra.
3. Vastavalt töökorras sätestatud tingimustele võivad stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu liikmed määrata endale esindajad.
4. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu eesistujaks on vastavalt töökorras sätestatule vaheldumisi ühenduse esindaja ja Montenegro esindaja.
5. Euroopa Investeerimispannaga seotud küsimuste korral võtab panna esindaja vaatlejana stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu tööst osa.

Artikkel 121

Käesoleva lepingu eesmärkide saavutamiseks on stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogul õigus teha otsuseid käesolevas lepingus ettenähtud juhtude ulatuses. Tehtud otsused on lepinguosaliste jaoks siduvad ning lepinguosalisel võtavad nende rakendamiseks vajalikud meetmed. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võib anda ka asjakohaseid soovitusi. Komitee koostab oma otsused ja soovitusel lepinguosaliste omavahelisel kokkuleppel.

▼B*Artikkel 122*

1. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu kohustuste täitmisel abistab teda stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee, kuhu kuuluvad ühelt poolt Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni esindajad ning teiselt poolt Montenegro valitsuse esindajad.

2. Oma töökorras määrab stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu kindlaks stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee kohustused, mille hulka kuulub stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu kohtumiste ettevalmistamine, lisaks määrab nõukogu komitee töökorralduse.

3. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võib oma pädevusi delegeerida stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele. Sellisel juhul teeb stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee otsused artiklis 121 sätestatud tingimuste kohaselt.

Artikkel 123

Stabilisatsiooni- ja assotsieerimiskomitee võib moodustada allkomiteesid. Stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee asutab käesoleva lepingu nõuetekohaseks jõustamiseks vajalikud allkomiteed enne käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta lõppu.

Luuakse rändeküsimustega tegelev allkomitee.

Artikkel 124

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võib asutada muid erikomiteesid või asutusi, mis aitavad nõukogu tema kohustuste täitmisel. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu määratleb oma töökorras kõnealuste komiteede ja organite koosseisu ja ülesanded ning nende tegutsemiseeskirjad.

Artikkel 125

Käesolevaga asutatakse parlamentaarne stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee. Parlamentaarne stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee on foorumiks, kus Montenegro parlamendi ja Euroopa Parlamendi liikmed saavad kohtuda ja mõtteid vahetada. Komitee tuleb kokku enda määratud ajavahemike tagant.

Parlamentaarsesse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteesse kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed ja Montenegro parlamendi liikmed.

Parlamentaarne stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu kehtestab oma töökorra.

▼B

Parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogu eesistujaks on vastavalt töökorras sätestatule vaheldumisi Euroopa Parlamendi liige ja Montenegro parlamendi liige.

Artikkel 126

Mõlemad lepinguosalisel kohustuvad käesoleva lepingu reguleerimissalas tagama, et teise lepinguosalise füüsilisi ja juriidilisi isikuid ei diskrimineerita võrreldes tema enda kodanikega pääsemisel lepinguosalistele pädevatesse kohtutesse ja haldusasutustesse, et kaitsta oma isiklikke ja omandiõigusi.

Artikkel 127

Käesolevas lepingus sätestatu ei takista lepinguosalisel võtmast meetmeid:

- a) mida ta peab vajalikuks, et vältida oma oluliste julgeolekuhuvidena vastuolus oleva teabe avalikustamist;
- b) mis on seotud relvade, laskemoona või sõjatarvikute tootmise või nendega kauplemisega või kaitsevajadusteks asendamatu teadus- või arendustöö või tootmisega, tingimusel et need meetmed ei halvenda konkurentsitingimusi selliste toodete suhtes, mis ei ole eriomaselt sõjalise otstarbega;
- c) mida ta peab enda julgeoleku seisukohalt vajalikuks korrakaitset mõjutavate tõsiste siseriiklike rahutuste, sõja või sõjaohtu kujutavate tõsiste rahvusvaheliste pingete korral või selleks, et täita oma kohustusi, mis ta on endale võtnud rahu ja rahvusvahelise julgeoleku säilitamiseks.

Artikkel 128

1. Käesoleva lepinguga reguleeritavates valdkondades ja ilma et see piiraks lepingus sisalduvate erisätete kohaldamist:

- a) ei tohi meetmed, mida Montenegro rakendab ühenduse suhtes, põhjustada diskrimineerimist liikmesriikide, nende kodanike ega äriühingute vahel;
- b) ei tohi meetmed, mida ühendus rakendab Montenegro suhtes, põhjustada diskrimineerimist Montenegro kodanike ega Montenegro äriühingute vahel.

2. Lõike 1 sätteid ei piira lepinguosalistele õigust kohaldada oma asjakohaseid maksualaseid õigusnorme maksumaksjate suhtes, kes ei ole oma elu- või asukoha poolest ühesuguses olukorras.

▼B*Artikkel 129*

1. Lepinguosalised võtavad kõik üld- ja erimeetmed, mida on vaja käesolevast lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks. Nad tagavad käesolevas lepingus sätestatud eesmärkide saavutamise.

2. Lepinguosalised lepivad kokku, et mõlema lepinguosalise taotlusel peavad nad viivitamata sobivate kanalite kaudu nõu, et arutada käesoleva lepingu tõlgendamise või rakendamise seotud küsimusi ja muid omavaheliste suhete asjakohaseid tahke.

3. Mõlemad lepinguosalised suunavad stabiliseerimis- ja assotsieerimismisnõukogule vaidlused, mis on seotud käesoleva lepingu kohaldamise või tõlgendamisega. Sellisel juhul kohaldatakse artiklit 130 ja vajadusel ka protokoll nr 7.

Stabiliseerimis- ja assotsieerimismisnõukogu võib vaidluse lahendada siduva otsusega.

4. Kui üks lepinguosaline leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud käesoleva lepingu järgset kohustust, võib ta võtta asjakohaseid meetmeid. Enne meetmete võtmist, välja arvatud eriti pakilistel juhtudel, esitab ta stabiliseerimis- ja assotsieerimismisnõukogule kogu asjakohase teabe, mida on vaja olukorra põhjalikuks uurimiseks, et leida lepinguosalistele vastuvõetav lahendus.

Meetmete valimisel tuleb eelistada neid, mis segavad käesoleva lepingu toimimist kõige vähem. Nendest meetmetest teatatakse viivitamata stabiliseerimis- ja assotsieerimismisnõukogule ja teise lepinguosalise taotlusel arutatakse neid meetmeid stabiliseerimis- ja assotsieerimismisnõukogus, stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees või mõnes muus artiklite 123 või 124 alusel loodud organis.

5. Lõigete 2, 3 ja 4 sätteid ei mõjuta ega piira mingil viisil artiklite 32, 40, 41, 42, 46 ja protokoll nr 3 kohaldamist (Päritolustaatusega toodete ja halduskoostöö meetodite mõiste määramine).

Artikkel 130

1. Kui lepinguosaliste vahel tekkib vaidlus käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamise kohta, esitab lepinguosaline vaidluse lahendamiseks teisele lepinguosalisele ning stabiliseerimis- ja assotsieerimismisnõukogule ametliku taotluse.

Kui lepinguosaline on arvamusel, et teise lepinguosalise vastuvõetud meede või teise lepinguosalise tegutsemata jätmise kujutab käesoleva lepingu tingimuste kohaselt tema kohustuste täitmata jätmist, annab vaidluse lahendamise ametlik taotlus põhjuse selliseks arvamuseks ja näitab vastavalt juhtumile, et lepinguosaline võib võtta meetmeid vastavalt artikli 129 lõikele 4.

▼B

2. Lepinguosalised püüavad leida vaidlustele lahenduse heas usus toimuvate konsultatsioonide kaudu stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogus ja muudes lõikes 3 sätestatud organites, eesmärgiga saavutada võimalikult kiiresti mõlemale lepinguosalisele vastuvõetav lahendus.

3. Lepinguosalised esitavad stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogule olukorra põhjalikuks uurimiseks vajaliku asjakohase teabe.

Kuni vaidlusele lahenduse leidmiseni arutatakse seda igal stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogu istungil, välja arvatud juhul, kui ei ole algatud protokollis nr 7 sätestatud vahekohtumenetlust. Vaidlus peetakse lahendatuks, kui stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogu on teinud vastavalt artikli 129 lõikele 3 vaidluse lahendamiseks siduva otsuse, või kui ta teatab, et vaidlus on lõppenud.

Vaidlusi käsitlevaid konsultatsioone võib pidada ka stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee istungitel või vastavalt lepinguosaliste vahel kokkulepitule artikli 123 või 124 alusel loodud asjaomastes komiteedes või organites, või mõlema lepinguosalise taotlusel. Konsultatsioone võib pidada ka kirjalikult.

Konsultatsioonide käigus avaldatud teave on konfidentsiaalne.

4. Protokollis nr 7 kohaldamisalasse jäävate küsimuste puhul võib kumbki lepinguosaline vastavalt protokollile esitada vaidlusaluse küsimuse lahendamiseks vahekohtule, kui lepinguosalised ei ole suutnud vaidlust lahendada kahe kuu jooksul pärast vaidluse lahendamise menetluse algatamist vastavalt lõikele 1.

Artikkel 131

Kuni üksikisikute ja ettevõtjate ühesuguste õiguste saavutamiseni käesoleva lepingu kontekstis, ei mõjuta käesolev leping neid õigusi, mis tagatakse üksikisikutele ja ettevõtjatele ühelt poolt üht või mitut liikmesriiki ja teiselt poolt Montenegrot siduvate kehtivate lepingutega.

Artikkel 132

Montenegro ühenduse programmides osalemise üldtingimused on sätestatud protokollis nr 8.

I kuni VII lisa ning protokollid nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.

Artikkel 133

Käesolev leping sõlmitakse määramata ajaks.

▼B

Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu üles öelda, teatades sellest teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse kuue kuu möödumisel sellise teatamise kuupäevast.

Kumbki lepinguosaline võib lepingu täitmise koheselt peatada, kui teine lepinguosaline ei pea kinni käesoleva lepingu põhiosast.

Artikkel 134

Käesolevas lepingus tähistab mõiste „lepinguosalised” ühelt poolt ühendust või liikmesriike või ühendust ja liikmesriike vastavalt nende volitustele ning teiselt poolt Montenegro Vabariiki.

Artikkel 135

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut nendes lepingutes sätestatud tingimustel, ja teiselt poolt Montenegro territooriumi suhtes.

Artikkel 136

Käesoleva lepingu hoiulevõtja on Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär.

Artikkel 137

Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari ning Montenegros kasutatavas ametlikus keeles, kusjuures kõik need tekstid on võrdselt autentset.

Artikkel 138

Lepinguosalised kiidavad käesoleva lepingu heaks oma menetluste kohaselt.

Käesolev leping jõustub sellise teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil lepinguosalisel teatatakse teineteisele, et esimeses lõigus nimetatud menetlused on lõpule viidud.

*Artikkel 139***Vaheleping**

Lepinguosalised lepivad kokku, et kui enne käesoleva lepingu jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimist kohaldatakse käesoleva lepingu teatavaid osi, eelkõige kaupade vaba liikumist ja asjakohaseid transporti käsitlevaid sätteid ühenduse ja Montenegro vahelise vahelepingu alusel,

▼B

tähendab mõiste „käesoleva lepingu jõustumiskuupäev” käesoleva lepingu IV jaotise artiklites 73, 74 ja 75, protokollides nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 ning asjakohastes sätetes protokollis nr 4 vahelepingu jõustumiskuupäeva seoses neis sätetes sisalduvate kohustustega.

▼ B

Съставено в Люксембург, на петнайсти октомври две хиляди и седма година.

Hecho en Luxemburgo, el quince de octubre de dos mil siete.

V Lucemburku dne patnáctého října dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Luxembourg den femtende oktober to tusind og syv.

Geschehen zu Luxemburg am fünfzehnten Oktober zweitausendsieben.

Kahe tuhanda seitsmenda aasta oktoobrikuu viieteistkümnendal päeval Luxembourgis.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις δέκα πέντε Οκτωβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Luxembourg on the fifteenth day of October in the year two thousand and seven.

Fait à Luxembourg, le quinze octobre deux mille sept.

Fatto a Lussemburgo, addì quindici ottobre duemilasette.

Luksemburgā, divtūkstoš septiņā gada piecpadsmitajā oktobrī.

Priimta du tūkstančiai septintųjų metų spalio penkioliką dieną Liuksemburge.

Kelt Luxembourgban, a kétezer-hetedik év október tizenötödik napján.

Magħmul fil-Lussemburgu, fil-ħmistax-il jum ta' Ottubru tas-sena elfejn u sebgħa.

Gedaan te Luxemburg, de vijftiende oktober tweeduizend zeven.

Sporządzono w Luksemburgu dnia piętnastego października roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Luxemburgo, em quinze de Outubro de dois mil e sete.

Întocmit la Luxembourg, la cincisprezece octombrie două mii șapte.

V Luxemburgu dňa pätnásteho oktobra dvetisícisedem.

V Luxembourg, dne petnajstega oktobra leta dva tisoč sedem.

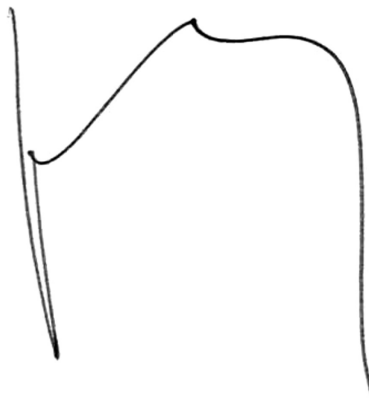
Tehty Luxemburgissa viidentenätoista päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Luxemburg den femtonde oktober tjugohundrasju.

Sačinjeno u Luksemburgu petnaestog oktobra dvije hiljade i sedme godine.

▼B

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

▼B

På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

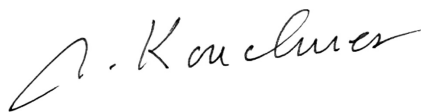

Por el Reino de España

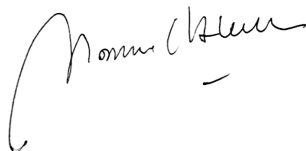

▼B

Pour la République française

Per la Repubblica italiana

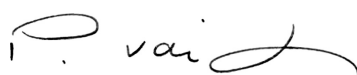
Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā

Lietuvos Respublikos vardu

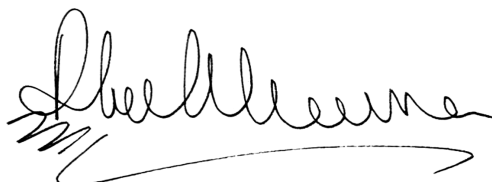
Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A Magyar Köztársaság részéről

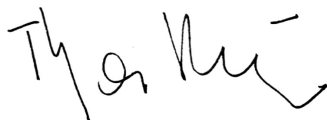

Għal Malta

▼B

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

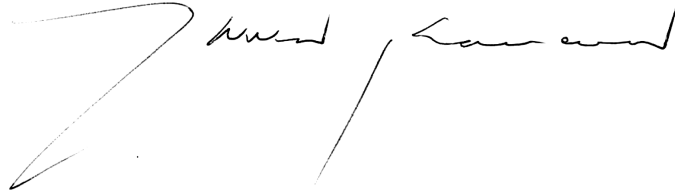

Za Slovenskú republiku

▼B

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

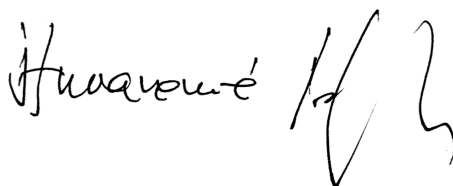
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейската общност
Por las Comunidades Europeas
Za Evropská společenství
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Euroopa ühenduste nimel
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europee
Eiropas Kopienū vārdā
Europos Bendrijų vardu
Az Európai Közösségek részéről
Għall-Komunitajiet Ewropej
Voor de Europese Gemeenschappen
W imieniu Wspólnot Europejskich
Pelas Comunidades Europeias
Pentru Comunitatea Europeană
Za Európske spoločenstvá
Za Evropske skupnosti
Euroopan yhteisöjen puolesta
På europeiska gemenskapernas vägnar

U ime Republike Crne Gore

I LISA

Ia LISA

**MONTENEGRO TARIIFSED SOODUSTUSED ÜHENDUSE
TÖÖSTUSTOODETELE**

(vastavalt artiklile 21)

Tollimaksumäärasid vähendatakse järgmiselt:

- a) käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval vähendatakse imporditollimaksu 80 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- b) esimese käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 50 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- c) käesoleva lepingu jõustumisele järgneva teise aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 25 protsendini baasmäärast;
- d) käesoleva lepingu jõustumisele järgneva kolmanda aasta 1. jaanuaril kaotatakse allesjäänud tollimaksud.

CN-kood	Kauba kirjeldus
2515	Marmor, travertiin, ekaasiin jm raid- või ehituslubjakivi (tihedusega 2,5 kg/dm ³ ja rohkem) ning alabaster, ka jämedalt tahatud, saetud või muul viisil riskülükukujulisteks (sh ruudukujulisteks) plokkideks või tahvliteks tükeldatud: – marmor ja travertiin:
2515 11 00	– – töötlemata või jämedalt tahatud
2515 12	– – ainult saetud või muul viisil riskülükukujulisteks (sh ruudukujulisteks) plokkideks või tahvliteks tükeldatud:
2515 12 20	– – – paksusega kuni 4 cm
2515 12 50	– – – paksusega üle 4 cm, aga mitte üle 25 cm
2515 12 90	– – – muud
2522	Kustutatud, kustutamata ja hüdrauliline lubi, v.a rubriigi 2825 kaltsiumoksiid ja -hüdrosiid
2522 20 00	– kustutatud lubi
2523	Portlandtsement, aluminaattsement, räbutsement, supersulfaatsement jms hüdraulilised tsemendid, värvitud või värvimata, klinkritena või mitte: – portlandtsement:
2523 29 00	– – muud
3602 00 00	Valmislõhkeained, v.a püssirohi
3603 00	Süütenõõrid; detonaatornõõrid; lõök- ja detonaator kapslid; sütikud; elektrilised detonaatorid:
3603 00 10	– süütenõõrid; detonaatornõõrid

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
3603 00 90	– muud
3820 00 00	Antifriisid ja jäätumisvastased vedelikud
4406	Raudteede ja trammiteede puitliiprid:
4406 90 00	– muud
4410	Puitlaastplaadid, orienteeritud kihtidega plaadid (OSB) jms plaadid (näiteks vahvelplaadid) puidust või muust puitmaterjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainetega aglomeeritud või aglomeerimata:
	– – puidust:
4410 12	– – orienteeritud kihtidega plaadid (OSB):
4410 12 10	– – – töötlemata või ainult lihvitud
4410 19 00	– – muud
4412	Vineer, spoonitud plaadid jms kihtpuitmaterjal:
4412 10 00	– bambusest
	– muud:
4412 94	– – tiseriplaat, lamell- ja laiaribiline tiseriplaat:
4412 94 10	– – – millel vähemalt üks välimine kiht on lehtpuidust
4412 94 90	– – – muud
4412 99	– – muud:
4412 99 70	– – – muud
6403	Kummist, plastist, nahast või komposiitnahast välistaldade ja nahast pealsetega jalatsid:
	– muud, nahast välistallaga:
6403 51	– – pahklud katvad:
	– – – muud:
	– – – pahklud katvad, kuid sääremarja osaliseltki mittekatvad, sisetalla pikkusega:
	– – – – vähemalt 24 cm:
6403 51 15	– – – – meeste
6403 51 19	– – – – naiste

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
	<p>— — — — muud, sisetalla pikkusega:</p> <p>— — — — — vähemalt 24 cm:</p>
6403 51 95	— — — — — meeste
6403 51 99	— — — — — naiste
6405	Muud jalatsid:
6405 10 00	— nahast või komposiitnahast pealsetega
7604	Alumiiniumist varbmaterjal ja profiilid:
7604 10	— legeerimata alumiiniumist:
7604 10 90	— — profiilid
	— alumiiniumisulamitest:
7604 29	— — muud:
7604 29 90	— — — profiilid
7616	Muud alumiiniumtooted:
	— muud:
7616 99	— — muud:
7616 99 90	— — — muud
8415	Kliimaseadmed, mis koosnevad mootoriga varustatud ventilaatorist ning seadmetest õhutemperatuuri ja õhuniiskuse reguleerimiseks, k.a seadmed, mis ei võimalda õhuniiskust eraldi reguleerida
	— muud:
8415 81 00	— — jahutusseadmega ning jahutus- ja kütterežiimi vahelise ümberlülitamise reguleeriventiiliga (reverseeritavad soojuspumbad):
8507	Akad, sh nende separaatorid, nii täisnurksed kui muukujulised:
8507 20	— muud pliiakud:
	— — muud:
8507 20 98	— — — muud
8517	Telefonid, sh mobiilside- või muu juhtmeta võrgu (raadiovõrgu) telefonid; muud seadmed kõne, pildi või muude andmete edastamiseks või vastuvõtmiseks, sh juhtmega või juhtmeta kommunikatsioonivõrgu (nt koht- või laivõrgu) lõppseadmed, v.a rubriikide 8443, 8525, 8527 ja 8528 ülekande-, saate- ja vastuvõtuseadmed:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
	– telefonid, sh mobiilside- või muu juhtmeta võrgu (raadiovõrgu) telefonid:
8517 12 00	– – mobiilside- või muu juhtmeta võrgu (raadiovõrgu) telefonid
8703	Sõiduaudod ja muud mootorsõidukid peamiselt reisijateveoks (v.a rubriigis 8702 nimetatud), k.a universaalid ja võidusõiduaudod:
	– muud sadesüütega siseõlemis-kolbmootoriga sõidukid:
8703 22	– – silindrite töömahuga üle 1 000 cm ³ , kuid mitte üle 1 500 cm ³ :
8703 22 10	– – – uued:
ex 8703 22 10	– – – – sõiduaudod
8703 22 90	– – – kasutatud:
8703 23	– – silindrite töömahuga üle 1 000 cm ³ , kuid mitte üle 1 500 cm ³ :
	– – – uued:
8703 23 19	– – – – muud:
ex 8703 23 19	– – – – – sõiduaudod
8703 23 90	– – – kasutatud
	– muud sõidukid, survesüütega siseõlemis-kolbmootoriga (diisel- ja pooldiiselmootoriga):
8703 32	– – silindrite töömahuga üle 1 500 cm ³ , kuid mitte üle 2 500 cm ³ :
	– – – uued:
8703 32 19	– – – – muud:
ex 8703 32 19	– – – – – sõiduaudod
8703 32 90	– – – kasutatud
8703 33	– – silindrite töömahuga üle 2 500 cm ³ :
	– – – uued:
8703 33 11	– – – – sõidukelamud
8703 33 90	– – – kasutatud

ib LISA

**MONTENEGRO TARIIFSED SOODUSTUSED ÜHENDUSE
TÖÖSTUSTOODETELE**

(vastavalt artiklile 21)

Tollimaksumäärasid vähendatakse järgmiselt:

- a) käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval vähendatakse imporditollimaksu 85 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- b) käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 70 protsendini baasmäärast;
- c) käesoleva lepingu jõustumisele järgneva teise aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 55 protsendini baasmäärast;
- d) käesoleva lepingu jõustumisele järgneva kolmanda aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 40 protsendini baasmäärast;
- e) käesoleva lepingu jõustumisele järgneva neljanda aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 20 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- f) käesoleva lepingu jõustumisele järgneva viienda aasta 1. jaanuaril kaotatakse allesjäänud tollimaksud.

CN-kood	Kauba kirjeldus
2501	Sool (sh lauasool ja denatureeritud sool) ja puhas naatriumkloriid, ka vesilahusena või paakumisvastaste või vaba voolavust tagavate lisanditega; merevesi: – sool (sh lauasool ja denatureeritud sool) ja puhas naatriumkloriid, ka vesilahusena või paakumisvastaste või vaba voolavust tagavate lisanditega: – – muud: – – – muud:
2501 00 91	– – – – inimtoidus kasutamiseks kõlblik sool
3304	Kosmeetika- ja jumestusvahendid, nahahooldusvahendid (v.a ravimid), sh päevitus- ja päikesekaitsevahendid: manikööri- ja pediküüri vahendid: – muud:
3304 99 00	– – muud
3305	Juuksehooldusvahendid:
3305 10 00	– šampoonid

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
3305 90	– muud:
3305 90 90	– – muud
3306	Suu- ja hambahügieenivahendid, k.a hambaproteeside kinnitamise pastad ja pulbrid; rubriigi 3306 niit hambavahede puhastamiseks (hambaniit), individuaalses jaemüügipakendis:
3306 10 00	– hambapasta, -pulber
3401	Seep; orgaanilised pindaktiivsed ained ja seebina kasutatavad seepi sisaldavad või mittesisaldavad tooted kangide, pätside, vormitükkide või viguritena; seepi sisaldavad või mittesisaldavad naha pesemiseks kasutatavad orgaanilised pindaktiivsed tooted ja valmistised jaemüügipakendis, vedeliku või kreemina; seebi või pindaktiivsete ainega immutatud, kaetud või pinnatud paber, vatt, vilt ja lausriie: – – seep ning orgaanilised pindaktiivsed ained ja valmistised kangide, pätside, vormitükkide või viguritena; seebi või pindaktiivse ainega kaetud, immutatud või pinnatud paber, vatt, vilt ja lausriie:
3401 11 00	– – tualettseep, sh ravimeid sisaldav tualettseep:
3402	Orgaanilised pindaktiivsed ained (v.a seep); pindaktiivsed ained, pesemisvahendid (k.a pesemise abiained) ja puhastusvahendid, mis sisaldavad või ei sisalda seepi, v.a rubriigi 3401 tooted:
3402 20	– tooted jaemüügipakendis:
3402 20 20	– – pindaktiivsed valmistised
3402 20 90	– – pesemis- ja puhastusvahendid
3402 90	– muud:
3402 90 90	– – pesemis- ja puhastusvahendid
3923	Plasttooted kaupade veoks või pakkimiseks; plastist korgid, kaaned, kapslid jms sulgurid: – kotid ja pakendid (k.a torbikud):
3923 21 00	– – etüleeni polümeeridest
3923 29	– – muudest plastidest:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
3923 29 10	— — — polü(vinüülkloriidist)
3923 90	— muud:
3923 90 10	— — ekstrusiooni teel valmistatud torukujulised võrgud
3923 90 90	— — muud
3926	Muud plastist ja teistest rubriikidesse 3901–3914 kuuluvatest materjalidest tooted:
3926 90	— muud:
	— — muud:
3926 90 97	— — — muud
4011	Uued kummist õhkreivid:
4011 10 00	— sõiduautodele (sh universaalid ja võidusõiduautod)
4202	Reisikohvrid, käsikohvrid, kosmeetikakohvrikesed, diplomaadikohvrid, portfelliid, ranitsad, prillitoosid, binokli-, kaamera-, muusikariista- või püssivutlarid, püstolikaaburoid jms tooted; reisikotid, termoskotid toidukaupade ja jookide jaoks, tualett-tarvete kotid, seljakotid, käekotid, kandekotid, rahakotid, rahataskud, kaarditaskud, portsigarid, tubakakotid, tööriistakotid, spordikotid, pudelite kandekastid, ehtekarbid, puudritoosid, lauahõbedakarbid jms tooted nahast või komposiitnahast, lehtplastidest, tekstiilmaterjalidest, vulkaniseeritud kiust või papist, täielikult või osaliselt kaetud nimetatud materjalide või paberiga:
	— reisikohvrid, käsikohvrid, kosmeetikakohvrikesed, diplomaadikohvrid, portfelliid, ranitsad jms tooted:
4202 11	— — nahast, komposiitnahast või lakknahast välispinnaga:
4202 11 10	— — — diplomaadikohvrid, portfelliid, ranitsad jms tooted
4202 11 90	— — — muud
4203	Nahast või komposiitnahast rõivad ja rõivamanused:
4203 10 00	— rõivad
	— sõrmkindad, labakindad ja sõrmedeta kindad:
4203 29	— — muud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
4203 29 10	– – – kaitsekindad kõikide erialade jaoks
4418	Puidust tislari- ja puusepatooted, sh puidust kärgpaneelid, koostepõrandaplaadid, katusesindlid ja katuselaastud:
4418 10	– aknad, Prantsuse aknad (French windows) ja nende raamid:
4418 10 50	– – okaspuidust
4418 10 90	– – muud
4418 20	– ukсед, ukseraamid ja -piidad, lävepakud:
4418 20 50	– – okaspuidust
4418 20 80	– – muust puidust
4418 40 00	– puitraketis betoneerimistöõdeks
4418 90	– muud:
4418 90 10	– – liimpuit
4418 90 80	– – muud
4802	Pinnakatteta paber ja papp kirjutamiseks, trükkimiseks või muudeks graafilisteks töödeks, perforatsioonita perfokaardid ja perfolindimaterjal, rullides või ristkülikukujuliste (k.a ruut) lehtedena, mis tahes formaadis, v.a rubriigis 4801 või 4803 kirjeldatud paber; käsitsi valmistatud paber ja papp: – muu paber ja papp, mis ei sisalda mehaanilisel menetlusel saadud kiude või sisaldab neid kuni 10 % kogu sisalduva kiu massist:
4802 55	– – massiga vähemalt 40 g/m ² , kuid mitte üle 150 g/m ² , rullides:
4802 55 15	– – – massiga vähemalt 40 g/m ² , kuid alla 60 g/m ² :
ex 4802 55 15	– – – – v.a paks dekoratiivpaber
4802 55 25	– – – massiga vähemalt 60 g/m ² , kuid alla 75 g/m ² :
ex 4802 55 25	– – – – v.a paks dekoratiivpaber
4802 55 30	– – – massiga vähemalt 75 g/m ² , kuid alla 80 g/m ² :
ex 4802 55 30	– – – – v.a paks dekoratiivpaber
4802 55 90	– – – massiga vähemalt 80 g/m ² :
ex 4802 55 90	– – – – v.a paks dekoratiivpaber

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
4819	Karbid, kastid, kotid jm pakendid paberist, papist, tselluloosvatist või tsellulooskiudkangast; dokumentivutlarid, kirjaalused jms paberist või papist kontori-, kaupluse- jm tarbed:
4819 10 00	– kastid ja karbid lainepaberist või -papist
4819 20 00	– kokkuvolditavad kastid ja karbid, mitte lainepaberist või -papist
4819 30 00	– kotid, mille põhja laius on vähemalt 40 cm
4819 40 00	– muud kotid (sh torbikud)
4820	Registri-, arve-, märkme-, tellimis- ja kviitungiraamatud, kirjaplokid, märkmikud, kalendripäevikud ja -märkmikud jms tooted, vihikud, kuivatuspaberiplokid, kiirkõitjad (eraldatavate lehtedega vm), mapid, kaustad, äriblanketid, kopeervahelehtedega komplektid jm paberist või papist kirjatarbed; albumid näidiste või kollektsoonide jaoks, raamatuümbrised, paberist või papist:
4820 10	– registri-, arve-, märkme-, tellimis- ja kviitungiraamatud, kirjaplokid, märkmikud, kalendripäevikud ja -märkmikud jms tooted:
4820 10 10	– registri-, arve-, märkme-, tellimis- ja kviitungiraamatud
4820 20 00	– vihikud
4820 90 00	– muud
4821	Mitmesugused paberist või papist etiketid, pealetrükiga või pealetrükita:
4821 10	– pealetrükiga:
4821 10 10	– – isekleepuvad
4821 90	– muud:
4821 90 10	– – isekleepuvad
4910 00 00	Mitmesugused trükikalendrid, sh rebitavate lehtedega
4911	Muud trükised (sh trükitud pildid ning fotod):
4911 10	– ärireklaam, kaubakataloogid jms:
4911 10 10	– – kaubakataloogid
4911 10 90	– – muud
	– muud:
4911 99 00	– – muud

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
5111	Lamba või muude loomade kraasvillast riie: – lambavilla või muude loomade villa sisaldusega vähemalt 85 % massist:
5111 19	– – muud:
5111 19 10	– – – pindtihedusega üle 300 g/m ² , kuid mitte üle 450 g/m ²
5111 19 90	– – – pindtihedusega üle 450 g/m ²
5112	Lamba või muude loomade kammvillast riie: – lambavilla või muude loomade villa sisaldusega vähemalt 85 % massist:
5112 11 00	– – pindtihedusega kuni 200 g/m ²
5112 19	– – muud:
5112 19 10	– – – pindtihedusega üle 200 g/m ² , kuid mitte üle 375 g/m ²
5112 19 90	– – – pindtihedusega üle 375 g/m ²
5209	Puuvillane riie puuvillasisaldusega vähemalt 85 % massist, pindtihedusega üle 200 g/m ² : – pleegitatud:
5209 21 00	– – labasekoeline
5209 22 00	– – 3- või 4lõngalise toimse (sh risttoimse) sidusega
5209 29 00	– – muu riie – värvitud:
5209 31 00	– – labasekoeline
5209 32 00	– – 3- või 4lõngalise toimse (sh risttoimse) sidusega
5209 39 00	– – muu riie – kirjukoeline:
5209 41 00	– – labasekoeline
5209 43 00	– – 3- või 4lõngalise toimse (sh risttoimse) sidusega muu riie

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
5209 49 00	– – muu riie
6101	Meeste ja poiste mantlid, poolmantlid, keebid, joped, anorakid (sh suusajakid), tuulejoped, tuulepluusid jms rõivad (v.a rubriigis 6103 nimetatud), silmkoelised või heegeldatud:
6101 90	– muust tekstiilmaterjalist:
6101 90 20	– – mantlid, poolmantlid, keebid, joped jms rõivad:
ex 6101 90 20	– – – lambavillast või muude loomade villast
6101 90 80	– – anorakid (sh suusajakid), tuulejoped, tuulepluusid jms rõivad:
ex 6101 90 80	– – – lambavillast või muude loomade villast
6115	Sukkpüksid, retuusid, sukad, sokid jm sukktooted, sh tugisukad (näiteks veenilaiendite ravisukad) ja kamassid (jalatsipealsed), silmkoelised või heegeldatud:
	– muud:
6115 95 00	– – puuvillased
6115 96	– – sünteeskiududest:
6115 96 10	– – – põlvikud
	– – – muud:
6115 96 99	– – – – muud
6205	Meeste ja poiste päevasärgid:
6205 20 00	– puuvillased
6205 30 00	– keemilistest kiududest
6205 90	– muust tekstiilmaterjalist:
6205 90 10	– – lina- või ramjeekiust
6205 90 80	– – muud
6206	Naiste ja tüdrukute pluusid ja särkpluusid:
6206 10 00	– siidist või siidijääkidest
6206 20 00	– lamba- või muude loomade villast
6206 30 00	– puuvillased
6206 40 00	– keemilistest kiududest
6206 90	– muust tekstiilmaterjalist:
6206 90 10	– – lina- või ramjeekiust
6206 90 90	– – muud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
6207	Meeste ja poiste särgikud jm alussärgid, aluspüksid, püksikud, öösärgid, pidžaamad, supelmantlid, hommikumantlid jms tooted: – aluspüksid ja püksikud:
6207 11 00	– – puuvillased
6207 19 00	– – muust tekstiilmaterjalist
	– öösärgid ja pidžaamad:
6207 21 00	– – puuvillased
6207 22 00	– – keemilistest kiududest
6207 29 00	– – muust tekstiilmaterjalist
	– muud:
6207 91 00	– – puuvillased
6207 99	– – muust tekstiilmaterjalist
6207 99 10	– – – keemilistest kiududest
6207 99 90	– – – muud
6208	Naiste ja tüdrukute särgikud jm alussärgid, kombineed, alusseelikud, aluspüksid, öösärgid, pidžaamad, negližeed, supelmantlid, hommikumantlid jms tooted: – kombineed ja alusseelikud:
6208 11 00	– – keemilistest kiududest
6208 19 00	– – muust tekstiilmaterjalist
	– öösärgid ja pidžaamad:
6208 21 00	– – puuvillased
6208 22 00	– – keemilistest kiududest
6208 29 00	– – muust tekstiilmaterjalist
	– muud:
6208 91 00	– – puuvillased
6208 92 00	– – keemilistest kiududest
6208 99 00	– – muust tekstiilmaterjalist
6211	Sportidressid, suusa- ja supelkostüümid; muud rõivad: – muud meeste- ja poisterõivad:
6211 32	– – puuvillased:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
6211 32 10	— — — töö- ja ametirõivad
	— — — voodriga spordidressid:
6211 32 31	— — — — ühest ja samast riidest pealisriidega
	— — — — muud:
6211 32 41	— — — — — ülemised osad
6211 32 42	— — — — — alumised osad
	— muud naiste- ja tüdrukuterõivad:
6211 42	— — puuvillased:
6211 42 10	— — — põlled, tunked, kitlid ning teised töö- ja ametirõivad (kasutatavad kodurõivastena või mitte)
	— — — voodriga spordidressid:
6211 42 31	— — — — ühest ja samast riidest pealisriidega
	— — — — muud:
6211 42 41	— — — — — ülemised osad
6211 42 42	— — — — — alumised osad
6211 42 90	— — — muud
6211 43	— — keemilistest kiududest:
6211 43 10	— — — põlled, tunked, kitlid ning teised töö- ja ametirõivad (kasutatavad kodurõivastena või mitte)
	— — — voodriga spordidressid:
6211 43 31	— — — — ühest ja samast riidest pealisriidega
	— — — — muud:
6211 43 41	— — — — — ülemised osad
6211 43 42	— — — — — alumised osad
6211 43 90	— — — muud
6301	Tekid ja reisivaibad:
6301 20	— tekid(v.a elektritekid) ja reisivaibad lamba- või muude loomade villast:
6301 20 10	— — silmkoelised või heegeldatud
6301 20 90	— — muud
6301 90	— muud tekid ja reisivaibad:
6301 90 10	— — silmkoelised või heegeldatud
6301 90 90	— — muud

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
6302	Voodipesu, lauapesu, vannilina, käterätikud ning köögirätikud:
	– muu voodipesu, trükitud:
6302 21 00	– – puuvillane
	– muu voodipesu:
6302 31 00	– – puuvillane
	– muu lauapesu:
6302 51 00	– – puuvillane
6302 53	– – keemilistest kiududest:
6302 53 90	– – – muud
6403	Kummist, plastist, nahast või komposiitnahast välistaldade ja nahast pealsetega jalatsid:
	– muud, nahast välistallaga:
6403 59	– – muud:
	– – – muud:
	– – – – jalatsid rihmadest pööviga või pööviga, millesse on lõigatud vähemalt üks ava:
	– – – – – muud, sisetalla pikkusega:
	– – – – – 24 cm ja rohkem:
6403 59 35	– – – – – meeste
6403 59 39	– – – – – naiste
	– – – – muud, sisetalla pikkusega:
	– – – – – 24 cm ja rohkem:
6403 59 95	– – – – – meeste
6403 59 99	– – – – – naiste
6802	Töödeldud kivi (v.a kiltkivi) monumentideks ja ehituse tarbeks, tooted sellest, v.a rubriigi 6801 tooted; mosaiigikuubikud jms looduslikust kivist (sh kiltkivist) tooted, alusele kinnitatud või mitte; looduslikust kivist (sh kiltkivist) kunstlikult värvitud graanulid, puru ja pulber:
	– muud kivid monumentideks või ehituse tarbeks ja tooted nendest, ainult tahatud või saetud, sileda või tasase pinnaga:
6802 21 00	– – marmor, travertiin ja alabaster
6802 23 00	– – graniit

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
6802 29 00	– – muu kivi:
ex 6802 29 00	– – – muu lubjakivi
	– muud:
6802 91	– – marmor, travertiin ja alabaster:
6802 91 10	– – – poleeritud alabaster, viimistletud või muul viisil töödeldud, kuid mitte nikerdatud
6802 91 90	– – – muud
6802 93	– – graniit:
6802 93 10	– – – poleeritud, viimistletud ja muul viisil töödeldud, kuid mitte nikerdatud, netomassiga 10 kg ja rohkem
6802 93 90	– – – muud
6810	Tooted tsemendist, betoonist või tehiskivist (armeeritud või armeerimata):
	– tahvlid, kiviplaadid, tellised jms:
6810 11	– – ehitusplokid ja tellised:
6810 11 10	– – – kergbetoonist (pimsipuru, granuleeritud šlaki vms baasil)
6810 11 90	– – – muud
	– muud tooted:
6810 91	– – ehitusdetailid tsiviil- ja tööstusehitusele:
6810 91 90	– – – muud
6810 99 00	– – muud
6904	Keraamilised ehitustellised, põrandaplaadid, tugi- või täitekivid jms:
6904 10 00	– ehitustellised
6904 90 00	– muud
6905	Keraamilised katusekivid, korstnaava kaitsed, korstnakübarad, lõõride voodrid, arhitektuursed ornamendid jm keramilised ehitusdetailid:
6905 10 00	– katusekivid
7207	Pooltooted rauast või legerimata terasest:
	– süsinikusaldusega alla 0,25 % massist:
7207 11	– – täisnurkse (k.a ruudukujulise) ristlõikega, laiusega alla kahekordse paksuse:
7207 11 90	– – – sepistatud

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
7207 12	– – muud täisnurkse (v.a ruudukujulise) ristlõikega:
7207 12 90	– – – sepistatud
7207 19	– – muud
	– – – ümmarguse või hulknurkse ristlõikega:
7207 19 12	– – – – valtsitud või pidevvalust
7207 19 19	– – – – sepistatud
7207 19 80	– – – muud
7207 20	– süsinikusaldusega vähemalt 0,25 % massist:
	– – täisnurkse (k.a ruudukujulise) ristlõikega, laiusega alla kahekordse paksuse:
	– – – valtsitud või pidevvalust:
	– – – – muud:
7207 20 15	– – – – – süsinikusaldusega vähemalt 0,25 %, kuid alla 0,6 % massist
7207 20 17	– – – – – süsinikusaldusega vähemalt 0,6 % massist
7207 20 19	– – – sepistatud
	– – täisnurkse (v.a ruudukujulise) ristlõikega:
7207 20 32	– – – valtsitud või pidevvalust
7207 20 39	– – – sepistatud
	– – ümmarguse või hulknurkse ristlõikega:
7207 20 52	– – – valtsitud või pidevvalust
7207 20 59	– – – sepistatud
7207 20 80	– – muud
7213	Kuumvaltsitud varbmaterjal rauast või legeerimata terasest, korrapäratult kokku keritud:
7213 10 00	– süvendite, nukkide, soonte või muude valtsimisprotsessis tekkinud deformatsioonidega
	– muud:
7213 91	– – ümmarguse ristlõikega, läbimõõduga alla 14 mm:
7213 91 10	– – – betooni sarrustamiseks kasutatavat tüüpi
	– – – muud:
7213 91 49	– – – – süsinikusaldusega üle 0,06 %, kuid alla 0,25 % massist:
ex 7213 91 49	– – – – – v.a läbimõõduga kuni 8 mm

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
7213 99	– – muud:
7213 99 10	– – – süsinikusaldusega alla 0,25 % massist
7213 99 90	– – – süsinikusaldusega vähemalt 0,25 % massist
7214	Muu varbmaterjal rauast või legeerimata terasest, sepistatud, kuumvaltsitud, -tõmmatud või -pressitud (k.a valtsimisjärgselt väänatud vardad), edasi töötlemata:
7214 10 00	– sepistatud
7214 20 00	– süvendite, nukkide, soonte või muude valtsimisprotsessis tekkinud deformatsioonidega või valtsimisjärgselt painutatud
	– muud:
7214 99	– – muud:
	– – – süsinikusaldusega alla 0,25 % massist:
7214 99 10	– – – – betooni sarrustamiseks kasutatavat tüüpi
	– – – – muud, ümmarguse ristlõikega, läbimõõduga:
7214 99 31	– – – – – vähemalt 80 mm
7214 99 39	– – – – – alla 80 mm
7214 99 50	– – – – muud
	– – – süsinikusaldusega vähemalt 0,25 % massist:
	– – – – ümmarguse ristlõikega, läbimõõduga:
7214 99 71	– – – – – vähemalt 80 mm
7214 99 79	– – – – – alla 80 mm
7214 99 95	– – – – muud
7215	Muu varbmaterjal rauast või legeerimata terasest:
7215 10 00	– automaaditerasest, külmvormitud või -viimistletud, edasi töötlemata
7215 50	– muud, külmvormitud või -viimistletud, edasi töötlemata:
	– – süsinikusaldusega alla 0,25 % massist:
7215 50 11	– – – täisnurkse (v.a ruudukujulise) ristlõikega
7215 50 19	– – – muud
7215 50 80	– – süsinikusaldusega vähemalt 0,25 % massist

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
7215 90 00	– muud
7224	Muu legeerteras valuplokkidena vm esmasvormidena; muust legeerterasest pooltooted:
7224 10	– valuplokid ja esmasvormid:
7224 10 10	– – tööriistaterasest
7224 10 90	– – muud
7224 90	– muud:
	– – muud:
	– – – täisnurkse (v.a ruudukujulise) ristlõikega:
	– – – – valtsitud või pidevvalust:
	– – – – – laiusega alla kahekordse paksuse:
7224 90 05	– – – – – süsinikusaldusega kuni 0,7 % massist, mangaanisisaldusega vähemalt 0,5 %, kuid mitte üle 1,2 % massist, ning ränisisaldusega vähemalt 0,6 %, kuid mitte üle 2,3 % massist; boorisaldusega vähemalt 0,0008 % massist ja mis tahes muu elemendi sisaldusega alla käesoleva grupi märkuse 1 punktis f toodud miinimummäär
7224 90 07	– – – – – muud
7224 90 14	– – – – – muud
7224 90 18	– – – – sepistatud
	– – – muud:
	– – – – valtsitud või pidevvalust:
7224 90 31	– – – – – süsinikusaldusega vähemalt 0,9 %, kuid mitte üle 1,15 % massist, kroomisisaldusega vähemalt 0,5 %, kuid mitte üle 2 % massist, ja molübdeenisisaldusega, kui seda esineb, mitte üle 0,5 % massist
7224 90 38	– – – – – muud
7224 90 90	– – – – sepistatud
7228	Muust legeerterasest varbmaterjal; muust legeerterasest kujuprofiilid; legeeritud või legeerimata terasest puurtorud:
7228 20	– ränimangaanterasest varbmaterjal:
7228 20 10	– – täisnurkse (v.a ruudukujulise) ristlõikega, neljalt küljelt valtsitud
	– – muud:
7228 20 99	– – – muud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
7228 30	– muu varbmaterjal, kuumvaltsitud, -tõmmatud või -pressitud, edasi töötlemata:
7228 30 20	– – tööriistaterasest
	– – süsinikusisaldusega vähemalt 0,9 %, kuid mitte üle 1,15 % massist, kroomisaldusega vähemalt 0,5 %, kuid mitte üle 2 % massist, ning molübdeenisisaldusega, kui seda esineb, mitte üle 0,5 % massist
7228 30 41	– – – ümmarguse ristlõikega, läbimõõduga vähemalt 80 mm
7228 30 49	– – – muud
	– – muud:
	– – – ümmarguse ristlõikega, läbimõõduga:
7228 30 61	– – – – vähemalt 80 mm
7228 30 69	– – – – alla 80 mm
7228 30 70	– – – täisnurkse (v.a ruudukujulise) ristlõikega, neljalt küljelt valtsitud
7228 30 89	– – – muud
7228 40	– muu varbmaterjal, sepistatud, edasi töötlemata:
7228 40 10	– – tööriistaterasest
7228 40 90	– – muud
7228 60	– muu varbmaterjal:
7228 60 20	– – tööriistaterasest
7228 60 80	– – muud
7314	Riie (sh lõputu lint), võred, võrgud ja tarad raud- või terastraadist; laialivenitatud metallvõrk, rauast või terasest:
7314 20	– traadist võred, võrgud, tarad (lõikumiskohtades keevitatud), milles traadi ristlõike maksimaalmõõde on vähemalt 3 mm ning võrgusilma pindala vähemalt 100 cm ² :
7314 20 90	– – muud
	– muud traadist võred, võrgud ja tarad, lõikumiskohtades keevitatud:
7314 39 00	– – muud
7317 00	Rauast või terasest naelad, tihvtid, rõhknaelad, klambrid (v.a rubriigis 8305 nimetatud) jms tooted, samast või muust materjalist (v.a vasest) peadega:
	– muud:
	– – traadist külmpressitud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
7317 00 40	– – – karastatud naelad terasest süsinikusaldusega vähemalt 0,5 % massist
	– – – muud:
7317 00 69	– – – – muud
7317 00 90	– – muud
7605	Alumiiniumtraat:
	– legeerimata alumiiniumist:
7605 11 00	– – ristlõike maksimaalmõõtmega üle 7mm
7605 19 00	– – muud
7606	Alumiiniumist plaadid, lehed ja ribad paksusega üle 0,2 mm:
	– täisnurksed (sh ruudukujulised):
7606 11	– – legeerimata alumiiniumist:
	– – – muud, paksusega:
7606 11 91	– – – – alla 3 mm
7606 11 93	– – – – vähemalt 3 mm, kuid alla 6 mm
7606 11 99	– – – – vähemalt 6 mm
7606 12	– alumiiniumisulamitest:
	– – – muud:
	– – – – muud, paksusega:
7606 12 91	– – – – – alla 3 mm
7606 12 93	– – – – – vähemalt 3 mm, kuid alla 6 mm
7606 12 99	– – – – – vähemalt 6 mm
7607	Alumiiniumfoolium (trükiga kaetud või mitte, paberist, papist, plastist vms materjalidest aluskihiga või ilma), paksusega kuni 0,2 mm (aluskihti arvestamata):
	– aluskihita:
7607 11	– – valtsitud, kuid edasi töötlemata:
7607 11 10	– – – paksusega alla 0,021 mm
7607 11 90	– – – paksusega vähemalt 0,021 mm, kuid mitte üle 0,2 mm
7607 19	– – muud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
7607 19 10	— — — paksusega alla 0,021 mm — — — paksusega vähemalt 0,021 mm, kuid mitte üle 0,2 mm:
7607 19 99	— — — — muud
7607 20	— aluskihil:
7607 20 10	— — paksusega (aluskihti arvestamata) alla 0,021 mm — — — paksusega (aluskihti arvestamata) vähemalt 0,021 mm, kuid mitte üle 0,2 mm:
7607 20 99	— — — muud
7610	Alumiiniumist konstruktsioonid (v.a rubriigi 9406 kokkupandavad ehitised), nende osad (näiteks sillad, sillasektsioonid, tornid, sõrestikmastid, katused, katusfermid, ukсед ja aknad, nende raamid, lävepakud, balustraadid, piilarid ja sambad); alumiiniumist plaadid, vardad, profiilid, torud jms alumiiniumtooted ehituskonstruktsioonides kasutamiseks:
7610 10 00	— ukсед, nende piidad ja lävepakud, aknad ja nende raamid
7610 90	— muud:
7610 90 90	— — muud
7614	Trossikee, trossid, punutud lindid jms alumiiniumist tooted, elektriisolatsioonita:
7614 10 00	— terassüdamikuga
7614 90 00	— muud
8311	Metallide ja metallikarbiidide jootmisel, keevitamisel jne kasutatav traat, latid, torud, plaadid, elektroodid jms tooted (mitteväärismetallist või metallikarbiidist, rübustiga kaetud või rübustist südamikuga); mitteväärismetallipulbrist traadid ja latid metallikihi pealekandmiseks pihustamise teel:
8311 10	— kattekihiga mitteväärismetallist elektroodid elekterkaarkeevituseks:
8311 10 10	— — keevituselektroodid rauast või terasest südamiku ja tulekindlast materjalist kattega
8311 10 90	— — muud
8311 20 00	— südamikuga mitteväärismetallist elektroodid elekterkaarkeevituseks
8418	Külmikud, sügavkülmikud jm külmutusseadmed (elektrilised või mitte); soojuspumbad, v.a rubriiki 8415 kuuluvad kliimaseadmed:
8418 10	— kombineeritud ehitusega külmikud-sügavkülmikud, eraldi välisustega:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
8418 10 20	– – mahuga üle 340 liitri:
ex 8418 10 20	– – – v.a tsiviillennunduses kasutamiseks
8418 10 80	– – muud:
ex 8418 10 80	– – – v.a tsiviillennunduses kasutamiseks
	– olmekülmikud:
8418 21	– – kompressoriga:
	– – – muud:
	– – – – muud, mahuga:
8418 21 91	– – – – kuni 250 liitrit
8418 21 99	– – – – üle 250 liitri, kuid mitte üle 340 liitri
8418 30	– kastikujulised sügavkülmikud mahuga kuni 800 l:
8418 30 20	– – mahuga kuni 400 liitrit:
ex 8418 30 20	– – – v.a tsiviillennunduses kasutamiseks
8418 30 80	– – mahuga üle 400 liitri, kuid mitte üle 800 liitri:
ex 8418 30 80	– – – v.a tsiviillennunduses kasutamiseks
8418 40	– kapikujulised sügavkülmikud mahuga kuni 900 l:
8418 40 20	– – mahuga kuni 250 liitrit:
ex 8418 40 20	– – – v.a tsiviillennunduses kasutamiseks
8418 40 80	– – mahuga üle 250 liitri, kuid mitte üle 900 liitri:
ex 8418 40 80	– – – v.a tsiviillennunduses kasutamiseks
8422	Nõudepesumasinad; seadmed pudelite ning muude mahutite pesuks ja kuivatamiseks; seadmed pudelite, purkide, karpide, kottide jms mahutite täitmiseks, korkimiseks, sulgemiseks, kaanetamiseks ja sildistamiseks; seadmed pudelite, purkide, tuubide jm selliste mahutite kapseldamiseks; muud pakendamise- või pakkimise-seadmed; seadmed jookide gaseerimiseks:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
	– nõudepesumasinad:
8422 11 00	– – olmemasinad
8426	Laevade mastnoolkraanad; kraanad, k.a kaabelkraanad; mobiilsed tõsteraamid, kärutõstukid ning kraanaga varustatud veokid:
	– muud seadmed:
8426 91	– – monteerimiseks maantesõidukitele:
8426 91 10	– – – hüdraulilised kraanad transpordivahenditele kaupade peale- ja mahalaadimiseks
8426 91 90	– – – muud
8450	Pesumasinad, kodumajapidamises või pesulates kasutatavad, k.a kuivatusseadmega pesumasinad:
	– mahutavusega kuni 10 kg kuiva pesu:
8450 11	– – täisautomaatsed masinad:
	– – – mahutavusega kuni 6 kg kuiva pesu:
8450 11 11	– – – – eestlaaditavad
8483	Ülekandevõllid (k.a nukk- ja väntvõllid), vändad; laagrikered ja liugelaagrid; ajamid ja hammasülekanded; kuul- või rull-käigukruvid; käigukastid jm reduktorid, k.a hüdrotformaatorid; hoo- ning rihmarattad, k.a liitplokid; ühendusmuhvid, liigendühendused (k.a universaalsed):
8483 30	– laagrikered sisseehitatud veerelaagriteta; liugelaagrid:
8483 30 80	– – liugelaagrid
8703	Sõiduaudod ja muud mootorsõidukid peamiselt reisijateveoks (v.a rubriigis 8702 nimetatud), k.a universaalid ja võidusõiduaudod:
	– muud sädesüütega siseõlemis-kolbmootoriga sõidukid:
8703 24	– – silindrite töömahuga üle 3 000 cm ³ :
8703 24 10	– – – uued:
ex 8703 24 10	– – – – sõiduaudod

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
8703 24 90	– – – kasutatud
	– muud survesüütega sise põlemis-kolbmootoriga (diisel- ja pooldiiselmootoriga) sõidukid:
8703 33	– – silindrite töömahuga üle 2 500 cm ³ :
	– – – uued:
8703 33 19	– – – – muud:
ex 8703 33 19	– – – – – sõiduaudod
9401	Istmed (v.a rubriigis 9402 nimetatud), voodiks teisendatavad või mitte, ja nende osad:
9401 40 00	– voodiks teisendatavad istmed, v.a aiatoolid ja matkavarustus
	– muud puitkarkassiga istmed:
9401 61 00	– – polsterdatud
9401 69 00	– – muud
	– muud metallkarkassiga istmed:
9401 71 00	– – polsterdatud
9401 79 00	– – muud
9401 80 00	– muud istmed
9403	Muu mööbel ja selle osad:
9403 40	– puidust köögimööbel:
9403 40 90	– – muud
9403 50 00	– puidust magamistoamööbel
9403 60	– muu puitmööbel:
9403 60 10	– – puidust söögitoa- ja elutoamööbel
9403 60 90	– – muu puitmööbel
9404	Madratsialused; magamistoa- jms mööbli juurde kuuluvad lisandid (näiteks madratsid, vatt- ja sulgtekid, mitmesugused padjad ja pufid), vedrustatud, mis tahes materjaliga täidetud, vahtkummist või vahtplastist, ümbrisega või ümbrisetä:
	– madratsid:
9404 29	– – muust materjalist:
9404 29 10	– – – vedrumadratsid

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
9404 90	– muud:
9404 90 90	– – muud
9406 00	Kokkupandavad ehitised:
	– muud:
9406 00 20	– – puidust

II LISA

„BABY BEEF“-TOODETE MÄÄRATLEMINE

(vastavalt artikli 26 lõikele 3)

Kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglitest olenemata on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik ning soodustuskava on käesoleva lisa kontekstis kindlaks määratud CN-koodide raames. Kui osutatud CN-koodil on eesliide ex, tuleb soodustuskava kindlaks määrata nii CN-koodi kui ka vastava kirjelduse põhjal.

CN-kood	TARICi alamrubriik	Kauba kirjeldus
0102		Elusveised:
0102 90		– muud:
		– – koduveised:
		– – – massiga üle 300 kg:
		– – – – mullikad (poegimata emasveised):
ex 0102 90 51		– – – – – tapaloomad:
	10	– kellel pole veel jäävhambaid, massiga 320 kg või rohkem, kuid mitte üle 470 kg ⁽¹⁾
ex 0102 90 59		– – – – – muud:
	11	– kellel pole veel jäävhambaid, massiga 320 kg või rohkem, kuid mitte üle 470 kg ⁽¹⁾
	21	
	31	
	91	
		– – – – – muud:
ex 0102 90 71		– – – – – tapaloomad:
	10	– pullid ja härjad, kellel pole veel jäävhambaid, massiga 350 kg või rohkem, kuid mitte üle 500 kg ⁽¹⁾
ex 0102 90 79		– – – – – muud:
	21	– pullid ja härjad, kellel pole veel jäävhambaid, massiga 350 kg või rohkem, kuid mitte üle 500 kg ⁽¹⁾
	91	
0201		värske või jahutatud veiseliha:
ex 0201 10 00		– rümbad ja poolrümbad
	91	– rümbad massiga 180 kg või rohkem, kuid mitte üle 300 kg ja poolrümbad massiga 90 kg või rohkem, kuid mitte üle 150 kg, mille kõhrede luustumusaste on madal (eriti häbemeliiduse ja selgroojätkete osas), heleroosa lihaga ja väga õhukese rasvakihiga, mis on värvilt valge või helekollane ⁽¹⁾

▼B

CN-kood	TARICi alamrubriik	Kauba kirjeldus
0201 20		– muud kondiga jaotustükid:
ex 0201 20 20		– – komplekteeruvad ees- ja tagaveerandid:
	91	– komplekteeruvad ees- ja tagaveerandid massiga 90 kg või rohkem, kuid mitte üle 150 kg, mille kõhrede luustumusaste on madal (eriti häbemeliiduse ja selgroojätkete osas), hele-roosa lihaga ja väga õhukese rasvakihiga, mis on värvilt valge või helekollane ⁽¹⁾
ex 0201 20 30		– – rümba või poolrümba eesveerandid:
	91	– poolrümba eesveerandid massiga 45 kg või rohkem, kuid mitte üle 75 kg, mille kõhrede luustumusaste on madal (eriti selgroojätkete osas), heleroosa lihaga ja väga õhukese rasvakihiga, mis on värvilt valge või helekollane ⁽¹⁾
ex 0201 20 50		– – rümba või poolrümba tagaveerandid:
	91	– poolrümba tagaveerandid massiga 45 kg või rohkem, kuid mitte üle 75 kg („Pistola” tükkide puhul 38 kg või rohkem, kuid mitte üle 68 kg), mille kõhrede luustumusaste on madal (eriti selgroojätkete osas), heleroosa lihaga ja väga õhukese rasvakihiga, mis on värvilt valge või helekollane ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Sellesse alamrubriiki klassifitseerimisel tuleb järgida asjaomastes ühenduse õigusaktides sätestatud tingimusi.

III LISA (a)

**MONTENEGRO TARIIFSED SOODUSTUSED ÜHENDUSEST PÄRIT
PÕLLUMAJANDUSE ESMATOODETELE**

(vastavalt artikli 27 lõike 2 punktile a)

Piiramata koguste tollimaksuvabastus lepingu jõustumise kuupäevast alates

CN-kood	Kauba kirjeldus
0101	Elushobused, -eeslid, -muulad ja -hobueeslid:
0101 90	– muud:
	– – hobused
0101 90 11	– – – tapaloomad
0101 90 19	– – – muud
0101 90 30	– – eeslid
0101 90 90	– – muulad ja hobueeslid
0105	Eluskodulinnud, s.o kanad liigist <i>Gallus domesticus</i> , pardid, haned, kalkunid ja pärlkanad
	– massiga kuni 185 g:
0105 12 00	– – kalkunid
0105 19	– – muud:
0105 19 20	– – – haned
0105 19 90	– – – pardid ja pärlkanad
0106	Muud elusloomad:
	– imetajad:
0106 19	– – muud:
0106 19 10	– – – koduküülikud
0106 19 90	– – – muud
0106 20 00	– roomajad (kaasa arvatud maod ja kilpkonnad)
	– linnud:
0106 39	– – muud:
0106 39 10	– – – tuvid
0205 00	Hobuse-, eesli-, muula- või hobueesliliha, värske, jahutatud või külmutatud:
0205 00 20	– värske või jahutatud
0205 00 80	– külmutatud

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0206	Veise, sea, lamba, kitse, hobuse, eesli, muula või hobueesli söödav rups, värske, jahutatud või külmutatud:
0206 10	– veise rups, värske või jahutatud:
0206 10 10	– – farmaatsiatoodete tooraineks
	– – muud:
0206 10 91	– – – maks
0206 10 95	– – – paks vaheliha ja õhuke vaheliha
0206 10 99	– – – muud
	- veise rups, külmutatud:
0206 21 00	– – keeled
0206 22 00	– – maks
0206 29	– – muud:
0206 29 10	– – – farmaatsiatoodete tooraineks
	– – – muud:
0206 29 91	– – – – paks vaheliha ja õhuke vaheliha
0206 29 99	– – – – muud
0206 30 00	– sea rups, värske või jahutatud
	– sea rups, külmutatud:
0206 41 00	– – maks
0206 49	– – muud:
0206 49 20	– – – kodusea
0206 49 80	– – – muud
0206 80	– muud, värsked või jahutatud:
0206 80 10	– – farmaatsiatoodete tooraineks
	– – muud:
0206 80 91	– – – hobuse, eesli, muula või hobueesli rups
0206 80 99	– – – lamba ja kitse rups
0206 90	– muu rups, külmutatud:
0206 90 10	– – farmaatsiatoodete tooraineks
	– – muud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0206 90 91	– – – hobuse, eesli, muula või hobueesli rups
0206 90 99	– – – lamba ja kitse rups
0208	Muu liha ja söödav rups, värske, jahutatud või külmutatud:
0208 10	– küüliku või jänese:
	– – koduküüliku:
0208 10 11	– – – värske või jahutatud
0208 10 19	– – – külmutatud
0208 10 90	– – – muud
0208 30 00	– esikloomaliste
0208 40	– vaala, delfiini ja pringli (imetajad seltsist <i>Cetacea</i>); lamantiini ja dugongi (imetajad seltsist <i>Sirenia</i>)
0208 40 10	– – vaala
0208 40 90	– – muud
0208 50 00	– roomajate (k.a mao ja kilpkonna)
0208 90	– muud
0208 90 10	– – kodutuvi
	– – ulukiliha, v.a küüliku ja jänese:
0208 90 20	– – – vuti
0208 90 40	– – – muud
0208 90 55	– – hülge
0208 90 60	– – põhjapõdra
0208 90 70	– – konnakoivad
0208 90 95	– – muud
0210	Liha ja söödav rups, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud; toiduks kasutatav lihast või rupsist valmistatud jahu või pulber:
	– muu, k.a toidukõlblik peen- ja jämejahu lihast või rupsist:
0210 91 00	– – esikloomaliste
0210 92 00	– – vaala, delfiini ja pringli (imetajad seltsist <i>Cetacea</i>); lamantiini ja dugongi (imetajad seltsist <i>Sirenia</i>)
0210 93 00	– – roomajate (k.a mao ja kilpkonna)

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0210 99	-- muud: -- -- liha:
0210 99 10	-- -- -- hobuseliha, soolatud, soolvees või kuivatatud -- -- -- lamba- ja kitseliha:
0210 99 21	-- -- -- -- kondiga
0210 99 29	-- -- -- -- kondita
0210 99 31	-- -- -- põhjapõdra
0210 99 39	-- -- -- muud -- -- rups: -- -- -- kodusea:
0210 99 41	-- -- -- -- maks
0210 99 49	-- -- -- -- muud -- -- -- veise:
0210 99 51	-- -- -- -- paks vaheliha ja õhuke vaheliha
0210 99 59	-- -- -- -- muud
0210 99 60	-- -- -- lamba ja kitse -- -- -- muud: -- -- -- -- linnumaks:
0210 99 71	-- -- -- -- -- rasvane hane- või pardimaks, soolatud või soolvees
0210 99 79	-- -- -- -- -- muud
0210 99 80	-- -- -- -- muud
0210 99 90	-- -- toiduks kasutatav jahu ja pulber lihast või rupsist
0407 00	Linnumunad (koorega), värsked, konserveeritud või kuumtöödeldud: -- kodulindude munad: -- -- inkubeerimiseks:
0407 00 11	-- -- kalkuni- ja hanemunad
0407 00 19	-- -- muud
0408	Kooreta linnumunad ja munakollased, värsked, kuivatatud, vees või aurus keedetud, külmutatud või muul viisil töödeldud (suhkru- või muu magusainelisaandiga või ilma): -- munakollane:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0408 11	– – kuivatatud:
0408 11 20	– – – inimtoiduks kõlbmatu
0408 19	– – muud:
0408 19 20	– – – inimtoiduks kõlbmatu
	– muud:
0408 91	– – kuivatatud:
0408 91 20	– – – inimtoiduks kõlbmatu
0408 99	– – Muud:
0408 99 20	– – – inimtoiduks kõlbmatu
0410 00 00	Mujal nimetamata loomse päritoluga toiduained
0601	Puhke-, kasvu- või õitsemisstaadiumis taimesibulad, varre- ja juuremugulad, mugulsibulad, juurmise lehekodarikuga lühivõsud ja risoomid; siguritaimed ja -juured, v.a juured rubriigist 1212:
0601 10	– puhkestaadiumis taimesibulad, varre- ja juuremugulad, mugulsibulad, juurmise lehekodarikuga lühivõsud ja risoomid:
0601 10 10	– – hüatsindid
0601 10 20	– – nartsissid
0601 10 30	– – tulbid
0601 10 40	– – gladioolid
0601 10 90	– – muud
0601 20	– kasvu- või õitsemisstaadiumis taimesibulad, varre- ja juuremugulad, mugulsibulad, juurmise lehekodarikuga lühivõsud ja risoomid; siguritaimed ja -juured:
0601 20 10	– – siguritaimed ja -juured
0601 20 30	– – orhideed, hüatsindid, nartsissid ja tulbid
0601 20 90	– – muud
0602	Muud elustaimed (sh nende juured), pistikud ja pookoksad; seeneniidistik:
0602 90	– muud:
0602 90 10	– – seeneniidistik
0602 90 20	– – ananassitaimed
0604	Taimelehed, oksad ja muud taimeosad (õiteta ja õienuppudeta) ning heintaimed, samblad ja samblikud lillekimpude valmistamiseks ja kaunistuseks (värsked, kuivatatud, värvitud, pleegitatud, impregneeritud või muul viisil töödeldud):
	– muud:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0604 91	-- värsked:
0604 91 20	-- -- jõulupuud
0604 91 40	-- -- okaspuuoksad
0604 91 90	-- -- muud
0604 99	-- muud:
0604 99 10	-- -- kuivatatud, muul viisil töötlemata
0604 99 90	-- -- muud
0713	Kuivatatud kaunviljad (poetatud, kooritud või koorimata, tükeldatud või tükeldamata):
0713 33	-- harilikud aedoad (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 90	-- -- muud
0713 39 00	-- muud
0713 40 00	-- läätsed
0713 50 00	-- põldoad (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) ja söödoad (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> ja <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>)
0713 90 00	-- muud
0714	Maniokk, maranta, saalep, maapirn, bataat jms kõrge tärklise- või inuliinisaldusega juured ja mugulad (värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, tükeldamata või tükeldatud või graanulitena); saagopalmi säsi:
0714 10	-- maniokk:
0714 10 10	-- -- peen- ja jämejahust graanulitena
	-- -- muud:
0714 10 91	-- -- inimtoiduks mõeldud sorti, kontaktpakendis netomassiga kuni 28 kg, kas värsked ja terved või kooritud ja külmutatud, viilutatud või viilutamata
0714 10 99	-- -- muud
0714 20	-- bataadid:
0714 20 10	-- -- värsked, terved, mõeldud inimtoiduks
0714 20 90	-- -- muud
0714 90	-- muud:
	-- -- maranta, saalep jms kõrge tärklisesisaldusega juured ja mugulad:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0714 90 11	– – – inimtoiduks ette nähtud sorti, kontaktpakendis netomassiga kuni 28 kg, kas värsked ja terved või kooritud ja külmutatud, viilutatud või viilutamata
0714 90 19	– – – muud
0714 90 90	– – muud
0801	Kookospähklid, brasiilia pähklid ja kašupähklid, värsked või kuivatatud, kooritud või koorimata, lüditud või lüdimata:
	– kookospähklid:
0801 11 00	– – kuivatatud
0801 19 00	– – muud
0802	Muud pähklid, värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata, kooritud või koorimata:
	– mandlid:
0802 11	– – koorimata:
0802 11 10	– – – mõrumandlid
0802 11 90	– – – muud
0802 12	– – kooritud:
0802 12 10	– – – mõrumandlid
0802 12 90	– – – muud
	– sarapuupähklid (<i>Corylus</i> spp.):
0802 21 00	– – koorimata
0802 22 00	– – kooritud:
ex 0802 22 00	– – – kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5kg
ex 0802 22 00	– – – muud
	– kreeka pähklid:
0802 31 00	– – koorimata
0802 32 00	– – kooritud
0802 40 00	– kastanid (<i>Castanea</i> spp.)
0802 50 00	– pistaatsiapähklid
0802 60 00	– makadaamiapähklid
0802 90	– muud:
0802 90 20	– – beetli-, koola- ja pekanipähklid

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0802 90 50	– – piiniapähklid
0802 90 85	– – muud
0804	Värsked või kuivatatud datlid, viigimarjad, ananassid, avokaadod, guajaavid, mangod ja mangostanid:
0804 10 00	– datlid
0804 30 00	– ananassid
0804 40 00	– avokaadod
0804 50 00	– guajaavid, mangod ja mangostanid
0806	Värsked või kuivatatud viinamarjad:
0806 20	– kuivatatud:
0806 20 10	– – korindid
0806 20 30	– – sultanad
0806 20 90	– – muud
0810	Muud värsked marjad ja puuviljad:
0810 60 00	– durianid
0810 90	– muud:
0810 90 30	– – tamarindid, kašuõunad, litšid, jakad, sapotilli ploomid
0810 90 40	– – kannatuslille viljad, karamboolad ja pitahaiad
	– – mustad, valged ja punased sõstrad ning karusmarjad:
0810 90 50	– – – mustad sõstrad
0810 90 60	– – – punased sõstrad
0810 90 70	– – – muud
0810 90 95	– – muud
0811	Külmutatud puuviljad, marjad ja pähklid, kuumtöötlemata, aurutatud või vees keedetud, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma:
0811 90	– muud:
	– – suhkru- või muu magusainelisandiga:
	– – – suhkruisaldusega üle 13 % massist:
0811 90 11	– – – – troopilised puuviljad ja troopilised pähklid
0811 90 19	– – – – muud
	– – – muud:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0811 90 31	— — — — troopilised puuviljad ja troopilised pähklid
0811 90 39	— — — — muud
	— — muud:
0811 90 50	— — — mustikad (marjad liigist <i>Vaccinium myrtillus</i>)
0811 90 70	— — — marjad liigist <i>Vaccinium myrtilloides</i> ja <i>Vaccinium augostifolium</i>
0811 90 85	— — — troopilised puuviljad ja troopilised pähklid
0812	Lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud puuviljad, marjad ja pähklid (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlisapud vee või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud:
0812 90	— muud:
0812 90 70	— — guajaavid, mangod, mangostanid, tamarindid, kašuõunad, litšid, jakad, sapotilli ploomid, kannatuslille viljad, karamboolad, pitahaiad ja troopilised pähklid
0813	Kuivatatud puuviljad ja marjad, v.a rubriikide 0801–0806 puuviljad ja marjad; selle grupi pähklite või kuivatatud puuviljade ja marjade segud:
0813 40	— muud marjad ja puuviljad:
0813 40 50	— — papaiad
0813 40 60	— — tamarindid
0813 40 70	— — kašuõunad, litšid, jakad, sapotilli ploomid, kannatuslille viljad, karamboolad ja pitahaiad
0813 40 95	— — muud
0813 50	— selle grupi pähklite või kuivatatud puuviljade ja marjade segud:
	— — kuivatatud puuviljade ja marjade segud, v.a rubriikidesse 0801–0806 kuuluvate kuivatatud puuviljade ja marjade segud:
	— — — mustade ploomideta:
0813 50 12	— — — — papaiadest, tamarindidest, kašuõuntest, litšidest, jakadest, sapotilli ploomidest, kannatuslille viljadest, karambooladest ja pitahaiadest
0813 50 15	— — — — muud

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0813 50 19	– – – mustade ploomidega – – segud, mis koosnevad eranditult rubriikidesse 0801 ja 0802 kuuluvatest kuivatatud pähklitest:
0813 50 31	– – – troopilistest pähklitest
0813 50 39	– – – muud – – muud segud:
0813 50 91	– – – mustade ploomideta või viigimarjadeta
0813 50 99	– – – muud
0814 00 00	Tsitrusviljade või meloni (k.a arbuusi) koor, värske, külmutatud, kuivatatud või lühiajaliselt säilitatud soolvees, väävlishapus vees või muus konserveerivas lahuses
0901	Kohv (röstitud või röstimata, kofeiiniga või ilma); kohviubade kestad ja -koored; ükskõik mis vahekorras kohvi sisaldavad kohviasendajad: – röstimata kohv:
0901 11 00	– – kofeiiniga
0901 12 00	– – kofeiinivaba
0902	Tee, lõhna- või maitseainetega või ilma:
0902 10 00	– roheline tee (fermenteerimata), kontaktpakendis massiga kuni 3kg
0902 20 00	– muu roheline tee (fermenteerimata)
0902 30 00	– must tee (fermenteeritud) ja osaliselt fermenteeritud tee, kontaktpakendis massiga kuni 3kg
0902 40 00	– muu must tee (fermenteeritud) ja muu osaliselt fermenteeritud tee
0904	Piprad perekonnast Piper; perekondadesse <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvad kuivatatud, purustatud või jahvatatud viljad: – pipar:
0904 11 00	– – purustamata ja jahvatamata
0904 12 00	– – purustatud või jahvatatud
0904 20	– perekonda <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvad viljad, kuivatatud, purustatud või jahvatatud: – – purustamata ja jahvatamata:
0904 20 10	– – – paprika
0904 20 30	– – – muud

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0904 20 90	– – purustatud või jahvatatud
0905 00 00	Vanill
0906	Kaneel ja kaneelipuu õied:
	– – purustamata ja jahvatamata:
0906 11 00	– – kaneel (<i>Cinnamomum zeylanicum Blume</i>)
0906 19 00	– – muud
0906 20 00	– purustatud või jahvatatud
0907 00 00	Nelk (kogu vili, pungad ja varred)
0908	Muskaatpähkel, muskaatõis ja kardemon:
0908 10 00	– muskaatpähkel
0908 20 00	– muskaatõis
0908 30 00	– kardemon
0909	Aniisi, tähtaniisi, apteegitilli, koriandri, ristiköömne või köömne seemned; kadakamarjad:
0909 10 00	– aniisi või tähtaniisi seemned
0909 20 00	– koriandri seemned
0909 30 00	– ristiköömne seemned
0909 40 00	– hariliku köömne seemned
0909 50 00	– apteegitilli seemned; kadakamarjad
0910	Ingver, safran, kollajuur e kurkum, aed-liivatee, loorberilehed, karri ja muud vürtsid
0910 10 00	– ingver
0910 20	– safran:
0910 20 10	– – purustamata ja jahvatamata
0910 20 90	– – purustatud või jahvatatud
0910 30 00	– kollajuur e kurkum
	– muud vürtsid:
0910 91	– selle grupi märkuse 1 punktis b määratletud segud:
0910 91 10	– – – purustamata ja jahvatamata
0910 91 90	– – – purustatud või jahvatatud
0910 99	– – muud:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0910 99 10	— — — põld-lambaläätse seemned
	— — — aed-liivatee:
	— — — — purustamata ja jahvatamata:
0910 99 31	— — — — nõmm-liivatee (<i>Thymus serpyllum</i>)
0910 99 33	— — — — muud
0910 99 39	— — — — purustatud või jahvatatud
0910 99 50	— — — loorberilehed
0910 99 60	— — — karri
	— — — muud:
0910 99 91	— — — — purustamata ja jahvatamata
0910 99 99	— — — — purustatud või jahvatatud
1006	Riis:
1006 10	— koorimata riis:
1006 10 10	— — seemneks
	— — muud:
	— — — aurutatud:
1006 10 21	— — — — ümarateraline
1006 10 23	— — — — keskmiseteraline
	— — — — pikateraline:
1006 10 25	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 10 27	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
	— — — muud:
1006 10 92	— — — — ümarateraline
1006 10 94	— — — — keskmiseteraline
	— — — — pikateraline:
1006 10 96	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 10 98	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
1006 20	— kooritud (pruun) riis:
	— — aurutatud:
1006 20 11	— — — ümarateraline

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
1006 20 13	— — — keskmiseteraline
	— — — pikateraline:
1006 20 15	— — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 20 17	— — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
	— — muud:
1006 20 92	— — — ümarateraline
1006 20 94	— — — keskmiseteraline
	— — — pikateraline:
1006 20 96	— — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 20 98	— — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
1006 30	— poolkroovitud või kroovitud riis, poleeritud või poleerimata, glaseeritud või glaseerimata:
	— — poolkroovitud:
	— — — aurutatud:
1006 30 21	— — — — ümarateraline
1006 30 23	— — — — keskmiseteraline
	— — — — pikateraline:
1006 30 25	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 30 27	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
	— — — muud:
1006 30 42	— — — — ümarateraline
1006 30 44	— — — — keskmiseteraline
	— — — — pikateraline:
1006 30 46	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 30 48	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
	— — kroovitud riis:
	— — — aurutatud:
1006 30 61	— — — — ümarateraline

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
1006 30 63	— — — — keskmiseteraline
	— — — — pikateraline:
1006 30 65	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 30 67	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
	— — — — muud:
1006 30 92	— — — — — ümarateraline
1006 30 94	— — — — keskmiseteraline
	— — — — pikateraline:
1006 30 96	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe suurem kui 2, kuid väiksem kui 3
1006 30 98	— — — — — tera pikkuse ja laiuse suhe vähemalt 3
1006 40 00	— purustatud riis
1007	Terasorgo:
1007 00 10	— hübriidid seemneks
1007 00 90	— muud
1008	Tatar, hirss ja kanaari paelrohi; muu teravili:
1008 10 00	— tatar
1008 20 00	— hirss
1008 30 00	— kanaari paelrohi
1008 90	— muu teravili:
1008 90 10	— — tritikale
1008 90 90	— — muud
1102	Püülijahu muust teraviljast, v.a nisust ja meslinist:
1102 10 00	— rukkijahu
1102 20	— maisijahu:
1102 20 10	— — rasvasisaldusega kuni 1,5 % massist
1102 20 90	— — muud
1102 90	— muud:
1102 90 10	— — odrajahu
1102 90 30	— — kaerajahu

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
1102 90 50	-- riisijahu
1102 90 90	-- muud
1103	Teraviljatangud, lihtjahu ja graanulid:
	-- tangud ja lihtjahu:
1103 11	-- nisust:
1103 11 10	-- -- kõvast nisust
1103 11 90	-- -- harilikust nisust ja speltanisust
1103 13	-- maisist:
1103 13 10	-- -- rasvasisaldusega kuni 1,5 % massist
1103 13 90	-- -- muud
1103 19	-- muust teraviljast:
1103 19 10	-- -- rukkist
1103 19 30	-- -- odrast
1103 19 40	-- -- kaerast
1103 19 50	-- -- riisist
1103 19 90	-- -- muud
1103 20	-- graanulid:
1103 20 10	-- rukkist
1103 20 20	-- odrast
1103 20 30	-- kaerast
1103 20 40	-- maisist
1103 20 50	-- riisist
1103 20 60	-- nisust
1103 20 90	-- muud
1104	Muul viisil töödeldud teravili (näiteks kroovitud, valtsitud, helvestatud, kruupideks jahvatatud, lõigatud või jämejahvatusega), v.a rubriigi 1006 riis; terved, valtsitud, helvestatud või jahvatatud teraviljaidud:
	-- valtsitud või helvestatud terad:
1104 12	-- kaerast:
1104 12 10	-- -- valtsitud
1104 12 90	-- -- helvestatud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
1104 19	-- muust teraviljast:
1104 19 10	--- nisust
1104 19 30	--- rukkist
1104 19 50	--- maisist
	--- odrast:
1104 19 61	---- valtsitud
1104 19 69	---- helvestatud
	--- muud:
1104 19 91	---- helvestatud riis
1104 19 99	---- muud
	-- muul viisil töödeldud teravili (näiteks kroovitud, kruupideks jahvatatud, lõigatud või jämejahvatusega):
1104 22	-- kaerast:
1104 22 20	--- kroovitud (lüditud või kestast vabastatud)
1104 22 30	--- kroovitud ja lõigatud või jämejahvatusega („Grütze” või „grutten”)
1104 22 50	--- kruubid
1104 22 90	--- jämejahvatusega, muul viisil töötlemata
1104 22 98	--- muud
1104 23	-- maisist:
1104 23 10	--- kroovitud (lüditud või kestast vabastatud), ka lõigatud või jämejahvatusega
1104 23 30	--- kruubid
1104 23 90	--- jämejahvatusega, muul viisil töötlemata
1104 23 99	--- muud
1104 29	-- muust teraviljast:
	--- odrast:
1104 29 01	---- kroovitud (lüditud või kestast vabastatud)
1104 29 03	---- kroovitud ja lõigatud või jämejahvatusega („Grütze” või „grutten”)
1104 29 05	---- kruubid
1104 29 07	---- jämejahvatusega, muul viisil töötlemata

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
1104 29 09	– – – – muud – – – muud: – – – – kroovitud (lüditud või kestast vabastatud), ka lõigatud või jämejahvatusega:
1104 29 11	– – – – – nisust
1104 29 18	– – – – – muud
1104 29 30	– – – – kruubid – – – – jämejahvatusega, muul viisil töötlemata:
1104 29 51	– – – – – nisust
1104 29 55	– – – – – rukkist
1104 29 59	– – – – – muud – – – – muud:
1104 29 81	– – – – – nisust
1104 29 85	– – – – – rukkist
1104 29 89	– – – – – muud
1104 30	– teraviljad, terved, valtsitud, helvestatud või jahvatatud:
1104 30 10	– – nisuidud
1104 30 90	– – muude teraviljade idud
1105	Kuivatatud kartulist valmistatud peen- ja jämejahu, pulber, helbed ja graanulid:
1105 10 00	– peen- ja jämejahu ning pulber
1105 20 00	– helbed ja graanulid
1106	Rubriigi 0713 kuivatatud kaunviljadest, rubriigi 0714 saagost, juurtest või mugulatest valmistatud peen- ja jämejahu ning pulber; grupi 8 toodetest valmistatud peen- ja jämejahu ning pulber:
1106 10 00	– rubriigi 0713 kuivatatud kaunviljadest
1106 20	– rubriigi 0714 saagost või juurtest või mugulatest:
1106 20 10	– – denatureeritud
1106 20 90	– – muud
1106 30	– grupi 8 toodetest:
1106 30 10	– – banaanidest
1106 30 90	– – muud

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
1107	Linnased, röstitud või röstimata:
1107 10	– röstimata:
	– – nisust:
1107 10 11	– – – jahuna
1107 10 19	– – – muud
	– – muud:
1107 10 91	– – – jahuna
1107 10 99	– – – muud
1107 20 00	– röstitud
1108	Tärklis; inuliin:
	– tärklis:
1108 11 00	– – nisutärklis
1108 12 00	– – maisitärklis
1108 13 00	– – kartulitärklis
1108 14 00	– – maniokitärklis
1108 19	– – muu tärklis:
1108 19 10	– – – riisitärklis
1108 19 90	– – – – muud
1108 20 00	– inuliin
1109 00 00	Nisugluteen, kuivatatud või kuivatamata
1502 00	Veise-, lamba- või kitserasv, v.a rubriiki 1503 kuuluv:
1502 00 10	– kasutamiseks tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1502 00 90	– muud
1503 00	Rasvasteariin, sulatatud searasva õli, oleosteariin, oleoõli ja rasvõli (emulgeerimata, segamata või muul viisil töötlemata):
	– rasvasteariin ja oleosteariin:
1503 00 11	– – kasutamiseks tööstusliku toorainena
1503 00 19	– – muud
1503 00 30	– rasvõli tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1503 00 90	– – muud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
1504	Kalade või mereimetajate rasvad, õlid ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:
1504 10	– kalamaksaõli ja selle fraktsioonid:
1504 10 10	– – A-vitamiini sisaldusega kuni 2 500 RÜ/g
	– – muud:
1504 10 91	– – – hiidlestast
1504 10 99	– – – muud
1504 20	– kalarasvad ja -õlid ning nende fraktsioonid (v.a kalamaksaõli):
1504 20 90	– – muud
1504 30	– mereimetajate rasvad, õlid ja nende fraktsioonid:
1504 30 90	– – muud
1507	Sojaõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:
1507 10	– toorõli, hüdratiseeritud või hüdratiseerimata:
1507 10 10	– – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1507 90	– muud:
1507 90 10	– – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1508	Maapähkliõli (arahhiseõli) ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:
1508 10	– toorõli:
1508 10 10	– – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1508 10 90	– – muud
1508 90	– muud:
1508 90 10	– – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1508 90 90	– – muud
1510 00	Muud oliividest saadud õlid ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata, k.a nende õlide või fraktsioonide segud rubriigi 1509 õlide või nende fraktsioonidega:
1510 00 10	– toorõlid

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
1510 00 90	– muud
1512	Päevalille-, saflori- või puuvillaõli ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:
	– puuvillaõli ja selle fraktsioonid:
1512 21	– – toorõli, millest gossüpol on eraldatud või eraldamata:
1512 21 10	– – – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1512 21 90	– – – muud
1512 29	– – muud:
1512 29 10	– – – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1512 29 90	– – – muud
1514	Rapsi-, rüpsi- või sinepiõli ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:
	– madala eruhappesisaldusega rapsi- või rüpsiõli ja selle fraktsioonid:
1514 11	– – toorõli:
1514 11 10	– – – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1514 11 90	– – – muud
1514 19	– – muud:
1514 19 10	– – – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1514 19 90	– – – muud
	– muud:
1514 91	– – toorõli:
1514 91 10	– – – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1514 91 90	– – – muud
1514 99	– – muud:
1514 99 10	– – – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks
1514 99 90	– – – muud

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
1516	Loomsed või taimsed rasvad või õlid ja nende fraktsioonid, osaliselt või täielikult hüdrogeniseeritud, esterdatud, ümberesterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid edasi töötlemata:
1516 20	– taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid: – – muud: – – – muud: – – – – muud:
1516 20 98	– – – – – muud
1518 00	Loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, v.a rubriigi 1516 tooted; mujal nimetamata loomsete või taimsete rasvade või õlide või erinevate käesolevasse gruppi kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised: – taimsete rasvõlide vedelad segud, kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks:
1518 00 31	– – toorõlid
1518 00 39	– – muud
1522 00	Degraa; loomsete või taimsete vahade või rasvainete töötlemise jäägid: – loomsete või taimsete rasvainete või vahade töötlemise jäägid: – – oliiviõli omadustega õlisid sisaldavad:
1522 00 31	– – – seebirasv
1522 00 39	– – – muud – – muud:
1522 00 91	– – – õlijätted ja -setted; seebirasv
1522 00 99	– – – muud
1702	Muud suhkrud, sh keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; maitse-, lõhna- ja värvainelisandita suhkruisirupid; tehismesi, naturaalse meeega segatud või segamata; karamell: – laktoos ja laktoosisirup:
1702 11 00	– – kuivaine laktoosisisaldusega vähemalt 99 % massist, väljendatuna veevaba laktoosina kuivaines

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
1702 19 00	– – muud
1702 20	– vahtrasuhkur ja vahtrasiirup:
1702 20 10	– – vahtrasuhkur tahkel kujul, maitse- või värvainelisanditega
1702 20 90	– – muud
1702 30	– glükoos ja glükoosisiirup, mis ei sisalda fruktoosi või mille kuivaine fruktoosisisaldus on alla 20 % massist:
1702 30 10	– – isoglükoos
	– – muud:
	– – – kuivaine glükoosisisaldusega vähemalt 99 % massist:
1702 30 51	– – – – valge kristalliline aglomeeritud või aglomeerimata pulber
1702 30 59	– – – – muud
	– – – muud:
1702 30 91	– – – – valge kristalliline aglomeeritud või aglomeerimata pulber
1702 30 99	– – – – muud
1702 40	– glükoos ja glükoosisiirup kuivaine fruktoosisisaldusega vähemalt 20 % massist, kuid alla 50 % massist, v.a invertsuhkur:
1702 40 10	– – isoglükoos
1702 40 90	– – muud
1702 60	– muu fruktoos ja fruktoosisiirup kuivaine fruktoosisisaldusega üle 50 % massist, v.a invertsuhkur:
1702 60 10	– – isoglükoos
1702 60 80	– – inuliinisiirup
1702 60 95	– – muud
1702 90	– muud, sealhulgas invertsuhkur ja muu suhkru ning suhkruisirupi segud kuivaine fruktoosisisaldusega 50 % massist:
1702 90 30	– – isoglükoos
1702 90 50	– – maltodekstriin ja maltodekstriinisiirup
	– – karamell:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
1702 90 71	– – – kuivaine sahharoosisisaldusega vähemalt 50 % massist
	– – – – muud:
1702 90 75	– – – – pulbrina, aglomeeritud või aglomeerimata
1702 90 79	– – – – muud
1702 90 80	– – inuliinisiirup
1702 90 99	– – muud
1902	Pastatooted, kuumtöödeldud või kuumtöötlemata, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või täidiseta, muul viisil toiduks valmistatud või mitte: spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, gnocchi, raviolid, cannaroni jms; kuskuss, valmistoiduna või mitte;
1902 20	– täidisega pastatooted, kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud või mitte:
1902 20 30	– – mis sisaldavad üle 20 % massist vorsti või vorsttooteid, mis tahes liha või rupsi, k.a mis tahes liiki või päritoluga rasvu
2007	Džemmid, keedised, puuvilja- või marjaželeed, marmelaadid, puuvilja-, marja- või pähklipüreed ja pastad, saadud kuumtöötlemisel, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma:
	– muud:
2007 99	– – muud:
	– – – muud:
2007 99 98	– – – – muud
2008	Puuviljad ja marjad, pähklid jm söödavad taimeosad, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, mujal nimetamata, suhkru-, muu magusaine- või alkoholilisandiga või ilma:
	– pähklid, maapähklid (arahhis) ja muud seemned, omavahel segatud või mitte:
2008 19	– – muud, sh segud:
	– – – kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
	– – – – muud:
2008 19 19	– – – – – muud
2009	Kääritamata, piirituselisandita marjamahlad, puu- ja köögiviljamahlad (k.a viinamarjavirre), suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma:
	– apelsinimahl:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2009 11	-- külmutatud: -- -- Brix-i arvuga üle 67:
2009 11 11	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30
2009 11 19	---- muud -- -- Brix-i arvuga kuni 67:
2009 11 91	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30, lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 11 99	---- muud
2009 19	-- muud: -- -- Brix-i arvuga üle 67:
2009 19 11	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30
2009 19 19	---- muud -- -- Brix-i arvuga üle 20, kuid mitte üle 67:
2009 19 91	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30, lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 19 98	---- muud -- greibimahl (k.a pomelomahl):
2009 29	-- muud: -- -- Brix-i arvuga üle 67:
2009 29 11	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30
2009 29 19	---- muud -- -- Brix-i arvuga üle 20, kuid mitte üle 67:
2009 29 91	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30, lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 29 99	---- muud -- muu tsitrusvilja mahl:
2009 39	-- muud: -- -- Brix-i arvuga üle 67:
2009 39 11	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2009 39 19	<p>— — — — muud</p> <p>— — — Brix-i arvuga üle 20, kuid mitte üle 67:</p> <p>— — — — 100 kg netomassi väärtusega üle € 30</p>
2009 39 31	— — — — — suhkrulisandiga
2009 39 39	<p>— — — — — suhkrulisandita</p> <p>— — — — 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30:</p> <p>— — — — — sidrunimahl:</p>
2009 39 51	— — — — — lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 39 55	— — — — — lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist
2009 39 59	<p>— — — — — suhkrulisandita</p> <p>— — — — — muude tsitrusviljade mahl:</p>
2009 39 91	— — — — — lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 39 95	— — — — — lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist
2009 39 99	<p>— — — — — suhkrulisandita</p> <p>— ananassimahl:</p>
2009 49	<p>— — muud:</p> <p>— — — Brix-i arvuga üle 67:</p>
2009 49 11	— — — — 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30
2009 49 19	<p>— — — — muud</p> <p>— — — Brix-i arvuga üle 20, kuid mitte üle 67:</p>
2009 49 30	<p>— — — — 100 kg netomassi väärtusega üle € 30, suhkrulisandiga</p> <p>— — — — muud:</p>
2009 49 91	— — — — — lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 49 93	— — — — — lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist
2009 49 99	<p>— — — — — suhkrulisandita</p> <p>— viinamarjamahl (k.a viinamarjavirre):</p>

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2009 69	-- muud: -- -- Brix'i arvuga üle 67:
2009 69 11	-- -- -- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 22
2009 69 19	-- -- -- muud -- -- -- Brix'i arvuga üle 30, kuid mitte üle 67: -- -- -- 100 kg netomassi väärtusega üle € 18:
2009 69 51	-- -- -- -- kontsentreeritud
2009 69 59	-- -- -- -- muud -- -- -- -- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 18: -- -- -- -- lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist:
2009 69 71	-- -- -- -- -- kontsentreeritud
2009 69 79	-- -- -- -- -- muud
2009 69 90	-- -- -- -- muud -- õunamahl:
2009 79	-- muud: -- -- Brix'i arvuga üle 67:
2009 79 11	-- -- -- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 22
2009 79 19	-- -- -- muud -- -- -- Brix'i arvuga üle 20, kuid mitte üle 67:
2009 79 30	-- -- -- 100 kg netomassi väärtusega üle € 18, suhkruisandiga -- -- -- muud:
2009 79 91	-- -- -- -- lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 79 93	-- -- -- -- lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist
2009 79 99	-- -- -- -- suhkruisandita
2009 80	-- muu puu- või köögivilja või marja mahl: -- -- Brix'i arvuga üle 67: -- -- -- pürimahl:
2009 80 11	-- -- -- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 22

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2009 80 19	<p>— — — — muud</p> <p>— — — muud:</p> <p>— — — — 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30:</p>
2009 80 34	— — — — troopiliste puuviljade mahl
2009 80 35	<p>— — — — muud</p> <p>— — — — muud:</p>
2009 80 36	— — — — troopiliste puuviljade mahl
2009 80 38	— — — — muud
2009 90	<p>— mahlasegud:</p> <p>— — Brix-i arvuga üle 67:</p> <p>— — — mahlasegud õuna- ja pürimahlast:</p>
2009 90 11	— — — — 100 kg netomassi väärtusega kuni € 22
2009 90 19	<p>— — — — muud</p> <p>— — — muud:</p>
2009 90 21	— — — — 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30
2009 90 29	— — — — muud
2106	Mujal nimetamata toiduvalmistised:
2106 90	<p>— muud:</p> <p>— — lõhna- ja maitseainelisandiga või värvilisandiga suhkrusiirupid:</p>
2106 90 30	<p>— — — isoglükooosiirup</p> <p>— — — muud:</p>
2106 90 51	— — — — laktoosiirupid
2106 90 55	— — — — glükooosiirupid ja siirupid maltodekstriinist
2106 90 59	— — — — muud
2302	Kliid, pebred jm tera- või kaunviljade tuulamis-, jahvatus- vm töötlusjääd, granuleerimata või granuleeritud:
2302 10	— maisist:
2302 10 10	— — tärkliisisaldusega kuni 35 % massist
2302 10 90	— — muud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2302 30	– nisust:
2302 30 10	– – tärkliisesaldusega kuni 28 % massist ja need, mille läbitulek 0,2 mm läbimõõduga aukudega sõelast ei ületa 10 % massist, või need, mille sõelast läbitulnud osa kuivaine tuhasisaldus on vähemalt 1,5 % massist
2302 30 90	– – muud
2302 40	– muudest teraviljadest:
	– – riisist:
2302 40 02	– – – tärkliisesaldusega kuni 35 % massist
2302 40 08	– – – muud
	– – muud:
2302 40 10	– – – tärkliisesaldusega kuni 28 % massist ja need, mille läbitulek 0,2 mm läbimõõduga aukudega sõelast ei ületa 10 % massist, või need, mille sõelast läbitulnud osa kuivaine tuhasisaldus on vähemalt 1,5 % massist
2302 40 90	– – – muud
2302 50 00	– kaunviljadest
2303	Tärglise tootmisjäägid jms jäätmed, suhkrupeedist, suhkruroost või muust toorainest suhkru tootmise, õllepruulimise ja piirituse destilleerimise jäätmed, granuleeritud või granuleerimata:
2303 10	– tärglisetööstuse tootmisjäägid jms jäätmed:
	– – maisitärklise tootmisjäägid (v.a kontseentreeritud leotusvedelikud), kuivaine valgusisaldusega:
2303 10 11	– – – üle 40 % massist
2303 10 19	– – – kuni 40 % massist
2303 20	– suhkrupeedi või suhkruroo pressimisjäägid jm suhkru tootmisjääätmed:
2303 20 90	– – muud
2303 30 00	– õllepruulimise või piirituse destilleerimise jäätmed
2304 00 00	Õlikoogid jm sojaõli ekstraheerimisel saadud tahked jäätmed, peenestatud või peenestamata, granuleeritud või granuleerimata

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2305 00 00	Õlikoogid jm maapähkliõli ekstraheerimisel saadud tahked jäätmed, peenestatud või peenestamata, granuleeritud või granuleerimata
2306	Õlikoogid jm taimsete rasvade või õlide (v.a rubriikides 2304 ja 2305 esitatute) ekstraheerimise tahked jäätmed, peenestatud või peenestamata, granuleeritud või granuleerimata:
2306 10 00	– puuvillaseemnetest
2306 20 00	– linaseemnetest
2306 30 00	– päevalillaseemnetest
	– rapsi- või rüpsiseemnetest:
2306 41 00	– – madala eruukhappesisaldusega rapsi- või rüpsiseemnetest
2306 49 00	– – muud
2306 90	– muud:
2306 90 05	– – maisi-idudest
	– – muud:
	– – õlikoogid ja muud oliiviõli ekstraheerimise jäätmed:
2306 90 11	– – – mis sisaldavad kuni 3 % massist oliiviõli
2306 90 19	– – – mis sisaldavad üle 3 % massist oliiviõli
2306 90 90	– – – muud
2308 00	Mujal nimetamata taimse päritoluga loomasöödaks kasutatavad tooted, jäätmed ja kõrvalproduktid, granuleeritud või granuleerimata:
	– viinamarjade pressimisjääd:
2308 00 11	– – summaarse alkoholisisaldusega kuni 4,3 % massist ja kuivainesisaldusega vähemalt 40 % massist
2308 00 19	– – muud
2308 00 40	– tammetõrud ja hobukastanid; puuviljade ja marjade, v.a viinamarjade pressimisjääd
2308 00 90	– muud
2309	Loomasöödana kasutatavad tooted:
2309 90	– muud:
2309 90 10	– – lahustatud tooted kalast või mereimetajatest

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2309 90 20	<p>-- käesoleva grupi lisamärkuses 5 kirjeldatud tooted</p> <p>-- muud, sh eelsegud:</p> <p>-- -- mis sisaldavad tärklis, glükoosi, glükoosisiirupit, maltodekstriini, maltodekstriinisiirupit, alamrubriikidesse 1702 30 51–1702 30 99, 1702 40 90, 1702 90 50 ja 2106 90 55 kuuluvaid tooteid või piimatooteid:</p> <p>-- -- -- mis sisaldavad tärklis, glükoosi, glükoosisiirupit, maltodekstriini või maltodekstriinisiirupit:</p> <p>-- -- -- -- mis ei sisalda tärklis või sisaldavad seda kuni 10 % massist:</p>
2309 90 31	-- -- -- -- mis ei sisalda piimatooteid või sisaldavad neid alla 10 % massist
2309 90 33	-- -- -- -- mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 10 %, kuid mitte üle 50 % massist
2309 90 35	-- -- -- -- mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 50 %, kuid mitte üle 75 % massist
2309 90 39	-- -- -- -- mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 75 % massist
	-- -- -- -- mis sisaldavad tärklis üle 10 %, kuid mitte üle 30 % massist:
2309 90 41	-- -- -- -- mis ei sisalda piimatooteid või sisaldavad neid alla 10 % massist
2309 90 43	-- -- -- -- mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 10 %, kuid mitte üle 50 % massist
2309 90 49	-- -- -- -- mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 50 % massist
	-- -- -- -- mis sisaldavad tärklis üle 30 % massist
2309 90 51	-- -- -- -- mis ei sisalda piimatooteid või sisaldavad neid alla 10 % massist
2309 90 53	-- -- -- -- mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 10 %, kuid mitte üle 50 % massist
2309 90 59	-- -- -- -- mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 50 % massist

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2309 90 70	<p>— — — ei sisalda tärklis, glükoosi, glükoosisiirupit, maltodekstriini ega maltodekstriinisiirupit, kuid sisaldavad piimatooteid</p> <p>— — — muud:</p>
2309 90 91	<p>— — — — suhkrupeedi pressimisjääd lisatud melassiga</p> <p>— — — — muud:</p>
2309 90 95	<p>— — — — mis sisaldavad vähemalt 49 % massist koliinkloriidi, orgaanilisel või anorgaanilisel baasil</p>
2309 90 99	<p>— — — — muud</p>
3301	<p>Eeterlikud õlid, mis sisaldavad või ei sisalda terpeene, sh tahked ja absoluteeritud valmistised; resinoidid; oliivaiuekstraktid; eeterlike õlide kontsentratsioonid rasvades, mittelenduvates õlides, vahades vms keskkonnas (saadud anfloraazi või leotamise teel); mis saadakse kõrvalsaadustena eeterlike õlide vabastamisel terpeenidest; eeterlike õlide veeaurudestillaadid ja vesilahused:</p> <p>– tsitrusviljade eeterlikud õlid:</p>
3301 12	<p>– – apelsiniõli:</p>
3301 12 10	<p>– – – terpeenidest puhastamata</p>
3301 12 90	<p>– – – terpeenidest puhastatud</p>
3301 13	<p>– – sidruniõli:</p>
3301 13 10	<p>– – – terpeenidest puhastamata</p>
3301 13 90	<p>– – – terpeenidest puhastatud</p>
3301 19	<p>– – muud:</p>
3301 19 20	<p>– – – terpeenidest puhastamata</p>
3301 19 80	<p>– – – terpeenidest puhastatud</p> <p>– muud eeterlikud õlid:</p>
3301 24	<p>– – piparmündi (<i>Mentha piperita</i>) õli:</p>
3301 24 10	<p>– – – terpeenidest puhastamata</p>
3301 24 90	<p>– – – terpeenidest puhastatud</p>
3301 25	<p>– – teiste müntide õli:</p>
3301 25 10	<p>– – – terpeenidest puhastamata</p>
3301 25 90	<p>– – – terpeenidest puhastatud</p>
3301 29	<p>– – muud:</p> <p>– – – nelgi-, melaleuka- ja ilang-ilangi- (kalanga-) õli:</p>
3301 29 11	<p>– – – – terpeenidest puhastamata</p>

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
3301 29 31	— — — — terpeenidest puhastatud
	— — — — muud:
3301 29 41	— — — — terpeenidest puhastamata
	— — — — terpeenidest puhastatud:
3301 29 71	— — — — — geraaniumiõli; jasmiiniõli; vetiveeriaõli
3301 29 79	— — — — — lavendli- ja lavandiiniõli
3301 29 91	— — — — — muud
3301 30 00	— resinoidid
3302	Lõhnaainesegud ning ühe või mitme lõhnaaine baasil valmistatud ained ja segud (k.a alkohollahused), kasutamiseks tööstustoormena; muud valmistised lõhnaainete baasil, jookide valmistamiseks:
3302 10	— kasutamiseks toiduainetööstuses ja jookide tootmisel:
	— — kasutamiseks jookide tootmisel:
3302 10 40	— — — muud
3302 10 90	— — kasutamiseks toiduainetööstuses
3501	Kaseiin, kaseinaadid jm kaseiini derivaadid; kaseiinliimid:
3501 90	— muud:
3501 90 10	— — kaseiinliimid
3502	Albumiinid (k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentratsioonid vadakuvalkude sisaldusega üle 80 % kuivaine massist), albuminaadid jm albumiini derivaadid:
	— munaalbumiin:
3502 11	— — kuivatatud:
3502 11 10	— — — albumiinid, mis on inimitoiduks kõlbmatud või mis muudetakse inimitoiduks kõlbmatuks
3502 11 90	— — — muud
3502 19	— — Muud:
3502 19 10	— — — munaalbumiin, mis on inimitoiduks kõlbmatu või muudetakse inimitoiduks kõlbmatuks
3502 19 90	— — — muud

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
3502 20	– piimaalbumiin, k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentraadid:
3502 20 10	– – piimaalbumiin, mis on inimitoiduks kõlbmatu või muudetakse inimitoiduks kõlbmatuks
	– – muud:
3502 20 91	– – – kuivatatud (näiteks tahvlid, soomused, helbed, pulber)
3502 20 99	– – – muud
3502 90	– muud:
	– – muud albumiinid v.a munaalbumiin ja piimaalbumiin:
3502 90 20	– – – albumiinid, mis on inimitoiduks kõlbmatud või mis muudetakse inimitoiduks kõlbmatuks
3502 90 70	– – – muud
3502 90 90	– – albuminaadid ja muud albumiini derivaadid
3503 00	Želatiin (sh nelinurksete tahvlitena, töödeldud või töötlemata pinnaga, värvitud või värvimata) ja selle derivaadid; kalaliim; muud loomsed liimid, v.a rubriigi 3501 kaseiinliimid:
3503 00 10	– želatiin ja selle derivaadid
3503 00 80	– muud
3504 00 00	Peptoonid ja nende derivaadid; mujal nimetamata valgud ja nende derivaadid; kroomitud või kroomimata naha pulber
3505	Dekstriinid jm modifitseeritud tärklised (näiteks eelgeelistatud või esterdatud tärklised); tärklise, dekstriinide jm modifitseeritud tärklise alusel valmistatud liimid:
3505 10	– dekstriinid jm modifitseeritud tärklised:
	– – muud modifitseeritud tärklised:
3505 10 50	– – – esterdatud ja eeterdatud tärklised
4101	Veiste (k.a pühvlite) ja hobuslaste toornahad (värsked või soolatud, kuivatatud, painitud, pikeldatud või muul viisil konserveeritud, ent parkimata, pärgamentimata jm viisil edasi töötlemata), karvaga või karvata, laustatud või laustumata:
4101 20	– terved nahad, üksnes kuivatatuna massiga kuni 8 kg, kuivsoolatuna kuni 10 kg, värskena, märgsoolatuna või muul viisil konserveerituna massiga kuni 16 kg iga nahk:
4101 20 10	– – värsked

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
4101 20 30	– – märgsoolatud
4101 20 50	– – kuivatatud või kuivsoolatud
4101 20 90	– – muud
4101 50	– terved nahad massiga üle 16 kg:
4101 50 10	– – värsked
4101 50 30	– – märgsoolatud
4101 50 50	– – kuivatatud või kuivsoolatud
4101 50 90	– – muud
4101 90 00	– muud, k.a krupoonid, poolkrupoonid ja kõhud
4102	Lamba ja talle toornahad (värsked, soolatud, kuivatatud, painitud, pikeldatud, soolvees või muul viisil konserveeritud, ent parkimata, pärgamentimata jm viisil edasi töötlemata), villaga või villata, laustmata või laustatud, v.a käesoleva grupi märkuses 1.c nimetatud:
4102 10	– villaga:
4102 10 10	– – tallede toornahad
4102 10 90	– – muud
	– villata:
4102 21 00	– – pikeldatud
4102 29 00	– – muud
4103	Muud toornahad (värsked või soolatud, kuivatatud, painitud, pikeldatud, soolvees või muul viisil konserveeritud, ent parkimata, pärgamentimata jm viisil töötlemata), karvadega või ilma, laustatud või laustmata, v.a käesoleva grupi märkuses 1.b või 1.c nimetatud:
4103 20 00	– roomajate nahad
4103 30 00	– seanahad
4103 90	– muud:
4103 90 10	– – kitsede ja kitsetalgede nahad
4103 90 90	– – muud
4301	Toorkarusnahad (sh pead, sabad, käpad jm koosneritööks sobivad tükid ning lõiked), v.a rubriikides 4101, 4102 või 4103 nimetatud toornahad:
4301 10 00	– naaritsanahad, terved, pea, saba ja käppadega või ilma

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
4301 30 00	– tallenahast: astrahani, rasvasaba-, karakull-, pärsia jms lamba tallede nahad, india, hiina, mongoolia või tiibeti lamba tallede nahad, terved, pea, saba ja käppadega või ilma
4301 60 00	– rebasenahad, terved, pea, saba ja käppadega või ilma
4301 80	– muud karusnahad, terved, pea, saba ja käppadega või ilma:
4301 80 30	– – koopaoravanahast
4301 80 50	– – kaslaste sugukonda kuuluvate metsloomade nahkadest
4301 80 80	– – muud
4301 90 00	– pead, sabad, käpad jm kõesneritööks sobivad tükid ning lõiked
5001 00 00	Lahtihaspeldamiseks sobivad siidiussikookonid
5002 00 00	Toorsiid (nullkeeruga)
5003 00 00	Siidijäägid (sh lahtihaspeldamiseks sobimatud kookonid, lõngajäätmed ja kohetatud jäätmed)

III LISA (b)

**MONTENEGRO TARIIFSED SOODUSTUSED ÜHENDUSEST PÄRIT
PÕLLUMAJANDUSE ESMATOODETELE**

(vastavalt artikli 27 lõike 2 punktile b)

Käesolevas lisas loetletud toodete suhtes kohaldatavaid tollimakse vähendatakse ning need kaotatakse vastavalt nimetatud lisas iga toote jaoks sätestatud ajakavale

- Käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval vähendatakse imporditollimaksu 80 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- esimese käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 60 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- teise käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 40 protsendini tollimaksumäärast;
- kolmanda käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 20 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- neljanda käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 0 protsendini tollimaksu baasmäärast.

CN-kood	Kauba kirjeldus
0102	Elusveised:
0102 90	– muud:
	– – koduveised:
0102 90 05	– – – massiga kuni 80 kg
	– – – massiga üle 80 kg, kuid mitte üle 160 kg:
0102 90 21	– – – – tapaloomad
0102 90 29	– – – – muud
	– – – massiga üle 160 kg, kuid mitte üle 300 kg:
0102 90 41	– – – – tapaloomad
0102 90 49	– – – – muud
	– – – massiga üle 300 kg:
	– – – – mullikad (poegimata emasveised):
0102 90 51	– – – – – tapaloomad
0102 90 59	– – – – – muud
	– – – – lehmad:
0102 90 61	– – – – – tapaloomad

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0102 90 69	— — — — — muud — — — — — muud:
0102 90 71	— — — — — tapaloomad
0102 90 79	— — — — — muud
0102 90 90	— — muud
0103	Elussead: — muud:
0103 91	— — massiga alla 50 kg:
0103 91 10	— — — kodusead
0103 91 90	— — — muud
0103 92	— — massiga 50 kg ja rohkem: — — — kodusead:
0103 92 11	— — — — emised, vähemalt ühe korra poeginud, massiga vähemalt 160 kg
0103 92 19	— — — — muud
0103 92 90	— — — muud
0105	Eluskodulinnud, s.o kanad liigist <i>Gallus domesticus</i> , pardid, haned, kalkunid ja pärlkanad: — massiga kuni 185 g:
0105 11	— — kanad liigist <i>Gallus domesticus</i> : — — — munakana vanavanemkari ja vanemkari:
0105 11 19	— — — — muud — — — muud:
0105 11 99	— — — — muud — muud:
0105 94 00	— — kanad liigist <i>Gallus domesticus</i>
0105 99	— — muud:
0105 99 10	— — — pardid
0105 99 20	— — — haned
0105 99 30	— — — kalkunid
0105 99 50	— — — pärlkanad

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0203	Värske, jahutatud või külmutatud sealiha:
	– värske või jahutatud:
0203 11	– – rümbad ja poolrümbad:
0203 11 10	– – – kodusea
0203 11 90	– – – muud
0203 12	– – tagaosad, abatükid ja nende jaotustükid, kondiga:
	– – – kodusea:
0203 12 11	– – – tagaosad ja nende jaotustükid
0203 12 19	– – – – abatükid ja nende jaotustükid
0203 12 90	– – – muud
0203 19	– – muud:
	– – – kodusea:
0203 19 11	– – – – eesosad ja nende jaotustükid
0203 19 13	– – – – seljatükid ja nende jaotustükid, kondiga
0203 19 15	– – – – kõhutükid (läbikasvanud) ja nende jaotustükid
	– – – – muud:
0203 19 55	– – – – kondita
0203 19 59	– – – – muud
0203 19 90	– – – muud
	– külmutatud:
0203 21	– – rümbad ja poolrümbad:
0203 21 10	– – – kodusea
0203 21 90	– – – muud
0203 22	– – tagaosad, abatükid ja nende jaotustükid, kondiga:
	– – – kodusea:
0203 22 11	– – – – tagaosad ja nende jaotustükid
0203 22 19	– – – – abatükid ja nende jaotustükid
0203 22 90	– – – muud
0203 29	– – muud:
	– – – kodusea:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0203 29 11	— — — — eesosad ja nende jaotustükid
0203 29 13	— — — — seljatükid ja nende jaotustükid, kondiga
0203 29 15	— — — — kõhutükid (läbikasvanud) ja nende jaotustükid
	— — — — muud:
0203 29 55	— — — — kondita
0203 29 59	— — — — muud
0203 29 90	— — — muud
0207	Rubriigi 0105 kodulindude värske, jahutatud või külmutatud liha ja söödav rups: — kalkuni:
0207 24	— — värsked ja jahutatud rümbad:
0207 24 10	— — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, kuid kaela, südame, maksa ja puguga, nn 80 % kalkunid
0207 24 90	— — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, ilma kaela, südame, maksa ja puguta, nn 73 % kalkunid, või muul kujul
0207 25	— — külmutatud rümbad:
0207 25 10	— — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, kuid kaela, südame, maksa ja puguga, nn 80 % kalkunid
0207 25 90	— — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, ilma kaela, südame, maksa ja puguta, nn 73 % kalkunid, või muul kujul
0207 26	— — värsked või jahutatud tükid ja rups: — — — tükid:
0207 26 10	— — — — kondita — — — — kontidega:
0207 26 20	— — — — pool- või veerandrümbad
0207 26 30	— — — — tiivad koos tiivaotstega või ilma nendeta
0207 26 40	— — — — seljatükid, kaelatükid, seljatükid koos kaeltega, tagatükid, tiivaotsad
0207 26 50	— — — — rinnatükid ja nende jaotustükid — — — — koivad ja nende jaotustükid:
0207 26 60	— — — — sääred ja nende jaotustükid

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0207 26 70	----- muud
0207 26 80	----- muud
	--- rups:
0207 26 91	----- maks
0207 26 99	----- muud
0207 27	-- külmutatud tükid ja rups:
	--- tükid:
0207 27 10	----- kondita
	----- kontidega:
0207 27 20	----- pool- või veerandrümbad
0207 27 30	----- tiivad koos tiivaotstega või ilma nendeta
0207 27 40	----- seljatükid, kaelatükid, seljatükid koos kaeltega, tagatükid, tiivaotsad
0207 27 50	----- rinnatükid ja nende jaotustükid
	----- koivad ja nende jaotustükid:
0207 27 60	----- sääred ja nende jaotustükid
0207 27 70	----- muud
0207 27 80	----- muud
	--- rups:
0207 27 91	----- maks
0207 27 99	----- muud
	- pardi, hane või pärilkana:
0207 32	-- värsked ja jahutatud rümbad:
	--- pardi:
0207 32 11	----- kitkutud, veretustatud, soolikad välja võetud, pea ja jalgadega, nn 85 % pardid
0207 32 15	----- kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, kuid kaela, südame, maksa ja puguga, nn 70 % pardid
0207 32 19	----- kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, ilma kaela, südame, maksa ja puguta, nn 63 % pardid, või muul kujul
	--- hane:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0207 32 51	— — — — kitkutud, veretustatud, rookimata, pea ja jalgadega, nn 82 % haned
0207 32 59	— — — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, kaela, südame ja puguga või ilma, nn 75 % haned, või muul kujul
0207 32 90	— — — pärlkana
0207 33	— — külmutatud rümbad:
	— — — pardi:
0207 33 11	— — — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, kuid kaela, südame, maksa ja puguga, nn 70 % pardid
0207 33 19	— — — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, ilma kaela, südame, maksa ja puguga, nn 63 % pardid, või muul kujul
	— — — hane:
0207 33 51	— — — — kitkutud, veretustatud, rookimata, pea ja jalgadega, nn 82 % haned
0207 33 59	— — — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, kaela, südame ja puguga või ilma, nn 75 % haned, või muul kujul
0207 33 90	— — — pärlkana
0207 34	— — rasvane maks, värske või jahutatud:
0207 34 10	— — — hane
0207 34 90	— — — pardi
0207 35	— — muud, värsked või jahutatud:
	— — — tükid:
	— — — — kontideta:
0207 35 11	— — — — hane
0207 35 15	— — — — pardi või pärlkana
	— — — — kontidega:
	— — — — pool- või veerandrümbad:
0207 35 21	— — — — — pardi
0207 35 23	— — — — — hane
0207 35 25	— — — — — pärlkana

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0207 35 31	----- tiivad koos tiivaotstega või ilma nendeta
0207 35 41	----- seljatükid, kaelatükid, seljatükid koos kaeltega, tagatükid, tiivaotsad ----- rinnatükid ja nende jaotustükid:
0207 35 51	----- hane
0207 35 53	----- pardi või pärlkana ----- koivad ja nende jaotustükid:
0207 35 61	----- hane
0207 35 63	----- pardi või pärlkana
0207 35 71	----- hane ja pardi paletotid (tükeldatud osaliselt konditustatud rümbad)
0207 35 79	----- muud ----- rups:
0207 35 91	----- maks, v.a rasvane maks
0207 35 99	----- muud
0207 36	-- muud, külmutatud: --- tükid: ----- kontideta:
0207 36 11	----- hane
0207 36 15	----- pardi või pärlkana ----- kontidega: ----- pool- või veerandrümbad:
0207 36 21	----- pardi
0207 36 23	----- hane
0207 36 25	----- pärlkana
0207 36 31	----- tiivad koos tiivaotstega või ilma nendeta
0207 36 41	----- seljatükid, kaelatükid, seljatükid koos kaeltega, tagatükid, tiivaotsad ----- rinnatükid ja nende jaotustükid:
0207 36 51	----- hane
0207 36 53	----- pardi või pärlkana ----- koivad ja nende jaotustükid:
0207 36 61	----- hane
0207 36 63	----- pardi või pärlkana
0207 36 71	----- hane ja pardi paletotid (tükeldatud osaliselt konditustatud rümbad)

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0207 36 79	– – – – – muud – – – rups: – – – – maks:
0207 36 81	– – – – – hane rasvane maks
0207 36 85	– – – – – pardi rasvane maks
0207 36 89	– – – – – muud
0207 36 90	– – – – – muud
0209 00	Seapekk ilma tailihata või muu sea- ja kodulindude rasv, sulatamata või muul viisil ekstraheerimata, värske, jahutatud, külmutatud, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud: – seapekk:
0209 00 11	– – jahutatud, külmutatud, soolatud või soolvees
0209 00 19	– – kuivatatud või suitsutatud
0209 00 30	– searask, muu kui alamrubriikidesse 0209 00 11 ja 0209 00 19 kuuluv
0209 00 90	– kodulindude rasv
0404	Vadak, kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisdiga või ilma; mujal nimetamata tooted naturaalsest piimakomponentidest, suhkru- või muu magusainelisdiga või ilma:
0404 10	– vadak ja modifitseeritud vadak, kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisdiga või ilma: – – pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul: – – – suhkru- või muu magusainelisdiga, valgusisaldusega (lämmastikusisaldus × 6,38): – – – – kuni 15 % massist, rasvasisaldusega:
0404 10 02	– – – – – kuni 1,5 % massist
0404 10 04	– – – – – üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 10 06	– – – – – üle 27 % massist – – – – üle 15 % massist, rasvasisaldusega:
0404 10 12	– – – – – kuni 1,5 % massist
0404 10 14	– – – – – üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0404 10 16	<p>— — — — üle 27 % massist</p> <p>— — — muu, valgusisaldusega (lämmastikuisaldus × 6,38):</p> <p>— — — — kuni 15 % massist, rasvasisaldusega:</p>
0404 10 26	— — — — kuni 1,5 % massist
0404 10 28	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 10 32	<p>— — — — üle 27 % massist</p> <p>— — — — üle 15 % massist, rasvasisaldusega:</p>
0404 10 34	— — — — kuni 1,5 % massist
0404 10 36	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 10 38	<p>— — — — üle 27 % massist</p> <p>— — muud:</p> <p>— — — suhkru- või muu magusainelisandita, valgusisaldusega (lämmastikuisaldus × 6,38):</p> <p>— — — — kuni 15 % massist, rasvasisaldusega:</p>
0404 10 48	— — — — kuni 1,5 % massist
0404 10 52	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 10 54	<p>— — — — üle 27 % massist</p> <p>— — — — üle 15 % massist, rasvasisaldusega:</p>
0404 10 56	— — — — kuni 1,5 % massist
0404 10 58	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 10 62	<p>— — — — üle 27 % massist</p> <p>— — — muud, valgusisaldus (lämmastikuisaldus × 6,38):</p> <p>— — — — kuni 15 % massist, rasvasisaldusega:</p>
0404 10 72	— — — — kuni 1,5 % massist
0404 10 74	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0404 10 76	— — — — üle 27 % massist — — — — üle 15 % massist, rasvasisaldusega:
0404 10 78	— — — — kuni 1,5 % massist
0404 10 82	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 10 84	— — — — üle 27 % massist
0404 90	— muud: — — suhkru- või muu magusainelisandita, rasvasisaldusega:
0404 90 21	— — — kuni 1,5 % massist
0404 90 23	— — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 90 29	— — — üle 27 % massist — — muud, rasvasisaldus:
0404 90 81	— — — kuni 1,5 % massist
0404 90 83	— — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0404 90 89	— — — üle 27 % massist
0407 00	Linnumunad (koorega), värsked, konserveeritud või kuumtöödeldud: — kodulindude munad:
0407 00 30	— — muud
0407 00 90	— muud
0408	Kooreta linnumunad ja munakollased, värsked, kuivatatud, vees või aurus keedetud, vormitud, külmutatud või muul viisil konserveeritud, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma: — munakollane:
0408 11	— — kuivatatud:
0408 11 80	— — — muud
0408 19	— — muud: — — — muud:
0408 19 81	— — — — vedelal kujul
0408 19 89	— — — — muud, kaasa arvatud külmutatud — muud:
0408 91	— — kuivatatud:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0408 91 80	— — — muud
0408 99	— — muud:
0408 99 80	— — — muud
0602	Muud elustaimed (sh nende juured), pistikud ja pookoksad; seeneniidistik:
0602 10	— juurdumata pistikud ja pookoksad:
0602 10 90	— — muud
0602 20	— puud ja põõsad, poogitud või pookimata, mis kannavad söödavaid vilju või pähkleid:
0602 20 10	— — viinapuu pookoksad, poogitud või juurdunud
0602 30 00	— rododendronid ja asalead, poogitud või pookimata
0602 40	— roosid, poogitud või pookimata:
0602 40 10	— — silmastamata ja pookimata
0602 40 90	— — silmastatud või poogitud
0602 90	— muud:
0602 90 30	— — köögivilja- ja maasikataimed
	— — muud:
	— — — avamaataimed:
	— — — — puud ja põõsad:
0602 90 41	— — — — — metsapuud
	— — — — — muud:
0602 90 45	— — — — — juurdunud pistikud ja noored taimed
0602 90 49	— — — — — muud
	— — — — muud avamaataimed:
0602 90 51	— — — — — mitmeaastased taimed
0602 90 59	— — — — — muud
	— — — katmikalataimed:
0602 90 70	— — — — juurdunud pistikud ja noored taimed, v.a kaktused
	— — — — muud:
0602 90 91	— — — — — õistaimed õienuppude ja õitega, v.a kaktused
0602 90 99	— — — — — muud

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0603	Lõikelilled ja lillepungad lillekimpude valmistamiseks ja kaunistuseks (värsked, kuivatatud, värvitud, pleegitatud, impregneeritud või muul viisil töödeldud):
	– värsked:
0603 11 00	– – roosid
0603 12 00	– – nelgid
0603 13 00	– – orhideed
0603 14 00	– – krüsanteemid
0603 19	– – muud:
0603 19 10	– – – gladioolid
0603 19 90	– – – muud
0603 90 00	– muud
0703	Sibul, šalott, küüslauk, porrulauk jm sibulköögiviljad, värsked või jahutatud:
0703 10	– sibul ja šalott:
	– – sibul:
0703 10 11	– – – tippsibul
0703 10 19	– – – muud
0703 10 90	– – šalott
0703 20 00	– küüslauk
0703 90 00	– porrulauk jm sibulköögiviljad
0704	Kapsas, lillkapsas, nuikapsas, lehtkapsas ja muu söödav kapsas perekonnast <i>Brassica</i> , värske või jahutatud:
0704 90	– muud:
0704 90 90	– – muud
0705	Aedsalat (<i>Lactuca sativa</i>) ja sigur (<i>Cichorium spp.</i>), värske või jahutatud:
	– aedsalat:
0705 11 00	– – peasalat
0705 19 00	– – muud
	– sigur:
0705 21 00	– – salatsigur (<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosum</i>)
0705 29 00	– – muud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0706	Porgand, naeris, söögipeet, aed-piimjuur, juurseller, redis jms söödav juurvili, värske või jahutatud:
0706 10 00	– porgand ja naeris
0706 90	– muud:
0706 90 10	– – juurseller
0706 90 30	– – mädarõigas (<i>Cochlearia armoracia</i>)
0706 90 90	– – muud
0708	Kaunviljad, poetatud või poetamata, värsked või jahutatud:
0708 10 00	– hernerd (<i>Pisum sativum</i>)
0708 20 00	– aeduba (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
0708 90 00	– muud kaunviljad
0709	Muu köögivili, värske või jahutatud:
0709 20 00	– spargel
0709 30 00	– baklažaan
0709 40 00	– seller (v.a juurseller)
	– seened ja trühvliid:
0709 51 00	– – seened perekonnast <i>Agaricus</i>
0709 59	– – muud:
0709 59 10	– – – kukeseened
0709 59 30	– – – puravikud
0709 59 50	– – – trühvliid
0709 59 90	– – – muud
0709 90	– muud:
0709 90 10	– – salatid, v.a aedsalat (<i>Lactuca sativa</i>) ja sigur (<i>Cichorium</i> spp.)
0709 90 20	– – lehtpeet e mangold ja hispaania artišokid
	– – oliivid:
0709 90 31	– – – muuks kasutuseks peale õli tootmise
0709 90 39	– – – muud
0709 90 40	– – kapparid
0709 90 50	– – apteegitill
0709 90 60	– – suhkrumais

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0709 90 70	– – kabatšokid
0709 90 80	– – artišokid
0709 90 90	– – muud
0710	Külmutatud köögivili, toores või eelaurutatud või -keedetud:
0710 10 00	– kartul – kaunviljad, poetatud või poetamata:
0710 21 00	– – hernes (<i>Pisum sativum</i>)
0710 22 00	– – aeduba (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
0710 29 00	– – muud
0710 30 00	– spinat, uusmeremaa spinat ja aedspinat
0710 80	– muu köögivili:
0710 80 10	– – oliivid – – perekondadesse <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvad viljad:
0710 80 51	– – – paprika
0710 80 59	– – – muud – – seemned:
0710 80 61	– – – perekonnast <i>Agaricus</i>
0710 80 69	– – – muud
0710 80 70	– – tomatid
0710 80 80	– – artišokid
0710 80 85	– – spargel
0710 80 95	– – muud
0710 90 00	– köögiviljasegud
0711	Lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud köögivili (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlishapus vees või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud:
0711 20	– oliivid:
0711 20 10	– – muuks kasutuseks peale õli tootmise
0711 20 90	– – muud
0711 40 00	– kurgid ja kornišonid – seemned ja trühvliid:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0711 51 00	– – seemed perekonnast <i>Agaricus</i>
0711 59 00	– – muud
0711 90	– muu köögivili; köögiviljasegud:
	– – köögiviljad:
0711 90 10	– – – perekonda <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvad viljad, v.a paprika
0711 90 50	– – – sibulad
0711 90 80	– – – muud
0711 90 90	– – köögiviljasegud
0712	Kuivatatud köögivili (tervelt, tükeldatult, viilutatult, purustatult või pulbrina), muul viisil töötlemata:
0712 20 00	– sibulad
	– seemed, kõrvtarrikud (<i>Auricularia</i> spp.), kõhrikud (<i>Tremella</i> spp.) ja trühvlid:
0712 31 00	– – seemed perekonnast <i>Agaricus</i>
0712 32 00	– – kõrvtarrikud (<i>Auricularia</i> spp.)
0712 33 00	– – kõhrikud (<i>Tremella</i> spp.)
0712 39 00	– – muud
0712 90	– muu köögivili; köögiviljasegud:
0712 90 05	– – kartulid, ka tükeldatult või viilutatult, muul viisil töötlemata
	– – suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>):
0712 90 19	– – – muud
0712 90 30	– – tomatid
0712 90 50	– – porgandid
0712 90 90	– – muud
0713	Kuivatatud kaunviljad (poetatud, kooritud või koorimata, tükeldatud või tükeldamata):
0713 10	– hernerid (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 90	– – muud
0713 20 00	– kikerhernerid (nuudid)
	– aedoad (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.):
0713 31 00	– – aedoad sordist <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper või <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek
0713 32 00	– – kandilised aedoad e adzukioad (<i>Phaseolus</i> või <i>Vigna angularis</i>)

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0803 00	Värsked või kuivatatud banaanid, k.a jahubanaanid:
	– värsked:
0803 00 11	– – jahubanaanid
0803 00 19	– – muud
0803 00 90	– kuivatatud
0804	Värsked või kuivatatud datlid, viigimarjad, ananassid, avokaadod, guajaavid, mangod ja mangostanid:
0804 20	– viigimarjad:
0804 20 10	– – värsked
0804 20 90	– – kuivatatud
0805	Värsked või kuivatatud tsitrusviljad:
0805 10	– apelsinid:
0805 10 20	– – magusad apelsinid, värsked:
0805 10 80	– – muud
0805 40 00	– greibid (k.a pomelod)
0805 50	– sidrunid (<i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i>) ja laimid (<i>Citrus aurantifolia</i> , <i>Citrus latifolia</i>):
0805 50 10	– – sidrunid (<i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i>)
0805 50 90	– – laimid (<i>Citrus aurantifolia</i> , <i>Citrus latifolia</i>)
0805 90 00	– muud
0807	Värsked melonid (k.a arbuusid) ja papaiad:
	– melonid (k.a arbuusid):
0807 19 00	– – muud
0807 20 00	– papaiad
0810	Muud värsked marjad ja puuviljad:
0810 40	– jõhvikad, mustikad ja muud marjad perekonnast <i>Vaccinium</i> :
0810 40 10	– – pohlad (marjad liigist <i>Vaccinium vitis-idaea</i>)
0810 40 30	– – mustikad (marjad liigist <i>Vaccinium myrtillus</i>)
0810 40 50	– – marjad liikidest <i>Vaccinium macrocarpon</i> ja <i>Vaccinium corymbosum</i>
0810 40 90	– – muud

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0811	Külmutatud puuviljad, marjad ja pähklid, kuumtöötlemata, aurutatud või vees keedetud, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma:
0811 10	– maasikad:
	– – suhkru- või muu magusainelisandiga:
0811 10 11	– – – suhkrusisaldusega üle 13 % massist
0811 10 19	– – – muud
0811 10 90	– – muud
0811 20	– vaarikad, murakad, mooruspuumarjad, logani murakad, punased, mustad või valged sõstrad ja karusmarjad:
	– – suhkru- või muu magusainelisandiga:
0811 20 11	– – – suhkrusisaldusega üle 13 % massist
0811 20 19	– – – muud
	– – muud:
0811 20 31	– – – vaarikad
0811 20 39	– – – mustad sõstrad
0811 20 51	– – – punased sõstrad
0811 20 59	– – – murakad ja mooruspuumarjad
0811 20 90	– – – muud
0811 90	– muud:
	– – muud:
	– – – kirsid:
0811 90 75	– – – – hapukirsid (<i>Prunus cerasus</i>)
0811 90 80	– – – – muud
0811 90 95	– – – muud:
ex 0811 90 95	– – – – aprikoosid
ex 0811 90 95	– – – – virsikud
ex 0811 90 95	– – – – muud
0812	Lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud puuviljad, marjad ja pähklid (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlishapus vees või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud:
0812 10 00	– kirsid
0812 90	– muud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0812 90 10	– – aprikoosid
0812 90 20	– – apelsinid
0812 90 30	– – papaiad
0812 90 40	– – mustikad (marjad liigist <i>Vaccinium myrtillus</i>)
0812 90 98	– – muud:
ex 0812 90 98	– – – murakad
ex 0812 90 98	– – – vaarikad
ex 0812 90 98	– – – muud
0813	Kuivatatud puuviljad ja marjad, v.a rubriikide 0801–0806 puuviljad; selle grupi pähklite või kuivatatud puuviljade ja marjade segud:
0813 10 00	– aprikoosid
0813 20 00	– mustad ploomid
0813 30 00	– õunad
0813 40	– muud marjad ja puuviljad:
0813 40 10	– – virsikud, k.a nektariinid
0813 40 30	– – pirnid
0901	Kohv (rõstitud või röstimata, kofeiiniga või ilma); kohviubade kestad ja -koored; ükskõik mis vahekorras kohvi sisaldavad kohviasendajad:
	– röstitud kohv:
0901 21 00	– – kofeiiniga
0901 22 00	– – kofeiinivaba
0901 90	– muud:
0901 90 10	– – kohviubade kestad ja koored
0901 90 90	– – kohvi sisaldavad kohviasendajad
1101 00	Püülijahu nisust või meslinist:
	– nisujahu:
1101 00 11	– – kõvast nisust
1101 00 15	– – harilikust nisust ja speltanisust
1101 00 90	– meslinijahu
1501 00	Searasv ja -rasvkude (k.a seapekk) ning kodulinnurasv ja -rasvkude, v.a rubriiki 0209 või 1503 kuuluv:
1501 00 90	– kodulinnurasv ja -rasvkude

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
1603 00	Ekstraktid ja mahlad lihast, kalast, vähkidest, limustest või muudest veeselgrootutest:
1603 00 10	– kontaktpakendis netomassiga kuni 1kg
1603 00 80	– muud
1702	Muud suhkrud, sh keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; maitse-, ja värvainelisandita suhkruisirupid; tehismesi, naturaalse meega segatud või segamata; karamell:
1702 90	– muud, sealhulgas invertisuhkur ja muu suhkru ning suhkruisirupi segud kuivaine fruktoosisaldusega 50 % massist:
1702 90 60	– – tehismesi, naturaalse meega segatud või segamata
2001	Köögiljad, puuviljad, marjad, pähklid ja muud taimede söödavad osad, äädika või äädikhappega toiduks valmistatud või konserveeritud:
2001 10 00	– kurgid ja kornišonid
2001 90	– muud:
2001 90 10	– – mangost valmistatud teravamaitseline segu (chutney)
2001 90 20	– – perekonda <i>Capsicum</i> kuuluvate taimede viljad, v.a magus ja mahe paprika ning piment
2001 90 50	– – seemned
2001 90 65	– – oliivid
2001 90 70	– – paprika
2001 90 91	– – troopilised puuviljad ja troopilised pähklid
2001 90 93	– – sibulad
2001 90 99	– – muud
2002	Tomatid, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta:
2002 10	– terved või tükeldatud tomatid:
2002 10 10	– – kooritud
2002 10 90	– – muud
2002 90	– muud:
	– – kuivainesaldusega alla 12 % massist:
2002 90 11	– – – kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg
2002 90 19	– – – kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
	– – kuivainesisaldusega vähemalt 12 %, kuid mitte üle 30 % massist:
2002 90 31	– – – kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg
2002 90 39	– – – kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg
	– – kuivainesisaldusega üle 30 % massist:
2002 90 91	– – – kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg
2002 90 99	– – – kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg
2003	Seened ja trühvliid, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta:
2003 10	– seened perekonnast <i>Agaricus</i> :
2003 10 20	– – lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud, täielikult kuumtöödeldud
2003 10 30	– – muud
2003 20 00	– trühvliid
2003 90 00	– muud
2004	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutatud, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted:
2004 10	– kartulid:
2004 10 10	– – kuumtöödeldud, muul viisil valmistamata
	– – muud:
2004 10 99	– – – muud
2004 90	– muud köögiviljad, sh segud:
2004 90 30	– – hapukapsas, kapparid ja oliivid
2004 90 50	– – herne- (<i>Pisum sativum</i>) ja piimküpsuses aedoakaunad liikidest <i>Phaseolus</i> spp.
	– – muud, sh segud:
2004 90 91	– – – sibulad, kuumtöödeldud, muul viisil töötlemata
2004 90 98	– – – muud
2005	Muud köögiviljad, valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, külmutamata, v.a rubriiki 2006 kuuluvad tooted:
2005 10 00	– homogeniseeritud köögivili
2005 20	– kartulid:
	– – muud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2005 20 20	— — — õhukesed viilud, praetud või küpsetatud, kas soolatud või maitsestatud või mitte, õhukindlalt pakendatud, sobivad kohe tarbimiseks
2005 20 80	— — — muud
2005 40 00	— herved (<i>Pisum sativum</i>) — aedoad (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.):
2005 51 00	— — poetatud
2005 59 00	— — muud
2005 60 00	— spargel
2005 70	— oliivid:
2005 70 10	— — kontaktpakendis netomassiga kuni 5 kg
2005 70 90	— — muud — muud köögiviljad, sh segud:
2005 91 00	— — bambusevõrsed
2005 99	— — muud:
2005 99 10	— — — perekonda <i>Capsicum</i> kuuluvate taimede viljad, v.a magus ja mahe paprika ning piment
2005 99 20	— — — kapparid
2005 99 30	— — — artišokid
2005 99 40	— — — porgandid
2005 99 50	— — — köögiviljasegud
2005 99 60	— — — hapukapsas
2005 99 90	— — — muud
2006 00	Köögiviljad, puuviljad, pähklid, puuviljakoored jm taimeosad, suhkrus säilitatud (nõrutatud ja kuivanud, glasuuritud või suhkrustatud):
2006 00 10	— ingver — muud: — — suhkrusisaldusega üle 13 % massist:
2006 00 31	— — — kirsid
2006 00 35	— — — troopilised puuviljad ja troopilised pähklid
2006 00 38	— — — muud — — muud:
2006 00 91	— — — troopilised puuviljad ja troopilised pähklid

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2006 00 99	— — — muud
2007	Džemmid, keedised, puuvilja- või marjaželeed, marmelaadid, puuvilja-, marja- või pähklipüreed ja pastad, saadud kuumtöötlemisel, suhkru- või muu magusainelisanadiga või ilma:
2007 10	– homogeniseeritud tooted:
2007 10 10	– – suhkrusisaldusega üle 13 % massist
	– – muud:
2007 10 91	– – – troopilistest puuviljadest
2007 10 99	– – – muud
	– muud:
2007 91	– – tsitrusviljad:
2007 91 10	– – – suhkrusisaldusega üle 30 % massist
2007 91 30	– – – suhkrusisaldusega üle 13 %, kuid mitte üle 30 % massist
2007 91 90	– – – muud
2007 99	– – muud:
	– – – suhkrusisaldusega üle 30 % massist:
2007 99 10	– – – – ploompüree ja ploompasta ning püree ja pasta mustadest ploomidest kontaktpakendites netomassiga üle 100 kg, tööstuslikuks töötlemiseks
2007 99 20	– – – – kastanipüree ja -pasta
	– – – – muud:
2007 99 31	– – – – kirssidest
2007 99 33	– – – – maasikatest
2007 99 35	– – – – vaarikatest
2007 99 39	– – – – muud
	– – – suhkrusisaldusega üle 13 %, kuid mitte üle 30 % massist:
2007 99 55	– – – – õunapüree, k.a kompotid
2007 99 57	– – – – muud
	– – – muud:
2007 99 91	– – – – õunapüree, k.a kompotid
2007 99 93	– – – – troopilistest puuviljadest ja troopilistest pähklitest

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008	Puuvili, marjad, pähklid jm söödavad taimeosad, muul viisil valmistatud või konserveeritud, mujal nimetamata, suhkru-, muu magusaine- või alkoholilisandiga või ilma: – pähklid, maapähklid ja muud seemned, omavahel segatud või mitte:
2008 11	– – maapähklid: – – – muud, kontaktpakendis netomassiga: – – – – üle 1 kg:
2008 11 92	– – – – röstitud
2008 11 94	– – – – muud – – – – kuni 1 kg:
2008 11 96	– – – – röstitud
2008 11 98	– – – – muud
2008 19	– – muud, sh segud: – – – kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 19 11	– – – – troopilised pähklid; segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju – – – – muud:
2008 19 13	– – – – röstitud mandlid ja pistaatsiad – – – kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 19 91	– – – – troopilised pähklid; segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju – – – – muud: – – – – – röstitud pähklid:
2008 19 93	– – – – – mandlid ja pistaatsiad
2008 19 95	– – – – – muud
2008 19 99	– – – – – muud
2008 20	– ananassid: – – piirituselisandiga: – – – kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 20 11	– – – – suhkruisaldusega üle 17 % massist

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 20 19	— — — — muud — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 20 31	— — — — suhkrusisaldusega üle 19 % massist
2008 20 39	— — — — muud — — piirituselisandita: — — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 20 51	— — — — suhkrusisaldusega üle 17 % massist
2008 20 59	— — — — muud — — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 20 71	— — — — suhkrusisaldusega üle 19 % massist
2008 20 79	— — — — muud
2008 20 90	— — — suhkrulisandita:
2008 30	— tsitrusviljad: — — piirituselisandiga: — — — suhkrusisaldusega üle 9 % massist:
2008 30 11	— — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 30 19	— — — — muud — — — muud:
2008 30 31	— — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 30 39	— — — — muud — — piirituselisandita: — — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 30 51	— — — — greibi- ja pomelosektorid
2008 30 55	— — — — mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); klementiinid, vilkingid jms tsitrushübriidid
2008 30 59	— — — — muud — — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1kg:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 30 71	— — — — greibi- ja pomelosektorid
2008 30 75	— — — — mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); klementiinid, vilkingid jms tsitrushübriidid
2008 30 79	— — — — muud
2008 30 90	— — — suhkruisandita
2008 40	— pirnid: — — piirituselisandiga: — — — kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg: — — — — suhkruisaldusega üle 13 % massist:
2008 40 11	— — — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 40 19	— — — — — muud — — — — — muud:
2008 40 21	— — — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 40 29	— — — — — muud — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 40 31	— — — — suhkruisaldusega üle 15 % massist
2008 40 39	— — — — muud — — piirituselisandita: — — — suhkruisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 40 51	— — — — suhkruisaldusega üle 13 % massist
2008 40 59	— — — — muud — — — suhkruisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 40 71	— — — — suhkruisaldusega üle 15 % massist
2008 40 79	— — — — muud — — — suhkruisandita:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 50	– aprikoosid: – – piirituselisandiga: – – – kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg: – – – – suhkrusisaldusega üle 13 % massist:
2008 50 11	– – – – – tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 50 19	– – – – – muud – – – – – muud:
2008 50 31	– – – – – tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 50 39	– – – – – muud – – – kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 50 51	– – – – – suhkrusisaldusega üle 15 % massist
2008 50 59	– – – – – muud – – piirituselisandita: – – – suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 50 61	– – – – – suhkrusisaldusega üle 13 % massist
2008 50 69	– – – – – muud – – – suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 50 71	– – – – – suhkrusisaldusega üle 15 % massist
2008 50 79	– – – – – muud – – – suhkrulisandita, kontaktpakendis netomassiga:
2008 50 92	– – – – – vähemalt 5 kg
2008 50 94	– – – – – vähemalt 4,5 kg, kuid alla 5 kg
2008 50 99	– – – – – alla 4,5 kg
2008 60	– kirsid: – – piirituselisandiga: – – – suhkrusisaldusega üle 9 % massist:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 60 11	— — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 60 19	— — — — muud
	— — — — muud:
2008 60 31	— — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 60 39	— — — — muud
	— — piirituselisandita:
	— — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga:
2008 60 50	— — — — üle 1kg
2008 60 60	— — — — kuni 1 kg
	— — — suhkrulisandita, kontaktpakendis netomassiga:
2008 60 70	— — — — vähemalt 4,5 kg
2008 60 90	— — — — alla 4,5 kg
2008 70	— virsikud, k.a nektariinid:
	— — piirituselisandiga:
	— — — kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
	— — — — suhkrusisaldusega üle 13 % massist:
2008 70 11	— — — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 70 19	— — — — — muud
	— — — — — muud:
2008 70 31	— — — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 70 39	— — — — — muud
	— — — kontaktpakendis netomassiga kuni 1kg:
2008 70 51	— — — — suhkrusisaldusega üle 15 % massist
2008 70 59	— — — — muud
	— — piirituselisandita:
	— — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1kg:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 70 61	— — — — suhkrusisaldusega üle 13 % massist
2008 70 69	— — — — muud
	— — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 70 71	— — — — suhkrusisaldusega üle 15 % massist
2008 70 79	— — — — muud
	— — — suhkrulisandita, kontaktpakendis netomassiga:
2008 70 92	— — — — vähemalt 5 kg
2008 70 98	— — — — alla 5 kg
2008 80	— maasikad:
	— — piirituselisandiga:
	— — — suhkrusisaldusega üle 9 % massist:
2008 80 11	— — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 80 19	— — — — muud
	— — — muud:
2008 80 31	— — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 80 39	— — — — muud
	— — piirituselisandita:
2008 80 50	— — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg
2008 80 70	— — — suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg
2008 80 90	— — — suhkrulisandita:
	— muud, sh segud, v.a alamrubriiki 2008 19 kuuluvad segud pähklitest:
2008 92	— — segud:
	— — — piirituselisandiga:
	— — — — suhkrusisaldusega üle 9 % massist:
	— — — — tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 92 12	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 14	----- muud
	----- muud:
2008 92 16	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 18	----- muud
	----- muud:
	----- tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist:
2008 92 32	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 34	----- muud
	----- muud:
2008 92 36	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 38	----- muud
	----- piirituselisandita:
	----- suhkrulisandiga:
	----- kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 92 51	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 59	----- muud
	----- muud:
	----- puuviljade segud, milles mis tahes ühe puuvilja osatähtsus ei ületa 50 % kogumassist:
2008 92 72	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 92 74	----- muud ----- muud:
2008 92 76	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 78	----- muud ----- suhkrulisandita, kontaktpakendis netomassiga: ----- vähemalt 5 kg:
2008 92 92	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 93	----- muud ----- vähemalt 4,5 kg, kuid alla 5 kg:
2008 92 94	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 96	----- muud ----- alla 4,5 kg:
2008 92 97	----- troopilistest puuviljadest (k.a segud, mis sisaldavad vähemalt 50 % massist troopilisi pähkleid ja troopilisi puuvilju)
2008 92 98	----- muud
2008 99	-- muud: --- piirituselisandiga: ---- ingver:
2008 99 11	----- tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist
2008 99 19	----- muud ----- viinamarjad:
2008 99 21	----- suhkrusisaldusega üle 13 % massist
2008 99 23	----- muud ----- muud: ----- suhkrusisaldusega üle 9 % massist:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
	----- tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist:
2008 99 24	----- troopilised puuviljad
2008 99 28	----- muud
	----- muud:
2008 99 31	----- troopilised puuviljad
2008 99 34	----- muud
	----- muud:
	----- tegeliku alkoholisisaldusega kuni 11,85 % massist:
2008 99 36	----- troopilised puuviljad
2008 99 37	----- muud
	----- muud:
2008 99 38	----- troopilised puuviljad
2008 99 40	----- muud
	--- piirituselisandita:
	---- suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg:
2008 99 41	----- ingver
2008 99 43	----- viinamarjad
2008 99 45	----- ploomid ja mustad ploomid
2008 99 46	----- kannatuslille viljad, guajaavid ja tamarindid
2008 99 47	----- mangod, mangostanid, papaiad, kašuõunad, litšid, jakad, sapotilli ploomid, karamboolad ja pitahaiad
2008 99 49	----- muud
	---- suhkrulisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg:
2008 99 51	----- ingver
2008 99 61	----- kannatuslille viljad ja guajaavid
2008 99 62	----- mangod, mangostanid, papaiad, tamarindid, kašuõunad, litšid, jakad, sapotilli ploomid, karamboolad ja pitahaiad

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2008 99 67	<p>----- muud</p> <p>----- suhkrulisandita:</p> <p>----- ploomid ja mustad ploomid, kontaktpakendis netomassiga:</p>
2008 99 72	----- vähemalt 5 kg
2008 99 78	----- alla 5 kg
2008 99 99	----- muud
2009	<p>Kääritamata, piirituselisandita marjamahlad, puu- ja köögiviljamahlad (k.a viina-marjavirre), suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma:</p> <p>– apelsinimahl:</p>
2009 12 00	<p>-- külmutamata, Brix arvuga kuni 20</p> <p>– greibimahl (k.a pomelomahl):</p>
2009 21 00	<p>-- Brix arvuga kuni 20</p> <p>– muu tsitrusvilja mahl:</p>
2009 31	<p>-- Brix arvuga kuni 20:</p> <p>--- 100 kg netomassi väärtusega üle € 30:</p>
2009 31 11	----- suhkrulisandiga
2009 31 19	<p>----- suhkrulisandita</p> <p>--- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30:</p> <p>----- sidrunimahl:</p>
2009 31 51	----- suhkrulisandiga
2009 31 59	<p>----- suhkrulisandita</p> <p>----- muude tsitrusviljade mahl:</p>
2009 31 91	----- suhkrulisandiga
2009 31 99	<p>----- suhkrulisandita</p> <p>– ananassimahl:</p>
2009 41	-- Brix arvuga kuni 20:
2009 41 10	<p>--- 100 kg netomassi väärtusega üle € 30, suhkrulisandiga</p> <p>--- muud:</p>
2009 41 91	----- suhkrulisandiga
2009 41 99	----- suhkrulisandita

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2009 50	– tomatimahl:
2009 50 10	– – suhkrulisandiga
2009 50 90	– – muud
	– viinamarjamahl (k.a viinamarjavirre):
2009 61	– – – Brix-i arvuga kuni 30:
2009 61 10	– – – 100 kg netomassi väärtusega üle € 18
2009 61 90	– – – 100 kg netomassi väärtusega kuni € 18
	– õunamahl:
2009 71	– – Brix-i arvuga kuni 20:
2009 71 10	– – – 100 kg netomassi väärtusega üle € 18, suhkrulisandiga
	– – – muud:
2009 71 91	– – – – suhkrulisandiga
2009 71 99	– – – – suhkrulisandita
2009 80	– muu puu- või köögivilja või marja mahl
	– – Brix-i arvuga kuni 67:
	– – – püümahl:
2009 80 50	– – – – 100 kg netomassi väärtusega üle € 18, suhkrulisandiga
	– – – – muud:
2009 80 61	– – – – – lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 80 63	– – – – – lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist
2009 80 69	– – – – – suhkrulisandita
	– – – muud:
	– – – – 100 kg netomassi väärtusega üle € 30, suhkrulisandiga:
2009 80 71	– – – – – kirsimahl
2009 80 73	– – – – – troopiliste puuviljade mahl
2009 80 79	– – – – – muud
	– – – – muud:
	– – – – – lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2009 80 85	----- troopiliste puuviljade mahl
2009 80 86	----- muud ----- lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist
2009 80 88	----- troopiliste puuviljade mahl
2009 80 89	----- muud ----- suhkruisandita:
2009 80 95	----- mahl liiki <i>Vaccinium macrocarpon</i> kuuluvate taimede marjadest
2009 80 96	----- kirsimahl
2009 80 97	----- troopiliste puuviljade mahl
2009 80 99	----- muud
2009 90	- mahlasegud: -- Brix arvuga kuni 67: --- mahlasegud õuna- ja pürimahlast:
2009 90 31	---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 18, lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 90 39	---- muud --- muud: ---- 100 kg netomassi väärtusega üle € 30: ----- mahlasegud tsitrusviljade ja ananassimahlast:
2009 90 41	----- suhkruisandiga
2009 90 49	----- muud ----- muud:
2009 90 51	----- suhkruisandiga
2009 90 59	----- muud ---- 100 kg netomassi väärtusega kuni € 30: ----- mahlasegud tsitrusviljade ja ananassimahlast:
2009 90 71	----- lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist
2009 90 73	----- lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
2009 90 79	----- suhkrulisandita ----- muud: ----- lisatud suhkru sisaldusega üle 30 % massist:
2009 90 92	----- troopiliste puuviljade mahlade segud
2009 90 94	----- muud ----- lisatud suhkru sisaldusega kuni 30 % massist:
2009 90 95	----- troopiliste puuviljade mahlade segud
2009 90 96	----- muud ----- suhkrulisandita:
2009 90 97	----- troopiliste puuviljade mahlade segud
2009 90 98	----- muud
2206 00	Muud kääritatud joogid (näiteks õuna- ja pirnisiider, mõdu); kääritatud jookide segud omavahel või mittealkohoolsete jookidega, mujal nimetamata
2206 00 10	- piquette - muud: - - vahutavad joogid:
2206 00 31	- - - õuna- ja pirnisiider
2206 00 39	- - - muud - - mittevahutavad, nõudes mahuga: - - - kuni 2 liitrit:
2206 00 51	- - - - õuna- ja pirnisiider
2206 00 59	- - - - muud - - - üle 2 liitri:
2206 00 81	- - - - õuna- ja pirnisiider
2206 00 89	- - - - muud
2209 00	Äädikas ja äädikhapest valmistatud äädika asendajad: - veiniäädikas, nõudes mahuga:
2209 00 11	- - kuni 2 liitrit

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2209 00 19	– – üle 2 liitri – muud, nõudes mahuga:
2209 00 91	– – kuni 2 liitrit
2209 00 99	– – üle 2 liitri
2309	Loomasöödana kasutatavad tooted:
2309 10	– koera- ja kassitoit, jaemüügiks pakendatud: – – mis sisaldab tärklis, glükoosi, glükoosisiirupit, maltodekstriini, maltodekstriinisiirupit, alamrubriikidesse 1702 30 51–1702 30 99, 1702 40 90, 1702 90 50 ja 2106 90 55 kuuluvaid tooteid või piimatooteid: – – – mis sisaldab tärklis, glükoosi, glükoosisiirupit, maltodekstriini või maltodekstriinisiirupit: – – – – mis ei sisalda tärklis või sisaldavad seda kuni 10 % massist:
2309 10 11	– – – – – mis ei sisalda piimatooteid või sisaldavad neid alla 10 % massist
2309 10 13	– – – – – mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 10 %, kuid alla 50 % massist
2309 10 15	– – – – – mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 50 %, kuid alla 75 % massist
2309 10 19	– – – – – sisaldavad piimatooteid vähemalt 75 % massist – – – – – mis sisaldavad tärklis üle 10 %, kuid mitte üle 30 % massist:
2309 10 31	– – – – – mis ei sisalda piimatooteid või sisaldavad neid alla 10 % massist
2309 10 33	– – – – – mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 10 %, kuid alla 50 % massist
2309 10 39	– – – – – sisaldavad piimatooteid vähemalt 50 % massist – – – – – mis sisaldavad tärklis üle 30 % massist:
2309 10 51	– – – – – mis ei sisalda piimatooteid või sisaldavad neid alla 10 % massist

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2309 10 53	– – – – mis sisaldavad piimatooteid vähemalt 10 %, kuid alla 50 % massist
2309 10 59	– – – – sisaldavad piimatooteid vähemalt 50 % massist
2309 10 70	– – mis ei sisalda tärklisi, glükoosi, glükoosisiirupit, maltodekstriini või malto-dekstriinisiirupit, kuid sisaldavad piimatooteid
2309 10 90	– – muud
2401	Töötlemata tubakas; tubakajäätmed:
2401 10	– eemaldamata leherootsudega tubakas: – – suitsus kuivatatud Virginia tubakas; õhu käes kuivatatud hele Burley tubakas (k.a hübriidid); õhu käes kuivatatud hele Marylandi tubakas ja kuumuses kuivatatud tubakas:
2401 10 10	– – – suitsus kuivatatud Virginia tubakas
2401 10 20	– – – õhu käes kuivatatud hele Burley tubakas (k.a hübriidid)
2401 10 30	– – – õhu käes kuivatatud hele Marylandi tubakas – – – kuumuses kuivatatud tubakas:
2401 10 41	– – – – Kentucky tubakas
2401 10 49	– – – – muud – – muud:
2401 10 50	– – – õhu käes kuivatatud hele tubakas
2401 10 60	– – – päikese käes kuivatatud idamaine tubakas
2401 10 70	– – – õhu käes kuivatatud tume tubakas
2401 10 80	– – – suitsus kuivatatud tubakas
2401 10 90	– – – muu tubakas
2401 20	– osaliselt või täielikult eemaldatud leherootsudega tubakas: – – suitsus kuivatatud Virginia tubakas; õhu käes kuivatatud hele Burley tubakas (k.a hübriidid); õhu käes kuivatatud hele Marylandi tubakas ja kuumuses kuivatatud tubakas:
2401 20 10	– – – suitsus kuivatatud Virginia tubakas
2401 20 20	– – – õhu käes kuivatatud hele Burley tubakas (k.a hübriidid)
2401 20 30	– – – õhu käes kuivatatud hele Marylandi tubakas – – – kuumuses kuivatatud tubakas:
2401 20 41	– – – – Kentucky tubakas

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
2401 20 49	— — — — muud — — muud:
2401 20 50	— — — õhu käes kuivatatud hele tubakas
2401 20 60	— — — päikese käes kuivatatud idamine tubakas
2401 20 70	— — — õhu käes kuivatatud tume tubakas
2401 20 80	— — — suitsus kuivatatud tubakas
2401 20 90	— — — muu tubakas
2401 30 00	— tubakajäätmed

III LISA (c)

**MONTENEGRO TARIIFSED SOODUSTUSED ÜHENDUSEST PÄRIT
PÕLLUMAJANDUSE ESMATOODETELE**

(vastavalt artikli 27 lõike 2 punktile c)

Käesolevas lisas loetletud toodete suhtes kohaldatavaid tollimakse vähendatakse 50 %ni vastavalt nimetatud lisas iga toote jaoks sätestatud ajakavale

- Käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval vähendatakse imporditollimaksu 90 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- esimese käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 80 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- teise käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 70 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- kolmanda käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 60 protsendini tollimaksu baasmäärast;
- neljanda käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril vähendatakse imporditollimaksu 50 protsendini tollimaksu baasmäärast.

CN-kood	Kauba kirjeldus
0104	Eluslambad ja –kitsed:
0104 10	– lambad:
	– – muud:
0104 10 30	– – – lambatalled (kuni aasta vanused)
0104 10 80	– – – muud
0104 20	– kitsed:
0104 20 90	– – muud
0201	Värske või jahutatud veiseliha:
0201 10 00	– rümbad ja poolrümbad:
ex 0201 10 00	– – vasikalihast
ex 0201 10 00	– – noore veise lihast
ex 0201 10 00	– – muud
0201 20	– muud jaotustükid, kondiga:
0201 20 20	– – komplekteeruvad ees- ja tagaveerandid:
ex 0201 20 20	– – – vasikalihast

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
ex 0201 20 20	— — — noore veise lihast
ex 0201 20 20	— — — muud
0201 20 30	— — poolitatud või poolitamata eesveerandid:
ex 0201 20 30	— — — vasikalihast
ex 0201 20 30	— — — noore veise lihast
ex 0201 20 30	— — — muud
0201 20 50	— — poolitamata või poolitatud tagaveerandid:
ex 0201 20 50	— — — vasikalihast
ex 0201 20 50	— — — noore veise lihast
ex 0201 20 50	— — — muud
0201 20 90	— — muud:
ex 0201 20 90	— — — vasikalihast
ex 0201 20 90	— — — noore veise lihast
ex 0201 20 90	— — — muud
0201 30 00	— kondita:
ex 0201 30 00	— — — vasikalihast
ex 0201 30 00	— — — noore veise lihast
ex 0201 30 00	— — — muud
0202	Külmutatud veiseliha:
0202 10 00	— rümbad ja poolrümbad:
ex 0202 10 00	— — vasikalihast
ex 0202 10 00	— — noore veise lihast
ex 0202 10 00	— — muud
0202 20	— muud jaotustükid, kondiga:
0202 20 10	— — komplekteeruvad ees- ja tagaveerandid:
ex 0202 20 10	— — — vasikalihast
ex 0202 20 10	— — — noore veise lihast
ex 0202 20 10	— — — muud
0202 20 30	— — rümpade või poolrümpade poolitamata või poolitatud eesveerandid:
ex 0202 20 30	— — — vasikalihast
ex 0202 20 30	— — — noore veise lihast
ex 0202 20 30	— — — muud
0202 20 50	— — rümpade või poolrümpade poolitamata või poolitatud tagaveerandid:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
ex 0202 20 50	— — — vasikalihast
ex 0202 20 50	— — — noore veise lihast
ex 0202 20 50	— — — muud
0202 20 90	— — muud:
ex 0202 20 90	— — — vasikalihast
ex 0202 20 90	— — — noore veise lihast
ex 0202 20 90	— — — muud
0202 30	— kondita:
0202 30 10	— — kontideta eesveerandid, terved või tükeldatud kuni viieks tükiks, kusjuures iga eesveerand peab moodustama ühe ploki; komplekteeruvad ees- ja tagaveerandid moodustavad kaks plokki, millest üks on terve või kuni viieks tükiks lõigatud eesveerand, teine on tagaveerand ilma sisefileeta, ühes tükis:
ex 0202 30 10	— — — vasikalihast
ex 0202 30 10	— — — noore veise lihast
ex 0202 30 10	— — — muud
0202 30 50	— — õlatükid, abaluuga turjatükid ja rinnatükid:
ex 0202 30 50	— — — vasikalihast
ex 0202 30 50	— — — noore veise lihast
ex 0202 30 50	— — — muud
0202 30 90	— — muud
ex 0202 30 90	— — — vasikalihast
ex 0202 30 90	— — — noore veise lihast
ex 0202 30 90	— — — muud
0204	Värske, jahutatud või külmutatud lamba- või kitseliha:
0204 10 00	— lambatallede värsked või jahutatud rümbad ja poolrümbad — muu värske või jahutatud lambaliha:
0204 21 00	— — rümbad ja poolrümbad
0204 22	— — muud jaotustükid, kondiga:
0204 22 10	— — — lühikesed eesosad

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0204 22 30	— — — neeru- ja/või seljatükid
0204 22 50	— — — tagaosad
0204 22 90	— — — muud
0204 23 00	— — kondita
0204 30 00	— lambatallede külmutatud rümbad ja poolrümbad — muu külmutatud lambaliha:
0204 41 00	— — rümbad ja poolrümbad
0204 42	— — muud jaotustükid, kondiga:
0204 42 10	— — — lühikesed eesosad
0204 42 30	— — — neeru- ja/või seljatükid
0204 42 50	— — — tagaosad
0204 42 90	— — — muud
0204 43	— — kondita:
0204 43 10	— — — lambatalle
0204 43 90	— — — muud
0204 50	— kitseliha: — — värske või jahutatud:
0204 50 11	— — — rümbad ja poolrümbad
0204 50 13	— — — lühikesed eesosad
0204 50 15	— — — neeru- ja/või seljatükid
0204 50 19	— — — tagaosad — — — muud:
0204 50 31	— — — — kontidega jaotustükid
0204 50 39	— — — — kontideta jaotustükid — — külmutatud:
0204 50 51	— — — rümbad ja poolrümbad
0204 50 53	— — — lühikesed eesosad
0204 50 55	— — — neeru- ja/või seljatükid

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0204 50 59	— — — tagaosad — — — muud:
0204 50 71	— — — — kontidega jaotustükid
0204 50 79	— — — — kontideta jaotustükid
0207	Rubriigi 0105 kodulindude värsked, jahutatud või külmutatud liha ja söödav rups: — kana ja kuke, liigist <i>Gallus domesticus</i> :
0207 11	— — värsked ja jahutatud rümbad:
0207 11 10	— — — kitkutud, soolikad välja võetud, lõplikult rookimata, pea ja jalgadega, nn 83 % kanad
0207 11 30	— — — kitkutud, roogitud ja puhastatud, ilma pea ja jalgadeta, kuid kaela, südame, maksa ja puguga, nn 70 % kanad
0207 11 90	— — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, ilma kaela, südame, maksa ja puguta, nn 65 % kanad, või muul kujul
0207 12	— — külmutatud rümbad:
0207 12 10	— — — kitkutud, roogitud ja puhastatud, ilma pea ja jalgadeta, kuid kaela, südame, maksa ja puguga, nn 70 % kanad
0207 12 90	— — — kitkutud ja roogitud, ilma pea ja jalgadeta, ilma kaela, südame, maksa ja puguta, nn 65 % kanad, või muul kujul
0207 13	— — värsked või jahutatud tükid ja rups: — — — tükid:
0207 13 10	— — — — kondita — — — — kontidega:
0207 13 20	— — — — — pool- või veerandrümbad
0207 13 30	— — — — — tiivad koos tiivaotstega või ilma nendeta
0207 13 40	— — — — — seljatükid, kaelatükid, seljatükid koos kaeltega, tagatükid, tiivaotsad
0207 13 50	— — — — — rinnatükid ja nende jaotustükid
0207 13 60	— — — — — koivad ja nende jaotustükid
0207 13 70	— — — — — muud — — — rups:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0207 13 91	----- maks
0207 13 99	----- muud
0207 14	-- külmutatud tükid ja rups:
	--- tükid:
0207 14 10	----- kondita
	----- kontidega:
0207 14 20	----- pool- või veerandrümbad
0207 14 30	----- tiivad koos tiivaotstega või ilma nendeta
0207 14 40	----- seljatükid, kaelatükid, seljatükid koos kaeltega, tagatükid, tiivaotsad
0207 14 50	----- rinnatükid ja nende jaotustükid
0207 14 60	----- koivad ja nende jaotustükid
0207 14 70	----- muud
	--- rups:
0207 14 91	----- maks
0207 14 99	----- muud
0210	Liha ja söödav rups, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud; toiduks kasutatav lihast või rupsist valmistatud jahu või pulber:
	— sealiha:
0210 11	-- tagaosad, abatükid ja nende jaotustükid, kondiga:
	--- kodusea:
	----- soolatud või soolvees:
0210 11 11	----- tagaosad ja nende jaotustükid
0210 11 19	----- abatükid ja nende jaotustükid
	----- kuivatatud või suitsutatud:
0210 11 31	----- tagaosad ja nende jaotustükid
0210 11 39	----- abatükid ja nende jaotustükid
0210 11 90	--- muud
0210 12	-- kõhutükid (lābikasvanud) ja nende jaotustükid:
	--- kodusea:
0210 12 11	----- soolatud või soolvees
0210 12 19	----- kuivatatud või suitsutatud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0210 12 90	— — — muud
0210 19	— — muud:
	— — — kodusea:
	— — — — soolatud või soolvees:
0210 19 10	— — — — — peekoniküljed või spenserosad
0210 19 20	— — — — — 3/4 peekonikülge või peekonikülje keskosad
0210 19 30	— — — — — eesosad ja nende jaotustükid
0210 19 40	— — — — — seljaosad ja nende jaotustükid
0210 19 50	— — — — — muud
	— — — — — kuivatatud või suitsutatud:
0210 19 60	— — — — — eesosad ja nende jaotustükid
0210 19 70	— — — — — seljaosad ja nende jaotustükid
	— — — — — muud:
0210 19 81	— — — — — kondita
0210 19 89	— — — — — muud
0210 19 90	— — — muud
0210 20	— veiseliha:
0210 20 10	— — kondiga
0210 20 90	— — kondita
0401	Piim ja rõõsk koor, kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisandita:
0401 10	— rasvasisaldusega kuni 1 % massist:
0401 10 10	— — kontaktpakendis netomahuga kuni 2 liitrit
0401 10 90	— — muud
0401 20	— rasvasisaldus üle 1 %, kuid mitte üle 6 % massist:
	— — kuni 3 % massist:
0401 20 11	— — — kontaktpakendis netomahuga kuni 2 liitrit
0401 20 19	— — — muud
	— — üle 3 % massist:
0401 20 91	— — — kontaktpakendis netomahuga kuni 2 liitrit

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0401 20 99	— — — muud
0401 30	— rasvasisaldus üle 6 % massist: — — kuni 21 % massist:
0401 30 11	— — — kontaktpakendis netomahuga kuni 2 liitrit
0401 30 19	— — — muud — — üle 21 %, kuid mitte üle 45 % massist:
0401 30 31	— — — kontaktpakendis netomahuga kuni 2 liitrit
0401 30 39	— — — muud — — üle 45 % massist:
0401 30 91	— — — kontaktpakendis netomahuga kuni 2 liitrit
0401 30 99	— — — muud
0402	Piim ja rõõsk koor, kontsentreeritud või suhkru- või muu magusainelisandiga:
0402 10	— pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, rasvasisaldus kuni 1,5 % massist: — — suhkru- või muu magusainelisandita:
0402 10 11	— — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 10 19	— — — muud — — muud:
0402 10 91	— — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 10 99	— — — muud — pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, rasvasisaldus üle 1,5 % massist:
0402 21	— — suhkru- või muu magusainelisandita: — — — rasvasisaldusega kuni 27 % massist:
0402 21 11	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg — — — — muud:
0402 21 17	— — — — rasvasisaldus kuni 11 % massist

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0402 21 19	<p>— — — — rasvasisaldus üle 11 %, kuid mitte üle 27 % massist</p> <p>— — — rasvasisaldus üle 27 % massist:</p>
0402 21 91	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 21 99	— — — — muud
0402 29	<p>— — muud:</p> <p>— — — rasvasisaldusega kuni 27 % massist:</p> <p>— — — — muud:</p>
0402 29 15	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 29 19	<p>— — — — muud</p> <p>— — — rasvasisaldus üle 27 % massist:</p>
0402 29 91	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 29 99	<p>— — — — muud</p> <p>— muud:</p>
0402 91	<p>— — suhkru- või muu magusainelisandita:</p> <p>— — — rasvasisaldusega kuni 8 % massist:</p>
0402 91 11	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 91 19	<p>— — — — muud</p> <p>— — — rasvasisaldus üle 8 %, kuid mitte üle 10 % massist:</p>
0402 91 31	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 91 39	<p>— — — — muud</p> <p>— — — rasvasisaldus üle 10 %, kuid mitte üle 45 % massist:</p>
0402 91 51	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 91 59	<p>— — — — muud</p> <p>— — — rasvasisaldus üle 45 % massist:</p>
0402 91 91	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0402 91 99	— — — — muud
0402 99	— — muud: — — — rasvasisaldusega kuni 9,5 % massist:
0402 99 11	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 99 19	— — — — muud — — — rasvasisaldus üle 9,5 %, kuid mitte üle 45 % massist:
0402 99 31	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 99 39	— — — — muud — — — rasvasisaldus üle 45 % massist:
0402 99 91	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 2,5 kg
0402 99 99	— — — — muud
0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, keefir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor (kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusaine-, lõhna- ja maitseainelisandiga, puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga või ilma):
0403 10	— jogurt: — — lõhna- ja maitseaineteta, puuvilja-, pähkli- või kakaolisandita: — — — suhkru- või muu magusainelisandita, rasvasisaldusega:
0403 10 11	— — — — kuni 3 % massist
0403 10 13	— — — — üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist
0403 10 19	— — — — üle 6 % massist — — — muud, rasvasisaldus:
0403 10 31	— — — — kuni 3 % massist
0403 10 33	— — — — üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist
0403 10 39	— — — — üle 6 % massist
0403 90	— muud: — — lõhna- ja maitseaineteta, puuvilja-, pähkli- või kakaolisandita: — — — pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
	— — — — suhkru- või muu magusainelisandita, rasvasisaldusega:
0403 90 11	— — — — kuni 1,5 % massist
0403 90 13	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0403 90 19	— — — — üle 27 % massist
	— — — — muud, rasvasisaldus:
0403 90 31	— — — — kuni 1,5 % massist
0403 90 33	— — — — üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0403 90 39	— — — — üle 27 % massist
	— — — muud:
	— — — — suhkru- või muu magusainelisandita, rasvasisaldusega:
0403 90 51	— — — — kuni 3 % massist
0403 90 53	— — — — üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist
0403 90 59	— — — — üle 6 % massist
	— — — — muud, rasvasisaldus:
0403 90 61	— — — — kuni 3 % massist
0403 90 63	— — — — üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist
0403 90 69	— — — — üle 6 % massist
0405	Või ja muud piimarasvad; piimarasvavõided:
0405 10	— või:
	— — rasvasisaldus kuni 85 % massist:
	— — — naturaalne või:
0405 10 11	— — — — kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg
0405 10 19	— — — — muud
0405 10 30	— — — taastatud või
0405 10 50	— — — vadakuvõi
0405 10 90	— — muud
0405 20	— piimarasvavõided:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0405 20 90	– – rasvasisaldus üle 75 %, kuid alla 80 % massist
0405 90	– muud:
0405 90 10	– – rasvasisaldus vähemalt 99,3 % massist ning veesisaldus kuni 0,5 % massist
0405 90 90	– – muud
0406	Juust ja kohupiim:
0406 10	– värske juust (valmimata või laagerdamata), sh vadakujuust ja kohupiim:
0406 10 20	– – rasvasisaldus kuni 40 % massist
0406 10 80	– – muud
0406 20	– riivitud juust või juustupulber:
0406 20 10	– – Glarusi ürdijuust (tuntud nimetuse Schabziger all) – juust, mis on valmistatud kooritud piimast ja millele on lisatud peeneks hakitud maitsetaimi
0406 20 90	– – – muud
0406 30	– sulatatud juust, riivimata, pulbristamata:
0406 30 10	– – valmistamisel pole kasutatud muid juustusorte peale Emmentali, Gruyère või Appenzelli juustu, millele võib olla lisatud Glarusi ürdijuustu (tuntud nimetuse Schabziger all); jaemüügiks pakendatud, rasvasisaldus kuivaine massist kuni 56 %
	– – muud:
	– – – rasvasisaldus kuni 36 % massist ja rasvasisaldus kuivaine massist:
0406 30 31	– – – – kuni 48 % massist
0406 30 39	– – – – üle 48 % massist
0406 30 90	– – – rasvasisaldus üle 36 % massist
0406 40	– sinihallitusjuust ja muud juustud, mis sisaldavad <i>Penicillium roqueforti</i> tekitatud hallitust:
0406 40 10	– Roquefort
0406 40 50	– – Gorgonzola
0406 40 90	– – muud
0406 90	– muud juustud:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0406 90 01	-- töötlemiseks
	-- muud:
0406 90 13	--- Emmental
0406 90 15	--- Gruyère, Sbrinz
0406 90 17	--- Bergkäse, Appenzell
0406 90 18	--- Fromage Friburgeois, Vacherin Mont d'Or ja Tête de Moine
0406 90 19	--- Glarusi ürdijuust (tuntud nimetuse Schabziger all) – juust, mis on valmistatud kooritud piimast ja millele on lisatud peeneks hakitud maitsetaimi
0406 90 21	--- Cheddar
0406 90 23	--- Edam
0406 90 25	--- Tilsit
0406 90 27	--- Butterkäse
0406 90 29	--- Kashkaval
0406 90 32	--- Feta:
0406 90 35	--- Kefalo-Tyri
0406 90 37	--- Finlandia
0406 90 39	--- Jarlsberg
	-- muud:
0406 90 50	--- juust lamba- või pühvlipiimast, pakendites, mis sisaldavad soolvett, või lamba- või kitsenahast lähkrites
	---- muud:
	----- rasvasisaldus kuni 40 % massist ja mitterasvaine veesisaldus:
	----- kuni 47 % massist:
0406 90 61	----- Grana Padano, Parmigiano Reggiano
0406 90 63	----- Fiore Sardo, Pecorino
0406 90 69	----- muud
	----- üle 47 %, kuid mitte üle 72 % massist:
0406 90 73	----- Provolone
0406 90 75	----- Asiago, Caciocavallo, Montasio, Ragusano
0406 90 76	----- Danbo, Fontal, Fontina, Fynbo, Havarti, Maribo, Samsé

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0406 90 78	----- Gouda
0406 90 79	----- Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio
0406 90 81	----- Cantal, Cheshire, Wensleydale, Lancashire, Double Gloucester, Blarney, Colby, Monterey
0406 90 82	----- Camembert
0406 90 84	----- Brie
0406 90 85	----- Kefalograviera, Kasseri ----- muud juustud, mitterasvaine veesisaldus:
0406 90 86	----- üle 47 %, kuid mitte üle 52 % massist
0406 90 87	----- üle 52 %, kuid mitte üle 62 % massist
0406 90 88	----- üle 62 %, kuid mitte üle 72 % massist
0406 90 93	----- üle 72 % massist
0406 90 99	----- muud
0409 00 00	Naturaalne mesi
0701	Kartulid, värsked või jahutatud:
0701 90	– muud:
0701 90 10	– – tärklise tootmiseks – – muud:
0701 90 50	– – – varajane kartul, 1. jaanuar – 30. juuni
0701 90 90	– – – muud
0702 00 00	Tomatid, värsked või jahutatud:
ex 0702 00 00	– 1. aprill – 31. august
0704	Kapsas, lillkapsas, nuikapsas, lehtkapsas ja muu söödav kapsas perekonnast <i>Brassica</i> , värsked või jahutatud:
0704 10 00	– lillkapsas ja spargelkapsas:
ex 0704 10 00	– – lillkapsad
ex 0704 10 00	– – brokkoli
0704 20 00	– rooskapsas
0704 90	– muud:
0704 90 10	– – valge peakapsas ja punane peakapsas

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0707 00	Kurgid ja kornišonid, värsked või jahutatud:
0707 00 05	– kurgid:
ex 0707 00 05	– – 1. aprill – 30. juuni
0707 00 90	– kornišonid:
ex 0707 00 90	– – 1. september – 31. oktoober
0709	Muu köögivili, värsked või jahutatud:
0709 60	– perekonna <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> viljad:
0709 60 10	– – paprika
	– – muud:
0709 60 91	– – – perekonna <i>Capsicum</i> viljad kapsaitsiini või õlivaikvärvide tootmiseks
0709 60 95	– – – eeterlike õlide ja resinoidide tööstuslikuks tootmiseks
0709 60 99	– – – muud
0709 70 00	– spinat, uusmeremaa spinat ja aedspinat
0805	Värsked või kuivatatud tsitrusviljad:
0805 20	– mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); klementiinid, vilkingid jms tsitrushübriidid:
0805 20 10	– – klementiinid:
ex 0805 20 10	– – – 1. oktoober – 31. detsember
0805 20 30	– – monrealid ja satsumad:
ex 0805 20 30	– – – 1. oktoober – 31. detsember
0805 20 50	– – mandariinid ja vilkingid:
ex 0805 20 50	– – – 1. oktoober – 31. detsember
0805 20 70	– – tangeriinid:
ex 0805 20 70	– – – 1. oktoober – 31. detsember
0805 20 90	– – muud:
ex 0805 20 90	– – – 1. oktoober – 31. detsember
0806	Värsked või kuivatatud viinamarjad:
0806 10	– värsked:
0806 10 10	– – lauaviinamarjad:
ex 0806 10 10	– – – 1. juuli – 30. september

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
0806 10 90	– – muud:
ex 0806 10 90	– – – 1. juuli – 30. september
0807	Värsked melonid (k.a arbuusid) ja papaiad:
	– melonid (k.a arbuusid):
0807 11 00	– – arbuusid:
ex 0807 11 00	– – – 1. juuli – 30. august
0808	Värsked õunad, pirnid ja küdooniad:
0808 10	– õunad:
0808 10 10	– – siidriõunad, lahtiselt, 16. september – 15. detsember
0808 10 80	– – – muud
0808 20	– pirnid ja küdooniad:
	– – pirnid:
0808 20 10	– – – süüripirnid, lahtiselt, 1. august – 31. detsember
0808 20 50	– – – muud
0808 20 90	– – küdooniad
0809	Värsked aprikoosid, kirsid, virsikud (k.a nektariinid), ploomid ja laukaploomid:
0809 10 00	– aprikoosid
0809 20	– kirsid:
0809 20 05	– – hapukirsid (<i>Prunus cerasus</i>)
0809 20 95	– – muud
0809 30	– virsikud, k.a nektariinid:
0809 30 10	– – nektariinid
0809 30 90	– – muud:
ex 0809 30 90	– – – 1. juuni – 30. august
0809 40	– ploomid ja laukaploomid:
0809 40 05	– – ploomid
0809 40 90	– – laukaploomid
0810	Muud värsked marjad ja puuviljad:
0810 10 00	– maasikad

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
0810 20	– vaarikad, murakad, mooruspuumarjad, logani murakad:
0810 20 10	– – vaarikad
0810 20 90	– – muud
0810 50 00	– kiivid:
ex 0810 50 00	– – 1. november – 31. märts
1509	Oliiviõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:
1509 10	– neitsiõli:
1509 10 10	– – lambiõli
1509 10 90	– – muud
1509 90 00	– muud:
ex 1509 90 00	– – pakendis mahuga üle 25 liitri
ex 1509 90 00	– – muud
1601 00	Vorstid jms tooted lihast, rupsist või verest; nende baasil valmistatud toiduained:
1601 00 10	– maksast
	– muud:
1601 00 91	– – vorstid, kuiv- või määrdevorstid, kuumtöötlemata
1601 00 99	– – muud
1602	Muud lihast, rupsist või verest tooted või konservid:
1602 10 00	– homogeniseeritud tooted
1602 20	– mis tahes looma maksast:
	– – hane- või pardimaksast:
1602 20 11	– – – mis sisaldavad rasvast maksa vähemalt 75 % massist
1602 20 19	– – – muud
1602 20 90	– – muud
	– rubriigi 0105 kodulindudest:
1602 31	– – kalkuni:
	– – – mis sisaldavad linnuliha või rupsi vähemalt 57 % massist:
1602 31 11	– – – – mis sisaldavad eranditult kuumtöötlemata kalkuniliha
1602 31 19	– – – – muud

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
1602 31 30	— — — sisaldavad linnuliha või rupsi vähemalt 25 %, kuid alla 57 % massist
1602 31 90	— — — muud
1602 32	— — kana ja kuke liigist <i>Gallus domesticus</i> : — — — mis sisaldavad linnuliha või rupsi vähemalt 57 % massist:
1602 32 11	— — — — kuumtöötlemata
1602 32 19	— — — — muud
1602 32 30	— — — sisaldavad linnuliha või rupsi vähemalt 25 %, kuid alla 57 % massist
1602 32 90	— — — muud
1602 39	— — muud: — — — mis sisaldavad linnuliha või rupsi vähemalt 57 % massist:
1602 39 21	— — — — kuumtöötlemata
1602 39 29	— — — — muud
1602 39 40	— — — mis sisaldavad linnuliha või rupsi vähemalt 25 %, kuid alla 57 % massist
1602 39 80	— — — muud — sea:
1602 41	— — tagaosad ja nende jaotustükid:
1602 41 10	— — — kodusea
1602 41 90	— — — muud
1602 42	— — abatükid ja nende jaotustükid:
1602 42 10	— — — kodusea
1602 42 90	— — — muud
1602 49	— — muud, sh segud: — — — kodusea: — — — — mis sisaldavad vähemalt 80 % massist mis tahes liiki liha ja rupsi, k.a mis tahes liiki või päritoluga rasv:
1602 49 11	— — — — seljatükid (v.a kaelatükid) ja nende jaotustükid, k.a segud seljatükidest ja tagaosadest

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
1602 49 13	— — — — kaelakarbonaad ja selle jaotustükid, k.a segud kaela- ja abatükkidest
1602 49 15	— — — — muud segud, mis sisaldavad tagaosi, aba- või seljatükke- või kaela-karbonaadi ja nende jaotustükke
1602 49 19	— — — — muud
1602 49 30	— — — — mis sisaldavad vähemalt 40 %, kuid alla 80 % massist mis tahes liiki liha ja rupsi, k.a mis tahes liiki või päritoluga rasv
1602 49 50	— — — — mis sisaldavad alla 40 % massist mis tahes liiki liha ja rupsi, k.a mis tahes liiki või päritoluga rasv
1602 49 90	— — — muud
1602 50	— veise:
1602 50 10	— — kuumtöötlemata; segud kuumtöödeldud ja kuumtöötlemata lihast või rupsist — — muud: — — — õhukindlas pakendis:
1602 50 31	— — — — soolaliha
1602 50 39	— — — — muud
1602 50 80	— — — muud
1602 90	— muud, sealhulgas tooted mis tahes loomade verest:
1602 90 10	— — tooted mis tahes loomade verest — — muud:
1602 90 31	— — — uluki või küüliku
1602 90 41	— — — põhjapõdra — — — muud:
1602 90 51	— — — — mis sisaldavad kodusea liha või rupsi — — — — muud: — — — — mis sisaldavad veiseliha või rupsi:
1602 90 61	— — — — kuumtöötlemata; segud kuumtöödeldud ja kuumtöötlemata lihast või rupsist
1602 90 69	— — — — muud — — — — muud:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
	----- lamba või kitse:
	----- kuumtöötlemata; segud kuumtöödeldud ja kuumtöötlemata lihast või rupsist:
1602 90 72	----- lamba
1602 90 74	----- kitse
	----- muud:
1602 90 76	----- lamba
1602 90 78	----- kitse
1602 90 98	----- muud

▼ **M1***III LISA PUNKT d***Montenegro tariifisoodustused Euroopa Liidust pärit põllumajanduslikele esmatoodetele****(osutatud artikli 27 lõikes 3)**

(Tabelis märgitud tollimakse (väärtuselisi ja/või koguselisi) kohaldatakse käesolevas lisas loetletud toodete suhtes iga toote juures märgitud koguste piires alates käesoleva protokolliga jõustumise kuupäevast)

CN-kood 2013	Kauba kirjeldus	Aastane kogus (tonnides)	Tollimaksumäär kvoodi piires (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)
0207 11 90 0207 12 90 0207 13 10 0207 13 30 0207 13 60 0207 13 99 0207 14 10 0207 14 30 0207 14 50 0207 14 60 0207 14 99	Kodulinnuliha	500	20 %
0406 10 20 0406 10 80 0406 30 31 0406 40 50 0406 90 78 0406 90 88 0406 90 99	Juust	65	30 %
1602 20 90 1602 32 11 1602 32 19 1602 32 30 1602 32 90 1602 41 10 1602 49 15 1602 49 30 1602 50 31 1602 50 95	Lihavalmistised	130	30 %

IV LISA

**ÜHENDUSE SOODUSTUSED MONTENEGRO
KALANDUSTOODETELE KÄESOLEVA LEPINGU ARTIKLI 29
LÕIKES 2 NIMETATUD TOOTED**

Alljärgnevat Montenegro päritolu toodete importimisel ühenduse riikidesse kehtivad järgmised soodustused:

CN-kood	TARICi alambrüük	Kauba kirjeldus	Käesoleva lepingu jõustumisest kuni sama aasta 31. detsembrini (n)	1. jaanuar – 31. detsember (n + 1)	Igal järgneval aastal 1. jaanuar – 31. detsember
0301 91 10		Forell (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 90 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 80 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 70 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust
0301 91 90					
0302 11 10					
0302 11 20					
0302 11 80					
0303 21 10					
0303 21 20					
0303 21 80					
0304 19 15					
0304 19 17					
ex 0304 19 19	30				
ex 0304 19 91	10				
0304 29 15					
0304 29 17					
ex 0304 29 19	30				
ex 0304 99 21	11, 12, 420				
ex 0305 10 00	10				
ex 0305 30 90	50				
0305 49 45	61				
ex 0305 59 80	61				
ex 0305 69 80					

▼B

CN-kood	TARICi alambrubiik	Kauba kirjeldus	Käesoleva lepingu jõustumisest kuni sama aasta 31. detsembrini (n)	1. jaanuar –31. detsember (n + 1)	Igal järgneval aastal 1. jaanuar – 31. detsember
0301 93 00 0302 69 11 0303 79 11 ex 0304 19 19 ex 0304 19 91 ex 0304 29 19 ex 0304 99 21 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	20 20 420 16 20 60 30 63 63	Karpkala: elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	Tariifikvoot: 10 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 90 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 10 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 80 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 10 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 70 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust
ex 0301 99 80 0302 69 61 0303 79 71 ex 0304 19 39 ex 0304 19 99 ex 0304 29 99 ex 0304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	80 80 77 50 20 30 70 40 65 65	Merikogerlased (<i>Dentex dentex</i> ja <i>Pagellus spp.</i>): elus; värsked või jahutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 80 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 55 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 30 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust
ex 0301 99 80 0302 69 94 ex 0303 77 00 ex 0304 19 39 ex 0304 19 99 ex 0304 29 99 ex 0304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	22 10 85 79 60 70 40 80 50 67 67	Kiviahvenad (<i>Dicentrarchus labrax</i>): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 80 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 55 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 30 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust

▼B

CN-kood	TARICi alambrubiik	Kauba kirjeldus	Aastane tariifikvoot (netomassi tonnides)
1604 13 11 1604 13 19 ex 1604 20 50	10, 19	Töödeldud või konserveeritud sardiinid	Tariifikvoot: 200 t 6 %-ga Üle tariifikvoodi: enamsoodustusrežiimi tollimaksu täismäär ⁽¹⁾
1604 16 00 1604 20 40		Töödeldud või konserveeritud anšoovised	Tariifikvoot: 200 t 12,5 %-ga Üle tariifikvoodi: enamsoodustusrežiimi tollimaksu täismäär ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Esialgne kvoot on 200 tonni. Neljanda käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril suurendatakse kvooti 250 tonnini, juhul kui nimetatud aasta 31. detsembriks on kasutatud vähemalt 80 % eelmisest kvoodist. Kui suurendatud kvoodimahtu rakendatakse, kehtib see kuni ajani, mil käesoleva lepingu osapooled lepivad kokku teisiti.

Kõigi harmoneeritud süsteemi rubriigi 1604 toodete, v.a töödeldud või konserveeritud sardiinid ja anšoovised, suhtes rakendatavat tollimaksumäära vähendatakse vastavalt järgmisele ajakavale:

Aasta	1. aasta (tollimaksumäär)	3. aasta (tollimaksumäär)	Alates 5. aastast (tollimaksumäär)
Tollimaks	90 % enamsoodustusrežiimist	80 % enamsoodustusrežiimist	70 % enamsoodustusrežiimist

V LISA

**MONTENEGRO SOODUSTUSED ÜHENDUSE
KALANDUSTOODETELE KÄESOLEVA LEPINGU ARTIKLI 30
LÕIKES 2 NIMETATUD TOOTED**

Järgmiste Montenegrosse imporditavate ühendusest pärinevate toodete suhtes kohaldatakse allpool sätestatud soodustusi:

CN-kood	Kauba kirjeldus	Käesoleva lepingu jõustumisest kuni sama aasta 31. detsembrini (n)	1. aanuar – 31. detsember (n + 1)	Igal järgneval aastal 1. jaanuar – 31. detsember
0301 91 10 0301 91 90 0302 11 10 0302 11 20 0302 11 80 0303 21 10 0303 21 20 0303 21 80 0304 19 15 0304 19 17 ex 0304 19 19 ex 0304 19 91 0304 29 15 0304 29 17 ex 0304 29 19 ex 0304 99 21 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 0305 49 45 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	Forell (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 90 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 80 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 70 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust
ex 0301 99 80 0302 69 61 0303 79 71 ex 0304 19 39 ex 0304 19 99 ex 0304 29 99 ex 0304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	Merikogerlased (<i>Dentex dentex</i> ja <i>Pagellus spp.</i>): elus; värsked või jahutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 80 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 60 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 40 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	Käesoleva lepingu jõustumisest kuni sama aasta 31. detsembrini (n)	1. aauar –31. detsember (n + 1)	Igal järgneval aastal 1. jaanuar – 31. detsember
ex 0301 99 80 0302 69 94 ex 0303 77 00 ex 0304 19 39 ex 0304 19 99 ex 0304 29 99 ex 0304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	Kiviahvenad (<i>Dicentrarchus labrax</i>): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 80 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 60 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust	Tariifikvoot: 20 t 0 %-ga Üle tariifikvoodi: 40 % enamsoodustusrežiimi tollimaksust

CN-kood	Kauba kirjeldus	Aastane tariifikvoot (netomassi tonnides)
1604 13 11 1604 13 19 ex 1604 20 50	Töödeldud või konserveeritud sardiinid	Tariifikvoot: 20 t 50 %-ga enamsoodustusrežiimi tollimaksust Üle tariifikvoodi: enamsoodustusrežiimi tollimaksu täismäär
1604 16 00 1604 20 40	Töödeldud või konserveeritud anšoovised	Tariifikvoot: 10 t 50 %-ga Üle tariifikvoodi: enamsoodustusrežiimi tollimaksu täismäär

Kõigi harmoneeritud süsteemi rubriigi 1604 toodete, v.a töödeldud või konserveeritud sardiinid ja anšoovised, suhtes rakendatavat tollimaksumäära vähendatakse vastavalt järgmisele ajakavale:

Aasta	1. aasta (tollimaksumäär)	2. aasta (tollimaksumäär)	3. aasta (tollimaksumäär)	Alates 4. aastast (tollimaksumäär)
Tollimaks	80 % enamsoodustusrežiimist	70 % enamsoodustusrežiimist	60 % enamsoodustusrežiimist	50 % enamsoodustusrežiimist

▼ **M1***Va LISA***Montenegro soodustused käesoleva lepingu artikli 30 lõikes 3 osutatud Euroopa Liidu kalandustoodetele**

Järgmiste Montenegrosse imporditavate ühendusest pärinevate toodete suhtes kohaldatakse allpool sätestatud kvote:

CN-kood 2013	Kauba kirjeldus	Aastane kogus (tonnides)	Tollimaksumäär kvoodi piires
1604 13 11 1604 13 19 1604 13 90	Töödeldud või konserveeritud sardiinid	200	0 % (tollimaksuvaba)
1604 14 11 1604 14 16 1604 14 18	Töödeldud ja konserveeritud tuun ja vööttuun; tuuni nn seljafileed	75	0 % (tollimaksuvaba)
1604 15 11 1604 15 19	Töödeldud või konserveeritud makrell	30	0 % (tollimaksuvaba)

*VI LISA***ASUTAMINE: FINANTSTEENUSED****(Vastavalt käesoleva lepingu V jaotise 2. peatükile)****FINANTSTEENUSED: MÕISTED**

Finantsteenus on igasugune rahaline teenus, mida pakub ühe või teise lepinguosalise vastavate teenuste osutaja.

Finantsteenused hõlmavad järgmisi tegevusvaldkondi:

A. Kindlustusteenused ja kindlustusega seotud teenused:

1. otsekindlustus (sealhulgas kaaskindlustus):
 - a) elukindlustus;
 - b) kahjukindlustus;
2. edasikindlustus ja retrosessioon;
3. kindlustuse vahendamine, nagu tegevus kindlustusmaakleri või -agendina;
4. kindlustuse lisateenused, nagu nõustamine, kindlustusmatemaatika, riskihindamine ja kahjukäsitlus.

B. Panga- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustusteenused):

1. hoiuste ja teiste tagasimakstavate rahaliste vahendite vastuvõtmine avalikkuselt;
2. igasugused laenuteenused, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaen, faktooring ja äritehingute rahastamine;
3. kapitalirent;
4. kõik makse- ja arveldusteenused, sealhulgas krediit-, makse- ja deebetkaardid, reisisõidud ja pangavekslid;
5. tagatis- ja garantiitehingud;
6. kauplemine oma või klientide arvel kas börsil, reguleerimata väärtpaberiturul või teisiti:
 - a) rahaturu instrumentidega (tšekid, vekslid, hoiusesertifikaadid jne),
 - b) välisvääringutega,
 - c) derivatiivtoodetega kaasa arvatud, aga mitte ainult, futuuride ja optioonidega,
 - d) vahetuskursside ja intressimääradega, kaasa arvatud selliste finantsinstrumentidega nagu swap-tehingud ja tähtpäevantressiga lepingud, jms,

▼B

- e) siirdväärtpaberitega,
- f) muude vabalt kaubeldavate maksevahendite ja finantsvaradega, sealhulgas väärismetallikangidega;
- 7. osalemine igat liiki väärtpaberite emissioonides, sealhulgas väärtpaberite emissiooni garanteerimine ja väärtpaberite agendina paigutamine (kas riiklikus või erasektoris) ja nende tegevustega seotud teenuste osutamine;
- 8. rahamaakleri tegevus;
- 9. vara haldamine, nagu raha- ja portfelli haldamine, kõik kollektiivsete investeeringute haldamise vormid, pensionifondi haldamine ning hooldus-, hoiustamis- ja usaldushoiuteenused;
- 10. finantsvarade, sealhulgas väärtpaberite, tuletisväärtpaberite ja teiste vabalt kaubeldavate maksevahenditega seotud arveldus- ja kliiringteenused;
- 11. teiste finantsteenuste osutajate kasutuses oleva finantsteabe vahendamine ja edasiandmine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine;
- 12. punktides 1–11 loetletud tegevustega seotud nõustamine ja muud finantsabi-teenused, sealhulgas krediidiinfo ja -analüüs, investeeringute ja väärt-paberiportfelliga seotud uuringud ja nõustamine, samuti nõustamine äriühingute omandamise, ümberkujundamise ning strateegia kohta.

Finantsteenuste mõiste alla ei kuulu järgmised tegevused:

- a) keskpankade või muude avalik-õiguslike asutuste tegevus raha- ja vahetuskur-sipoliitika alal;
- b) keskpankade, valitsusasutuste või -organite või avalik-õiguslike asutuste tegevus valitsuse nimel või valitsuse tagatisega, välja arvatud juhud, kui sellega võivad tegeleda nende avalik-õiguslike isikutega konkureerivad finantsteenuste osutajad;
- c) tegevus riikliku sotsiaalkindlustus- või pensionikava raames, välja arvatud juhud, kui sellega võivad tegeleda avalik-õiguslike või eraõiguslike isikutega konkureerivad finantsteenuste osutajad.

▼B*VII LISA***INTELLEKTUAAL-, TÖÖSTUS- JA KAUBANDUSOMANDI ÕIGUSED****(vastavalt käesoleva lepingu artiklile 75)**

Käesoleva lepingu artikli 75 punktis 4 käsitletakse järgmisi mitmepoolseid konventsioone, mille osalised liikmesriigid on või mida liikmesriigid tegelikult kohaldavad:

- Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni asutamise konventsioon (WIPO konventsioon, Stockholm, 1967, muudetud 1979);
- Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsioon (1971. aasta Pariisi akt);
- satelliidi kaudu edastatavate programmi sisaldavate signaalide jaotamise Brüsseli konventsioon (Brüssel, 1974);
- mikroorganismide patendiekspertiisiks deponeerimise rahvusvahelise tunnustamise Budapesti leping (1977, muudetud 1980. aastal);
- tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise deponeerimise Haagi kokkulepe (1934. aasta Londoni akt ja 1960. aasta Haagi akt);
- tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise klassifikatsiooni Locarno kokkulepe (Locarno, 1968, muudetud 1979. aastal);
- märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkulepe (1967. aasta Stockholmi akt, muudetud 1979. aastal);
- märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokoll (Madridi protokoll, 1989);
- märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkulepe (Genf, 1977, muudetud 1979. aastal);
- tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon (1967. aasta Stockholmi akt, muudetud 1979. aastal);
- patendikoostööleping (Washington, 1970, muudetud 1979. ja 1984. aastal);
- WIPO autoriõiguse leping, (Genf, 2000);
- rahvusvaheline uute taimesortide kaitse konventsioon (UPOV konventsioon, Pariis, 1961, muudetud 1972., 1978. ja 1991. aastal);
- fonogrammitootjat fonogrammi loata paljundamise vastu kaitsev konventsioon (Genf, 1971);
- teose esitaja, fonogrammitootja ja ringhäälinguorganisatsiooni kaitse rahvusvaheline konventsioon (Rooma, 1961),

▼B

- rahvusvaheline patentide klassifitseerimise Strasbourgi kokkulepe (Strasbourg, 1971, muudetud 1979);
- kaubamärgiõiguse leping (Genf, 1994);
- märkide figuratiivelementide rahvusvahelise klassifikatsiooni asutamise Viini kokkulepe (Viin, 1973, muudetud 1985);
- WIPO autoriõiguse leping, (Genf, 1996);
- WIPO esituse ja fonogrammide leping (Genf, 1996);
- Euroopa patendikonventsioon;
- intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide WTO leping.

PROTOKOLL NR 1

mis Käsitleb ühenduse ja Montenegro Vahelist Kaubandust Töödeldud Põllumajandussaadustega

Artikkel 1

1. Ühendus ja Montenegro kohaldavad töödeldud põllumajandussaaduste suhtes vastavalt I ja II lisas esitatud tollimaksumäärasid selles lisas osutatud tingimustel, olenemata sellest, kas kvooti kohaldatakse või mitte.

2. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu otsustab järgmiste küsimuste üle:

- a) käesolevas protokollis esitatud töödeldud põllumajandussaaduste loetelu täiendamine,
- b) I ja II lisas viidatud tollimaksumäärade muudatused,
- c) tariifikvootide suurendamine või kaotamine.

3. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võib asendada käesoleva protokolliga kehtestatud tollimaksumäärad režiimiga, mis põhineb käesolevas protokollis käsitletavate töödeldud põllumajandussaaduste tootmisel tegelikult kasutatavate põllumajandussaaduste turuhindadel ühenduses ja Montenegros.

Artikkel 2

Vastavalt artiklile 1 kohaldatavaid tollimakse võib stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu otsusega vähendada:

- a) kui ühenduse ja Montenegro vahelises kaubavahetuses vähendatakse põhisaaduste suhtes kohaldatavaid tollimakse või
- b) vastuseks vähendamistele, mis tulenevad töödeldud põllumajandussaadustega seotud vastastikustest soodustustest.

Punktis a osutatud vähendamised arvutatakse tollimaksu põllumajanduskomponendi põhjal, mis vastab asjakohaste töödeldud põllumajandussaaduste valmistamisel tegelikult kasutatud põllumajandustoodetele, ja need arvatakse maha kõnealuste põllumajanduse põhisaaduste suhtes kohaldatavatest tollimaksudest.

Artikkel 3

Ühendus ja Montenegro teatavad teineteisele käesoleva protokolliga hõlmatud toodete kohta kehtestatud halduskorrast. Selline kord peaks tagama kõigi huvitatud isikute võrdse kohtlemise ning peaks olema võimalikult lihtne ja paindlik.

I LISA

**MONTENEGROST PÄRIT KAUPADE ÜHENDUSSE IMPORTIMISEL
KOHALDATAVAD TOLLIMAKSUD**

Järgmiste Montenegrost pärit töödeldud põllumajandussaaduste ühendusse importimisel kohaldatakse nullmääraga tollimaksu.

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, keefir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor (kontseentreeritud või kontseentreerimata, suhkru- või muu magusaine-, lõhna- ja maitseainetega, puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga või ilma):
0403 10	– jogurt:
	– – lõhna- ja maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga:
	– – – pulbrina, graanulites või muul tahkel kujul piimarasvasisaldus:
0403 10 51	– – – – kuni 1,5 % massist
0403 10 53	– – – – üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0403 10 59	– – – – üle 27 % massist
	– – – muu, piimarasvasisaldusega:
0403 10 91	– – – – kuni 3 % massist
0403 10 93	– – – – üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist
0403 10 99	– – – – üle 6 % massist
0403 90	– muud:
	– – lõhna- ja maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga:
	– – – pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, piimarasvasisaldus:
0403 90 71	– – – – kuni 1,5 % massist
0403 90 73	– – – – üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist
0403 90 79	– – – – üle 27 % massist
	– – – muu, piimarasvasisaldus:
0403 90 91	– – – – kuni 3 % massist
0403 90 93	– – – – üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
0403 90 99	– – – – üle 6 % massist
0405	Või ja muud piimarasvad; piimarasvavõided:
0405 20	– piimarasvavõided:
0405 20 10	– – rasvasisaldus vähemalt 39 %, kuid alla 60 % massist
0405 20 30	– – rasvasisaldus vähemalt 60 %, kuid mitte üle 75 % massist
0501 00 00	Töötlemata juuksed, puhastatud, pestud või pesemata; juuksejäätmed
0502	Kodu- ja metssea harjased ning karvad; mägrakarvad jm karvad harjatoodete valmistamiseks; selliste harjaste ja karvade jätmed
0505	Linnunahad jm sulgede või udusulgedega kaetud kehaosad, suled (sh kärbitud servadega) ja udusuled, töötlemata või töödeldud puhastamise, desinfitseerimise või säilitusmaterjaliga immutamise teel; sulgedest ja nende osadest pulber ja jätmed
0506	Loomakondid ja sarvesäsi, töötlemata, rasvatustatud, eeltöödeldud (kuid kujusse lõikamata), happega töödeldud või deželatiniseeritud; nende toodete jätmed ja neist valmistatud pulber
0507	Elevandiluu, kilpkonna kilp, vaalaluu ja vaalakiused, sarved, kabjad, küüned, nokad (töötlemata või eeltöödeldud, kuid vormimata); nende jätmed ja neist valmistatud pulber
0508 00 00	Korallid jms materjal, töötlemata või eeltöödeldud; merekarbid, kooriklaste ja okasnahksete mereloomade koorikkestad, seepia luukestad (töötlemata või eeltöödeldud, kuid vormimata), nende jätmed ja nendest valmistatud pulber
0510 00 00	Hall ambra, kopranõre, näärmeeritis ja muskus; kantariidid (hispaania kärbsed); sapp, kuivatatud või kuivatamata; näärmed jm farmaatsiatööstuses kasutatavad loomsed saadused (värsked, jahutatud, külmutatud või muul moel eelsäilitatud)
0511	Mujal nimetamata loomsed tooted; inimtoiduks kõlbmatud surnud loomad grupist 1 või 3:
	– muud:
0511 99	– – muud:
	– – – looduslikud loomsed käsnad:

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
0511 99 31	– – – – töötlemata kujul
0511 99 39	– – – – muud
0511 99 85	– – – muud
ex 0511 99 85	– – – – hobusejõhv ja selle jäätmed, kas kihtidena tugimaterjalil või ilma selleta
0710	Külmutatud köögivili, toores või eelaurutatud või -keedetud:
0710 40 00	– suhkrumais
0711	Lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud köögivili (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlis hapus vees või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud:
0711 90	– muu köögivili; köögiviljasegud: – – köögivili:
0711 90 30	– – – suhkrumais
0903 00 00	Mate
1212	Jaanileivapuu kaunad, mere- ja muud vetikad, suhkrupeet ja suhkruroog, värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, jahvatatud või jahvatamata; puuviljade kivid ja tuumad ning mujal nimetamata, peamiselt inimtoiduks kasutatavad taimsed tooted (sh sigurisordi <i>Cichorium intybus sativum</i> röstimata juured):
1212 20 00	– mere- ja muud vetikad
1302	Taimemahlad ja -ekstraktid; pektiinid, pektinaadid ja pektiidid; agar-agar jm taimeliimid ja paksendajad, modifitseeritud või modifitseerimata: – taimemahlad ja -ekstraktid:
1302 12 00	– – lagritsast
1302 13 00	– – humalast
1302 19	– – muud:
1302 19 80	– – – muud
1302 20	– pektiinid, pektinaadid ja pektaadid:
1302 20 10	– – kuivatatud
1302 20 90	– – muud – taimeliimid ja paksendid, modifitseeritud või modifitseerimata:
1302 31 00	– – agar-agar

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
1302 32	– – jaanileivapuu kaunadest ja seemnetest või guaraoa seemnetest taimeliimid ja paksendajad, modifitseeritud või modifitseerimata:
1302 32 10	– – – jaanileivapuu kaunadest või seemnetest
1401	Peamiselt punumiseks kasutatav taimne materjal (näiteks bambus, rotang, pilliroog, kõrkjad, pajuviitsad, raffia, puhastatud, pleegitatud või värvitud õled ja niinekoor):
1404	Mujal nimetamata taimne materjal:
1505	Villarasv ja sellest saadud rasvained (k.a lanoliin):
1506 00 00	Muud loomsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata
1515	Muud taimerasvad ja -õlid (k.a jojobiõli) ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:
1515 90	– muud:
1515 90 11	– – tungaõli; jojobi- ja oiticica õli; mürdivaha ja jaapanivaha; nende fraktsioonid
ex 1515 90 11	– – – jojobi- ja oiticicaõli; mürdivaha ja jaapanivaha; nende fraktsioonid
1516	Loomsed või taimsed rasvad või õlid ja nende fraktsioonid, osaliselt või täielikult hüdrogeniseeritud, esterdatud, ümberesterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid edasiselt töötlemata:
1516 20	– taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid:
1516 20 10	– – hüdrogeenitud kastoõli, nn opaalvaha
1517	Margariin; söödavad segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või selle grupi erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest:
1517 10	– margariin, v.a vedel margariin:
1517 10 10	– – piimarasvade sisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist
1517 90	– muud:
1517 90 10	– – piimarasvade sisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist
	– – muud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
1517 90 93	– – – toidusegud või valmistised, mida võib kasutada vormimäärdena
1518 00	Loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, v.a rubriigi 1516 tooted; mujal nimetamata loomsete või taimsete rasvade või õlide või erinevate käesolevasse gruppi kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised:
1518 00 10	– linoksiin – muud:
1518 00 91	– – Loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, v.a rubriigi 1516 tooted – – muud:
1518 00 95	– – – loomsete või loomsete ja taimsete rasvade ja õlide ning nende fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised
1518 00 99	– – – muud
1520 00 00	Toorglütserool; glütserooliveed ja glütseroolleelised
1521	Taimsed vahad (v.a triglütseriidid), meevaha, muud putukavahad ja spermatseet, rafineeritud või rafineerimata, värvitud või värvimata:
1522 00	Degraa; loomsete või taimsete vahade või rasvainete töötlemise jäägid:
1522 00 10	– degraa (parkerasv)
1702	Muud suhkrud, sh keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; maitse-, lõhna- ja värvainelisandita suhkrusiirupid; tehismesi, naturaalse meega segatud või mitte; karamell:
1702 50 00	– keemiliselt puhas fruktoos
1702 90	– muud, sealhulgas invertisuhkur ja muu suhkru ning suhkrusiirupi segud kuivaine fruktoosisaldusega 50 % massist
1702 90 10	– – keemiliselt puhas maltoos
1704	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod:
1803	Kakaopasta, rasvatustatud või rasvatustamata:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
1804 00 00	Kakaovõi, -rasv ja -õli
1805 00 00	Kakaopulber, suhkru või muu magusainelisandita
1806	Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised:
1901	Linnaseekstrakt; jäme- ja peenjahust, tangudest, tärklistest või linnaseekstraktist valmistatud mujal nimetamata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal nimetamata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad kakaod alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt:
1902	Pastatooted, kuumtöödeldud või kuumtöötlemata, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või täidiseta, muul viisil toiduks valmistatud või mitte: spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, <i>gnocchi</i> , ravioolid, <i>cannelloni</i> jms; kuskuss, valmistoiduna või mitte: – täidiseta pastatooted, kuumtöötlemata ja muul viisil toiduks valmistamata:
1902 11 00	– – muna sisaldavad
1902 19	– – muud:
1902 19 10	– – – mis ei sisalda harilikku nisujahu või -püüli
1902 19 90	– – – muud
1902 20	– täidisega pastatooted, kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud või mitte: – – muud:
1902 20 91	– – – kuumtöödeldud
1902 20 99	– – – muud
1902 30	– muud pastatooted:
1902 30 10	– – kuivatatud
1902 30 90	– – muud
1902 40	– kuskuss:
1902 40 10	– – töötlemata
1902 40 90	– – muud
1903 00 00	Tapiokk ja selle tärklistest valmistatud asendajad helvestena, teradena, kruupidena, sõelmetena vms kujul

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
1904	Teraviljade või teraviljasaaduste paisutamise või röstimise teel saadud toidukaubad (nt maisihelbed); eelnevalt kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud mujal nimetamata teravili (v.a mais) teradena, helvestena või muul kujul (v.a lihtjahu, püülijahu ja tangud) toiduks valmistatud teraviljad:
1905	Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised jms pagaritooted, kakaoga või kakaota; armulaualeib, tühjad kapslid farmaatsiatööstusele, oblaadid, riispaber jms:
2001	Köögiljad, puuviljad, marjad, pähklid jm taimede söödavad osad, äädika või äädikhappega toiduks valmistatud või konserveeritud:
2001 90	– muud:
2001 90 30	– – suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2001 90 40	– – jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklis
2001 90 60	– – palmipungad
2004	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutatud, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted
2004 10	– kartulid:
	– – muud
2004 10 91	– – – jahu või helvestena
2004 90	– muud köögiviljad, sh segud:
2004 90 10	– – suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2005	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, külmutamata, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted
2005 20	– kartulid:
2005 20 10	– – jahu või helvestena
2005 80 00	– suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2008	Puuviljad ja marjad, pähklid jm söödavad taimeosad, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, mujal nimetamata, suhkru-, muu magusaine- või alkoholilisandiga või ilma:
	– pähklid, maapähklid ja muud seemned, omavahel segatud või mitte:

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
2008 11	– – maapähklid:
2008 11 10	– – – maapähklivõi – muud, sh segud, v.a alamrubriiki 2008 19 kuuluvad segud pähklitest:
2008 91 00	– – palmipungad
2008 99	– – muud: – – – piirituselisandita: – – – – suhkrulisandita:
2008 99 85	– – – – mais, v.a suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2008 99 91	– – – – jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad tärklist vähemalt 5 % massist
2101	Kohvi-, tee- ja mateekstraktid, -essentsid ja -konsentraadid, tooted kohvist, teest või matest või nende ekstraktidest, essentsidest ja konsentraatidest; röstitud sigur jm röstitud kohviasendajad, ekstraktid, essentsid ja konsentraadid nendest:
2102	Pärmid (aktiivsed ja mitteaktiivsed); muud mitteaktiivsed (surnud) üherakulised mikroorganismid (v.a rubriigis 3002 nimetatud vaktsiinid); valmis küpsetuspulbrid:
2103	Kastmed ning valmistised kastmete valmistamiseks; kastmelisandite segud, maitseainesegud; sinepulber ja valmissinep:
2104	Supid ja puljongid, valmistised nende valmistamiseks; homogeenitud toidusegud kahest või enamast komponendist:
2105 00	Jäätis jm toidujää, kakaoga või kakaota:
2106	Mujal nimetamata toiduvalmistised:
2106 10	– valgukonsentraadid ja tekstureeritud valkained:
2106 10 20	– – mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklist või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 % massist, sahharoosi või isoglükoosi alla 5 % massist, glükoosi või tärklist alla 5 % massist
2106 10 80	– – muud
2106 90	– muud:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
2106 90 20	– – alkoholtoodete segud (v.a lõhnaainetel põhinevad), mida kasutatakse jookide valmistamiseks
	– – muud:
2106 90 92	– – – mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklist või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 % massist, sahharoosi või isoglükoosi alla 5 % massist, glükoosi või tärklist alla 5 % massist:
2106 90 98	– – – muud
2201	Vesi, k.a looduslik ja tehisklik mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelisandita ja maitse- ja lõhnaaineteta; jää ja lumi:
2202	Vesi, k.a looduslik ja tehisklik mineraalvesi, suhkru- või muu magusainelisandiga või maitse- ja lõhnaainetega, ja muud mittealkohoolsed joogid, v.a rubriigi 2009 puu- ja juurviljamahlad:
2203 00	Linnaseõlu:
2205	Vermut jm taimede või aromaatsete ainetega maitsestatud vein värsketest viinamarjadest:
2207	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega vähemalt 80 % mahust; denatureeritud etüül- jm alkohol, mistahes alkoholisisaldusega:
2208	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega alla 80 % mahust; piiritusjoogid, liköörid ja muud alkohoolsed joogid:
2402	Sigarid, manilla sigarid, sigarillod ja sigaretid, tubakast või tubaka asendajatest:
2403	Muu töödeldud tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; „homogeenitud” või „taastatud” tubakas; tubakaekstraktid ja -essentsid:
2905	Atsüklilised alkoholid, nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid:
	– muud mitmehüdroksüülised alkoholid:
2905 43 00	– – mannitool
2905 44	– – D-glütsitool (sorbitool):
	– – – vesilahusena:
2905 44 11	– – – – sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
2905 44 19	– – – – muud – – – muud:
2905 44 91	– – – – sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist
2905 44 99	– – – – muud
2905 45 00	– – glütserool
3301	Eeterlikud õlid, mis sisaldavad või ei sisalda terpeene, sh tahked ja absoluteeritud valmistised; resinoidid; õlivaigiekstraktid; eeterlike õlide kontsentratsioonid rasvades, mittelenduvates õlides, vahades vms keskkonnas (saadud anfloraazi või leotamise teel); terpeenid, mis saadakse kõrvalsaadustena eeterlike õlide vabastamisel terpeenidest; eeterlike õlide veeaurudestillaadid ja vesilahused:
3301 90	– muud:
3301 90 10	– terpeenid, mis saadakse kõrvalsaadustena eeterlike õlide vabastamisel terpeenidest – – õlivaigiekstraktid
3301 90 21	– – – lagritsast ja humalast
3301 90 30	– – – muud
3301 90 90	– – muud
3302	Lõhnaainesegud ning ühe või mitme lõhnaaine baasil valmistatud ained ja segud (k.a alkohollahused), kasutamiseks tööstustoormena; muud valmistised lõhnaainete baasil, jookide valmistamiseks:
3302 10	– kasutamiseks toiduainetetööstuses ja jookide tootmisel – – kasutatavad jookide tootmiseks: – – – kõiki joogi aroomiaineid sisaldavad valmistised:
3302 10 10	– – – – tegeliku alkoholisisaldusega üle 0,5 % mahust – – – – muud:
3302 10 21	– – – – mis ei sisalda piimarasva, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklisi või sisaldavad massist alla 1,5 % piimarasva, alla 5 % sahharoosi või isoglükoosi ja alla 5 % glükoosi või tärklisi
3302 10 29	– – – – muud

▼ **B**

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
3501	Kaseiin, kaseinaadid jm kaseiini derivaadid; kaseiinliimid:
3501 10	– kaseiin:
3501 10 10	– – regenereeritud tekstiilkiudude valmistamiseks
3501 10 50	– – tööstuslikuks otstarbeks, v.a toidukaupade ja loomasöötade valmistamiseks
3501 10 90	– – muud
3501 90	– muud:
3501 90 90	– – muud
3505	Dekstriinid jm modifitseeritud tärklised (näiteks eelgeelistatud või esterdatud tärklised); tärklise, dekstriinide jm modifitseeritud tärklise alusel valmistatud liimid:
3505 10	– dekstriinid jm modifitseeritud tärklised:
3505 10 10	– – dekstriinid
	– – muud modifitseeritud tärklised:
3505 10 90	– – – muud
3505 20	– liimid:
3505 20 10	– – mis sisaldavad alla 25 % massist tärklist, dekstriine või muid modifitseeritud tärklisi
3505 20 30	– – mis sisaldavad massist vähemalt 25 %, kuid alla 55 % tärklisi, dekstriine või muid modifitseeritud tärklisi
3505 20 50	– – mis sisaldavad massist vähemalt 55 %, kuid alla 80 % tärklisi, dekstriine või muid modifitseeritud tärklisi
3505 20 90	– – mis sisaldavad massist vähemalt 80 % tärklist, dekstriine või muid modifitseeritud tärklisi
3809	Viimistlusained, värvikandjad ja värvikinnistid, mida kasutatakse värvimise või värvi kinnitumise kiirendamiseks, ning muud tekstiili-, paberi-, naha- jms tööstuses kasutatavad mujal nimetamata tooted ja valmistised (näiteks apretid ja peitsid):
3809 10	– tärklisainete baasil:

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus
(1)	(2)
3809 10 10	– – tärkisainete sisaldusega alla 55 % massist
3809 10 30	– – tärkisainete sisaldusega vähemalt 55 %, kuid alla 70 % massist
3809 10 50	– – tärkisainete sisaldusega vähemalt 70 %, kuid alla 83 % massist
3809 10 90	– – tärkisainete sisaldusega 83 % massist ja rohkem
3823	Tööstuslikud monokarboksüülrasvhapped; rafineerimisel saadud happelised õlid; tööstuslikud rasvalkoholid:
3824	Valuvormi- ja kärnisegutugevdid; mujal nimetamata keemiatooted ja keemiatöötuse või sellega seotud tööstusharude valmistised (k.a need, mis kujutavad endast looduslike saaduste segusid):
3824 60	– sorbitool (v.a alamrubriiki 2905 44 kuuluv): – – vesilahusena:
3824 60 11	– – – mis sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist
3824 60 19	– – – muud – – muud:
3824 60 91	– – – mis sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist
3824 60 99	– – – muud

▼B

II LISA

ÜHENDUSEST PÄRIT KAUPADE MONTNEGROSSE IMPORTIMISEL KOHALDATAVAD
TOLLIMAKSUD
(kohe või järk-järgult)

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, keefir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor (kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusaine-, lõhna- ja maitseainetega, puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga või ilma):					
0403 10	– jogurt:					
	– – lõhna- ja maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga:					
	– – – pulbrina, graanulites või muul tahkel kujul piimarasvasisaldus:					
0403 10 51	– – – – kuni 1,5 % massist	80	60	40	20	0
0403 10 53	– – – – üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist	80	60	40	20	0
0403 10 59	– – – – üle 27 % massist	80	60	40	20	0
	– – – muu, piimarasvasisaldus:					
0403 10 91	– – – – kuni 3 % massist	80	60	40	20	0
0403 10 93	– – – – üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist	80	60	40	20	0
0403 10 99	– – – – üle 6 % massist	80	60	40	20	0
0403 90	– muud:					
	– – lõhna- ja maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga:					
	– – – pulbrina, graanulitena või muul tahkel kujul, piimarasvasisaldus:					
0403 90 71	– – – – kuni 1,5 % massist	80	60	40	20	0
0403 90 73	– – – – üle 1,5 %, kuid mitte üle 27 % massist	80	60	40	20	0
0403 90 79	– – – – üle 27 % massist	80	60	40	20	0
	– – – muu, piimarasvasisaldus:					
0403 90 91	– – – – kuni 3 % massist	80	60	40	20	0
0403 90 93	– – – – üle 3 %, kuid mitte üle 6 % massist	80	60	40	20	0
0403 90 99	– – – – üle 6 % massist	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
0405	Või ja muud piimarasvad; piimarasvavõidid:					
0405 20	– piimarasvavõidid:					
0405 20 10	– – rasvasisaldus vähemalt 39 %, kuid alla 60 % massist	90	80	70	60	50
0405 20 30	– – rasvasisaldus vähemalt 60 %, kuid mitte üle 75 % massist	90	80	70	60	50
0501 00 00	Töötlemata juuksed, puhastatud, pestud või pesemata; juuksejäätmad	0	0	0	0	0
0502	Kodu- ja metssea harjased ning karvad; mägrakarvad jm karvad harjatoodete valmistamiseks; selliste harjaste ja karvade jätmed:					
0502 10 00	– kodu- ja metssea harjased ning karvad, nende jätmed	0	0	0	0	0
0502 90 00	– muud	0	0	0	0	0
0505	Linnunahad jm sulgede või udusulgedega kaetud kehaosad, suled (sh kärbitud servadega) ja udusuled, töötlemata või töödeldud puhastamise, desinfitseerimise või säilitusmaterjaliga immutamise teel; sulgedest või nende osadest pulber ja jätmed:					
0505 10	– suled täite- ja polstrimaterjaliks; udusuled:					
0505 10 10	– – töötlemata kujul	0	0	0	0	0
0505 10 90	– – muud	0	0	0	0	0
0505 90 00	– muud	0	0	0	0	0
0506	Loomakondid ja sarvesäsi, töötlemata, rasvatustatud, eeltöödeldud (kuid kujusse lõikamata), happega töödeldud või deželatiniseeritud; nendest valmistatud pulber ja jätmed:					
0506 10 00	– osseiin ja happega töödeldud loomakondid	0	0	0	0	0
0506 90 00	– muud	0	0	0	0	0
0507	Elevandiluu, kilpkonna kilp, vaalaluu ja vaalakiused, sarved, kabjad, küüned, nokad (töötlemata või eeltöödeldud, kuid vormimata); nendest valmistatud pulber ning jätmed:					
0507 10 00	– elevandiluu; elevandiluu pulber ja jätmed	0	0	0	0	0
0507 90 00	– muud	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
0508 00 00	Korallid jms materjal, töötlemata või eeltöödeldud; merekarbid, kooriklaste ja okasnahksete mereloomade koorikkestad, seepia luukestad (töötlemata või eeltöödeldud, kuid vormimata), nende jäätmed ja nendest valmistatud pulber	0	0	0	0	0
0510 00 00	Hall ambra, kopranõre, näärmeeritis ja muskus; kantariidid (hispaania kärbsed); sapp, kuivatatud või kuivatamata; näärmed jm farmaatsiatööstuses kasutatavad loomsed saadused (värsked, jahutatud, külmutatud või muul moel eelsäilitatud)	0	0	0	0	0
0511	Mujal nimetamata loomsed tooted; inimtoiduks kõlbmatud surnud loomad grupist 1 või 3:					
	– muud:					
0511 99	– – muud:					
	– – – looduslikud loomsed käsnad:					
0511 99 31	– – – – töötlemata kujul	0	0	0	0	0
0511 99 39	– – – – muud	0	0	0	0	0
0511 99 85	– – – muud					
ex 0511 99 85	– – – – Hobusejõhv ja selle jäätmed, kas kihtidena tugimaterjalil või ilma selleta	0	0	0	0	0
0710	Külmutatud köögivilj, toores või eelaurutatud või -keedetud:					
0710 40 00	– suhkrumais	0	0	0	0	0
0711	Lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud köögivilj (näiteks gaasilise vääveldioksiidiga, soolvees, väävlislahus vees või muus konserveerivas lahuses), kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud:					
0711 90	– muu köögivilj; köögiviljasegud:					
	– – köögivilj:					
0711 90 30	– – – suhkrumais	0	0	0	0	0
0903 00 00	Mate	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1212	Jaanileivapuu kaunad, mere- ja muud vetikad, suhkrupeet ja suhkruroog, värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, jahvatatud või jahvatamata; puuviljade kivid ja tuumad ning nujal nimetamata, peamiselt inimtoiduks kasutatavad taimsed tooted (sh sigurisordi <i>Cichorium intybus sativum</i> röstimata juured):					
1212 20 00	– mere- ja muud vetikad	0	0	0	0	0
1302	Taimemahlad ja -ekstraktid; pektiinid, pektiinaadid ja pektiidid; agar-agar jm taimeliimid ja paksendajad, modifitseeritud või modifitseerimata:					
	– taimemahlad ja -ekstraktid:					
1302 12 00	– – lagritsast	0	0	0	0	0
1302 13 00	– – humalast	0	0	0	0	0
1302 19	– – muud:					
1302 19 80	– – – muud	0	0	0	0	0
1302 20	– pektiinid, pektiinaadid ja peaktaadid:					
1302 20 10	– – kuivatatud	0	0	0	0	0
1302 20 90	– – muud	0	0	0	0	0
	– taimeliimid ja paksendid, modifitseeritud või modifitseerimata:					
1302 31 00	– – agar-agar	0	0	0	0	0
1302 32	– – jaanileivapuu kaunadest ja seemnetest või guaraaoa seemnetest taimeliimid ja paksendajad, modifitseeritud või modifitseerimata:					
1302 32 10	– – – jaanileivapuu kaunadest või seemnetest	0	0	0	0	0
1401	Peamiselt punumiseks kasutatav taimne materjal (näiteks bambus, rotang, pilliroog, kõrkjad, pajuviitsad, raffia, puhastatud, pleegitatud või värvitud õled ja niinekoor):					
1401 10 00	– bambus	0	0	0	0	0
1401 20 00	– rotang	0	0	0	0	0
1401 90 00	– muud	0	0	0	0	0
1404	Mujal nimetamata taimne materjal:					
1404 20 00	– puuvillalinter	0	0	0	0	0
1404 90 00	– muud	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1505	Villarasv ja sellest saadud rasvained (k.a lanoliin):					
1505 00 10	– villarasv, töötlemata	0	0	0	0	0
1505 00 90	– muud	0	0	0	0	0
1506 00 00	Muud loomsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	0	0	0	0	0
1515	Muud taimerasvad ja -õlid (k.a jojobiõli) ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata:					
1515 90	– muud:					
1515 90 11	– – tungaõli; jojobi- ja oiticica õli; mürdivaha ja jaapanivaha; nende fraktsioonid					
ex 1515 90 11	– – jojobi- ja oiticicaõli; mürdivaha ja jaapanivaha; nende fraktsioonid	0	0	0	0	0
1516	Loomsed või taimsed rasvad või õlid ja nende fraktsioonid, osaliselt või täielikult hüdrogeniseeritud, esterdatud, ümberesterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid edasiselt töötlemata:					
1516 20	– taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid:					
1516 20 10	– – hüdrogeenitud kastoorõli, nn opaalvaha	0	0	0	0	0
1517	Margariin; söödavad segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või selle grupi erinevate rasvade ja õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest:					
1517 10	– margariin, v.a vedel margariin:					
1517 10 10	– – piimarasvade sisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist	0	0	0	0	0
1517 90	– muud:					
1517 90 10	– – piimarasvade sisaldusega üle 10 %, kuid mitte üle 15 % massist	0	0	0	0	0
	– – muud:					
1517 90 93	– – – toidusegud või valmistised, mida võib kasutada vormimäärdena	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1518 00	Loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, v.a rubriigi 1516 tooted; mujal nimetamata loomsete või taimsete rasvade või õlide või erinevate käesolevasse gruppi kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised:					
1518 00 10	– linoksiin	0	0	0	0	0
	– muud:					
1518 00 91	– – loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, v.a rubriigi 1516 tooted	0	0	0	0	0
	– – muud:					
1518 00 95	– – – loomsete või loomsete ja taimsete rasvade ja õlide ning nende fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised	0	0	0	0	0
1518 00 99	– – – muud	0	0	0	0	0
1520 00 00	Toorglütserool; glütserooliveed ja glütseroolleelised	0	0	0	0	0
1521	Taimsed vahad (v.a triglütseriidid), meevaha, muud putukavahad ja spermatseet, rafineeritud või rafineerimata, värvitud või värvimata:					
1521 10 00	– taimsed vahad	0	0	0	0	0
1521 90	– muud:					
1521 90 10	– – spermatseet (vaalavõidis), rafineeritud või rafineerimata, värvitud või värvimata	0	0	0	0	0
	– – meevaha ja muude putukate vaha, rafineeritud või rafineerimata, värvitud või värvimata:					
1521 90 91	– – – toorvaha	0	0	0	0	0
1521 90 99	– – – muud	0	0	0	0	0
1522 00	Degraa; loomsete või taimsete vahade või rasvainete töötlemise jäägid:					
1522 00 10	– degraa (parkerasv)	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1702	Muud suhkrud, sh keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; maitse-, lõhna- ja värvainelisandita suhkrusiirupid; tehismesi, naturaalse meega segatud või mitte; karamell:					
1702 50 00	– keemiliselt puhas fruktoos	0	0	0	0	0
1702 90	– muud, sealhulgas invertisuhkur ja muu suhkru ning suhkrusiirupi segud kuivaine fruktoosisaldusega 50 % massist					
1702 90 10	– – keemiliselt puhas maltoos	0	0	0	0	0
1704	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod:					
1704 10	– närimiskumm, suhkruga kaetud või katmata:					
	– – sahharoosisaldusega (sh sahharoosina väljendatud invertisuhkur) alla 60 % massist:					
1704 10 11	– – – lehtedena	80	60	40	20	0
1704 10 19	– – – muud	80	60	40	20	0
	– – sahharoosisaldusega (sh invertisuhkur väljendatuna sahharoosina) vähemalt 60 % massist:					
1704 10 91	– – – lehtedena	80	60	40	20	0
1704 10 99	– – – muud	80	60	40	20	0
1704 90	– muud:					
1704 90 10	– – lagritsaekstrakt sahharoosisaldusega üle 10 % massist, kuid muude lisaineteta	80	60	40	20	0
1704 90 30	– – valge šokolaad	80	60	40	20	0
	– – muud:					
1704 90 51	– – – kondiitritootemass, k.a martsipan, kontaktpakendites netomassiga vähemalt 1 kg	80	60	40	20	0
1704 90 55	– – – kurgupastillid ja kõhatropsid	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1704 90 61	--- dražeed (kõva suhkruglasuuriga tooted)	80	60	40	20	0
	--- muud:					
1704 90 65	---- kummikompevid, marmelaad, sefiir, pastilaa	80	60	40	20	0
1704 90 71	---- karamellkompevid, täidisega või ilma (klaaskaramell)	80	60	40	20	0
1704 90 75	---- iirised (toffee) jms maiustused	80	60	40	20	0
	---- muud:					
1704 90 81	---- pressitud tabletid	80	60	40	20	0
1704 90 99	---- muud	80	60	40	20	0
1803	Kakaopasta, rasvatustatud või rasvatustamata:					
1803 10 00	– rasvatustamata	0	0	0	0	0
1803 20 00	– osaliselt või täielikult rasvatustatud	0	0	0	0	0
1804 00 00	Kakaovõi, -rasv ja -õli	0	0	0	0	0
1805 00 00	Kakaopulber, suhkruga või muu magusainelisandita	0	0	0	0	0
1806	Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised:					
1806 10	– kakaopulber, suhkruga või muu magusainelisandiga:					
1806 10 15	– mis ei sisalda sahharoosi või sisaldab sahharoosi (k.a sahharoosina väljendatud invertsuhkur) või sahharoosina väljendatud isoglükoosi alla 5 % massist	0	0	0	0	0
1806 10 20	– mis sisaldab sahharoosi (k.a sahharoosina väljendatud invertsuhkur) või sahharoosina väljendatud isoglükoosi vähemalt 5 %, kuid alla 65 % massist	0	0	0	0	0
1806 10 30	– mis sisaldab sahharoosi (k.a sahharoosina väljendatud invertsuhkur) või sahharoosina väljendatud isoglükoosi vähemalt 65 %, kuid alla 80 % massist	0	0	0	0	0
1806 10 90	– mis sisaldab sahharoosi (k.a sahharoosina väljendatud invertsuhkur) või sahharoosina väljendatud isoglükoosi vähemalt 80 % massist	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1806 20	– muud tooted plokkide, tahvlite või batoonidena, massiga üle 2 kg, või vedelal kujul, pastana, pulbrina, graanulitena või muul kujul, mahutis või kontaktpakendis massiga üle 2 kg:					
1806 20 10	– – mis sisaldavad kakaovõid või kakaovõid ja piimarasva kokku vähemalt 31 % massist	0	0	0	0	0
1806 20 30	– – mis sisaldavad kakaovõid või kakaovõid ja piimarasva kokku vähemalt 25 %, kuid alla 31 % massist	0	0	0	0	0
	– – muud:					
1806 20 50	– – – mis sisaldavad kakaovõid vähemalt 18 % massist	0	0	0	0	0
1806 20 70	– – – granuleeritud piimašokolaad	0	0	0	0	0
1806 20 80	– – – maitsestatud šokolaadiglasuur	0	0	0	0	0
1806 20 95	– – – muud	0	0	0	0	0
	– muud, plokkide, tahvlite või batoonidena:					
1806 31 00	– – täidisega	80	60	40	20	0
1806 32	– – täidiseta:					
1806 32 10	– – – teravilja-, puuvilja- või pähklilisandiga	80	60	40	20	0
1806 32 90	– – – muud	80	60	40	20	0
1806 90	– muud:					
	– – šokolaad ja šokolaaditooted:					
	– – – šokolaadikompvekid, täidisega või ilma:					
1806 90 11	– – – – alkoholiga	80	60	40	20	0
1806 90 19	– – – – muud	80	60	40	20	0
	– – – muud:					
1806 90 31	– – – – täidisega	80	60	40	20	0
1806 90 39	– – – – täidiseta	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1806 90 50	– – kakaod sisaldavad suhkrukondiitritooted või suhkruasendajatest valmistatud kondiitritooted	80	60	40	20	0
1806 90 60	– – kakaovõided	80	60	40	20	0
1806 90 70	– – kakaod sisaldavad tooted jookide valmistamiseks	80	60	40	20	0
1806 90 90	– – muud	80	60	40	20	0
1901	Linnaseekstrakt; jäme- ja peenjahust, tangudest, tärglisest või linnaseekstraktist valmistatud mujal nimetamata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal nimetamata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad kakaod alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt:					
1901 10 00	– jaemüügiks pakendatud imikutoidud	0	0	0	0	0
1901 20 00	– segud ja taigad rubriigis 1905 nimetatud pagaritoodete valmistamiseks	0	0	0	0	0
1901 90	– muud:					
	– – linnaseekstrakt:					
1901 90 11	– – – kuivainesisaldusega vähemalt 90 % massist	0	0	0	0	0
1901 90 19	– – – muud	0	0	0	0	0
	– – muud:					
1901 90 91	– – – mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärglist või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 %, sahharoosi (kaasa arvatud invert-suhkur) või isoglükoosi alla 5 %, glükoosi või tärglist alla 5 %, v.a pulbrilised toiduained rubriikide 0401–0404 kaupadest	0	0	0	0	0
1901 90 99	– – – muud	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1902	Pastatooted, kuumtöödeldud või kuumtöötlemata, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või täidiseta, muul viisil toiduks valmistatud või mitte: spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, <i>gnocchi</i> , ravioolid, <i>canneloni</i> jms; kuskuss, valmistoiduna või mitte;					
	– täidiseta makarontooted, kuumtöötlemata ja muul viisil toiduks valmistamata:					
1902 11 00	– – muna sisaldavad	0	0	0	0	0
1902 19	– – muud:					
1902 19 10	– – – mis ei sisalda harilikku nisujahu või -püüli	0	0	0	0	0
1902 19 90	– – – muud	0	0	0	0	0
1902 20	– täidisega pastatooted, kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud või mitte:					
	– – muud:					
1902 20 91	– – – kuumtöödeldud	0	0	0	0	0
1902 20 99	– – – muud	0	0	0	0	0
1902 30	– muud pastatooted:					
1902 30 10	– – kuivatatud	0	0	0	0	0
1902 30 90	– – muud	0	0	0	0	0
1902 40	– kuskuss:					
1902 40 10	– – töötlemata	0	0	0	0	0
1902 40 90	– – muud	0	0	0	0	0
1903 00 00	Tapiokk ja selle tõrklisest valmistatud asendajad helvestena, teradena, kruupidena, söelmetena vms kujul	0	0	0	0	0
1904	Teraviljade või teraviljasaaduste paisutamise või röstimise teel saadud toidukaubad (nt maisihelbed); eelnevalt kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud mujal nimetamata teravili (v.a mais) teradena, helvestena või muul kujul (v.a lihtjahu, püülijahu ja tangud) toiduks valmistatud teraviljad:					
1904 10	– teraviljade või teraviljasaaduste paisutamisel või röstimisel saadud toidukaubad:					
1904 10 10	– – maisist	0	0	0	0	0
1904 10 30	– – riisist	0	0	0	0	0
1904 10 90	– – muud:	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1904 20	– röstimata teraviljahelvestest või nende segudest ja röstitud teraviljahelvestest või paistegradest valmistatud toidukaubad:					
1904 20 10	– – müsli tüüpi tooted röstimata teraviljahelvestest	0	0	0	0	0
	– – muud:					
1904 20 91	– – – maisist	0	0	0	0	0
1904 20 95	– – – riisist	0	0	0	0	0
1904 20 99	– – – muud	0	0	0	0	0
1904 30 00	- bulgurmisu	0	0	0	0	0
1904 90	– muud:					
1904 90 10	– – riis	0	0	0	0	0
1904 90 80	– – muud	0	0	0	0	0
1905	Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised jms pagaritooted, kakaoga või kakaota; armulaualeib, tühjad kapslid farmaatsiatööstusele, oblaadid, riispaber jms:					
1905 10 00	– kuivikleivad	0	0	0	0	0
1905 20	– piparkoogid jms:					
1905 20 10	– – mis sisaldavad alla 30 % massist sahharoosi (k.a sahharoosina väljendatud invertsuhkur)	0	0	0	0	0
1905 20 30	– – mis sisaldavad sahharoosi (k.a sahharoosina väljendatud invertsuhkur) vähemalt 30 %, kuid alla 50 % massist	0	0	0	0	0
1905 20 90	– – mis sisaldavad sahharoosi (k.a sahharoosina väljendatud invertsuhkur) vähemalt 50 % massist	0	0	0	0	0
	– magusad küpsised; vahvlid ja lehtvahvlid:					
1905 31	– – magusad küpsised:					
	– – – täielikult või osaliselt šokolaadiga või muude kakaod sisaldavate valmististega kaetud:					

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1905 31 11	--- kontaktpakendis netomassiga kuni 85 g	0	0	0	0	0
1905 31 19	---- muud	0	0	0	0	0
	---- muud:					
1905 31 30	---- mis sisaldavad piimarasva vähemalt 8 % massist	0	0	0	0	0
	---- muud:					
1905 31 91	----- kihilised küpsised	0	0	0	0	0
1905 31 99	----- muud	0	0	0	0	0
1905 32	-- vahvlid:					
1905 32 05	--- veesisaldusega üle 10 % massist	0	0	0	0	0
	--- muud					
	---- täielikult või osaliselt šokolaadiga või muude kakaod sisaldavate valmististega kaetud:					
1905 32 11	----- kontaktpakendis netomassiga kuni 85 g	0	0	0	0	0
1905 32 19	----- muud	0	0	0	0	0
	----- muud:					
1905 32 91	----- soolased, täidisega või täidiseta	0	0	0	0	0
1905 32 99	----- muud	0	0	0	0	0
1905 40	-- kuivikud jms, röstitud leiva- ja saiatooted:					
1905 40 10	-- kuivikud	0	0	0	0	0
1905 40 90	-- muud	0	0	0	0	0
1905 90	-- muud:					
1905 90 10	-- matsa	0	0	0	0	0
1905 90 20	-- armulaualeib, tühjad kapslid farmaatsia-tööstuse jaoks, oblaadid, riispaber jms	0	0	0	0	0
	-- muud:					
1905 90 30	--- leiva- ja saiatooted, mis ei sisalda mett, mune, juustu, marju või puuvilju ja mis sisaldavad suhkrut kuni 5 % ja rasva kuni 5 % kuivaine massist	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1905 90 45	— — — küpsised (kreekerid jms)	0	0	0	0	0
1905 90 55	— — — pressitud või paisutatud tooted, maitseainetega või soolased	0	0	0	0	0
	— — — muud:					
1905 90 60	— — — — magusainelisanditega	0	0	0	0	0
1905 90 90	— — — — muud	0	0	0	0	0
2001	Köögiviljad, puuviljad, marjad, pähklid jm taimede söödavad osad, äädika või äädikhappetega toiduks valmistatud või konserveeritud:					
2001 90	— muud:					
2001 90 30	— — suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)	80	60	40	20	0
2001 90 40	— — jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist	80	60	40	20	0
2001 90 60	— — palmipungad	80	60	40	20	0
2004	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutatud, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted					
2004 10	— kartulid:					
	— — muud					
2004 10 91	— — — jahu või helvestena	80	60	40	20	0
2004 90	— muud köögiviljad, sh segud:					
2004 90 10	— — suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)	80	60	40	20	0
2005	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, külmutamata, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted					
2005 20	— kartulid:					
2005 20 10	— — jahu või helvestena	80	60	40	20	0
2005 80 00	— suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)	80	60	40	20	0
2008	Puuviljad ja marjad, pähklid jm söödavad taimeosad, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, mujal nimetamata, suhkrumu magusaine- või alkoholilisandiga või ilma:					
	— pähklid, maapähklid ja muud seemned, omavahel segatud või mitte:					

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2008 11	-- maapähklid:					
2008 11 10	--- maapähklivõi	80	60	40	20	0
	-- muud, sh segud, v.a alamrubriiki 2008 19 kuuluvad segud pähklitest:					
2008 91 00	-- palmipungad	80	60	40	20	0
2008 99	-- muud:					
	--- piirituselisandita:					
	---- suhkrulisandita:					
2008 99 85	----- mais, v.a suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)	0	0	0	0	0
2008 99 91	----- jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad tärklisist vähemalt 5 % massist	0	0	0	0	0
2101	Kohvi-, tee- ja mateekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid, tooted kohvist, teest või matest või nende ekstraktidest, essentsidest ja kontsentraatidest; röstitud sigur jm röstitud kohviasendajad, ekstraktid, essentsid ja kontsentraadid nendest:					
	-- kohviekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid, kohvil ning tema ekstraktidel, essentsidel ja kontsentraatidel põhinevad tooted:					
2101 11	-- ekstraktid, essentsid ja kontsentraadid:					
2101 11 11	--- kohvil põhineva kuivaine sisaldusega vähemalt 95 % massist	0	0	0	0	0
2101 11 19	--- muud	0	0	0	0	0
2101 12	-- tooted, mis põhinevad neil ekstraktidel, essentsidel ja kontsentraatidel või kohvil:					
2101 12 92	--- tooted, mis põhinevad kohviekstraktidel, essentsidel ja kontsentraatidel	0	0	0	0	0
2101 12 98	--- muud	0	0	0	0	0
2101 20	-- tee- ja mateekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid, teel või matel või nende ekstraktidel, essentsidel ja kontsentraatidel põhinevad tooted:					

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2101 20 20	-- ekstraktid, essentsid või kontsentratsioonid	0	0	0	0	0
	-- tooted:					
2101 20 92	-- -- tee- või mateekstraktidel, -essentsidel või -kontsentratsioonidel põhinevad	0	0	0	0	0
2101 20 98	-- -- -- muud	0	0	0	0	0
2101 30	-- röstitud sigur jm röstitud kohviasendajad, nende ekstraktid, essentsid ja kontsentratsioonid:					
	-- röstitud sigur jm röstitud kohviasendajad:					
2101 30 11	-- -- röstitud sigur	0	0	0	0	0
2101 30 19	-- -- -- muud	0	0	0	0	0
	-- -- ekstraktid, essentsid ja kontsentratsioonid röstitud sigurist ja muudest kohviasendajatest:					
2101 30 91	-- -- -- ekstraktid, essentsid ja kontsentratsioonid röstitud sigurist	0	0	0	0	0
2101 30 99	-- -- -- muud	0	0	0	0	0
2102	Pärmid (aktiivsed ja mitteaktiivsed); muud mitteaktiivsed (surnud) üherakulised mikroorganismid (v.a rubriigis 3002 nimetatud vaktsiinid); valmis küpsetuspulbrid:					
	-- aktiivpärmid:					
2102 10 10	-- -- kultuurpärmid	80	60	40	20	0
	-- -- pagaripärmid:					
2102 10 31	-- -- -- kuivatatud	80	60	40	20	0
2102 10 39	-- -- -- muud	80	60	40	20	0
2102 10 90	-- -- muud	80	60	40	20	0
2102 20	-- mitteaktiivsed pärmid; muud surnud üherakulised mikroorganismid:					
	-- -- mitteaktiivsed pärmid:					
2102 20 11	-- -- -- tablettide, kuubikute jms kujul või kontaktpakendites netomassiga kuni 1 kg	0	0	0	0	0
2102 20 19	-- -- -- muud	0	0	0	0	0
2102 20 90	-- -- muud	0	0	0	0	0
2102 30 00	-- valmis küpsetuspulbrid	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2103	Kastmed ning valmistised kastmete valmistamiseks; kastmelisandite segud, maitseaineseatud; sinepipulber ja valmissinep:					
2103 10 00	– sojakaste	0	0	0	0	0
2103 20 00	– ketšup jm tomatikastmed	0	0	0	0	0
2103 30	– sinepipulber ja valmissinep					
2103 30 10	– – sinepipulber	0	0	0	0	0
2103 30 90	– – valmissinep	0	0	0	0	0
2103 90	– muud:					
2103 90 10	– – vedel mango- <i>chutney</i>	0	0	0	0	0
2103 90 30	– aromaatsed bitterid alkoholisisaldusega 44,2–49,2 % mahust, mis sisaldavad 1,5–6 % massist emajuurt, vürtse ja mitmesuguseid koostisosi ning 4–10 % massist suhkrut, nõudes mahuga kuni 0,5 liitrit	0	0	0	0	0
2103 90 90	– – muud	0	0	0	0	0
2104	Supid ja puljongid, valmistised nende valmistamiseks; homogeenitud toidusegud kahest või enamast komponendist:					
2104 10	– supid ja puljongid, pooltooted nende valmistamiseks:					
2104 10 10	– – kuivatatud	80	60	40	20	0
2104 10 90	– – muud	80	60	40	20	0
2104 20 00	– homogeenitud toidusegud	80	60	40	20	0
2105 00	Jäätis jm toidujää, kakaoga või kakaota:					
2105 00 10	– mis ei sisalda piimarasvu või sisaldab neid alla 3 % massist	80	60	40	20	0
	– mis sisaldab piimarasvu:					
2105 00 91	– – vähemalt 3 %, kuid alla 7 % massist	80	60	40	20	0
2105 00 99	– – vähemalt 7 % massist	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2106	Mujal nimetamata toiduvalmistised:					
2106 10	– valgukontsentraadid ja tekstureeritud valkained:					
2106 10 20	– – mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklist või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 % massist, sahharoosi või isoglükoosi alla 5 % massist, glükoosi või tärklist alla 5 % massist	80	60	40	20	0
2106 10 80	– – muud	80	60	40	20	0
2106 90	– muud:					
2106 90 20	– – alkoholtoodete segud (v.a lõhnaainetel põhinevad), mida kasutatakse jookide valmistamiseks	80	60	40	20	0
	– – muud:					
2106 90 92	– – – mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklist või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 % massist, sahharoosi või isoglükoosi alla 5 % massist, glükoosi või tärklist alla 5 % massist:	80	60	40	20	0
2106 90 98	– – – muud	80	60	40	20	0
2201	Vesi, k.a looduslik ja tehisklik mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelise sandita ja maitse- ja lõhnaaineteta; jää ja lumi:					
2201 10	– mineraalvesi, gaseeritud vesi:					
	– – looduslik mineraalvesi:					
2201 10 11	– – – süsihappegaasiga rikastamata	90	80	70	60	50
2201 10 19	– – – muud	90	80	70	60	50
2201 10 90	– – muud:	90	80	70	60	50
2201 90 00	– muud	90	80	70	60	50
2202	Vesi, k.a mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelise sandiga või maitse- ja lõhnaainetega, ja muud mittealkohoolsed joogid, v.a rubriigi 2009 puu- ja juurviljamahlad:					
2202 10 00	– vesi, k.a mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelise sandiga või maitse- ja lõhnaainetega	90	80	70	60	50

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2202 90	– muud:					
2202 90 10	– – mis ei sisalda rubriikidesse 0401–0404 kuuluvaid tooteid või rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest toodetest valmistatud rasvu	90	80	70	60	50
	– – muud, mis sisaldavad rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest toodetest valmistatud rasvu:					
2202 90 91	– – – alla 0,2 % massist	90	80	70	60	50
2202 90 95	– – – vähemalt 0,2 %, kuid alla 2 % massist	90	80	70	60	50
2202 90 99	– – – vähemalt 2 % massist	90	80	70	60	50
2203 00	Linnaseõlu:					
	– nõudes mahuga kuni 10 liitrit:					
2203 00 01	– – pudelites	80	60	40	20	0
2203 00 09	– – muud	80	60	40	20	0
2203 00 10	– nõudes mahuga üle 10 liitri	80	60	40	20	0
2205	Vermut jm taimede või aromaatsete ainetega maitsestatud vein värsketest viinamarjadest:					
2205 10	– nõudes mahuga kuni 2 liitrit:					
2205 10 10	– – tegeliku alkoholisisaldusega kuni 18 % mahust	80	60	40	20	0
2205 10 90	– – tegeliku alkoholisisaldusega üle 18 % mahust	80	60	40	20	0
2205 90	– muud:					
2205 90 10	– – tegeliku alkoholisisaldusega kuni 18 % mahust	80	60	40	20	0
2205 90 90	– – tegeliku alkoholisisaldusega üle 18 % mahust	80	60	40	20	0
2207	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega vähemalt 80 % mahust; denatureeritud etüül- jm alkohol, mistahes alkoholisisaldusega:					
2207 10 00	– denatureerimata etüülalkohol, alkoholisisaldusega vähemalt 80 % mahust	80	60	40	20	0
2207 20 00	– denatureeritud etüül- jm alkohol, mis tahes alkoholisisaldusega	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2208	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega alla 80 % mahust; piiritusjoogid, liköörid ja muud alkohoolsed joogid:					
2208 20	– piiritusjoogid, valmistatud destilleerimise teel viinamarjaveinist või viinamarjade pressimisjääkidest:					
	– – nõudes mahuga kuni 2 liitrit:					
2208 20 12	– – – Cognac	80	60	40	20	0
2208 20 14	– – – Armagnac	80	60	40	20	0
2208 20 26	– – – Grappa	80	60	40	20	0
2208 20 27	– – – Brandy de Jerez	80	60	40	20	0
2208 20 29	– – – muud	80	60	40	20	0
	– – nõudes mahuga üle 2 liitri:					
2208 20 40	– – – toordestillaat	80	60	40	20	0
	– – – muud:					
2208 20 62	– – – – Cognac	80	60	40	20	0
2208 20 64	– – – – Armagnac	80	60	40	20	0
2208 20 86	– – – – Grappa	80	60	40	20	0
2208 20 87	– – – – Brandy de Jerez	80	60	40	20	0
2208 20 89	– – – – muud	80	60	40	20	0
2208 30	– viski:					
	– – Bourboni viski, nõudes mahuga:					
2208 30 11	– – – kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 30 19	– – – üle 2 liitri	80	60	40	20	0
	– – Šoti viski:					
	– – – linnaseviski, nõudes mahuga:					
2208 30 32	– – – – kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 30 38	– – – – üle 2 liitri	80	60	40	20	0
	– – – seguviski, nõudes mahuga:					
2208 30 52	– – – – kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 30 58	– – – – üle 2 liitri	80	60	40	20	0
	– – – muud, nõudes mahuga:					
2208 30 72	– – – – kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0

▼ B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2208 30 78	— — — — üle 2 liitri	80	60	40	20	0
	— — muud, nõudes mahuga:					
2208 30 82	— — — kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 30 88	— — — üle 2 liitri	80	60	40	20	0
2208 40	— rumm ja muud kanged alkohoolsed joogid, saadud kääritatud suhkrurootodetest destilleerimise teel:					
	— — nõudes mahuga kuni 2 liitrit					
2208 40 11	— — — rumm, mis sisaldab muid lenduvaid aineid kui etüül- või metüülalkohol 225 g või enam hektoliitri puhta alkoholi kohta (10 % hälbega)	80	60	40	20	0
	— — — muud:					
2208 40 31	— — — — väärtusega üle € 7,9 liitri puhta alkoholi kohta	80	60	40	20	0
2208 40 39	— — — — muud	80	60	40	20	0
	— — nõudes mahuga üle 2 liitri:					
2208 40 51	— — — rumm, mis sisaldab muid lenduvaid aineid kui etüül- või metüülalkohol 225 g või enam hektoliitri puhta alkoholi kohta (10 % hälbega)	80	60	40	20	0
	— — muud:					
2208 40 91	— — — — väärtusega üle € 2 liitri puhta alkoholi kohta	80	60	40	20	0
2208 40 99	— — — — muud	80	60	40	20	0
2208 50	— džinn ja genever:					
	— — džinn, nõudes mahuga:					
2208 50 11	— — — kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 50 19	— — — üle 2 liitri	80	60	40	20	0
	— — genever, nõudes mahuga:					
2208 50 91	— — — kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 50 99	— — — üle 2 liitri	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2208 60	– viin:					
	– – alkoholisisaldusega kuni 45,4 % mahust, nõudes mahuga:					
2208 60 11	– – – kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 60 19	– – – üle 2 liitri	80	60	40	20	0
	– – alkoholisisaldusega üle 45,4 % mahust, nõudes mahuga:					
2208 60 91	– – – kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 60 99	– – – üle 2 liitri	80	60	40	20	0
2208 70	– liköörid ja kordialid:					
2208 70 10	– – nõudes mahuga kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 70 90	– – nõudes mahuga üle 2 liitri	80	60	40	20	0
2208 90	– muud:					
	– – arrak, nõudes mahuga:					
2208 90 11	– – – kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 90 19	– – – üle 2 liitri	80	60	40	20	0
	– – ploomi-, pimi- või kirsiviin (v.a liköörid), nõudes mahuga:					
2208 90 33	– – – kuni 2 liitrit:	80	60	40	20	0
2208 90 38	– – – üle 2 liitri:	80	60	40	20	0
	– – muud kanged piiritusjoogid ja muud alkohoolsed joogid, nõudes mahuga:					
	– – – kuni 2 liitrit:					
2208 90 41	– – – – Ouzo	80	60	40	20	0
	– – – – muud:					
	– – – – kanged piiritusjoogid (v.a liköörid):					
	– – – – aetud puuviljadest või marjadest:					
2208 90 45	– – – – – kalvados	80	60	40	20	0
2208 90 48	– – – – – muud	80	60	40	20	0
	– – – – – muud:					
2208 90 52	– – – – – Korn	80	60	40	20	0
2208 90 54	– – – – – tequila	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2208 90 56	----- muud	80	60	40	20	0
2208 90 69	----- muud alkohoolsed joogid	80	60	40	20	0
	--- üle 2 liitri:					
	---- kanged piiritusjoogid (v.a liköörid):					
2208 90 71	----- aetud puuviljadest või marjadest	80	60	40	20	0
2208 90 75	----- tequila	80	60	40	20	0
2208 90 77	----- muud	80	60	40	20	0
2208 90 78	----- muud alkohoolsed joogid	80	60	40	20	0
	-- denatureerimata etüülalkohol tegeliku alkoholisaldusega alla 80 % mahust, nõudes mahuga:					
2208 90 91	--- kuni 2 liitrit	80	60	40	20	0
2208 90 99	--- üle 2 liitri	80	60	40	20	0
2402	Sigarid, manilla sigarid, sigarillod ja sigaretid, tubakast või tubaka aseainetest:					
2402 10 00	-- tubakat sisaldavad sigarid, manilla sigarid ja sigarillod	80	60	40	20	0
2402 20	-- tubakat sisaldavad sigaretid:					
2402 20 10	-- nelgiõli sisaldavad	80	60	40	20	0
2402 20 90	-- muud	80	60	40	20	0
2402 90 00	-- muud	80	60	40	20	0
2403	Muu töödeldud tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; „homogeenitud” või „taastatud” tubakas; tubakaekstraktid ja -essentsid:					
2403 10	-- suitsetamistubakas, mis ei sisalda või sisaldab mis tahes vahekorras tubaka aseaineid:					
2403 10 10	-- kontaktpakendis netomassiga kuni 500 g	80	60	40	20	0
2403 10 90	-- muud	80	60	40	20	0
	-- muud:					
2403 91 00	-- „homogeenitud” või „taastatud” tubakas	80	60	40	20	0
2403 99	-- muud:					
2403 99 10	--- närimistubakas, nuuskutubakas	80	60	40	20	0
2403 99 90	--- muud	80	60	40	20	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2905	Atsüklilised alkoholid, nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid:					
	– muud mitmehüdroksüülised alkoholid:					
2905 43 00	– – mannitool	0	0	0	0	0
2905 44	– – D-glütsitool (sorbitool):					
	– – – vesilahusena:					
2905 44 11	– – – – sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist	0	0	0	0	0
2905 44 19	– – – – muud	0	0	0	0	0
	– – – muud:					
2905 44 91	– – – – sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist	0	0	0	0	0
2905 44 99	– – – – muud	0	0	0	0	0
2905 45 00	– – glütserool	0	0	0	0	0
3301	Eeterlikud õlid, mis sisaldavad või ei sisalda terpeene, sh tahked ja absoluteeritud valmistised; resinoidid; õlivaigudekstraktid; eeterlike õlide kontsentratsioonid rasvades, mittelenduvates õlides, vahades vms keskkonnas (saadud anflo- raaži või leotamise teel); terpeenid, mis saadakse kõrvalsaadustena eeterlike õlide vabastamisel terpeenidest; eeterlike õlide veeaurudestillaadid ja vesilahused:					
3301 90	– muud:					
3301 90 10	– – terpeenid, mis saadakse kõrvalsaadustena eeterlike õlide vabastamisel terpeenidest	0	0	0	0	0
	– – õlivaigudekstraktid					
3301 90 21	– – – lagritsast ja humalast	0	0	0	0	0
3301 90 30	– – – muud	0	0	0	0	0
3301 90 90	– – muud	0	0	0	0	0
3302	Lõhnaainesegud ning ühe või mitme lõhnaaine baasil valmistatud ained ja segud (k.a alkohol- lahused), kasutamiseks tööstustoormena; muud valmistised lõhnaainete baasil, jookide valmistamiseks:					

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3302 10	– kasutamiseks toiduainetetööstuses ja jookide tootmisel – – kasutamiseks jookide tootmisel: – – – kõiki joogi aroomiaineid sisaldavad valmistised:					
3302 10 10	– – – – tegeliku alkoholisisaldusega üle 0,5 % mahust – – – – muud:	0	0	0	0	0
3302 10 21	– – – – mis ei sisalda piimarasva, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklisi või sisaldavad massist alla 1,5 % piimarasva, alla 5 % sahharoosi või isoglükoosi ja alla 5 % glükoosi või tärklisi	0	0	0	0	0
3302 10 29	– – – – muud	0	0	0	0	0
3501	Kaseiin, kaseinaadid jm kaseiini derivaadid; kaseiinliimid:					
3501 10	– kaseiin:					
3501 10 10	– – regenereeritud tekstiilkiudude valmistamiseks	0	0	0	0	0
3501 10 50	– – tööstuslikuks otstarbeks, v.a toidukaupade ja loomasöötade valmistamiseks	0	0	0	0	0
3501 10 90	– – muud	0	0	0	0	0
3501 90	– muud:					
3501 90 90	– – muud	0	0	0	0	0
3505	Dekstriinid jm modifitseeritud tärklised (näiteks eelgeelistatud või esterdatud tärklised); tärklise, dekstriinide jm modifitseeritud tärklise alusel valmistatud liimid:					
3505 10	– dekstriinid jm modifitseeritud tärklised:					
3505 10 10	– – dekstriinid – – muud modifitseeritud tärklised:	0	0	0	0	0
3505 10 90	– – – muud	0	0	0	0	0
3505 20	– liimid:					
3505 20 10	– – mis sisaldavad alla 25 % massist tärklisi, dekstriini või muid modifitseeritud tärklisi	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3505 20 30	– – mis sisaldavad massist vähemalt 25 %, kuid alla 55 % tärklisi, dekstriine või muid modifitseeritud tärklisi	0	0	0	0	0
3505 20 50	– – mis sisaldavad massist vähemalt 55 %, kuid alla 80 % tärklisi, dekstriine või muid modifitseeritud tärklisi	0	0	0	0	0
3505 20 90	– – mis sisaldavad massist vähemalt 80 % tärklisi, dekstriine või muid modifitseeritud tärklisi	0	0	0	0	0
3809	Viimistlusained, värvikandjad ja värvikinnistid, mida kasutatakse värvimise või värvi kinnitumise kiirendamiseks, ning muud tekstiili-, paberi-, naha- jms tööstuses kasutatavad mujal nimetamata tooted ja preparaadid (näiteks apretid ja peitsid):					
3809 10	– tärklisainete baasil:					
3809 10 10	– – tärklisainete sisaldusega alla 55 % massist	0	0	0	0	0
3809 10 30	– – tärklisainete sisaldusega vähemalt 55 %, kuid alla 70 % massist	0	0	0	0	0
3809 10 50	– – tärklisainete sisaldusega vähemalt 70 %, kuid alla 83 % massist	0	0	0	0	0
3809 10 90	– – tärklisainete sisaldusega 83 % massist ja rohkem	0	0	0	0	0
3823	Tööstuslikud monokarboksüülrasvhapped; rafineerimisel saadud happelised õlid; tööstuslikud rasvalkoholid:					
	– tööstuslikud monokarboksüülrasvhapped; rafineerimisel saadud happelised õlid:					
3823 11 00	– – stearhape	0	0	0	0	0
3823 12 00	– – olehape	0	0	0	0	0
3823 13 00	– – tallõli rasvhapped	0	0	0	0	0
3823 19	– – muud:					
3823 19 10	– – – destilleeritud rasvhapped	0	0	0	0	0
3823 19 30	– – – rasvhappedestillaadid	0	0	0	0	0
3823 19 90	– – – muud	0	0	0	0	0
3823 70 00	– tööstuslikud rasvalkoholid	0	0	0	0	0

▼B

CN-kood	Kauba kirjeldus	tollimaksumäär (% enamsoodustusrežiimi tollitariifist)				
		2008	2009	2010	2011	Alates aastast 2012
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3824	Valuvormi- ja kämisesegutugevdid; mujal nime- tamata keemiatooted ja keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude valmistised (sh need, mis kujutavad endast looduslike saaduste segusid):					
3824 60	– sorbitool (v.a alamrubriiki 2905 44 kuuluv): – – vesilahusena:					
3824 60 11	– – – mis sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist	0	0	0	0	0
3824 60 19	– – – muud – – muud:	0	0	0	0	0
3824 60 91	– – – mis sisaldab D-mannitooli kuni 2 % D-glütsitooli massist	0	0	0	0	0
3824 60 99	– – – muud	0	0	0	0	0

▼ M1

PROTOKOLLI nr 1 IIa LISA

Euroopa Liidust pärit kaupade Montenegrosse importimisel kohaldatavad tariifikvoodid

CN-kood 2013	Kauba kirjeldus	Aastane kogus (liitrites)	Tollimaksumäär kvoodi piires
2201	Vesi, k.a looduslik ja tehisklik mineraalvesi ja gaseeritud vesi, ilma suhkru- või muu magusaineli- sandita ja maitse- ja lõhnaaineteta;		0 %
2201 10	mineraalvesi, gaseeritud vesi	240 000	
Ex 2201 90	muud		
2201 90 00 10	harilik pakendatud looduslik vesi	430 000	
2202	Vesi, k.a mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- või muu magusainelisandiga või maitse- ja lõhnaainetega, ja muud mittealkohoolsed joogid, v.a rubriigi 2009 puu- ja juurviljamahlad	810 000	0 %

PROTOKOLL NR 2

teatavate veinidega kauplemisel kohaldatavate vastastikuste soodustuste, veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini nimetuste vastastikuse tunnustamise, kaitse ja kontrolli kohta

Artikkel 1

Käesolev protokoll sisaldab:

- 1) leping teatavate veinidega kauplemisel kohaldatavate vastastikuste soodustuste kohta (käesoleva protokoll I lisa);
- 2) leping veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini nimetuste vastastikuse tunnustamise, kaitse ja kontrolli kohta (käesoleva protokoll II lisa).

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud lepinguid kohaldatakse järgneva suhtes:

- 1) 14. juunil 1983. aastal Brüsselis allkirjastatud rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni harmoneeritud süsteemi rubriiki 2204 kuuluvad veinid, mis on toodetud värsketest viinamarjadest ja mis
 - a) pärinevad Euroopa Ühendusest ja on toodetud eeskirjade kohaselt, mis reguleerivad veinivalmistustavasid ja –menetlusi, millele on viidatud nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/1999 ⁽¹⁾ (veinituru ühise korralduse kohta) V jaotises ja komisjoni 24. juuli 2000. aasta määruses (EÜ) nr 1622/2000 ⁽²⁾ (milles sätestatakse veinituru ühist korraldust käsitleva määruse (EÜ) nr 1493/1999 üksikasjalikud rakenduseeskirjad ning kehtestatakse ühenduse eeskiri veinivalmistustavade ja -menetluste kohta);
 - või
 - b) pärinevad Montenegrost ja on toodetud eeskirjade kohaselt, mis vastavalt Montenegro õigusaktidele reguleerivad veinivalmistustavasid ja -menetlusi. Kõnealused veinivalmistustavasid ja -menetlusi reguleerivad eeskirjad peavad olema kooskõlas ühenduse õigusaktidega.

⁽¹⁾ EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu 20. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1791/2006, millega kohandatakse teatavaid määrusi ja otsuseid kaupade vaba liikumise, isikute vaba liikumise, äriühinguõiguse, konkurentsipoliitika, põllumajanduse (sealhulgas veterinaar- ja fütosanitaarõigusaktid), transpordipoliitika, maksustamise, statistika, energeetika, keskkonna, justiits- ja siseküsimustes tehtava koostöö, tolliliidu, välissuhete, ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning institutsioonide valdkondades seoses Bulgaaria ja Rumeenia ühinemisega (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 194, 31.7.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 556/2007 (ELT L 132, 24.5.2007, lk 3).

▼B

- 2) lõikes 1 viidatud konventsiooni rubriiki 2208 kuuluvad piiritusjookid, mis
- a) pärinevad Euroopa Ühendusest ja vastavad nõukogu 29. mai 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 1576/89 ⁽¹⁾ (millega kehtestatakse piiritusjookide määramise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad) ja komisjoni 24. aprilli 1990 määrusega (EMÜ) nr 1014/90 ⁽²⁾ (millega kehtestatakse piiritusjookide määramise, kirjeldamise ja esitlemise üksikasjalikud eeskirjad) kehtestatud tingimustele;
- või
- b) pärinevad Montenegrost ja on toodetud kooskõlas Montenegro õigusaktidega, mis peavad olema kooskõlas ühenduse õigusaktidega.
- 3) lõikes 1 viidatud konventsiooni rubriiki 2205 kuuluvad aromatiseeritud veinid, mis
- a) pärinevad Euroopa Ühendusest ja vastavad nõukogu 10. juuni 1991. aasta määrusega (EMÜ) nr 1601/91 ⁽³⁾ (millega sätestatakse aromatiseeritud veinide, aromatiseeritud veinijookide ja aromatiiseeritud veinikokteilide määramise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad) kehtestatud tingimustele;
- või
- b) pärinevad Montenegrost ja on toodetud kooskõlas Montenegro õigusaktidega, mis peavad olema kooskõlas ühenduse õigusaktidega.

⁽¹⁾ EÜT L 160, 12.6.1989, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2005. aasta ühinemisaktiga.

⁽²⁾ EÜT L 105, 25.4.1990, lk 9. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2140/98 (EÜT L 270, 7.10.1998, lk 9).

⁽³⁾ EÜT L 149, 14.6.1991, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2005. aasta ühinemisaktiga.

I LISA

ÜHENDUSE

ja Montenegro vaheline leping teatavate veinidega kauplemisel kohaldatavate vastastikuste soodustuste kohta

1. Alljärgnevate veinide, mis on loetletud käesoleva protokollis artiklis 2, importimisel ühenduse riikidesse kehtivad järgmised soodustused:

CN-kood	Kauba kirjeldus (vastavalt protokollis nr 2 artikli 2 lõike 1 punktile b)	kohaldatav tollimaks	kogused hektoliitrites
ex 2204 10	Kvaliteetvahuvein	vabastus	16 000
ex 2204 21	Vein värsketest viinamarjadest		

2. Ühendus määrab nullmääraga soodustollimaksu punktis 1 määratud tariifikvootide piires tingimusel, et nende koguste ekspordimisel ei maksta Montenegros ekspordisubsiidiume.

3. Alljärgnevate veinide, mis on loetletud käesoleva protokollis artiklis 2, importimisel Montenegrosse kehtivad järgmised soodustused:

Montenegro tollitariifi kood	Kauba kirjeldus (vastavalt protokollis nr 2 artikli 2 lõike 1 punktile a)	kohaldatav tollimaks	jõustub alates kogusest hektoliitrites	aastane kasv hektoliitrites	erisätted
ex 2204 10	Kvaliteetvahuvein	vabastus	1 500	1 000	(¹)
ex 2204 21	Vein värsketest viinamarjadest				

(¹) Aastast kasvu kohaldatakse seni, kuni kvoot saavutab ülemmäära 3 500 hektoliitrit.

4. Montenegro määrab nullmääraga soodustollimaksu punktis 3 määratud tariifikvootide piires tingimusel, et nende koguste ekspordimisel ei maksta ühenduse riikides ekspordisubsiidiume.

5. Käesoleva lepingu kohaselt rakendatavad päritolureeglid sätestatakse protokollis nr 3.

6. Käesolevas lepingus sätestatud soodustuste kohase veiniimpordi korral on vaja esitada komisjoni 24. aprilli 2001. aasta määrusele (EÜ)

▼B

nr 883/2001⁽¹⁾ (milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1493/1999 üksikasjalikud rakendusekirjad kolmandate riikidega toimuva veinisektori toodetega kauplemise osas) vastav sertifikaat ja saatedokument, mis kinnitab, et kõnealune vein vastab protokoll nr 2 artikli 2 lõikele 1. Sertifikaadi ja saatedokumendi peab välja andma vastastikuselt tunnustatud ametiasutus, mis esineb ühiselt koostatud nimekirjades.

7. Lepinguosalised püüavad hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist leida võimalusi teha teineteisele täiendavaid soodustusi, võttes arvesse omavahelise veinikaubanduse arengut.
8. Lepinguosalised tagavad vastastikuste soodustuste sõltumatusse muudest meetmetest.
9. Nõupidamised toimuvad kummagi lepinguosalise taotlusel mis tahes käesoleva kokkuleppega seotud probleemi puhul.

⁽¹⁾ EÜT L 128, 10.5.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu 20. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1791/2006, millega kohandatakse teatavaid määrusi ja otsuseid kaupade vaba liikumise, isikute vaba liikumise, äriühinguõiguse, konkurentsipoliitika, põllumajanduse (sealhulgas veterinaar- ja fütosanitaarõigusaktid), transpordipoliitika, maksustamise, statistika, energeetika, keskkonna, justiits- ja siseküsimustes tehtava koostöö, tolliliidu, välissuhete, ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning institutsioonide valdkondades seoses Bulgaaria ja Rumeenia ühinemisega (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

▼B*II LISA***ÜHENDUSE****ja Montenegro vaheline leping veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini nimetuste vastastikuse tunnustamise, kaitse ja kontrolli kohta***Artikkel 1***Eesmärgid**

1. Lepinguosalised tunnustavad, kaitsevad ja kontrollivad võrdse kohtlemise ja vastastikkuse alusel käesoleva protokollis artiklis 2 loetletud toodete nimetusi vastavalt käesolevas lisas sätestatud tingimustele.

2. Lepinguosalised võtavad üldisi ja konkreetseid meetmeid, mis on vajalikud käesolevas lisas sätestatud kohustuste täitmise ja püstitatud eesmärkide saavutamise tagamiseks.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas lepingus, kui ei ole selgelt sätestatud teisiti, kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „päritolu”, kui seda kasutatakse seoses lepinguosalise nimega, tähendab et:

— vein on täielikult toodetud asjaomase lepinguosalise territooriumil viinamarjadest, mille saak on täies mahus koristatud selle lepinguosalise territooriumilt,

— piiritusjook või aromatiseeritud vein on toodetud asjaomase lepinguosalise territooriumil;

b) „geograafiline tähis” — 1. liites loetletuna tähis intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (edaspidi „TRIPS-leping”) artikli 22 lõike 1 tähenduses;

c) „traditsiooniline märg” — 2. liites kindlaksmääratud traditsiooniliselt kasutatav nimetus, mis viitab eelkõige veini tootmismeetodile või kvaliteedile, värvile, kohale või tüübile, või asjaomase veini ajaloo seonduvale konkreetsele sündmusele ning mida tunnustatakse lepinguosalise õigusnormide kohaselt selle lepinguosalise territooriumilt pärit veini kirjeldamiseks ja esitlemiseks;

d) „homonüümne” — erinevatele kohtadele, menetlustele või asjaoludele viitamiseks kasutatav sama geograafiline tähis või sama traditsiooniline märg või nii sarnane termin, et see võib tekitada segaduse;

e) „kirjeldus” — sõnad, mida kasutatakse veini, piiritusjooži või aromatiseeritud veini kirjeldamiseks etiketil, veini, piiritusjooži või aromatiseeritud veini saatedokumentides, äridokumentides, eelkõige kaubaarvetes ja saatelehtedes, ning reklaammaterjalides;

▼ B

- f) „märgistus” — kõik kirjeldused ja muud märkused, sümboolid, kujutised, geograafilised tähised või kaubamärgid, mis eristavad veini, piiritusjooki või aromatiseeritud veini teistest ning mis on esitatud mahutil, sealhulgas sulguril või mahutile kinnitatud ripatsil ja pudelikaelasildil;
- g) „esitusviis” — märgistusel, pakendil, mahutil, sulguril ning mis tahes reklaami- ja/või müügiedendamiskampaania käigus kasutatav väljendite, viidete ja muu seesuguse kogum, millega viidatakse veinile, piiritusjoogile või aromatiseeritud veinile;
- h) „pakend” — kaitsev ümbris, näiteks paber, iga liiki õlgvutlarid, pappkarbid ja kastid, mida kasutatakse ühe või mitme mahuti transportimiseks või toodete lõpptarbijale müümiseks;
- i) „toodetud” — kogu veinivalmistusprotsess, piiritusjooži valmistamine ja aromatiseeritud veini valmistamine;
- j) „vein” — ainult käesolevas lepingus nimetatud viinamarjasortidest värskete purustatud või purustamata viinamarjade või viinamarjavirde täieliku või osalise alkohoolse käärimise tulemusel saadud jook;
- k) „viinamarjasordid” — *vitis vinifera* liiki kuuluvad taimesordid, ilma et see piiraks lepinguosalise selliste võimalike õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad erinevate viinamarjasortide kasutamist kõnealuse lepinguosalise territooriumil toodetud veinis;
- l) „WTO leping” — 15. aprillil 1994. aastal sõlmitud Marrakeši leping, millega loodi Maailma Kaubandusorganisatsioon.

*Artikkel 3***Üldised impordi- ja turustamiseskirjad**

Kui käesoleva lepinguga ei ole ette nähtud teisiti, toimub artiklis 2 loetletud toodete import ja turustamine kooskõlas lepinguosalise territooriumil kehtivate õigusaktidega.

I JAOTIS

VEINI, PIIRITUSJPPKIDE JA AROMATISEERITUD VEINIDE NIMETUSTE VASTASTIKUNE KAITSE*Artikkel 4***Kaitstud nimetused**

Piiramata mingil viisil artiklite 5, 6 ja 7 kohaldamist kaitstakse järgnevat:

▼B

a) artiklis 2 loetletud toodete puhul:

- viited selle liikmesriigi nimele, kust vein, piiritusjook või aromatiseeritud vein pärineb, või muud liikmesriigi tähistamiseks kasutatavad nimed,
- geograafilised tähised, mis on loetletud 1. liite A osa punktis a veinide puhul, punktis b piiritusjookide puhul ja punktis c aromatiseeritud veinide puhul,
- 2. liite A osas loetletud traditsioonilised märged.

b) Montenegro päritolu veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini puhul:

- viited nimele „Montenegro” või muudele nimedele, mis sellele riigile osutavad,
- geograafilised tähised, mis on loetletud 1. liite B osa punktis a veinide puhul, punktis b piiritusjookide puhul ja punktis c aromatiseeritud veinide puhul.

*Artikkel 5***Ühenduse liikmesriikidele ja Montenegrole viitavate nimetuste kaitse**

1. Montenegros on viited ühenduse liikmesriikidele ja muudele liikmesriigi tähistamiseks kasutatavatele nimedele, mida kasutatakse veini, piiritusjoogi või aromatiseeritud veini päritolu kindlaksmääramiseks:

- a) reserveeritud asjaomase liikmesriigi päritolu veinile, piiritusjoogile ja aromatiseeritud veinile ja
- b) ühendus ei või neid kasutada muul viisil kui ühenduse õigusnormides sätestatud tingimustel.

2. Euroopa Ühenduses on viited Montenegrole ja muudele Montenegro tähistamiseks kasutatavatele nimedele (millele võib järgneda viinamarjasordi nimi), mida kasutatakse veini, piiritusjoogi või aromatiseeritud veini päritolu kindlaksmääramiseks:

- a) reserveeritud Montenegro päritolu veinile, piiritusjoogile ja aromatiseeritud veinile ja
- b) Montenegro ei või neid kasutada muul viisil kui Montenegro õigusnormides sätestatud tingimustel.

▼B*Artikkel 6***Geograafiliste tähiste kaitse**

1. Montenegros on 1. liite A osas loetletud ühenduse geograafilised tähised:
 - a) kaitstud ühenduse päritolu veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini puhul ja
 - b) neid ei või kasutada muul viisil kui ühenduse õigusnormides sätestatud tingimustel;
2. Ühenduses on 1. liite B osas loetletud Montenegro geograafilised tähised:
 - a) kaitstud Montenegro päritolu veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini puhul ja
 - b) neid ei või kasutada muul viisil kui Montenegro õigusnormides sätestatud tingimustel.
3. Lepinguosalised võtavad vastavalt käesolevale lepingule kõik vajalikud meetmed artikli 4 punktide a ja b teises taandes nimetatud lepinguosaliste territooriumilt pärineva veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini kirjeldamiseks ja esitlemiseks kasutatavate nimetuste vastastikuseks kaitseks. Selleks kasutab iga lepinguosaline asjakohaseid õiguslikke vahendeid, millele on viidatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni TRIPS-lepingu artiklis 23, et tagada tõhus kaitse ja vältida geograafiliste tähiste kasutamist nende veinide, piiritusjookide ja aromatiseeritud veinide kindlaks määramiseks, mida asjaomased tähised ja kirjeldused ei hõlma.
4. Artiklis 4 nimetatud geograafilised tähised on reserveeritud eranditult lepinguosalise territooriumilt pärit toodetele, mille kohta neid kasutatakse, ja neid võib kasutada ainult lepinguosalise õigusnormides sätestatud tingimustel.
5. Käesolevas lepingus sätestatud kaitse alusel on keelatud kaitstud nimetuste kasutamine eelkõige nende veinide, piiritusjookide ja aromatiseeritud veinide kohta, mis ei pärine nimetatud geograafiliselt alalt, ning seda kaitset kohaldatakse isegi siis, kui:
 - a) veini, piiritusjooigi või aromatiseeritud veini tegelik päritolu on märgitud,
 - b) kõnealust geograafilist tähist kasutatakse tõlkes,
 - c) nimetusele on lisatud selliseid sõnu nagu „liik”, „tüüp”, „laad”, „imitatsioon”, „meetod” või muid selletaolisi väljendeid,

▼B

d) kaitstavat nimetust kasutatakse mis tahes viisil 14. juunil 1983. aastal Brüsselis allkirjastatud rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni harmoneeritud süsteemi rubriiki 2009 kuuluvate toodete kohta.

6. Kui 1. liites loetletud geograafilised tähised on homonüümsed, tagatakse kaitse igale tähisele, tingimusel et seda on kasutatud heauskselt. Lepinguosalised määravad vastastikku kindlaks otstarbekohased kasutustingimused, mille alusel eristatakse homonüümseid geograafilisi tähiseid, arvestades vajadust tagada asjastomaste tootjate õiglane kohtlemine ning pidades silmas, et tarbijaid ei eksitataks.

7. Kui 1. liites loetletud geograafiline tähis on homonüümne kolmanda riigi geograafilise tähisega, kohaldatakse TRIPS-lepingu artikli 23 lõiget 3.

8. Käesoleva lepingu sätted ei piira mingil viisil ühegi isiku õigust kasutada äritegevuses enda või oma ärialase eelkäija nime, välja arvatud juhul, kui seda nime kasutatakse viisil, mis tarbijaid eksitab.

9. Vastavalt käesolevale lepingule ei ole lepinguosalisel kohustust kaitsta teise lepinguosalise 1. liites loetletud geograafilisi tähiseid või traditsioonilisi märkeid, mis ei ole kaitstud või mille kaitsmine on lõpetatud nende päritoluriigis või mille kasutamisest selles riigis on loobutud.

10. Alates käesoleva lepingu jõustumisest ei pea lepinguosalised I liites loetletud kaitstud geograafilisi tähiseid lepinguosaliste tavakeeles enam tavapäraseks veini, piiritusjoogi või aromatiseeritud veini üldnimetuseks, nagu see on ette nähtud TRIPS-lepingu artikli 24 lõikega 6.

*Artikkel 7***Traditsiooniliste märgete kaitse**

1. 2. liites loetletud ühenduse traditsioonilisi märkeid:

a) ei kasutata Montenegros Montenegro päritolu veini kirjeldamiseks ja esitlemiseks; ning

b) ei tohi Montenegros kasutada ühenduse päritolu veini kirjeldamiseks või esitlemiseks muidu, kui 2. liites loetletud päritolu ja kategooriaga veinide puhul ja nimetatud keeles ning ühenduse õigusnormidega sätestatud tingimustel.

2. Montenegro võtab vastavalt käesolevale lepingule kõik vajalikud meetmed artiklis 4 nimetatud ühenduse territooriumilt pärineva veini kirjeldamiseks ja esitlemiseks kasutatavate traditsiooniliste märgete kaitseks. Selleks näeb Montenegro ette asjakohased õiguslikud vahendid, et tagada tõhus kaitse ja vältida

▼B

traditsiooniliste märgete kasutamist sellise veini kirjeldamiseks, millel ei ole õigust nendele traditsioonilistele märgetele, isegi kui traditsioonilistele märgetele on lisatud selliseid sõnu nagu „liik”, „tüüp”, „laad”, „imitatsioon”, „meetod” või muid sellelaolisi väljendeid.

3. Traditsioonilise märke kaitset kohaldatakse ainult:

- a) keele või keelte suhtes, milles see on esitatud 2. liites, ja mitte tõlkes; ning
- b) tootekategoorias, millega seoses seda ühenduses kaitstakse, nagu on esitatud 2. liites.

4. Lõikes 3 ette nähtud kaitse ei mõjuta artiklit 4.

*Artikkel 8***Kaubamärgid**

1. Asjaomased riiklikud ja kohalikud lepinguosaliste ametid keelduvad registreerimast veini, piiritusjookide või aromatiseeritud veini kaubamärke, mis on identsed või sarnased nende geograafiliste tähistega või sisaldavad viidet nendele või koosnevad viitest geograafilisele tähisele, mis on kaitstud käesoleva lepingu I jaotise artikliga 4, seoses veini, piiritusjooži või aromatiseeritud veiniga, millel ei ole nimetatud päritolu ja mis ei vasta selle veini kasutamise eeskirjadele.

2. Asjaomased lepinguosaliste ametid keelduvad registreerimast veini kaubamärke, mis sisaldavad viidet geograafilistele tähistele või koosnevad viitest geograafilisele tähisele, mis on kaitstud käesoleva lepinguga, kui kõnealune vein ei ole vein, millele traditsiooniline märgeserveeritud on, nagu on esitatud II liites.

3. Montenegro võtab vajalikud meetmed, et muuta kõiki kaubamärke nii, et neist oleks täielikult eemaldatud viited ühenduse geograafilistele tähistele, mis on kaitstud käesoleva lepingu I jaotise artikliga 4. Kõik kõnealused viited peavad olema eemaldatud hiljemalt 31. detsembriks 2008.

*Artikkel 9***Ekspord**

Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et lepinguosalise territooriumilt pärineva veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veini ekspordimise ja turustamise korral väljaspool kõnealuse lepinguosalise territooriumi ei kasutata teise lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodete kirjeldamiseks ja esitlemiseks artikli 4 punktide a ja b teises taandes viidatud kaitstud geograafilisi tähiseid ja veini puhul artikli 4 punkti a taandes iii viidatud kõnealuse lepinguosalise traditsioonilisi märkeid.

▼B

II JAOTIS

**RAKENDAMINE JA VASTASTIKUNE ABI PÄDEVATE
AMETIASUTUSTE VAHEL NING KÄESOLEVA LEPINGU
HALDAMINE***Artikkel 10***Töörühm**

1. Loodava põllumajanduse põhitöörühma egiidi all tuleb Montenegro ja ühenduse vahelise käesoleva lepingu artikli 123 kohaselt asutada töörühm.
2. Töörühm hoolitseb käesoleva lepingu nõuetekohase toimimise eest ning käsitleb kõiki lepingu rakendamise seotud küsimusi.
3. Töörühm võib esitada soovitusi, arutada ja esitada ettepanekuid, mis aitavad kaasa käesoleva lepingu eesmärkide saavutamisele kõigis vastastikust huvi pakkuvates küsimustes veini, piiritusjoogi ja aromatiseeritud veini sektoris. Töörühm tuleb kokku ükskõik kumma lepinguosalise taotlusel vaheldumisi – kord Euroopa Ühenduses, kord Montenegros – lepinguosaliste vastastikkusel kokkuleppel määratud ajal ja kohas.

*Artikkel 11***Lepinguosaliste ülesanded**

1. Lepinguosalised peavad kas otse või artiklis 10 nimetatud töörühma kaudu ühendust kõikides käesoleva lepingu rakendamise ja toimimisega seotud küsimustes.
2. Montenegro määrab oma esindajaks Põllumajandus-, Metsandus- ja Veeresursi Ministeeriumi, ühendus määrab oma esindajaks Euroopa Komisjoni põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi. Lepinguosaline teavitab teist lepinguosalist esindaja muutmise kohta.
3. Esindaja tagab kõigi käesoleva lepingu rakendamise eest vastutavate asutuste tegevuse kooskõlastatuse.
4. Osalised:
 - a) muudavad mõlemad käesoleva lepingu artiklis 4 osutatud nimekirju stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee otsusega, et võtta arvesse kõiki muudatusi lepinguosaliste õigusnormides;
 - b) otsustavad mõlemad stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee otsusega, et käesoleva lepingu liiteid tuleks muuta. Liited loetakse muudetuks olenevalt asjaoludest kas lepinguosaliste kirjavahetuses nimetatud kuupäevast või töörühma otsuse tegemise kuupäevast;

▼B

- c) kehtestavad vastastikusel kokkuleppel artikli 6 lõikes 4 osutatud kasutustingimused;

- d) teavitavad üksteist kavatsusest võtta vastu uusi määrusi või teha muudatusi olemasolevates avalikkusele huvi pakkuvates määrustes, näiteks tervise- või tarbijakaitsega seotud valdkonnas, millel on mõju veini, piiritusjookide või aromatiseeritud veini sektorile;

- e) teavitavad üksteist kõigist käesoleva lepingu rakendamise seotud õiguslikest, haldusalastest ja juriidilistest otsustest ning nende otsuste alusel vastu võetud meetmetest.

*Artikkel 12***Käesoleva lepingu kohaldamine ja toimimine**

Lepinguosalised määravad kindlaks 3. liites sätestatud kontaktpunktid, kes vastutavad käesoleva lepingu kohaldamise ja toimimise eest.

*Artikkel 13***Jõustamine ja lepinguosaliste vaheline vastastikune abi**

1. Kui veini, piiritusjooži või aromatiseeritud veini kirjeldus või esitus, eelkõige märgistusel, ametlikes ja kaubanduslikes dokumentides või reklaamis rikub käesolevat lepingut, kohaldavad lepinguosalised vajalikke haldusmeetmeid ja/või algatavad õigusliku menetluse kõlvatu konkurentsiga võitlemiseks või muul viisil kaitstud nimetuse ebaõige kasutamise vältimiseks.

2. Lõikes 1 nimetatud meetmed ja menetlused on kohaldatavad eelkõige:

a) kui käesoleva lepinguga kaitstud veini, piiritusjookide ja aromatiseeritud veiniga seotud kirjeldusi või kirjelduste, nimetuste, teksti või illustratsioonide tõlkeid kasutatakse otseselt või kaudselt viisil, mis annab vale- või eksitavat teavet veini, piiritusjooži või aromatiseeritud veini päritolu, omaduste või kvaliteedi kohta;

b) kui pakendina kasutatakse mahuteid, mis on veini päritolu suhtes eksitavad.

3. Kui ühel lepinguosalistest on põhjust kahelda, et:

a) artiklis 2 määratletud vein, piiritusjook või aromatiseeritud vein, millega kaubeldakse Montenegros või ühenduses, ei vasta eeskirjadele, mis reguleerivad veini, piiritusjooži või aromatiseeritud veini sektorit ühenduses või Montenegros, või käesolevale lepingule; ning

▼B

- b) kõnealune rikkumine on eelkõige teise lepinguosalise huvides ja võib kaasa tuua haldusmeetmete võtmise ja/või kohtumenetluse,

teavitab ta sellest viivitamata teise lepinguosalise esindajat.

4. Vastavalt lõikele 3 antav teave sisaldab üksikasju nende eeskirjade rikkumise kohta, mis reguleerivad veini, piiritusjoogi või aromatiseeritud veini sektorit lepinguosalise territooriumil, ja/või käesoleva lepingu rikkumise kohta ning nendega koos edastatakse ametlikud, kaubanduslikud või muud asjakohased dokumendid üksikasjadega kõigi haldusmeetmete või kohtumenetluste kohta, mida võib vajaduse korral võtta.

*Artikkel 14***Konsulteerimine**

1. Lepinguosalised konsulteerivad, kui üks neist arvab, et teine ei ole suutnud täita mõnd käesolevast lepingust tulenevat kohustust.

2. Lepinguosaline, kes taotleb konsultatsioone, esitab teisele lepinguosalisele kõik andmed, mis on vajalikud kõnealuse juhtumi üksikasjalikuks läbivaatamiseks.

3. Kui mis tahes viivitus võiks ohustada inimeste tervist või kahjustada pettuste vältimiseks võetud meetmete tõhusust, võib asjakohaseid ajutisi kaitsemeetmeid võtta eelnevate konsultatsioonideta, tingimusel et konsultatsioonid peetakse kohe pärast nimetatud meetmete võtmist.

4. Kui lepinguosalised ei ole pärast lõigetes 1 ja 3 sätestatud konsulteerimist jõudnud kokkuleppele, võib see lepinguosaline, kes taotles konsulteerimist või kes võttis lõikes 3 osutatud meetmed, võtta asjakohased meetmed vastavalt käesoleva lepingu artiklile 129, et käesolevat lepingut oleks võimalik nõuetekohaselt kohaldada.

III JAOTIS

ÜLDSÄTTED*Artikkel 15***Väikeste koguste transiit**

I. Käesolevat lepingut ei kohaldata veinile, piiritusjookidele ja aromatiseeritud veinile, mis:

a) viiakse transiitveosena läbi ühe lepinguosalise territooriumi või

b) on pärit ühe lepinguosalise territooriumilt ja mida lepinguosalised saavad teineteisele väikestes kogustes II lõikes kehtestatud tingimustel ja korras.

▼B

II. Veini, piiritusjooגי ja aromatiseeritud veini puhul loetakse väikesteks kogusteks järgmisi tooteid:

1. kuni 5-liitristes ühekorrasulguriga suletud märgistatud mahutites kogused, kui transporditav üldkogus (olenemata sellest, kas tegemist on eraldi saadetistega või mitte) ei ületa 50 liitrit;
2. a) reisijate isiklikus pagasis sisalduvad kogused, kui need kogused ei ületa 30 liitrit;
- b) kogused, mis saadetakse saadetistena ühelt eraisikult teisele kogustes, mis ei ületa 30 liitrit;
- c) kogused, mis moodustavad osa kolivate üksikisikute varast;
- d) kuni ühe hektoliitrised kogused, mida imporditakse teaduslike või tehniliste katsete tegemiseks;
- e) diplomaatiliste-, konsulaar- ja muude selliste asutuste jaoks ettenähtud kogused, mida imporditakse tollivabade soodustuste raames;
- f) kogused, mida hoitakse pardavarudena rahvusvaheliste transpordivahendite pardal.

Punktis 1 osutatud erandjuhtum ei tohi esineda koos ühe või mitme punktis 2 osutatud erandjuhtumiga.

*Artikkel 16***Olemasolevate varude turustamine**

1. Veini, piiritusjooגי ja aromatiseeritud veini, mis on käesoleva lepingu jõustumise ajaks toodetud, valmistatud, kirjeldatud ja esitatud kooskõlas lepinguosaliste riiklike õigusnormidega, kuid mis keelatakse käesoleva lepinguga, võib müüa kuni varude ammendumiseni.
2. Kui lepinguosalisel ei ole sätestanud teisiti, võib käesoleva lepinguga kooskõlas toodetud, valmistatud, kirjeldatud ja esitletud veini, piiritusjooגי ja aromatiseeritud veini, mille tootmine, valmistamine, kirjeldamine ja esitlemine ei ole enam lepingu muutmise tõttu sellega kooskõlas, turustada kuni varude ammendumiseni.

▼B*1. LIIDE*

KAITSTUD NIMETUSTE LOETELU
(nagu viidatud protokolli nr 2 II lisa artiklites 4 ja 6)

A-OSA: ÜHENDUSES

a) ÜHENDUSE PÄRITOLU VEINID

AUSTRIA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

Määratletud piirkonnad

Burgenland
Carnuntum
Donauland
Kamptal
Kärnten
Kremstal
Mittelburgenland
Neusiedlersee
Neusiedlersee-Hügelland
Niederösterreich
Oberösterreich
Salzburg
Steiermark
Südburgenland
Süd-Oststeiermark
Südsteiermark
Thermenregion
Tirol
Traisental
Vorarlberg
Wachau
Weinviertel
Weststeiermark
Wien

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

Bergland
Steirerland
Weinland
Wien

▼B**BELGIA**

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

Määratletud piirkondade nimed

Côtes de Sambre et Meuse

Hagelandse Wijn

Haspengouwse Wijn

Heuvellandse wijn

Vlaamse mousserende kwaliteitswijn

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

Vin de pays des jardins de Wallonie

Vlaamse landwijn

BULGAARIA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

Määratletud piirkonnad

Асеновград (*Asenovgrad*)Черноморски район (*Black Sea Region*)Брестник (*Brestnik*)Драгоево (*Dragoevo*)Евксиноград (*Evksinograd*)Хан Крум (*Han Krum*)Хърсово (*Harsovo*)Хасково (*Haskovo*)Хисаря (*Hisarya*)Ивайловград (*Ivaylovgrad*)Карлово (*Karlovo*)Карнобат (*Karnobat*)Ловеч (*Lovech*)Лозица (*Lozitsa*)Лом (*Lom*)Любимец (*Lyubimets*)Лясковец (*Lyaskovets*)Мелник (*Melnik*)Монтана (*Montana*)Нова Загора (*Nova Zagora*)Нови Пазар (*Novi Pazar*)Ново село (*Novo Selo*)Оряховица (*Oryahovitsa*)

▼ B

Määratlenud piirkonnad

- Павликени (*Pavlikeni*)
Пазарджик (*Pazardjik*)
Перущица (*Perushtitsa*)
Плевен (*Pleven*)
Пловдив (*Plovdiv*)
Поморие (*Pomorie*)
Русе (*Ruse*)
Сакар (*Sakar*)
Сандански (*Sandanski*)
Септември (*Septemvri*)
Шивачево (*Shivachevo*)
Шумен (*Shumen*)
Славянци (*Slavyantsi*)
Сливен (*Sliven*)
Южно Черноморие (*Southern Black Sea Coast*)
Стамболово (*Stambolovo*)
Стара Загора (*Stara Zagora*)
Сухиндол (*Suhindol*)
Сунгурларе (*Sungurlare*)
Свищов (*Svishtov*)
Долината на Струма (*Struma valley*)
Търговище (*Targovishte*)
Върбица (*Varbitsa*)
Варна (*Varna*)
Велики Преслав (*Veliki Preslav*)
Видин (*Vidin*)
Враца (*Vratsa*)
Ямбол (*Yambol*)
2. Geograafilise tähisega lauaveinid
-
- Дунавска равнина (*Danube Plain*)
Тракийска низина (*Thracian Lowlands*)

▼ **B****KÜPROS**

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Kreeka keeles</i>		<i>Inglise keeles</i>	
<i>Määratletud piirkonnad</i>	<i>Alampiirkonnad (millele võib eelneada määratletud piirkonna nimi)</i>	<i>Määratletud piirkonnad</i>	<i>Alampiirkonnad (millele võib eelneada määratletud piirkonna nimi)</i>
Κουμανδάρια		Commandaria	
Λαόνα Ακάμα		Laona Akama	
Βουνί Παναγιάς – Αμπελίτης		Vouni Panayia – Ambelitis	
Πιτσιλιά		Pitsilia	
Κρασοχώρια Λεμεσού	Αφάμης <i>või</i> Λαόνα	Krasohoria Lemesou	Afames <i>või</i> Laona

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

<i>Kreeka keeles</i>	<i>Inglise keeles</i>
Λεμεσός	Lemesos
Πάφος	Pafos
Λευκωσία	Lefkosia
Λάρνακα	Larnaka

TŠEHHI

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad (millele võib järgneda viinamarjakasvatusega tegeleva omavalitsuse nimi ja/või viinamarjaistanduse nimi)</i>
čechy	litoměřická mělnická
Morava	mikulovská slovácká velkopavlovická znojemská

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

české zemské víno
moravské zemské víno

PRANTSUSMAA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

Alsace Grand Cru, millele järgneb väiksema geograafilise üksuse nimi
Alsace, millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi
Alsace <i>või</i> Vin d'Alsace, millele võib järgneda „Edelzwicker” <i>või</i> viinamarjasordi ja/või väiksema geograafilise üksuse nimi

▼ B

Ajaccio

Aloxe-Corton

Anjou, millele *võib järgneda* Val de Loire *või* Coteaux de la Loire, *või* Villages BrissacAnjou, millele *võib järgneda* „Gamay”, „Mousseux” *või* „Villages”

Arbois

Arbois Pupillin

Auxey-Duresses *või* Auxey-Duresses Côte de Beaune *või* Auxey-Duresses Côte de Beaune-Villages

Bandol

Banyuls

Barsac

Bâtard-Montrachet

Béarn *või* Béarn Bellocq

Beaujolais Supérieur

Beaujolais, millele *võib järgneda* väiksema geograafilise üksuse nimi

Beaujolais-Villages

Beaumes-de-Venise, millele *võib eelneda* „Muscat de”

Beaune

Bellet *või* Vin de Bellet

Bergerac

Bienvenues Bâtard-Montrachet

Blagny

Blanc Fumé de Pouilly

Blanquette de Limoux

Blaye

Bonnes Mares

Bonnezeaux

Bordeaux Côtes de Francs

Bordeaux Haut-Benauge

Bordeaux, millele *võib järgneda* „Clairet” *või* „Supérieur” *või* „Rosé” *või* „mousseux”

Bourg

Bourgeais

Bourgogne, millele *võib järgneda* „Clairet” *või* „Rosé” *või* väiksema geograafilise üksuse nimi

Bourgogne Aligoté

Bourgueil

Bouzeron

Brouilly

Buzet

▼B

Cabardès

Cabernet d'Anjou

Cabernet de Saumur

Cadillac

Cahors

Canon-Fronsac

Cap Corse, *millele eelneb „Muscat de”*

Cassis

Cérons

Chablis Grand Cru, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Chablis, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Chambertin

Chambertin Clos de Bèze

Chambolle-Musigny

Champagne

Chapelle-Chambertin

Charlemagne

Charmes-Chambertin

Chassagne-Montrachet *või* Chassagne-Montrachet Côte de Beaune *või* Chassagne-Montrachet Côte de

Beaune-Villages

Château Châlon

Château Grillet

Châteaumeillant

Châteauneuf-du-Pape

Châtillon-en-Diois

Chenas

Chevalier-Montrachet

Cheverny

Chinon

Chiroubles

Chorey-lès-Beaune *või* Chorey-lès-Beaune Côte de Beaune *või* Chorey-lès-Beaune Côte de Beaune-Villages

Clairette de Bellegarde

Clairette de Die

Clairette du Languedoc, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Clos de la Roche

Clos de Tart

Clos des Lambrays

▼B

Clos Saint-Denis

Clos Vougeot

Collioure

Condrieu

Corbières, *millele võib järgneda Boutenac*

Cornas

Corton

Corton-Charlemagne

Costières de Nîmes

Côte de Beaune, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Côte de Beaune-Villages

Côte de Brouilly

Côte de Nuits

Côte Roannaise

Côte Rôtie

Coteaux Champenois, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Coteaux d'Aix-en-Provence

Coteaux d'Ancenis, *millele võib järgneda viinamarjasordi nimetus*

Coteaux de Die

Coteaux de l'Aubance

Coteaux de Pierrevert

Coteaux de Saumur

Coteaux du Giennois

Coteaux du Languedoc Picpoul de Pinet

Coteaux du Languedoc, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Coteaux du Layon või Coteaux du Layon Chaume

Coteaux du Layon, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Coteaux du Loir

Coteaux du Lyonnais

Coteaux du Quercy

Coteaux du Tricastin

Coteaux du Vendômois

Coteaux Varois

Côte-de-Nuits-Villages

Côtes Canon-Fronsac

Côte d'Auvergne, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

▼B

Côte de Beaune, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Côtes de Bergerac

Côtes de Blaye

Côtes de Bordeaux Saint-Macaire

Côtes de Bourg

Côtes de Brulhois

Côtes de Castillon

Côtes de Duras

Côtes de la Malepère

Côtes de Millau

Côtes de Montravel

Côtes de Provence, *millele võib järgneda Sainte Victoire*

Côtes de Saint-Mont

Côtes de Toul

Côtes du Frontonnais, *millele võib järgneda Fronton või Villaudric*

Côtes du Jura

Côtes du Lubéron

Côtes du Marmandais

Côtes du Rhône

Côtes du Rhône Villages, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Côtes du Roussillon

Côtes du Roussillon Villages, *millele võivad järgneda järgmised omavalitsusüksused Caramany või Latour de France või Les Aspres või Lesquerde või Tautavel*

Côtes du Ventoux

Côtes du Vivarais

Cour-Cheverny

Crémant d'Alsace

Crémant de Bordeaux

Crémant de Bourgogne

Crémant de Die

Crémant de Limoux

Crémant de Loire

Crémant du Jura

Crépy

Criots Bâtard-Montrachet

Crozes Ermitage

Crozes-Hermitage

Echezeaux

Entre-Deux-Mers *või* Entre-Deux-Mers Haut-Benauge

▼B

Ermitage

Faugères

Fiefs Vendéens, *millele võib järgneda „lieu-dit” Mareuil või Brem või Vix või Pissotte*

Fitou

Fixin

Fleurie

Floc de Gascogne

Fronsac

Frontignan

Gaillac

Gaillac Premières Côtes

Gevrey-Chambertin

Gigondas

Givry

Grand Roussillon

Grands Echezeaux

Graves

Graves de Vayres

Griotte-Chambertin

Gros Plant du Pays Nantais

Haut Poitou

Haut-Médoc

Haut-Montravel

Hermitage

Irancy

Irouléguy

Jasnières

Juliéna

Jurançon

L’Etoile

La Grande Rue

Ladoix või Ladoix Côte de Beaune või Ladoix Côte de Beaune-Villages

Lalande de Pomerol

Languedoc, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Latricières-Chambertin

Les-Baux-de-Provence

Limoux

Lirac

▼ B

Listrac-Médoc

Loupiac

Lunel, *millele võib eelneda „Muscat de”*

Lussac Saint-Émilion

Mâcon *või* Pinot-Chardonnay-Macôn

Mâcon, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Mâcon-Villages

Macvin du Jura

Madiran

Maranges Côte de Beaune *või* Maranges Côtes de Beaune-Villages

Maranges, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Marcillac

Margaux

Marsannay

Maury

Mazis-Chambertin

Mazoyères-Chambertin

Médoc

Menetou Salon, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Mercurey

Meursault *või* Meursault Côte de Beaune *või* Meursault Côte de Beaune-Villages

Minervois

Minervois-la-Livinière

Mireval

Monbazillac

Montagne Saint-Émilion

Montagny

Monthélie *või* Monthélie Côte de Beaune *või* Monthélie Côte de Beaune-Villages

Montlouis, *millele võib järgneda „mousseux” or „pétillant”*

Montrachet

Montravel

Morey-Saint-Denis

Morgon

Moselle

Moulin-à-Vent

Moulis

Moulis-en-Médoc

Muscadet

▼B

Muscadet Coteaux de la Loire

Muscadet Côtes de Grandlieu

Muscadet Sèvre-et-Maine

Musigny

Néac

Nuits

Nuits-Saint-Georges

Orléans

Orléans-Cléry

Pacherenc du Vic-Bilh

Palette

Patrimonio

Pauillac

Pécharmant

Pernand-Vergelesses *või* Pernand-Vergelesses Côte de Beaune *või*
Pernand-Vergelesses Côte de Beaune-Villages

Pessac-Léognan

Petit Chablis, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Pineau des Charentes

Pinot-Chardonnay-Macôn

Pomerol

Pommard

Pouilly Fumé

Pouilly-Fuissé

Pouilly-Loché

Pouilly-sur-Loire

Pouilly-Vinzelles

Premières Côtes de Blaye

Premières Côtes de Bordeaux, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Puisseguin Saint-Émilion

Puligny-Montrachet *või* Puligny-Montrachet Côte de Beaune *või*
Puligny-Montrachet Côte de Beaune-Villages

Quarts-de-Chaume

Quincy

Rasteau

Rasteau Rancio

Régnié

Reuilly

Richebourg

▼ B

Rivesaltes, millele võib eelneada „Muscat de”

Rivesaltes Rancio

Romanée (La)

Romanée Conti

Romanée Saint-Vivant

Rosé des Riceys

Rosette

Roussette de Savoie, millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi

Roussette du Bugey, millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi

Ruchottes-Chambertin

Rully

Saint Julien

Saint-Amour

Saint-Aubin või Saint-Aubin Côte de Beaune või Saint-Aubin Côte de Beaune-Villages

Saint-Bris

Saint-Chinian

Sainte-Croix-du-Mont

Sainte-Foy Bordeaux

Saint-Émilion

Saint-Emilion Grand Cru

Saint-Estèphe

Saint-Georges Saint-Émilion

Saint-Jean-de-Minervois, millele võib eelneada „Muscat de”

Saint-Joseph

Saint-Nicolas-de-Bourgueil

Saint-Péray

Saint-Pourçain

Saint-Romain või Saint-Romain Côte de Beaune või Saint-Romain Côte de Beaune-Villages

Saint-Véran

Sancerre

Santenay või Santenay Côte de Beaune või Santenay Côte de Beaune-Villages

Saumur Champigny

Saussignac

Sauternes

Savennières

Savennières-Coulée-de-Serrant

Savennières-Roche-aux-Moines

▼B

Savigny *või* Savigny-lès-Beaune

Seysssel

Tâche (La)

Tavel

Thouarsais

Touraine Amboise

Touraine Azay-le-Rideau

Touraine Mesland

Touraine Noble Joue

Touraine, *millele võib järgneda „mousseux” or „pétillant”*

Tursan

Vacqueyras

Valençay

Vin d'Entraygues et du Fel

Vin d'Estaing

Vin de Corse, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Vin de Lavedieu

Vin de Savoie *või* Vin de Savoie-Ayze, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Vin du Bugey, *millele võib järgneda väiksema geograafilise üksuse nimi*

Vin Fin de la Côte de Nuits

Viré Clessé

Volnay

Volnay Santenots

Vosne-Romanée

Vougeot

Vouvray, *millele võib järgneda „mousseux” or „pétillant”*

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

Vin de pays de l'Agenais

Vin de pays d'Aigues

Vin de pays de l'Ain

Vin de pays de l'Allier

Vin de pays d'Allobrogie

Vin de pays des Alpes de Haute-Provence

Vin de pays des Alpes Maritimes

Vin de pays de l'Ardèche

Vin de pays d'Argens

Vin de pays de l'Ariège

▼B

Vin de pays de l'Aude

Vin de pays de l'Aveyron

Vin de pays des Balmes dauphinoises

Vin de pays de la Bénovie

Vin de pays du Bérange

Vin de pays de Bessan

Vin de pays de Bigorre

Vin de pays des Bouches du Rhône

Vin de pays du Bourbonnais

Vin de pays du Calvados

Vin de pays de Cassan

Vin de pays Cathare

Vin de pays de Caux

Vin de pays de Cessenon

Vin de pays des Cévennes, *millele vōib järgneda* Mont Bouquet

Vin de pays Charentais, *millele vōib järgneda* Ile de Ré *vōi* Ile d'Oléron *vōi* Saint-Sornin

Vin de pays de la Charente

Vin de pays des Charentes-Maritimes

Vin de pays du Cher

Vin de pays de la Cité de Carcassonne

Vin de pays des Collines de la Moure

Vin de pays des Collines rhodaniennes

Vin de pays du Comté de Grignan

Vin de pays du Comté tolosan

Vin de pays des Comtés rhodaniens

Vin de pays de la Corrèze

Vin de pays de la Côte Vermeille

Vin de pays des coteaux charitois

Vin de pays des coteaux d'Enserune

Vin de pays des coteaux de Besilles

Vin de pays des coteaux de Cèze

Vin de pays des coteaux de Coiffy

Vin de pays des coteaux Flaviens

Vin de pays des coteaux de Fontcaude

Vin de pays des coteaux de Glanes

Vin de pays des coteaux de l'Ardèche

Vin de pays des coteaux de l'Auxois

Vin de pays des coteaux de la Cabrerisse

▼B

Vin de pays des coteaux de Laurens
Vin de pays des coteaux de Miramont
Vin de pays des coteaux de Montélimar
Vin de pays des coteaux de Murviel
Vin de pays des coteaux de Narbonne
Vin de pays des coteaux de Peyriac
Vin de pays des coteaux des Baronnies
Vin de pays des coteaux du Cher et de l'Arnon
Vin de pays des coteaux du Grésivaudan
Vin de pays des coteaux du Libron
Vin de pays des coteaux du Littoral Audois
Vin de pays des coteaux du Pont du Gard
Vin de pays des coteaux du Salagou
Vin de pays des coteaux de Tannay
Vin de pays des coteaux du Verdon
Vin de pays des coteaux et terrasses de Montauban
Vin de pays des côtes catalanes
Vin de pays des côtes de Gascogne
Vin de pays des côtes de Lastours
Vin de pays des côtes de Montestruc
Vin de pays des côtes de Pérignan
Vin de pays des côtes de Prouilhe
Vin de pays des côtes de Thau
Vin de pays des côtes de Thongue
Vin de pays des côtes du Brian
Vin de pays des côtes de Ceressou
Vin de pays des côtes du Condomois
Vin de pays des côtes du Tarn
Vin de pays des côtes du Vidourle
Vin de pays de la Creuse
Vin de pays de Cucugnan
Vin de pays des Deux-Sèvres
Vin de pays de la Dordogne
Vin de pays du Doubs
Vin de pays de la Drôme
Vin de pays Duché d'Uzès
Vin de pays de Franche-Comté, *millelele vōib järgneda* Coteaux de Champlitte
Vin de pays du Gard

▼B

Vin de pays du Gers

Vin de pays des Hautes-Alpes

Vin de pays de la Haute-Garonne

Vin de pays de la Haute-Marne

Vin de pays des Hautes-Pyrénées

Vin de pays d’Hauterive, *millele vöib järgneda* Val d’Orbieu *vöi* Coteaux du Termenès *vöi* Côtes de Lézignan

Vin de pays de la Haute-Saône

Vin de pays de la Haute-Vienne

Vin de pays de la Haute vallée de l’Aude

Vin de pays de la Haute vallée de l’Orb

Vin de pays des Hauts de Badens

Vin de pays de l’Hérault

Vin de pays de l’Ile de Beauté

Vin de pays de l’Indre et Loire

Vin de pays de l’Indre

Vin de pays de l’Isère

Vin de pays du Jardin de la France, *millele vöib järgneda* Marches de Bretagne *vöi* Pays de Retz

Vin de pays des Landes

Vin de pays de Loire-Atlantique

Vin de pays du Loir et Cher

Vin de pays du Loiret

Vin de pays du Lot

Vin de pays du Lot et Garonne

Vin de pays des Maures

Vin de pays de Maine et Loire

Vin de pays de la Mayenne

Vin de pays de Meurthe-et-Moselle

Vin de pays de la Meuse

Vin de pays du Mont Baudile

Vin de pays du Mont Caume

Vin de pays des Monts de la Grage

Vin de pays de la Nièvre

Vin de pays d’Oc

Vin de pays du Périgord, *millele vöib järgneda* Vin de Domme

Vin de pays des Portes de Méditerranée

Vin de pays de la Principauté d’Orange

Vin de pays du Puy de Dôme

Vin de pays des Pyrénées-Atlantiques

▼B

Vin de pays des Pyrénées-Orientales
 Vin de pays des Sables du Golfe du Lion
 Vin de pays de la Sainte Baume
 Vin de pays de Saint Guilhem-le-Désert
 Vin de pays de Saint-Sardos
 Vin de pays de Sainte Marie la Blanche
 Vin de pays de Saône et Loire
 Vin de pays de la Sarthe
 Vin de pays de Seine et Marne
 Vin de pays du Tarn
 Vin de pays du Tarn et Garonne
 Vin de pays des Terroirs landais, *millele vōib järgneda* Coteaux de Chalosse
vōi Côtes de L'Adour *vōi* Sables Fauves *vōi* Sables de l'Océan
 Vin de pays de Thézac-Perricard
 Vin de pays du Torgan
 Vin de pays d'Urfé
 Vin de pays du Val de Cesse
 Vin de pays du Val de Dagne
 Vin de pays du Val de Montferrand
 Vin de pays de la Vallée du Paradis
 Vin de pays du Var
 Vin de pays du Vaucluse
 Vin de pays de la Vaunage
 Vin de pays de la Vendée
 Vin de pays de la Vicomté d'Aumelas
 Vin de pays de la Vienne
 Vin de pays de la Vistrenque
 Vin de pays de l'Yonne

SAKSAMAA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkondade nimed (millele vōib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Ahr	Walporzheim /Ahrtal
Baden	Badische Bergstraße Bodensee Breisgau Kaiserstuhl Kraichgau Markgräflerland Ortenau Tauberfranken Tuniberg

▼ **B**

<i>Määratletud piirkondade nimed (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Franken	Maindreieck Mainviereck Steigerwald
Hessische Bergstraße	Starkenburg Umstadt
Mittelrhein	Loreley Siebengebirge
Mosel-Saar-Ruwer või Mosel või Saar või Ruwer	Bernkastel Burg Cochem Moseltor Obermosel Ruwertal Saar
Nahe	Nahetal
Pfalz	Mittelhaardt Deutsche Weinstraße Südliche Weinstraße
Rheingau	Johannisberg
Rheinhessen	Bingen Nierstein Wonnegau
Saale-Unstrut	Mansfelder Seen Schloß Neuenburg Thüringen
Sachsen	Elstertal Meißen
Württemberg	Bayerischer Bodensee Kocher-Jagst-Tauber Oberer Neckar Remstal-Stuttgart Württembergischer Bodensee Württembergisch Unterland

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

<i>Landwein</i>	<i>Tafelwein</i>
Ahrtaler Landwein	Albrechtsburg
Badischer Landwein	Bayern
Bayerischer Bodensee-Landwein	Burgengau
Landwein Main	Donau
Landwein der Mosel	Lindau
Landwein der Ruwer	Main
Landwein der Saar	Mosel
Mecklenburger Landwein	Neckar
Mitteldeutscher Landwein	Oberrhein

▼ **B**

<i>Landwein</i>	<i>Tafelwein</i>
Nahegauer Landwein	Rhein
Pfälzer Landwein	Rhein-Mosel
Regensburger Landwein	Römertor
Rheinburgen-Landwein	Stargarder Land
Rheingauer Landwein	
Rheinischer Landwein	
Saarländischer Landwein der Mosel	
Sächsischer Landwein	
Schwäbischer Landwein	
Starkenburger Landwein	
Taubertäler Landwein	

KREEKA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad</i>	
<i>Kreeka keeles</i>	<i>Inglise keeles</i>
Σάμος	Samos
Μοσχάτος Πατρών	Moschatos Patra
Μοσχάτος Ρίου – Πατρών	Moschatos Riou Patra
Μοσχάτος Κεφαλληνίας	Moschatos Kephalinia
Μοσχάτος Λήμνου	Moschatos Lemnos
Μοσχάτος Ρόδου	Moschatos Rhodos
Μαυροδάφνη Πατρών	Mavrodafni Patra
Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας	Mavrodafni Kephalinia
Σητεία	Sitia
Νεμέα	Nemea
Σαντορίνη	Santorini
Δαφνές	Dafnes
Ρόδος	Rhodos
Νάουσα	Naoussa
Ρομπόλα Κεφαλληνίας	Robola Kephalinia
Ραψάνη	Rapsani
Μαντινεία	Mantinia
Μεσσηνικόλα	Mesenicola
Πεζά	Peza
Αρχάνες	Archanes
Πάτρα	Patra
Ζίτσα	Zitsa
Αμύνταιο	Amynteon
Γουμένισσα	Goumenissa
Πάρος	Paros
Λήμνος	Lemnos
Αγκιάλος	Anchialos
Πλαγιές Μελίτωνα	Slopes of Melitona

▼ B

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

<i>Kreeka keeles</i>	<i>Inglise keeles</i>
Ρετσίνα Μεσογείων, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Mesogia, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Κρωπίας <i>või</i> Ρετσίνα Κορωπίου, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Kropia <i>või</i> Retsina Koropi, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Μαρκοπούλου, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Markopoulou, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Μεγάρων, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Megara, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Παιανίας <i>või</i> Ρετσίνα Λιοπεσίου, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Peania <i>või</i> Retsina of Liopesi, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Παλλήνης, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Pallini, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Πικερμίου, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Pikermi, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Σπάτων, <i>millele võib järgneda</i> Αττικής	Retsina of Spata, <i>millele võib järgneda</i> Attika
Ρετσίνα Θηβών, <i>millele võib järgneda</i> Βοιωτίας	Retsina of Thebes, <i>millele võib järgneda</i> Viotias
Ρετσίνα Γιάλτρων, <i>millele võib järgneda</i> Ευβοίας	Retsina of Gialtra, <i>millele võib järgneda</i> Evvia
Ρετσίνα Καρύστου, <i>millele võib järgneda</i> Ευβοίας	Retsina of Karystos, <i>millele võib järgneda</i> Evvia
Ρετσίνα Χαλκίδας, <i>millele võib järgneda</i> Ευβοίας	Retsina of Halkida, <i>millele võib järgneda</i> Evvia
Βερντεα Ζακύνθου	Verntea Zakynthou
Αγιορείτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Mount Athos Agioritikos
Τοπικός Οίνος Αναβύσσου	Regional wine of Anavysos
Αττικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Attiki-Attikos
Τοπικός Οίνος Βίλτσας	Regional wine of Vilitsa
Τοπικός Οίνος Γρεβενών	Regional wine of Grevena
Τοπικός Οίνος Δράμας	Regional wine of Drama
Δωδεκανησιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Dodekanese - Dodekanisssiakos
Τοπικός Οίνος Επανομής	Regional wine of Epanomi
Ηρακλειώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Heraklion - Herakliotikos
Θεσσαλικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Thessalia - Thessalikos
Θηβαϊκός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Thebes - Thivaikos
Τοπικός Οίνος Κισσάμου	Regional wine of Kissamos
Τοπικός Οίνος Κρανιάς	Regional wine of Krania
Κρητικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Crete - Kritikos
Λασιθιώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Lasithi - Lasithiotikos
Μακεδονικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Macedonia - Macedonikos
Τοπικός Οίνος Νέας Μεσήμβριας	Regional wine of Nea Messimvria
Μεσσηνιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Messinia - Messiniakos
Παιανίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Peanea

▼ B

<i>Kreeka keeles</i>	<i>Inglise keeles</i>
Παλληγιώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Pallini - Palliniotikos
Πελοποννησιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Peloponnese - Peloponnisiakos
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Αμπέλου	Regional wine of Slopes of Ambelos
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Βερτίσκου	Regional wine of Slopes of Vertiskos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Κιθαιρώνα	Regional wine of Slopes of Kitherona
Κορινθιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Korinthos - Korinthiakos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πάρνηθας	Regional wine of Slopes of Parnitha
Τοπικός Οίνος Πυλίας	Regional wine of Pylia
Τοπικός Οίνος Τριφυλίας	Regional wine of Trifilia
Τοπικός Οίνος Τυρνάβου	Regional wine of Tyrnavos
Τοπικός Οίνος Σιάτιστας	Regional wine of Siatista
Τοπικός Οίνος Ριτσώνας Αυλίδας	Regional wine of Ritsona Avlidas
Τοπικός Οίνος Λετρίνων	Regional wine of Letrines
Τοπικός Οίνος Σπάτων	Regional wine of Spata
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πεντελικού	Regional wine of Slopes of Pendeliko
Αιγαιοπελαγίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Aegean Sea
Τοπικός Οίνος Ληλάντιου πεδίου	Regional wine of Lilantio Pedio
Τοπικός Οίνος Μαρκόπουλου	Regional wine of Markopoulo
Τοπικός Οίνος Τεγέας	Regional wine of Tegea
Τοπικός Οίνος Αδριανής	Regional wine of Adriani
Τοπικός Οίνος Χαλικούνας	Regional wine of Halikouna
Τοπικός Οίνος Χαλκιδικής	Regional wine of Halkidiki
Καρυστινός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Karystos - Karystinos
Τοπικός Οίνος Πέλλας	Regional wine of Pella
Τοπικός Οίνος Σερρών	Regional wine of Serres
Συριανός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Syros - Syrianos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πετρωτού	Regional wine of Slopes of Petroto
Τοπικός Οίνος Γερανείων	Regional wine of Gerania
Τοπικός Οίνος Οπούντιας Λοκρίδος	Regional wine of Opountia Lokridos
Τοπικός Οίνος Στερεάς Ελλάδας	Regional wine of Sterea Ellada
Τοπικός Οίνος Αγοράς	Regional wine of Agora
Τοπικός Οίνος Κοιλάδος Αταλάντης	Regional wine of Valley of Atalanti
Τοπικός Οίνος Αρκαδίας	Regional wine of Arkadia
Τοπικός Οίνος Παγγαίου	Regional wine of Pangeon
Τοπικός Οίνος Μεταξάτων	Regional wine of Metaxata

▼ B

<i>Kreeka keeles</i>	<i>Inglise keeles</i>
Τοπικός Οίνος Ημαθίας	Regional wine of Imathia
Τοπικός Οίνος Κλημέντι	Regional wine of Klimenti
Τοπικός Οίνος Κέρκυρας	Regional wine of Corfu
Τοπικός Οίνος Σιθωνίας	Regional wine of Sithonia
Τοπικός Οίνος Μαντζαβινάτων	Regional wine of Mantzavinata
Ισμαρικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Ismaros - Ismarikos
Τοπικός Οίνος Αβδήρων	Regional wine of Avdira
Τοπικός Οίνος Ιωαννίνων	Regional wine of Ioannina
Τοπικός Οίνος Πλαγίες Αιγαλείας	Regional wine of Slopes of Egialia
Τοπικός Οίνος Πλαγίες Αίνου	Regional wine of Slopes of Enos
Θρακικός Τοπικός Οίνος <i>or</i> Τοπικός Οίνος Θράκης	Regional wine of Thrace - Thrakikos <i>or</i> Regional wine of Thrakis
Τοπικός Οίνος Ιλίου	Regional wine of Ilion
Μετσοβίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Metsovo - Metsovitikos
Τοπικός Οίνος Κορωπίου	Regional wine of Koropi
Τοπικός Οίνος Φλώρινας	Regional wine of Florina
Τοπικός Οίνος Θαψανών	Regional wine of Thapsana
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Κνημίδος	Regional wine of Slopes of Knimida
Ηπειρωτικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Epirus - Epirotikos
Τοπικός Οίνος Πισάτιδος	Regional wine of Pisatis
Τοπικός Οίνος Λευκάδας	Regional wine of Lefkada
Μονεμβάσιος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Monemvasia - Monemvasios
Τοπικός Οίνος Βελβεντού	Regional wine of Velvendos
Λακωνικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Lakonia – Lakonikos
Τοπικός Οίνος Μαρτίνου	Regional wine of Martino
Αχαϊκός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Achaia
Τοπικός Οίνος Ηλιείας	Regional wine of Ilia
Τοπικός Οίνος Θεσσαλονίκης	Regional wine of Thessaloniki
Τοπικός Οίνος Κραννώνος	Regional wine of Krannona
Τοπικός Οίνος Παρνασσού	Regional wine of Parnassos
Τοπικός Οίνος Μετεώρων	Regional wine of Meteora
Τοπικός Οίνος Ικαρίας	Regional wine of Ikaria
Τοπικός Οίνος Καστοριάς	Regional wine of Kastoria

▼ B

UNGARI

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad</i>	<i>Alampiirkonnad (millele võib eelneada määratletud piirkonna nimi)</i>
Ászár-Neszmély(-i)	Ászár(-i) Neszmély(-i)
Badacsony(-i)	
Balatonboglár(-i)	Balatonlelle(-i) Marcali
Balatonfelvidék(-i)	Balatonederics-Lesence(-i) Cserszeg(-i) Kál(-i)
Balatonfüred-Csopak(-i)	Zánka(-i)
Balatonmelléke või Balatonmelléki	Muravidéki
Bükkalja(-i)	
Csongrád(-i)	Kistelek(-i) Mórahalom või Móraalmi Pusztamérges(-i)
Eger või Egri	Debrő(-i), millele võib järgneada Andomaktálya(-i) või Demjén(-i) või Egerbakta(-i) või Egerszalók(-i) või Egers- zólát(-i) või Felsőtárkány(-i) või Kerecsend(-i) või Maklár(-i) või Nagytálya(-i) või Noszvaj(-i) või Novaj(-i) või Ostoros(-i) või Szomolya(-i) või Aldebrő(-i) või Feldebrő(-i) või Tófalu(-i) või Verpelét(-i) või Kompolt(-i) või Tamaszentmária(-i)
Etyek-Buda(-i)	Buda(-i) Etyek(-i) Velence(-i)
Hajós-Baja(-i)	
Kőszegi	
Kunság(-i)	Bácska(-i) Cegléd(-i) Duna mente või Duna menti Izsák(-i) Jászság(-i) Kecskemét-Kiskunfélegyháza või Kecskemét-Kiskunfé- legyházi Kiskunhalas-Kiskunmajs(-i) Kiskőrös(-i) Monor(-i) Tisza mente või Tisza menti
Mátra(-i)	
Mór(-i)	
Pannonhalma (Pannonhalmi)	
Pécs(-i)	Versend(-i) Szigetvár(-i) Kapos(-i)

▼ B

<i>Määratletud piirkonnad</i>	<i>Alampiirkonnad (millele võib eelneada määratletud piirkonna nimi)</i>
Szekszárd(-i)	
Somló(-i)	Kissomlyó-Sághegyi
Sopron(-i)	Köszeg(-i)
Tokaj(-i)	Abaújszántó(-i) või Bekecs(-i) või Bodrogkeresztúr(-i) või Bodrogkisfalud(-i) või Bodrogolaszi või Erdőbénye(-i) või Erdőhorváti või Golop(-i) või Herceggút(-i) või Legyesbénye(-i) või Makkoshotyka(-i) või Mád(-i) või Mezőzombor(-i) või Monok(-i) või Olaszliszka(-i) või Rátka(-i) või Sározsadány(-i) või Sárospatak(-i) või Sátoraljaújhely(-i) või Szegi või Szegilong(-i) või Szerencs(-i) või Tarcál(-i) või Tállya(-i) või Tolesva(-i) või Vámosújfalud(-i)
Tolna(-i)	Tamási Völgység(-i)
Villány(-i)	Siklós(-i), millele võib järgneada Kisharsány(-i) või Nagyharsány(-i) või Palkonya(-i) või Villánykövesd(-i) või Bisse(-i) või Csarnóta(-i) või Diószviszló(-i) või Harkány(-i) või Hegyszentmárton(-i) või Kistótfalu(-i) või Márfa(-i) või Nagytótfalu(-i) või Szava(-i) või Túrony(-i) või Vokány(-i)

ITAALIA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Albana di Romagna
Asti või Moscato d'Asti või Asti Spumante
Barbaresco
Bardolino superiore
Barolo
Brachetto d'Acqui või Acqui
Brunello di Montalcino
Carmignano
Chianti, millele võib järgneada Colli Aretini või Colli Fiorentini või Colline Pisane või Colli Senesi või Montalbano või Montespertoli või Rufina
Chianti Classico
Fiano di Avellino
Forgiano
Franciacorta
Gattinara
Gavi või Cortese di Gavi
Ghemme
Greco di Tufo
Montefalco Sagrantino
Montepulciano d'Abruzzo Colline Tramane
Ramandolo
Recioto di Soave
Sforzato di Valtellina või Sfursat di Valtellina

▼B

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)

Soave superiore

Taurasi

Valtellina Superiore, *millele vōib järgneda* Grumello *vōi* Inferno *vōi*
Maroggia *vōi* Sassella *vōi* Stagafassli *vōi* ValgellaVermentino di Gallura *vōi* Sardegna Vermentino di Gallura

Vernaccia di San Gimignano

Vino Nobile di Montepulciano

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Aglianico del Taburno *vōi* Taburno

Aglianico del Vulture

Albugnano

Alcamo *vōi* Alcamo classico

Aleatico di Gradoli

Aleatico di Puglia

Alezio

Alghero *vōi* Sardegna Alghero

Alta Langa

Alto Adige *vōi* dell' Alto Adige (Südtirol *vōi* Südtiroler), *millele vōivad*
järgneda:

— Colli di Bolzano (Bozner Leiten),

— Meranese di Collina *vōi* Meranese (Meraner Hugel *vōi* Meraner),

— Santa Maddalena (St. Magdalener),

— Terlano (Terlaner),

— Valle Isarco (Eisacktal *vōi* Eisacktaler),

— Valle Venosta (Vinschgau)

Ansonica Costa dell'Argentario

Aprilia

Arborea *vōi* Sardegna Arborea

Arcole

Assisi

Atina

Aversa

Bagnoli di Sopra *vōi* Bagnoli

Barbera d'Asti

Barbera del Monferrato

Barbera d'Alba

Barco Reale di Carmignano *vōi* Rosato di Carmignano *vōi* Vin Santo di
Carmignano *vōi* Vin Santo Carmignano Occhio di Pernice

Bardolino

Bianchetto del Metauro

Bianco Capena

Bianco dell'Empolese

Bianco della Valdinievole

▼B*D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)*

Bianco di Custoza
 Bianco di Pitigliano
 Bianco Pisano di S. Torpè
 Biferno
 Bivongi
 Boca
 Bolgheri e Bolgheri Sassicaia
 Bosco Eliceo
 Botticino
 Bramaterra
 Breganze
 Brindisi
 Cacc'e mmitte di Lucera
 Cagnina di Romagna
 Caldaro (Kalterer) *või* Lago di Caldaro (Kalterersee), *millele vøib jãrgneda „Classico”*
 Campi Flegrei
 Campidano di Terralba *või* Terralba *või* Sardegna Campidano di Terralba *või* Sardegna Terralba
 Canavese
 Candia dei Colli Apuani
 Cannonau di Sardegna, *millele vøib jãrgneda* Capo Ferrato *või* Oliena *või* Nepente di Oliena Jerzu
 Capalbio
 Capri
 Capriano del Colle
 Carema
 Carignano del Sulcis *või* Sardegna Carignano del Sulcis
 Carso
 Castel del Monte
 Castel San Lorenzo
 Casteller
 Castelli Romani
 Cellatica
 Cerasuolo di Vittoria
 Cerveteri
 Cesanese del Piglio
 Cesanese di Affile *või* Affile
 Cesanese di Olevano Romano *või* Olevano Romano
 Cilento
 Cinque Terre *või* Cinque Terre Sciacchetrà, *millele vøivad jãrgneda* Costa de sera *või* Costa de Campu *või* Costa da Posa
 Circeo
 Cirò

▼B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Cisterna d'Asti

Colli Albani

Colli Altotiberini

Colli Amerini

Colli Berici, millele võib järgneda „Barbarano”

Colli Bolognesi, *millele võib järgneda* Colline di Riposto *või* Colline Marconiane *või* Zola Predona *või* Monte San Pietro *või* Colline di Oliveto *või* Terre di Montebudello *või* Serravalle

Colli Bolognesi Classico-Pignoletto

Colli del Trasimeno *või* Trasimeno

Colli della Sabina

Colli dell'Etruria Centrale

Colli di Conegliano, *millele võib järgneda* Refrontolo *või* Torchiato di Fregona

Colli di Faenza

Colli di Luni (*Regione Liguria*)Colli di Luni (*Regione Toscana*)

Colli di Parma

Colli di Rimini

Colli di Scandiano e di Canossa

Colli d'Imola

Colli Etruschi Viterbesi

Colli Euganei

Colli Lanuvini

Colli Maceratesi

Colli Martani, *millele võib järgneda* TodiColli Orientali del Friuli, *millele võib järgneda* Cialla *või* Rosazzo

Colli Perugini

Colli Pesaresi, *millele võib järgneda* Focara *või* RoncagliaColli Piacentini, *millele võib järgneda* Vigoleno *või* Gutturnio *või* Montessoro Val d'Arda *või* Trebbianino Val Trebbia *või* Val Nure

Colli Romagna Centrale

Colli Tortonesi

Collina Torinese

Colline di Levante

Colline Lucchesi

▼B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Colline Novaresi

Colline Saluzzesi

Collio Goriziano *või* Collio

Conegliano-Valdobbiadene, *millele vøib järgneda* Cartizze

Conero

Contea di Sclafani

Contessa Entellina

Controguerra

Copertino

Cori

Cortese dell'Alto Monferrato

Corti Benedettine del Padovano

Cortona

Costa d'Amalfi, *millele vøib järgneda* Furore *või* Ravello *või* Tramonti

Coste della Sesia

Delia Nivolelli

Dolcetto d'Acqui

Dolcetto d'Alba

Dolcetto d'Asti

Dolcetto delle Langhe Monregalesi

Dolcetto di Diano d'Alba *või* Diano d'Alba

Dolcetto di Dogliani Superiore *või* Dogliani

Dolcetto di Ovada

Donnici

Elba

Eloro, *millele vøib järgneda* Pachino

Erbaluce di Caluso *või* Caluso

Erice

Esino

Est! Est!! Est!!! Di Montefiascone

Etna

Falerio dei Colli Ascolani *või* Falerio

Falerno del Massico

Fara

▼B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Faro

Frascati

Freisa d'Asti

Freisa di Chieri

Friuli Annia

Friuli Aquileia

Friuli Grave

Friuli Isonzo *vōi* Isonzo del Friuli

Friuli Latisana

Gabiano

Galatina

Galluccio

Gambellara

Garda (*Regione Lombardia*)

Garda (*Regione Veneto*)

Garda Colli Mantovani

Genazzano

Gioia del Colle

Girò di Cagliari *vōi* Sardegna Girò di Cagliari

Golfo del Tigullio

Gravina

Greco di Bianco

Greco di Tufo

Grignolino d'Asti

Grignolino del Monferrato Casalese

Guardia Sanframondi *vōi* Guardiolo

Irpinia

I Terreni di Sanseverino

Ischia

Lacrima di Morro *vōi* Lacrima di Morro d'Alba

Lago di Corbara

Lambrusco di Sorbara

Lambrusco Grasparossa di Castelvetro

▼ B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Lambrusco Mantovano, *millele vōib järgneda*: Oltrepò Mantovano vōi Viadanese-Sabbionetano

Lambrusco Salamino di Santa Croce

Lamezia

Langhe

Lessona

Leverano

Lison Pramaggiore

Lizzano

Loazzolo

Locorotondo

Lugana (*Regione Veneto*)

Lugana (*Regione Lombardia*)

Malvasia delle Lipari

Malvasia di Bosa vōi Sardegna Malvasia di Bosa

Malvasia di Cagliari vōi Sardegna Malvasia di Cagliari

Malvasia di Casorzo d'Asti

Malvasia di Castelnuovo Don Bosco

Mandrolisai vōi Sardegna Mandrolisai

Marino

Marmetino di Milazzo vōi Marmetino

Marsala

Martina vōi Martina Franca

Matino

Melissa

Menfi, *millele vōib järgneda* Feudo vōi Fiori vōi Bonera

Merlara

Molise

Monferrato, *millele vōib järgneda* Casalese

Monica di Cagliari vōi Sardegna Monica di Cagliari

Monica di Sardegna

Monreale

Montecarlo

Montecompati Colonna vōi Montecompati vōi Colonna

▼ B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Montecucco

Montefalco

Montello e Colli Asolani

Montepulciano d'Abruzzo, *millele vōib jārgneda* Casauri vōi Terre di Casauria vōi Terre dei Vestini

Monteregio di Massa Marittima

Montescudaio

Monti Lessini *or* Lessini

Morellino di Scansano

Moscadello di Montalcino

Moscato di Cagliari vōi Sardegna Moscato di Cagliari

Moscato di Noto

Moscato di Pantelleria vōi Passito di Pantelleria vōi Pantelleria

Moscato di Sardegna, *millele vōib jārgneda*: Gallura vōi Tempio Pausania vōi Tempio

Moscato di Siracusa

Moscato di Sorso-Sennori vōi Moscato di Sorso vōi Moscato di Sennori vōi Sardegna Moscato di Sorso-Sennori vōi Sardegna Moscato di Sorso vōi Sardegna Moscato di Sennori

Moscato di Trani

Nardò

Nasco di Cagliari vōi Sardegna Nasco di Cagliari

Nebioło d'Alba

Nettuno

Nuragus di Cagliari vōi Sardegna Nuragus di Cagliari

Offida

Oltrepò Pavese

Orcia

Orta Nova

Orvieto (*Regione Umbria*)Orvieto (*Regione Lazio*)

Ostuni

Pagadebit di Romagna, *millele vōib jārgneda* Bertinoro

Parrina

Penisola Sorrentina, *millele vōib jārgneda* Gragnano vōi Lettere vōi Sorrento

▼B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Pentro di Isernia *või* Pentro

Pergola

Piemonte

Pietraviva

Pinerolese

Pollino

Pomino

Pornassio *või* Ormeasco di Pornassio

Primitivo di Manduria

Reggiano

Reno

Riesi

Riviera del Brenta

Riviera del Garda Bresciano *või* Garda Bresciano

Riviera Ligure di Ponente, *millele vøib jãrgneda*: Riviera dei Fiori *või* Albenga *või* Albenganese *või* Finale *või* Finalese *või* Ormeasco

Roero

Romagna Albana spumante

Rossese di Dolceacqua *või* Dolceacqua

Rosso Barletta

Rosso Canosa *või* Rosso Canosa Canusium

Rosso Conero

Rosso di Cerignola

Rosso di Montalcino

Rosso di Montepulciano

Rosso Orvietano *või* Orvietano Rosso

Rosso Piceno

Rubino di Cantavenna

Ruchè di Castagnole Monferrato

Salice Salentino

Sambuca di Sicilia

San Colombano al Lambro *või* San Colombano

San Gimignano

San Martino della Battaglia (*Regione Veneto*)

▼B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

San Martino della Battaglia (*Regione Lombardia*)

San Severo

San Vito di Luzzi

Sangiovese di Romagna

Sannio

Sant'Agata de Goti

Santa Margherita di Belice

Sant'Anna di Isola di Capo Rizzuto

Sant'Antimo

Sardegna Semidano, *millele vōib jārgneda* Mogoro

Savuto

Scanzo *vōi* Moscato di Scanzo

Scavigna

Sciacca, *millele vōib jārgneda* Rayana

Serrapetrona

Sizzano

Soave

Solopaca

Sovana

Squinzano

Strevi

Tarquinoa

Teroldego Rotaliano

Terracina, *millele vōib eelneda „Moscato di”*

Terre dell'Alta Val Agri

Terre di Franciacorta

Torgiano

Trebbiano d'Abruzzo

Trebbiano di Romagna

Trentino, *millele vōib jārgneda* Sorni *vōi* Isera *vōi* d'Isera *vōi* Ziresi *vōi* dei Ziresi

Trento

Val d'Arbia

Val di Cornia, *millele vōib jārgneda* Suvereto

▼ B

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Val Polcevera, *millele vōib järgneda* Coronata

Valcalegpio

Valdadige (Etschaler) (*Regione Trentino Alto Adige*)Valdadige (Etschtaler), *millele vōib järgneda* Terra dei Forti (*Regione Veneto*)

Valdichiana

Valle d'Aosta vōi Vallée d'Aoste, *millele vōib järgneda*: Arnad-Montjovet vōi Donnas vōi Enfer d'Arvier vōi Torrette vōi Blanc de Morgex et de la Salle vōi Chambave vōi NusValpolicella, *millele vōib järgneda* Valpantena

Valsusa

Valtellina

Valtellina superiore, *millele vōib järgneda* Grumello vōi Inferno vōi Maroggia vōi Sassella vōi Vagella

Velletri

Verbicaro

Verdicchio dei Castelli di Jesi

Verdicchio di Matelica

Verduno Pelaverga vōi Verduno

Vermentino di Sardegna

Vernaccia di Oristano vōi Sardegna Vernaccia di Oristano

Vernaccia di San Gimignano

Vernacia di Serrapetrona

Vesuvio

Vicenza

Vignanello

Vin Santo del Chianti

Vin Santo del Chianti Classico

Vin Santo di Montepulciano

Vini del Piave vōi Piave

Vittorio

Zagarolo

▼B

2. Geograafilise tähisega lauaveinid:

Allerona

Alta Valle della Greve

Alto Livenza (*Regione veneto*)

Alto Livenza (*Regione Friuli Venezia Giulia*)

Alto Mincio

Alto Tirino

Arghillà

Barbagia

Basilicata

Benaco bresciano

Beneventano

Bergamasca

Bettona

Bianco di Castelfranco Emilia

Calabria

Camarro

Campania

Cannara

Civitella d'Agliano

Colli Aprutini

Colli Cimini

Colli del Limbara

Colli del Sangro

Colli della Toscana centrale

Colli di Salerno

Colli Ericini

Colli Trevigiani

Collina del Milanese

Colline del Genovesato

Colline Frentane

Colline Pescaresi

Colline Savonesi

Colline Teatine

Condoleo

Conselvano

Costa Viola

Daunia

Del Vastese *vdi* Histonium

▼B

Delle Venezie (*Regione Veneto*)
Delle Venezie (*Regione Friuli Venezia Giulia*)
Delle Venezie (*Regione Trentino – Alto Adige*)
Dugenta
Emilia *vōi* dell'Emilia
Epomeo
Esaro
Fontanarossa di Cerda
Forlì
Fortana del Taro
Frusinate *vōi* del Frusinate
Golfo dei Poeti La Spezia *vōi* Golfo dei Poeti
Grottino di Roccanova
Isola dei Nuraghi
Lazio
Lipuda
Locride
Marca Trevigiana
Marche
Maremma toscana
Marmilla
Mitterberg *vōi* Mitterberg tra Cauria e Tel *vōi* Mitterberg zwischen Gfrill und Toll
Modena *vōi* Provincia di Modena
Montecastelli
Montenetto di Brescia
Murgia
Narni
Nurra
Ogliastra
Osco *vōi* Terre degli Osci
Paestum
Palizzi
Parteolla
Pellaro
Planargia
Pompeiano
Provincia di Mantova
Provincia di Nuoro

▼B

Provincia di Pavia
Provincia di Verona *vōi* Veronese
Puglia
Quistello
Ravenna
Roccamonfina
Romangia
Ronchi di Brescia
Ronchi Varesini
Rotae
Rubicone
Sabbioneta
Salemi
Salento
Salina
Scilla
Sebino
Sibiola
Sicilia
Sillaro *vōi* Bianco del Sillaro
Spello
Tarantino
Terrazze Retiche di Sondrio
Terre del Volturno
Terre di Chieti
Terre di Veleja
Tharros
Toscana *vōi* Toscano
Trexenta
Umbria
Valcamonica
Val di Magra
Val di Neto
Val Tidone
Valdamato
Vallagarina (*Regione Trentino – Alto Adige*)
Vallagarina (*Regione Veneto*)
Valle Belice
Valle del Crati

▼B

Valle del Tirso
 Valle d'Itria
 Valle Peligna
 Valli di Porto Pino
 Veneto
 Veneto Orientale
 Venezia Giulia
 Vigneti delle Dolomiti või Weinberg Dolomiten (*Regione Trentino – Alto Adige*)
 Vigneti delle Dolomiti või Weinberg Dolomiten (*Regione Veneto*)

LUKSEMBURG

Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda omavalitsusüksuse või selle osa nimi)</i>	<i>Omavalitsusüksuste või nende osade nimed</i>
Moselle Luxembourgeoise	Ahn Assel Bech-Kleinmacher Born Bous Burmerange Canach Ehnen Ellingen Elvange Erpeldingen Gostingen Greiveldingen Grevenmacher Lenningen Machtum Mertert Moersdorf Mondorf Niederdonven Oberdonven Oberwormeldingen Remerschen Remich Rolling Rosport

▼ **B**

<i>Määratletud piirkonnad</i> <i>(millele võib järgneda omavalitsusüksuse või selle osa nimi)</i>	<i>Omavalitsusüksuste või nende osade nimed</i>
	Schengen Schwebsingen Stadtbredimus Trintingen Wasserbillig Wellenstein Wintringen Wormeldingen

MALTA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad</i> <i>(millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Island of Malta	Rabat Mdina või Medina Marsaxlokk Marnisi Mgarr Ta' Qali Siggiewi
Gozo	Ramla Marsalforn Nadur Victoria Heights

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

<i>Malta keeles</i>	<i>Inglise keeles</i>
Gzejjer Maltin	Maltese Islands

PORTUGAL

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad</i> <i>(millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Alenquer Alentejo	Borba Évora Granja-Amareleja Moura Portalegre Redondo Reguengos Vidigueira

▼ **B**

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Arruda	
Bairrada	
Beira Interior	Castelo Rodrigo Cova da Beira Pinhel
Biscoitos	
Bucelas	
Carcavelos	
Colares	
Dão, millele võib järgneda <i>Nobre</i>	Alva Besteiros Castendo Serra da Estrela Silgueiros Terras de Azurara Terras de Senhorim
Douro, millele võib eelneda <i>Vinho do vői Moscatel do</i>	Baixo Corgo Cima Corgo Douro Superior
Encostas d’Aire	Alcobaça Ourém
Graciosa	
Lafões	
Lagoa	
Lagos	
Lourinhã	
Madeira <i>vői Madère vői Madera vői Vinho da Madeira vői Madeira Weine vői Madeira Wine vői Vin de Madère vői Vino di Madera vői Madeira Wijn</i>	
Madeirense	
Óbidos	
Palmela	
Pico	
Portimão	
Port <i>vői Porto vői Oporto vői Portwein vői Portvin vői Portwijn vői Vin de Porto vői Port Wine vői Vinho do Porto</i>	
Ribatejo	Almeirim Cartaxo Chamusca Coruche Santarém Tomar

▼ **B**

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Setúbal, millele võib eelneeda Moscatel või järgneda Roxo	
Tavira	
Távora-Varosa	
Torres Vedras	
Trás-os-Montes	Chaves Planalto Mirandês Valpaços
Vinho Verde	Amarante Ave Baião Basto Cávado Lima Monção Paiva Sousa

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Açores	
Alentejano	
Algarve	
Beiras	Beira Alta Beira Litoral Terras de Sicó
Duriense	
Estremadura	Alta Estremadura
Minho	
Ribatejano	
Terras Madeirenses	
Terras do Sado	
Transmontano	

RUMEENIA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Aiud	
Alba Iulia	
Babadag	
Banat, millele võivad järgneda	Dealurile Tirolului Moldova Nouă Silagiu

▼ **B**

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Banu Mărăcine	
Bohotin	
Cernătești - Podgoria	
Cotești	
Cotnari	
Crișana, millele võivad järgneda	Biharia Diosig Șimleu Silvaniei
Dealu Bujorului	
Dealu Mare, millele võivad järgneda	Boldești Breaza Ceptura Merei Tohani Urlați Valea Călugărească Zorești
Drăgășani	
Huși, millele võib järgneda	Vutcani
Iana	
Iași, millele võivad järgneda	Bucium Copou Uricani
Lechința	
Mehedinți, millele võivad järgneda	Corcova Golul Drâncei Orevița Severin Vânju Mare
Miniș	
Murfatlar, millele võivad järgneda	Cernavodă Medgidia
Nicorești	
Odobești	
Oltina	
Panciu	
Pietroasa	
Recaș	
Sâmburești	
Sarica Niculițel, millele võib järgneda	Tulcea
Sebeș - Apold	
Segarcea	
Ștefănești, millele võib järgneda	Costești
Târnave, millele võivad järgneda	Blaj Jidvei Mediaș

▼ **B**

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Colinele Dobrogei	
Dealurile Crișanei	
Dealurile Moldovei, või	Dealurile Covurluiului Dealurile Hârlăului Dealurile Hușilor Dealurile Iașilor Dealurile Tutovei Terasele Siretului
Dealurile Munteniei	
Dealurile Olteniei	
Dealurile Sătmăruului	
Dealurile Transilvaniei	
Dealurile Vrancei	
Dealurile Zarandului	
Terasele Dunării	
Viile Carașului	
Viile Timișului	

SLOVAKKIA

Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad (millele järgneb mõiste „vinohradnícka oblast”)</i>	<i>Alampiirkonnad (millele võib järgneda määratletud piirkonna nimi) (millele järgneb mõiste „vinohradnícka rajón”)</i>
Južnoslovenská	Dunajskostredský Galantský Hurbanovský Komárňanský Palárikovský Šamorínsky Strekovský Štúrovský
Malokarpatská	Bratislavský Doľanský Hlohovecký Modranský Orešanský Pezinský Senecký Skalický Stupavský Tmavský Vrbovský Záhorsk

▼ **B**

<i>Määratletud piirkonnad</i> (millele järgneb mõiste „vinohradnicka oblast”)	<i>Alampiirkonnad</i> (millele võib järgneda määratletud piirkonna nimi) (millele järgneb mõiste „vinohradnicka rajón”)
Nitrianska	Nitrianský Pukanecký Šintavský Radošinský Tekovský Vrábeľský Želiezovský Žitavský Zlatomoravecký
Stredoslovenská	Fíľakovský Gemerský Hontiansky Ipeľský Modrokamenecký Tornaľský Vinický
Tokaj / -ská / -sky / -ské	Čerhov Černocho Malá Třňa Slovenské Nové Mesto Veľká Bara Veľká Třňa Viničky
Východoslovenská	Kráľovskochľmecký Michalovský Moldavský Sobranecký

SLOVEENIA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad</i> (millele võib järgneda viinamarjakasvatusega tegeleva omavalitsusüksuse nimi ja/või viinamarjaistanduse nimi)
Bela krajina või Belokranjec
Bizeljsko-Sremič või Sremič-Bizeljsko
Dolenjska
Dolenjska, cviček
Goriška Brda või Brda
Haloze või Haložan
Koper või Koprčan
Kras
Kras, teran
Ljutomer-Ormož või Ormož-Ljutomer
Maribor või Mariborčan

▼ B

Määratletud piirkonnad
(millele võib järgneda viinamarjakasvatusega tegeleva omavalitsusüksuse nimi ja/või viinamarjaistanduse nimi)

Radgona-Kapela või Kapela Radgona

Prekmurje või Prekmurčan

Šmarje-Virštanj või Virštanj-Šmarje

Srednje Slovenske gorice

Vipavska dolina või Vipavec või Vipavčan

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

Podravje

Posavje

Primorska

HISPAANIA

1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

<i>Määratletud piirkonnad</i> (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)	<i>Alampiirkonnad</i>
Abona	
Alella	
Alicante	Marina Alta
Almansa	
Ampurdán-Costa Brava	
Arabako Txakolina-Txakolí de Alava või Chacolí de Álava	
Arlanza	
Arribes	
Bierzo	
Binissalem-Mallorca	
Bullas	
Calatayud	
Campo de Borja	
Cariñena	
Cataluña	
Cava	
Chacolí de Bizkaia-Bizkaiko Txakolina	
Chacolí de Getaria-Getariako Txakolina	
Cigales	
Conca de Barberá	
Condado de Huelva	

▼ B

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Costers del Segre	Raimat Artesa Valls de Riu Corb Les Garrigues
Dehesa del Carrizal	
Dominio de Valdepusa	
El Hierro	
Finca Élez	
Guijoso	
Jerez-Xérès-Sherry või Jerez või Xérès või Sherry	
Jumilla	
La Mancha	
La Palma	Hoyo de Mazo Fuencaliente Norte de la Palma
Lanzarote	
Málaga	
Manchuela	
Manzanilla	
Manzanilla-Sanlúcar de Barrameda	
Méntrida	
Mondéjar	
Monterrei	Ladera de Monterrei Val de Monterrei
Montilla-Moriles	
Montsant	
Navarra	Baja Montaña Ribera Alta Ribera Baja Tierra Estella Valdizarbe
Penedés	
Pla de Bages	
Pla i Llevant	
Priorato	
Rías Baixas	Condado do Tea O Rosal Ribera do Ulla Soutomaior Val do Salnés
Ribeira Sacra	Amandi Chantada Quiroga-Bibei Ribeiras do Miño Ribeiras do Sil

▼ **B**

<i>Määratletud piirkonnad (millele võib järgneda alampiirkonna nimi)</i>	<i>Alampiirkonnad</i>
Ribeiro	
Ribera del Duero	
Ribera del Guardiana	Cañamero Matanegra Montánchez Ribera Alta Ribera Baja Tierra de Barros
Ribera del Júcar	
Rioja	Alavesa Alta Baja
Rueda	
Sierras de Málaga	Serranía de Ronda
Somontano	
Tacoronte-Acentejo	Anaga
Tarragona	
Terra Alta	
Tierra de León	
Tierra del Vino de Zamora	
Toro	
Uclés	
Utiel-Requena	
Valdeorras	
Valdepeñas	
Valencia	Alto Turia Clariano Moscatel de Valencia Valentino
Valle de Güímar	
Valle de la Orotava	
Valles de Benavente (Los)	
Vinos de Madrid	Arganda Navalcarnero San Martín de Valdeiglesias
Ycoden-Daute-Isora	
Yecla	

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

Vino de la Tierra de Abanilla

Vino de la Tierra de Bailén

Vino de la Tierra de Bajo Aragón

▼B

Vino de la Tierra Barbanza e Iria
Vino de la Tierra de Betanzos
Vino de la Tierra de Cádiz
Vino de la Tierra de Campo de Belchite
Vino de la Tierra de Campo de Cartagena
Vino de la Tierra de Cangas
Vino de la Tierra de Castelló
Vino de la Tierra de Castilla
Vino de la Tierra de Castilla y León
Vino de la Tierra de Contraviesa-Alpujarra
Vino de la Tierra de Córdoba
Vino de la Tierra de Costa de Cantabria
Vino de la Tierra de Desierto de Almería
Vino de la Tierra de Extremadura
Vino de la Tierra Formentera
Vino de la Tierra de Gálvez
Vino de la Tierra de Granada Sur-Oeste
Vino de la Tierra de Ibiza
Vino de la Tierra de Illes Balears
Vino de la Tierra de Isla de Menorca
Vino de la Tierra de La Gomera
Vino de la Tierra de Laujar-Alpujarra
Vino de la Tierra de Liébana
Vino de la Tierra de Los Palacios
Vino de la Tierra de Norte de Granada
Vino de la Tierra Norte de Sevilla
Vino de la Tierra de Pozohondo
Vino de la Tierra de Ribera del Andarax
Vino de la Tierra de Ribera del Arlanza
Vino de la Tierra de Ribera del Gállego-Cinco Villas
Vino de la Tierra de Ribera del Queiles
Vino de la Tierra de Serra de Tramuntana-Costa Nord
Vino de la Tierra de Sierra de Alcaraz
Vino de la Tierra de Torreperojil
Vino de la Tierra de Valdejalón
Vino de la Tierra de Valle del Cinca
Vino de la Tierra de Valle del Jiloca
Vino de la Tierra del Valle del Miño-Ourense
Vino de la Tierra Valles de Sadacia

▼B**ÜHENDKUNINGRIIK**1. Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid

English Vineyards

Welsh Vineyards

2. Geograafilise tähisega lauaveinid

England *või* Berkshire

Buckinghamshire

Cheshire

Cornwall

Derbyshire

Devon

Dorset

East Anglia

Gloucestershire

Hampshire

Herefordshire

Isle of Wight

Isles of Scilly

Kent

Lancashire

Leicestershire

Lincolnshire

Northamptonshire

Nottinghamshire

Oxfordshire

Rutland

Shropshire

Somerset

Staffordshire

Surrey

Sussex

Warwickshire

West Midlands

Wiltshire

Worcestershire

Yorkshire

Wales *või* Cardiff

Cardiganshire

▼B

Carmarthenshire

Denbighshire

Gwynedd

Monmouthshire

Newport

Pembrokeshire

Rhondda Cynon Taf

Swansea

The Vale of Glamorgan

Wrexham

b) ÜHENDUSE PÄRITOLU PIIRITUSJOOGID**1. Rumm**

Rhum de la Martinique / Rhum de la Martinique traditionnel

Rhum de la Guadeloupe / Rhum de la Guadeloupe traditionnel

Rhum de la Réunion / Rhum de la Réunion traditionnel

Rhum de la Guyane / Rhum de la Guyane traditionnel

Ron de Málaga

Ron de Granada

Rum da Madeira

2. a) Viski

Scotch Whisky

Irish Whisky

Whisky español

(Neid nimetusi võib täiendada mõiste „malt” või „grain”)

b) Iiri viski

Irish Whiskey

Uisce Beatha Eireannach / Irish Whiskey

(Neid nimetusi võib täiendada mõistega „Pot Still”)

3. Teraviljast valmistatud piiritusjook

Eau-de-vie de seigle de marque nationale luxembourgeoise

Korn

Kornbrand

▼B**4. Veini destilleerimise teel valmistatud piiritusjook**

Eau-de-vie de Cognac

Eau-de-vie des Charentes

Cognac

(Nimetust „Cognac” võivad täiendada järgmised mõisted:

— Fine

— Grande Fine Champagne

— Grande Champagne

— Petite Champagne

— Petite Fine Champagne

— Fine Champagne

— Borderies

— Fins Bois

— Bons Bois)

Fine Bordeaux

Armagnac

Bas-Armagnac

Haut-Armagnac

Ténarèse

Eau-de-vie de vin de la Marne

Eau-de-vie de vin originaire d'Aquitaine

Eau-de-vie de vin de Bourgogne

Eau-de-vie de vin originaire du Centre-Est

Eau-de-vie de vin originaire de Franche-Comté

Eau-de-vie de vin originaire du Bugey

Eau-de-vie de vin de Savoie

Eau-de-vie de vin originaire des Coteaux de la Loire

Eau-de-vie de vin des Côtes-du-Rhône

Eau-de-vie de vin originaire de Provence

Eau-de-vie de Faugères / Faugères

Eau-de-vie de vin originaire du Languedoc

▼B

Aguardente do Minho

Aguardente do Douro

Aguardente da Beira Interior

Aguardente da Bairrada

Aguardente do Oeste

Aguardente do Ribatejo

Aguardente do Alentejo

Aguardente do Algarve

Сунгурларска гроздова ракия / Sungurlarska grozdova rakiya

Гроздова ракия от Сунгурларе / Grozdova rakiya from Sungurlare

Сливенска перла (Сливенска гроздова ракия / Гроздова ракия от Сливен) / Slivenska perla (Slivenska grozdova rakiya / Grozdova rakiya from Sliven)

Стралджанска Мускатова ракия / Straldjanska Muscatova rakiya

Мускатова ракия от Стралджа / Muscatova rakiya from Straldja

Поморийска гроздова ракия / Pomoriyska grozdova rakiya

Гроздова ракия от Поморие / Grozdova rakiya from Pomorie

Русенска бисерна гроздова ракия / Russenska biserna grozdova rakiya

Бисерна гроздова ракия от Русе / Biserna grozdova rakiya from Russe

Бургаска Мускатова ракия / Bourgaska Muscatova rakiya

Мускатова ракия от Бургас / Muscatova rakiya from Bourgas

Добруджанска мускатова ракия / Dobrudjanska muscatova rakiya

Мускатова ракия от Добруджа / muscatova rakiya from Dobrudja

Сухиндолска гроздова ракия / Suhindolska grozdova rakiya

Гроздова ракия от Сухиндол / Grozdova rakiya from Suhindol

Карловска гроздова ракия / Karlovska grozdova rakiya

Гроздова Ракия от Карлово / Grozdova Rakiya from Karlovo

Vinars Târnave

Vinars Vaslui

Vinars Murfatlar

Vinars Vrancea

Vinars Segarcea

▼ B**5. Brändi**

Brandy de Jerez

Brandy del Penedés

Brandy italiano

Brandy Αττικής / Brandy of Attica

Brandy Πελοποννήσου / Brandy of the Peloponnese

Brandy Κεντρικής Ελλάδας / Brandy of Central Greece

Deutscher Weinbrand

Wachauer Weinbrand

Weinbrand Dürnstein

Karpatské brandy speciál

6. Viinamarjade pressimisjäädikdest valmistatud piiritusjook

Eau-de-vie de marc de Champagne või

Marc de Champagne

Eau-de-vie de marc originaire d'Aquitaine

Eau-de-vie de marc de Bourgogne

Eau-de-vie de marc originaire du Centre-Est

Eau-de-vie de marc originaire de Franche-Comté

Eau-de-vie de marc originaire de Bugey

Eau-de-vie de marc originaire de Savoie

Marc de Bourgogne

Marc de Savoie

Marc d'Auvergne

Eau-de-vie de marc originaire des Coteaux de la Loire

Eau-de-vie de marc des Côtes du Rhône

Eau-de-vie de marc originaire de Provence

Eau-de-vie de marc originaire du Languedoc

Marc d'Alsace Gewürztraminer

Marc de Lorraine

Bagaceira do Minho

Bagaceira do Douro

Bagaceira da Beira Interior

▼ B

Bagaceira da Bairrada

Bagaceira do Oeste

Bagaceira do Ribatejo

Bagaceiro do Alentejo

Bagaceira do Algarve

Orujo gallego

Grappa

Grappa di Barolo

Grappa piemontese / Grappa del Piemonte

Grappa lombarda / Grappa di Lombardia

Grappa trentina / Grappa del Trentino

Grappa friulana / Grappa del Friuli

Grappa veneta / Grappa del Veneto

Südtiroler Grappa / Grappa dell'Alto Adige

Τσικουδιά Κρήτης / Tsikoudia of Crete

Τσίπουρο Μακεδονίας / Tsipouro of Macedonia

Τσίπουρο Θεσσαλίας / Tsipouro of Thessaly

Τσίπουρο Τυρνάβου / Tsipouro of Tyrnavos

Eau-de-vie de marc de marque nationale luxembourgeoise

Ζιβανία / Zivania

Pálinka

7. Puuviljadest valmistatud piiritusjook

Schwarzwälder Kirschwasser

Schwarzwälder Himbeergeist

Schwarzwälder Mirabellenwasser

Schwarzwälder Williamsbirne

Schwarzwälder Zwetschgenwasser

Fränkisches Zwetschgenwasser

Fränkisches Kirschwasser

Fränkischer Obstler

Mirabelle de Lorraine

Kirsch d'Alsace

▼B

Quetsch d'Alsace

Framboise d'Alsace

Mirabelle d'Alsace

Kirsch de Fougerolles

Südtiroler Williams / Williams dell'Alto Adige

Südtiroler Aprikot / Südtiroler

Marille / Aprikot dell'Alto Adige / Marille dell'Alto Adige

Südtiroler Kirsch / Kirsch dell'Alto Adige

Südtiroler Zwetschgeler / Zwetschgeler dell'Alto Adige

Südtiroler Obstler / Obstler dell'Alto Adige

Südtiroler Gravensteiner / Gravensteiner dell'Alto Adige

Südtiroler Golden Delicious / Golden Delicious dell'Alto Adige

Williams friulano / Williams del Friuli

Sliwovitz del Veneto

Sliwovitz del Friuli-Venezia Giulia

Sliwovitz del Trentino-Alto Adige

Distillato di mele trentino / Distillato di mele del Trentino

Williams trentino / Williams del Trentino

Sliwovitz trentino / Sliwovitz del Trentino

Aprikot trentino / Aprikot del Trentino

Medronheira do Algarve

Medronheira do Buçaco

Kirsch Friulano / Kirschwasser Friulano

Kirsch Trentino / Kirschwasser Trentino

Kirsch Veneto / Kirschwasser Veneto

Aguardente de pêra da Lousã

Eau-de-vie de pommes de marque nationale luxembourgeoise

Eau-de-vie de poires de marque nationale luxembourgeoise

Eau-de-vie de kirsch de marque nationale luxembourgeoise

Eau-de-vie de quetsch de marque nationale luxembourgeoise

Eau-de-vie de mirabelle de marque nationale luxembourgeoise

Eau-de-vie de prunelles de marque nationale luxembourgeoise

▼B

Wachauer Marillenbrand

Bošacka Slivovica

Szatmári Szilvapálinka

Kecskeméti Barackpálinka

Békési Szilvapálinka

Szabolcsi Almapálinka

Slivovice

Pálinka

Троянска сливова ракия / Troyanska slivova rakiya

Сливова ракия от Троян / Slivova rakiya from Troyan

Силистренска кайсиева ракия / Silistrenska kayssieva rakiya

Кайсиева ракия от Силистра / Kayssieva rakiya from Silistra

Тервелска кайсиева ракия / Tervelska kayssieva rakiya

Кайсиева ракия от Тервел / Kayssieva rakiya from Tervel

Ловешка сливова ракия / Loveshka slivova rakiya

Сливова ракия от Ловеч / Slivova rakiya from Lovech

Pălincă

Țuică Zetea de Medieșu Aurit

Țuică de Valea Milcovului

Țuică de Buzău

Țuică de Argeș

Țuică de Zalău

Țuică Ardelenească de Bistrița

Horincă de Maramureș

Horincă de Cămărzan

Horincă de Seini

Horincă de Chioar

Horincă de Lăpuș

Turț de Oaș

Turț de Maramureș

▼B**8. Siidri ja pirniveini destilleerimise teel valmistatud piiritusjook**

Calvados

Calvados du Pays d'Auge

Eau-de-vie de cidre de Bretagne

Eau-de-vie de poiré de Bretagne

Eau-de-vie de cidre de Normandie

Eau-de-vie de poiré de Normandie

Eau-de-vie de cidre du Maine

Aguardiente de sidra de Asturias

Eau-de-vie de poiré du Maine

9. Emajuurest valmistatud piiritusjook

Bayerischer Gebirgsenzian

Südtiroler Enzian / Genzians dell'Alto Adige

Genziana trentina / Genziana del Trentino

10. Puuviljadest valmistatud piiritusjoogid

Pacharán

Pacharán navarro

11. Kadakamarjadega maitsestatud piiritusjoogid

Ostfriesischer Korngenever

Genièvre Flandres Artois

Hasseltse jenever

Balegemse jenever

Péket de Wallonie

Steinhäger

Plymouth Gin

Gin de Mahón

Vilniaus Džinas

Spišská Borovička

Slovenská Borovička Juniperus

Slovenská Borovička

Inovecká Borovička

Liptovská Borovička

▼B**12. Kõõmnetega maitsestatud piiritusjoogid**

Dansk Akvavit / Dansk Aquavit

Svensk Aquavit / Svensk Akvavit / Swedish Aquavit

13. Aniisiga maitsestatud piiritusjoogid

Anis español

Évoca anisada

Cazalla

Chinchón

Ojén

Rute

Oúço / Ouzo

14. Liköör

Berliner Kümmel

Hamburger Kümmel

Münchener Kümmel

Chiemseer Klosterlikör

Bayerischer Kräuterlikör

Cassis de Dijon

Cassis de Beaufort

Irish Cream

Palo de Mallorca

Ginjinha portuguesa

Licor de Singeverga

Benediktbeurer Klosterlikör

Ettaler Klosterlikör

Ratafia de Champagne

Ratafia catalana

Anis português

Finnish berry / Finnish fruit liqueur

Grossglockner Alpenbitter

Mariazeller Magenlikör

Mariazeller Jagasaftl

Puchheimer Bitter

▼ B

- Puchheimer Schlossgeist
- Steinfelder Magenbitter
- Wachauer Marillenlikör
- Jägertee / Jagertee / Jagatee
- Allažu Kimelis
- Čepkelių
- Demänovka Bylinný Likér
- Polish Cherry
- Karlovarská Hořká
15. **Piiritusjoogid**
- Pommeau de Bretagne
- Pommeau du Maine
- Pommeau de Normandie
- Svensk Punsch / Swedish Punch
- Slivovice
16. **Viin/vodka**
- Svensk Vodka / Swedish Vodka
- Suomalainen Vodka / Finsk Vodka / Vodka of Finland
- Polska Wódka / Polish Vodka
- Laugarício Vodka
- Originali Lietuviška Degtinė
- Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej / Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass
- Latvijas Dzidrais
- Rīgas Degvīns
- LB Degvīns
- LB Vodka
17. **Mõrud piiritusjoogid**
- Rīgas melnais Balzāms / Riga Black Balsam
- Demänovka bylinná horká
- c) **ÜHENDUSE PÄRITOLU AROMATISEERITUD VEINID**
- Nürnbergischer Glühwein
- Pelin

▼B

Thüringer Glühwein

Vermouth de Chambéry

Vermouth di Torino

B-OSA: MONTENEGROS

a) **MONTENEGRO PÄRITOLU VEINID**1. **Määratletud piirkondades valmistatud kvaliteetveinid**

Määratletud piirkonnad	Alampiirkonnad (millele võib järgneda viinamarjakasvatusega tegeleva omavalitsusüksuse nimi ja/või viinamarjaistanduse nimi)
Crnogorsko primorje	Boko-kotorski Budvansko-barski Ulcinjski Grahovsko-nudoski
Crnogorski basen Skadarskog jezera	Podgorički Crmnički Riječki Bjelopavlički Katunski

2. LIIDE

ÜHENDUSE PÄRITOLU VEINI TRADITSIOONILISTE MÄRGETE JA KVALITEEDIMÕISTETE LOETELU

Vastavalt protokolli nr 2 II lisa artiklitele 4 ja 7

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
TŠEHHI			
pozdní sběr	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>tšehhi</i>
archivní víno	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>tšehhi</i>
panenské víno	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>tšehhi</i>
SAKSAMAA			
Qualitätswein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Qualitätswein garantierten Ursprungs / Q.g. U	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Qualitätswein mit Prädikat / at / Q.b.A.m. Pr / Prädikatswein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Qualitätsschaumwein garantierten Ursprungs / Q.g. U	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>saksa</i>
Auslese	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Beerenauslese	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Eiswein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Kabinett	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Spätlese	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Trockenbeerenauslese	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Landwein	<i>Köik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	
Affentaler	<i>Altschweier, Bühl, Eisental, Neusatz / Bühl, Bühlertal, Neuweier / Baden-Baden</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Badisch Rotgold	<i>Baden</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Ehrentrudis	<i>Baden</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Hock	<i>Rhein, Ahr, Hessische Bergstraße, Mittelrhein, Nahe, Rheinhessen, Pfalz, Rheingau</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i> <i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Klassik / Classic	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Liebfrau(en)milch	<i>Nahe, Rheinhessen, Pfalz, Rheingau</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Moseltaler	<i>Mosel-Saar-Ruwer</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Riesling-Hochgewächs	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Schillerwein	<i>Württemberg</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Weißherbst	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Winzersekt	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>

KREEKA

Όνομασία Προελεύσεως Ελεγχόμενη (ΟΠΕ) (Appellation d'origine contrôlée)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>kreeka</i>
Όνομασία Προελεύσεως Ανωτέρας Ποιότητας (ΟΠΑΠ) (Appellation d'origine de qualité supérieure)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>kreeka</i>
Όϊνος γλυκός φυσικός (Vin doux naturel)	<i>Μοσχάτος Κεφαλληνίας (Muscat de Céhalonie), Μοσχάτος Πατρών (Muscat de Patras), Μοσχάτος Ρίου-Πατρών (Muscat Rion de Patras), Μοσχάτος Λήμνου (Muscat de Lemnos), Μοσχάτος Ρόδου (Muscat de Rhodos), Μαυροδάφνη Πατρών (Mavrodaphne de Patras), Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας (Mavrodaphne de Céhalonie), Σάμος (Samos), Σητεία (Sitia), Δαφνές (Dafnès), Σαντορίνη (Santorini)</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>kreeka</i>
Όϊνος φυσικός γλυκός (Vin naturellement doux)	<i>Vins de paille: Κεφαλληνίας (de Céhalonie), Δαφνές (de Dafnès), Λήμνου (de Lemnos), Πατρών (de Patras), Ρίου-Πατρών (de Rion de Patras), Ρόδου (de Rhodos), Σάμος (de Samos), Σητεία (de Sitia), Σαντορίνη (Santorini)</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>kreeka</i>
Όνομασία κατά παράδοση (Όνομασία kata paradosi)	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Τοπικός Όϊνος (vins de pays)	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Αγρέπαυλη (Agrepaυlis)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Αμπέλι (Ampeli)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Αμπελώνας (ες) (Ampelonas ès)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Αρχοντικό (Archontiko)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Κάβα (¹)(Cava)	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Από διαλεκτούς αμπελώνες (Grand Cru)	<i>Μοσχάτος Κεφαλληνίας (Muscat de Céphonie), Μοσχάτος Πατρών (Muscat de Patras), Μοσχάτος Ρίου-Πατρών (Muscat Rion de Patras), Μοσχάτος Λήμνου (Muscat de Lemnos), Μοσχάτος Ρόδου (Muscat de Rhodos), Σάμος (Samos)</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>kreeka</i>
Ειδικά Επιλεγμένος (Grand réserve)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>kreeka</i>
Κάστρο (Kastro)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Κτήμα (Ktima)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Λιαστός (Liaostos)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Μετόχι (Metochi)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Μοναστήρι (Monastiri)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Νάμα (Nama)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Νυχτέρι (Nychteri)	<i>Σαντορίνη</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>kreeka</i>
Ορεινό κτήμα (Orino Ktima)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Ορεινός αμπελώνας (Orinos Ampelonas)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Πύργος (Pyrgos)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Επιλογή ή Επιλεγμένος (Réserve)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>kreeka</i>
Παλαιωθείς επιλεγμένος (Vieille réserve)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>kreeka</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Βερντέα (Verntea)	Ζάκυνθος	Geograafilise tähisega lauavein	kreeka
Vinsanto	Σαντορίνη	Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein	kreeka

HISPAANIA

Denominacion de origen (DO)	Kõik	Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein	hispaania
Denominacion de origen calificada (DOCa)	Kõik	Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein	hispaania
Vino dulce natural	Kõik	Mpv-kvaliteetlikõõrvein	hispaania
Vino generoso	(²)	Mpv-kvaliteetlikõõrvein	hispaania
Vino generoso de licor	(³)	Mpv-kvaliteetlikõõrvein	hispaania
Vino de la Tierra	Kõik	Geograafilise tähisega lauavein	
Aloque	DO Valdepeñas	Mpv-kvaliteetvein	hispaania
Amontillado	DDOO Jerez-Xérès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles	Mpv-kvaliteetlikõõrvein	hispaania
Añejo	Kõik	Mpv-kvaliteetvein Geograafilise tähisega lauavein	hispaania
Añejo	DO Malaga	Mpv-kvaliteetlikõõrvein	hispaania
Chacoli / Txakolina	DO Chacoli de Bizkaia DO Chacoli de Getaria DO Chacoli de Alava	Mpv-kvaliteetvein	hispaania
Clásico	DO Abona DO El Hierro DO Lanzarote DO La Palma DO Tacoronte-Acentejo DO Tarragona DO Valle de Güimar DO Valle de la Orotava DO Ycoden-Daute-Isora	Mpv-kvaliteetvein	hispaania

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Cream	<i>DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barra-meda</i> <i>DO Montilla Moriles</i> <i>DO Málaga</i> <i>DO Condado de Huelva</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Criadera	<i>DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barra-meda</i> <i>DO Montilla Moriles</i> <i>DO Málaga</i> <i>DO Condado de Huelva</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Criaderas y Soleras	<i>DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barra-meda</i> <i>DO Montilla Moriles</i> <i>DO Málaga</i> <i>DO Condado de Huelva</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Crianza	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>
Dorado	<i>DO Rueda</i> <i>DO Malaga</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Fino	<i>DO Montilla Moriles</i> <i>DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Fondillon	<i>DO Alicante</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>
Gran Reserva	<i>Kõik</i> <i>mpv-kvaliteetveinid</i> <i>Cava</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i> <i>Mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>hispaania</i>
Lágrima	<i>DO Málaga</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Noble	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>hispaania</i>
Noble	<i>DO Malaga</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Oloroso	<i>DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barra-meda</i> <i>DO Montilla- Moriles</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Pajarete	<i>DO Málaga</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Pálido	<i>DO Condado de Huelva</i> <i>DO Rueda</i> <i>DO Málaga</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Palo Cortado	<i>DDOO Jerez-Xérès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla- Moriles</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Primero de cosecha	<i>DO Valencia</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>
Rancio	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Raya	<i>DO Montilla-Moriles</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Reserva	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>
Sobremadre	<i>DO vinos de Madrid</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>
Solera	<i>DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Superior	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>
Trasañejo	<i>DO Málaga</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Vino Maestro	<i>DO Málaga</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>hispaania</i>
Vendimia inicial	<i>DO Utiel-Requena</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>
Viejo	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetliköörvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>hispaania</i>
Vino de tea	<i>DO La Palma</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>hispaania</i>

PRANTSUSMAA

Appellation d'origine contrôlée	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>prantsuse</i>
Appellation contrôlée	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	
Appellation d'origine Vin Délémité de qualité supérieure	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>prantsuse</i>

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Vin doux naturel	<i>AOC Banyuls, Banyuls Grand Cru, Muscat de Frontignan, Grand Roussillon, Maury, Muscat de Beaume de Venise, Muscat du Cap Corse, Muscat de Lunel, Muscat de Mireval, Muscat de Rivesaltes, Muscat de St Jean de Minervois, Rasteau, Rivesaltes</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Vin de pays	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>prantsuse</i>
Ambré	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>prantsuse</i>
Château	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>prantsuse</i>
Clairnet	<i>AOC Bourgogne AOC Bordeaux</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Claret	<i>AOC Bordeaux</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Clos	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>prantsuse</i>
Cru Artisan	<i>AOC Médoc, Haut-Médoc, Margaux, Moulis, Listrac, St Julien, Pauillac, St Estèphe</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Cru Bourgeois	<i>AOC Médoc, Haut-Médoc, Margaux, Moulis, Listrac, St Julien, Pauillac, St Estèphe</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Cru Classé, <i>éventuellement précédé de:</i> Grand, Premier Grand, Deuxième, Troisième, Quatrième, Cinquième.	<i>AOC Côtes de Provence, Graves, St Emilion Grand Cru, Haut-Médoc, Margaux, St Julien, Pauillac, St Estèphe, Sauternes, Pessac Léognan, Barsac</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Edelzwicker	<i>AOC Alsace</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Grand Cru	<i>AOC Alsace, Banyuls, Bonnes Mares, Chablis, Chambertin, Chapelle Chambertin, Chambertin Clos-de-Bèze, Mazoyeres ou Charmes Chambertin, Latricières-Chambertin, Mazis Chambertin, Ruchottes Chambertin, Griottes-Chambertin, Clos de la Roche, Clos Saint Denis, Clos de Tart, Clos de Vougeot, Clos des Lambray, Corton, Corton Charlemagne, Charlemagne, Echézeaux, Grand Echézeaux, La Grande Rue, Montrachet, Chevalier-Montrachet, Bâtard-Montrachet, Bienvenues-Bâtard-Montrachet, Criots-Bâtard-Montrachet, Musigny, Romanée St Vivant, Richebourg, Romanée-Conti, La Romanée, La Tâche, St Emilion</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Grand Cru	<i>Champagne</i>	<i>Mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>prantsuse</i>
Hors d'âge	<i>AOC Rivesaltes</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>prantsuse</i>
Passe-tout-grains	<i>AOC Bourgogne</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Premier Cru	<i>AOC Aloxe Corton, Auxey Duresses, Beaune, Blagny, Chablis, Chambolle Musigny, Chassagne Montrachet, Champagne, Côtes de Brouilly, Fixin, Gevrey Chambertin, Givry, Ladoix, Maranges, Mercurey, Meursault, Monthélie, Montagny, Morey St Denis, Musigny, Nuits, Nuits-Saint-Georges, Pernand-Vergelesses, Pommard, Puligny-Montrachet, Rully, Santenay, Savigny-les-Beaune, St Aubin, Volnay, Vougeot, Vosne-Romanée</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>prantsuse</i>

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
<i>Primeur</i>	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Rancio</i>	<i>AOC Grand Roussillon, Rivesaltes, Banyuls, Banyuls grand cru, Maury, Clairette du Languedoc, Rasteau</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Sélection de grains nobles</i>	<i>AOC Alsace, Alsace Grand cru, Monbazillac, Graves supérieures, Bonnezeaux, Jurançon, Cérons, Quarts de Chaume, Sauternes, Loupiac, Côteaux du Layon, Barsac, Ste Croix du Mont, Coteaux de l'Aubance, Cadillac</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Sur Lie</i>	<i>AOC Muscadet, Muscadet –Coteaux de la Loire, Muscadet-Côtes de Grandlieu, Muscadet-Sèvres et Maine, AOVDQS Gros Plant du Pays Nantais, VDT avec IG Vin de pays d'Oc et Vin de pays des Sables du Golfe du Lion</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Tuilé</i>	<i>AOC Rivesaltes</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Vendanges tardives</i>	<i>AOC Alsace, Jurançon</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Villages</i>	<i>AOC Anjou, Beaujolais, Côte de Beaune, Côte de Nuits, Côtes du Rhône, Côtes du Roussillon, Mâcon</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Vin de paille</i>	<i>AOC Côtes du Jura, Arbois, L'Etoile, Hermitage</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
<i>Vin jaune</i>	<i>AOC du Jura (Côtes du Jura, Arbois, L'Etoile, Château-Châlon)</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>

ITAALIA

Denominazione di Origine Controllata / D.O.C.	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein, geograafilise tähisega osaliselt kääritatud viinamarjavirre</i>	<i>italia</i>
---	-------------	--	---------------

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Denominazione di Origine Controllata e Garantita / D.O.C.G.	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetlikõrvein, geograafilise tähisega osaliselt kääritatud viinamarjavirre</i>	<i>itaalia</i>
Vino Dolce Naturale	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõrvein</i>	<i>itaalia</i>
Inticazione geografica tipica (IGT)	<i>Kõik</i>	<i>Lauavein, „vin de pays”, ülevalminud viinamarjadest vein ja geograafilise tähisega osaliselt kääritatud viinamarjavirre</i>	<i>itaalia</i>
Landwein	<i>Bolzano autonoomse provintsi geograafilise tähisega veinid</i>	<i>Lauavein, „vin de pays”, ülevalminud viinamarjadest vein ja geograafilise tähisega osaliselt kääritatud viinamarjavirre</i>	<i>saksa</i>
Vin de pays	<i>Aosta provintsi geograafilise tähisega veinid</i>	<i>Lauavein, „vin de pays”, ülevalminud viinamarjadest vein ja geograafilise tähisega osaliselt kääritatud viinamarjavirre</i>	<i>prantsuse</i>
Alberata o vigneti ad alberata	<i>DOC Aversa</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>itaalia</i>
Amarone	<i>DOC Valpolicella</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Ambra	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Ambrato	<i>DOC Malvasia delle Lipari DOC Vernaccia di Oristano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõrvein</i>	<i>itaalia</i>
Annoso	<i>DOC Controguerra</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Apianum	<i>DOC Fiano di Avellino</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Auslese	<i>DOC Caldaro e Caldaro classico- Alto Adige</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Barco Reale	<i>DOC Barco Reale di Carmignano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Brunello	<i>DOC Brunello di Montalcino</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Buttafuoco	<i>DOC Oltrepò Pavese</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein</i>	<i>itaalia</i>
Cacc'e mitte	<i>DOC Cacc'e Mitte di Lucera</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Cagnina	<i>DOC Cagnina di Romagna</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Cannellino	<i>DOC Frascati</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Cerasuolo	<i>DOC Cerasuolo di Vittoria</i> <i>DOC Montepulciano d'Abruzzo</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Chiaretto	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein,</i> <i>mpv-kvaliteetvahuvein,</i> <i>mpv-kvaliteetliköörvein,</i> <i>geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>
Ciaret	<i>DOC Monferrato</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Château	<i>DOC de la région Valle d'Aosta</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein,</i> <i>mpv-kvaliteetvahuvein,</i> <i>mpv-kvaliteetpoolvahuvein,</i> <i>mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>prantsuse</i>
Classico	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein,</i> <i>mpv-kvaliteetpoolvahuvein,</i> <i>mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Dunkel	<i>DOC Alto Adige</i> <i>DOC Trentino</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Est! Est!! Est!!!	<i>DOC Est! Est!! Est!!! di Montefiascone</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein,</i> <i>mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>ladina</i>
Falerno	<i>DOC Falerno del Massico</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Fine	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Fior d'Arancio	<i>DOC Colli Euganei</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein,</i> <i>mpv-kvaliteetvahuvein,</i> <i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>
Falerio	<i>DOC Falerio dei colli Ascolani</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Flétri	<i>DOC Valle d'Aosta o Vallée d'Aoste</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Garibaldi Dolce (ou GD)	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Governo all'uso toscano	<i>DOCG Chianti / Chianti Classico</i> <i>IGT Colli della Toscana Centrale</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>
Gutturnio	<i>DOC Colli Piacentini</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein,</i> <i>mpv-kvaliteetpoolvahuvein</i>	<i>itaalia</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Italia Particolare (ou IP)	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Klassisch / Klassisches Ursprungsgebiet	<i>DOC Caldaro</i> <i>DOC Alto Adige (avec la dénomination Santa Maddalena e Terlano)</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Kretzer	<i>DOC Alto Adige</i> <i>DOC Trentino</i> <i>DOC Teroldego Rotaliano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Lacrima	<i>DOC Lacrima di Morro d'Alba</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Lacryma Christi	<i>DOC Vesuvio</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Lambiccato	<i>DOC Castel San Lorenzo</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
London Particular (ou LP ou Inghilterra)	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Morellino	<i>DOC Morellino di Scansano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Occhio di Pernice	<i>DOC Bolgheri, Vin Santo Di Carmignano, Colli dell'Etruria Centrale, Colline Lucchesi, Cortona, Elba, Montecarlo, Montereio di Massa Maritima, San Gimignano, Sant'Antimo, Vin Santo del Chianti, Vin Santo del Chianti Classico, Vin Santo di Montepulciano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Oro	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Pagadebit	<i>DOC pagadebit di Romagna</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Passito	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetliköörvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>
Ramie	<i>DOC Pinerolese</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Rebola	<i>DOC Colli di Rimini</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Recioto	<i>DOC Valpolicella</i> <i>DOC Gambellara</i> <i>DOCG Recioto di Soave</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>itaalia</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Riserva	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Rubino	<i>DOC Garda Colli Mantovani DOC Rubino di Cantavenna DOC Teroldego Rotaliano DOC Trentino</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Rubino	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Sangue di Giuda	<i>DOC Oltrepò Pavese</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein</i>	<i>itaalia</i>
Scelto	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Sciacchetrà	<i>DOC Cinque Terre</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Sciac-trà	<i>DOC Pornassio o Ormeasco di Pornassio</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Sforzato, Sfursàt	<i>DO Valtellina</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Spätlese	<i>DOC / IGT de Bolzano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Soleras	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Stravecchio	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Strohwein	<i>DOC / IGT de Bolzano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Superiore	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein,</i>	<i>itaalia</i>
Superiore Old Marsala (ou SOM)	<i>DOC Marsala</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>
Torchiato	<i>DOC Colli di Conegliano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Torcolato	<i>DOC Breganze</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Vecchio	<i>DOC Rosso Barletta, Aglianico del Vulture, Marsala, Falerno del Massico</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>itaalia</i>

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Vendemmia Tardiva	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>
Verdolino	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>
Vergine	<i>DOC Marsala DOC Val di Chiana</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>itaalia</i>
Vermiglio	<i>DOC Colli dell'Etruria Centrale</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>itaalia</i>
Vino Fiore	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Vino Nobile	<i>Vino Nobile di Montepulciano</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Vino Novello o Novello	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>
Vin santo / Vino Santo / Vinsanto	<i>DOC et DOCG Bianco dell'Empolese, Bianco della Valdinievole, Bianco Pisano di San Torpé, Bolgheri, Candia dei Colli Apuani, Capalbio, Carmignano, Colli dell'Etruria Centrale, Colline Lucchesi, Colli del Trasimeno, Colli Perugini, Colli Piacentini, Cortona, Elba, Gambellera, Montecarlo, Monteregio di Massa Marittima, Montescudaio, Offida, Orcia, Pomino, San Gimignano, San'Antimo, Val d'Arbia, Val di Chiana, Vin Santo del Chianti, Vin Santo del Chianti Classico, Vin Santo di Montepulciano, Trentino</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>itaalia</i>
Vivace	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>itaalia</i>

KÜPROS

Οίνος Ελεγχόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΟΕΟΠ)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>kreeka</i>
Τοπικός Οίνος (Regional Wine)	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Μοναστήρι (Monastiri)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Κτήμα (Ktima)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Αμπελώνας (-ες) (Ampelonas (-es))	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>
Μονή (Moni)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>kreeka</i>

LUKSEMBURG

Marque nationale	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>prantsuse</i>
Appellation contrôlée	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>prantsuse</i>
Appellation d'origine contrôlée	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>prantsuse</i>
Vin de pays	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>prantsuse</i>
Grand premier cru	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Premier cru	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Vin classé	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>prantsuse</i>
Château	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>prantsuse</i>

UNGARI

minőségi bor	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
különleges minőségű bor	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
fordítás	<i>Tokaj / -i</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
máslás	<i>Tokaj / -i</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
szamorodni	<i>Tokaj / -i</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
aszú ... puttonyos, completed by the numbers 3-6	<i>Tokaj / -i</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
aszúeszencia	<i>Tokaj / -i</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
eszencia	<i>Tokaj / -i</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
tájbor	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>ungari</i>
bikavér	<i>Eger, Szekszárd</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>

▼ **B**

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
késői szüretelésű bor	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
válogatott szüretelésű bor	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
muzeális bor	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>
siller	<i>Köik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein ja mpv-kvaliteetvein</i>	<i>ungari</i>

AUSTRIA

Qualitätswein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Qualitätswein besonderer Reife und Leseart / Prädikatswein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Qualitätswein mit staatlicher Prüfnummer	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Ausbruch / Ausbruchwein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Auslese / Auslesewein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Beerenauslese (wein)	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Eiswein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Kabinett / Kabinettwein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Schilfwein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Spätlese / Spätlesewein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Strohwein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Trockenbeerenauslese	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Landwein	<i>Köik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Ausstich	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Auswahl	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Bergwein	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Klassik / Classic	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Erste Wahl	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Hausmarke	<i>Köik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Heuriger	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Jubiläumsw Wein	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Reserve	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>saksa</i>
Schilcher	<i>Steiermark</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein ja geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>saksa</i>
Sturm	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega osaliselt kääritatud viinamarjavirre</i>	<i>saksa</i>

PORTUGAL

Denominação de origem (DO)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Denominação de origem controlada (DOC)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Indicação de proveniência regulamentada (IPR)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Vinho doce natural	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Vinho generoso	<i>DO Porto, Madeira, Moscatel de Setúbal, Carcavelos</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Vinho regional	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>portugali</i>
Canteiro	<i>DO Madeira</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Colheita Seleccionada	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>portugali</i>
Crusted / Crusting	<i>DO Porto</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>inglise</i>
Escolha	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>portugali</i>
Escuro	<i>DO Madeira</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Fino	<i>DO Porto DO Madeira</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Frasqueira	<i>DO Madeira</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Garrafeira	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, geograafilise tähisega lauavein</i> <i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Lágrima	<i>DO Porto</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Leve	<i>Table wine with GI Estremadura and Ribatejano</i> <i>DO Madeira, DO Porto</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i> <i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Nobre	<i>DO Dão</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>portugali</i>
Reserva	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetliköörvein, mpv-kvaliteetvahuvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>portugali</i>
Reserva velha (or grande reserva)	<i>DO Madeira</i>	<i>Mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Ruby	<i>DO Porto</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>inglise</i>
Solera	<i>DO Madeira</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>portugali</i>
Super reserva	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>portugali</i>
Superior	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetliköörvein, geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>portugali</i>
Tawny	<i>DO Porto</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>inglise</i>
Vintage supplemented by Late Bottle (LBV) ou Character	<i>DO Porto</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>inglise</i>
Vintage	<i>DO Porto</i>	<i>Mpv-kvaliteetliköörvein</i>	<i>inglise</i>

SLOVEENIA

Penina	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvahuvein</i>	<i>sloveeni</i>
pozna trgatav	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
izbor	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
jagodni izbor	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
suhi jagodni izbor	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
ledeno vino	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>

▼ B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
arhivsko vino	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
mlado vino	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
Cviček	<i>Dolenjska</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
Teran	<i>Kras</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>sloveeni</i>
VAKKIA			
forditáš	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>slovaki</i>
Mášláš	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>slovaki</i>
Samorodné	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>slovaki</i>
výber ... putňový, millega kaasnevad numbrid 3-6	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>slovaki</i>
výberová esencia	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>slovaki</i>
Esencia	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>slovaki</i>
BULGAARIA			
Гарантирано наименование за произход (ГНП) (<i>guaranteed appellation of origin</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>bulgaaria</i>
Гарантирано и контролирано наименование за произход (ГКНП) (<i>guaranteed and controlled appellation of origin</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein, mpv-kvaliteetpoolvahuvein, mpv-kvaliteetvahuvein, mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>bulgaaria</i>
Благородно сладко вино (БСВ) (<i>noble sweet wine</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetlikõõrvein</i>	<i>bulgaaria</i>
регионално вино (<i>Regional wine</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>bulgaaria</i>
Ново (<i>young</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i> <i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>bulgaaria</i>
Премиум (<i>premium</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>bulgaaria</i>
Резерва (<i>reserve</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i> <i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>bulgaaria</i>
Премиум резерва (<i>premium reserve</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>bulgaaria</i>
Специална резерва (<i>special reserve</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>bulgaaria</i>
Специална селекция (<i>special selection</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>bulgaaria</i>

▼B

Traditsiooniline nimetus	Asjaomased veinid	Veini kategooria	Keel
Колекционно (<i>collection</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>bulgaaria</i>
Премиум оук, или първо зареждане в бъчва (<i>premium oak</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>bulgaaria</i>
Беритба на презряло грозде (<i>vintage of overripe grapes</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>bulgaaria</i>
Розенталер (<i>Rosenthaler</i>)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>bulgaaria</i>

RUMEENIA

Vin cu denumire de origine controlată (D.O.C.)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>rumeenia</i>
Cules la maturitate deplină (C.M.D.)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>rumeenia</i>
Cules târziu (C.T.)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>rumeenia</i>
Cules la înnobilarea boabelor (C.I.B.)	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>rumeenia</i>
Vin cu indicație geografică	<i>Kõik</i>	<i>Geograafilise tähisega lauavein</i>	<i>rumeenia</i>
Rezervă	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>rumeenia</i>
Vin de vinotecă	<i>Kõik</i>	<i>Mpv-kvaliteetvein</i>	<i>rumeenia</i>

(¹) Termin „cava” kaitse vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 1493/1999 ei piira „Cava” mkv-kvaliteetvahuveinide suhtes kohaldatava geograafilise tähise kaitset.

(²) Asjaomased veinid on nõukogu määruse (EÜ) nr 1493/1999 VI lisa punkti L lõike 8 kohaselt mkv-kvaliteetlikõõrveinid.

(³) Asjaomased veinid on nõukogu määruse (EÜ) nr 1493/1999 VI lisa punkti L lõike 11 kohaselt mkv-kvaliteetlikõõrveinid.

3. LIIDE

KONTAKTPUNKTIDE LOETELU

Vastavalt protokollile nr 2 II lisa artiklile 12

a) **Montenegro**

Pr. Ljiljana Simovic, nõustaja rahvusvahelise koostöö alal

Põllumajandus-, Metsandus- ja Veeressursi Ministeerium

Montenegro Vabariigi valitsus

Rimski trg 46, 81000 Podgorica

Tel: +382 81 48 22 71;

Faks: +382 81 23 43 06

E-post: ljiljanas@mn.yu; radanad@mn.yu

b) **Ühendus**

Euroopa Komisjon

Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat

Direktoraat B Rahvusvahelised suhted II

Üksuse B.2 Laienemine juht

B-1049 Brüssel

Belgia

Telefon: +32 2 299 11 11

Faks: +32 2 296 62 92

E-post: AGRI EC Montenegro wine trade

▼ **M3****PROTOKOLL nr 3**

milles käsitletakse mõiste „päritolustaatusega tooted” määratlust ja halduskoostöö meetodeid

*Artikkel 1***Kohaldatavad päritolureeglid**

1. Lepingu rakendamisel kohaldatakse Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ⁽¹⁾ (edaspidi „konventsioon”), nagu seda on viimati muudetud ja mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, I liidet ja II liite asjakohaseid sätteid.

2. Konventsiooni I liites ja II liite asjakohastes sätetes sisalduvaid viiteid asjaomasele lepingule käsitatakse viidetena lepingule.

3. Olenemata konventsiooni I liite artikli 16 lõikest 5 ja artikli 21 lõikest 3 võib juhul, kui kumulatsioon hõlmab üksnes EFTA riike, Fääri saari, Euroopa Liitu, Türgi Vabariiki, stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalejaid, Moldova Vabariiki, Gruusiat ja Ukrainat, olla päritolutõendiks kas liikumissertifikaat EUR.1 või päritoludeklaratsioon.

*Artikkel 2***Alternatiivsed kohaldatavad päritolureeglid**

1. Olenemata käesoleva protokollis artiklist 1 käsitatakse lepingu rakendamisel tooteid, mis on sooduskohtlemist võimaldava päritoluga vastavalt käesoleva protokollis A liites sätestatud alternatiivselt kohaldatavatele päritolureeglitele („üleminekusätteid”), samuti Euroopa Liidust või Montenegro Vabariigist pärinevate toodetena.

2. Üleminekueeskirju kohaldatakse kuni jõustub konventsiooni muudatus, millel üleminekueeskirjad põhinevad.

*Artikkel 3***Vaidluste lahendamine**

1. Kui seoses konventsiooni I liite artiklis 32 või käesoleva protokollis A liite artiklis 34 sätestatud kontrollimenetlusega tekivad vaidlused, mida kontrolli taotlenud tolliasutus ja kontrollimise eest vastutav tolliasutus ei suuda lahendada, esitatakse need lahendamiseks stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule.

2. Importija ja importiva riigi tolliasutuse vahelised vaidlused lahendatakse alati importiva riigi õigusnormide kohaselt.

⁽¹⁾ ELT L 54, 26.2.2013, lk 4.

▼ **M3***Artikkel 4***Protokolli muutmine**

Stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogu võib otsustada käesoleva protokolli sätteid muuta.

*Artikkel 5***Konventsioonist väljaastumine**

1. Kui Euroopa Liit või Montenegro Vabariik teatab konventsiooni hoiulevõtjale kirjalikult oma soovist konventsioonist selle artikli 9 kohaselt välja astuda, alustavad Euroopa Liit ja Montenegro Vabariik kohe läbirääkimisi lepingu rakendamisel kohaldatavate päritolureeglite üle.

2. Kuni jõustuvad päritolureeglid, milles lepitakse kokku pärast uusi läbirääkimisi, kohaldatakse lepingu suhtes konventsiooni I liites esitatud päritolureegleid ja asjakohasel juhul konventsiooni II liite asjakohaseid sätteid, mis kehtisid konventsioonist väljaastumise hetkel. Väljaastumise hetkest alates käsitatakse konventsiooni I liites esitatud päritolureegleid ja asjakohasel juhul konventsiooni II liite asjakohaseid sätteid selliselt, et saaks arvesse võtta üksnes Euroopa Liidu ja Montenegro Vabariigi vahelist kahepoolset kumulatsiooni.

▼ **M3***A liide***ALTERNATIIVSED KOHALDATAVAD PÄRITOLUREEGLID**

Reeglid, mida Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni osalised kohaldavad vabatahtlikult kuni konventsiooni muudatuse sõlmimise ja jõustumiseni

(„reeglid” või „üleminekeeskirjad”)

MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED” MÄÄRATLUS JA HALDUSKOOSTÖÖ MEETODID

SISUKORD

EESMÄRGID

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 **Mõisted**

II JAOTIS

MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED” MÄÄRATLUS

Artikkel 2 **Üldised nõuded**

Artikkel 3 **Täielikult saadud tooted**

Artikkel 4 **Piisav töö või töötlus**

Artikkel 5 **Piirmäära reegel**

Artikkel 6 **Ebapiisav töö või töötlus**

Artikkel 7 **Päritolu kumulatsioon**

Artikkel 8 **Päritolu kumulatsiooni kohaldamise tingimused**

Artikkel 9 **Kvalifikatsiooniühik**

Artikkel 10 **Komplektid**

Artikkel 11 **Kõrvalised tegurid**

Artikkel 12 **Arvestuslik eraldamine**

III JAOTIS

TERRITORIAALSED NÕUDED

Artikkel 13 **Territoriaalsuspõhimõte**

Artikkel 14 **Mittemuutmise reegel**

Artikkel 15 **Näitused**

IV JAOTIS

TOLLIMAKSUDE TAGASTAMINE või TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE

Artikkel 16 **Tollimaksude tagastamine või tollimaksudest vabastamine**

V JAOTIS

PÄRITOLUTÕEND

Artikkel 17 **Üldised nõuded**

Artikkel 18 **Päritoludeklaratsiooni koostamise tingimused**

Artikkel 19 **Heakskiidetud eksportija**

Artikkel 20 **Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kord**

Artikkel 21 **Tagantjärele välja antud liikumissertifikaadid EUR.1**

Artikkel 22 **Liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi väljaandmine**

▼ **M3**

Artikkel 23 **Päritolutõendi kehtivus**

Artikkel 24 **Vabatsoonid**

Artikkel 25 **Impordinõuded**

Artikkel 26 **Importimine osasaadetistena**

Artikkel 27 **Päritolutõendi esitamisest vabastamine**

Artikkel 28 **Lahknevused ja vormistusvead**

Artikkel 29 **Tarnija deklaratsioonid**

Artikkel 30 **Eurodes väljendatud summad**

VI JAOTIS **KOOSTÖÖPÕHIMÕTTED JA DOKUMENTAALSED TÕENDID**

Artikkel 31 **Dokumentaalsed tõendid, päritolutõendite ja täiendavate dokumentide säilitamine**

Artikkel 32 **Vaidluste lahendamine**

VII JAOTIS **HALDUSKOOSTÖÖ**

Artikkel 33 **Teavitamine ja koostöö**

Artikkel 34 **Päritolutõendite kontrollimine**

Artikkel 35 **Tarnija deklaratsioonide kontrollimine**

Artikkel 36 **Karistused**

VIII JAOTIS **A LIITE KOHALDAMINE**

Artikkel 37 **Euroopa Majanduspiirkond**

Artikkel 38 **Liechtenstein**

Artikkel 39 **San Marino Vabariik**

Artikkel 40 **Andorra Vürstiriik**

Artikkel 41 **Ceuta ja Melilla**

Lisade loetelu

I LISA **Sissejuhatavad märkused II lisa loendi kohta**

II LISA **Loend päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest ja tööstusest, mis annavad tootele päritolustaatus**

III LISA **Päritoludeklaratsiooni tekst**

IV LISA **Liikumissertifikaadi EUR.1 ja liikumissertifikaadi EUR.1 taotluse näidised**

V LISA **Ceutast ja Melillast pärit toodete suhtes kohaldatavad eritingimused**

VI LISA **Tarnija deklaratsioon**

VII LISA **Pikaajaline tarnija deklaratsioon**

▼ **M3****EESMÄRGID**

Käesolevad reeglid on vabatahtlikud. Need on mõeldud ajutiseks kohaldamiseks Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni (edaspidi „konventsioon”) osaliste poolt kuni konventsiooni muudatuse sõlmimise ja jõustumiseni. Käesolevaid reegleid kohaldatakse kahepoolset nende konventsiooniosaliste vahelise kaubanduse suhtes, kes selles kokku lepivad ja kes viitavad neile reeglitele oma kahepoolsetes sooduskaubanduslepingutes või lisavad need reeglid kõnealustesse lepingutesse. Käesolevad reeglid on mõeldud kohaldamiseks alternatiivina konventsiooni reeglitele, mis kooskõlas konventsiooniga ei piira konventsiooniosaliste vahel sõlmitud asjaomastes lepingutes ja muudes seotud kahepoolsetes lepingutes kokkulepitud põhimõtete rakendamist. Seega ei ole käesolevad reeglid kohustuslikud, vaid vabatahtlikud. Ettevõtjad võivad neid kohaldada, kui soovivad konventsiooni reeglite asemel käesolevatest reeglitest tulenevast sooduskohastamisest kasu saada.

Käesolevate reeglitega ei muudeta konventsiooni. Konventsioon jääb konventsiooniosaliste vahel täielikult kohaldatavaks. Käesolevad reeglid ei muuda konventsiooniosalistele konventsiooniga ettenähtud õigusi ja kohustusi.

I JAOTIS**ÜLDSÄTTED***Artikkel 1***Mõisted**

Käesolevates reeglites kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „reeglid kohaldav konventsiooniosaline” – konventsiooniosaline, kes lisab käesolevad reeglid mõne teise konventsiooniosalisega sõlmitud kahepoolsesse sooduskaubanduslepingusse ning see hõlmab ka lepinguosalisi;
- b) „grupid”, „rubriigid” ja „alamrubriigid” – grupid, rubriigid ja alamrubriigid (nelja- või kuuekohalised koodid), mida kasutatakse nomenklatuuris, mis moodustab kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi (edaspidi „harmoneeritud süsteem”) koos muudatustega vastavalt Tollikoostöö Nõukogu 26. juuni 2004. aasta soovitusel;
- c) „klassifitseeritud” – kauba klassifitseerimine harmoneeritud süsteemi teatavasse rubriiki või alamrubriiki;
- d) „kaubasaadetus” – tooted, mis
 - i) saadetakse samal ajal ühelt eksportijalt ühele kaubasaajale või
 - ii) saadetakse eksportijalt kaubasaajale üheainsa veodokumendi alusel või selle dokumendi puudumisel üheainsa arve alusel;
- e) „lepinguosalise või reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutus” – tähendab Euroopa Liidu puhul mis tahes liikmesriigi tolliasutust;

▼ **M3**

- f) „tolliväärtus” – 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise lepingu (WTO leping tolliväärtuse määramise kohta) kohaselt määratud tolliväärtus;
- g) „tehasehind” – hind, mida makstakse tehases toote eest lepinguosalise territooriumil asuvale tootjale, kelle ettevõttes toimub viimane töö või töötlus, tingimusel et hind sisaldab kõikide kasutatud materjalide väärtust ja kõiki muid selle tootmisega seotud kulusid ning sellest on maha arvatud kõik riigisisised maksud, mis makstakse tagasi või mida võib tagasi maksta saadud toote eksportimisel. Kui viimane töö või töötlus on tellitud tootjalt allhanke korras, osutab mõiste „tootja” alltöövõtja palganud ettevõtjale.
- Kui tegelikult makstud hind ei kajasta kõiki lepinguosalise territooriumil toote tootmisega kaasnenud kulusid, tähendab tehasehind kõikide kõnealuste kulude summat, millest on maha arvatud riigisisised maksud, mis makstakse tagasi või võidakse tagasi maksta saadud toote eksportimisel;
- h) „asendatav materjal” või „asendatav toode” – samalaadne ja samauguse kaubandusliku kvaliteediga materjal või toode, millel on ühesugused tehnilised ja füüsilised omadused ning mida ei saa üksteisest eristada;
- i) „kaup” – nii materjalid kui ka tooted;
- j) „tootmine” – igat liiki töö või töötlus, kaasa arvatud komplekteerimine;
- k) „materjal” – koostisosa, toormaterjal, komponent, osa vms, mida on toote tootmisel kasutatud;
- l) „päritolustaatuseta materjalide suurim lubatud sisaldus” – päritolustaatuseta materjalide suurim sisaldus tootes, mis võimaldab tootmist käsitada piisava töö või töötlusena, mis annab tootele päritolustaatuset. Seda võib väljendada protsendina toote tehasehinnast või protsendina konkreetsetesse gruppidesse, gruppi, rubriiki või alamrubriiki kuuluvate kasutatud materjalide netomassisist;
- m) „toode” – valmistatav toode, isegi kui see on mõeldud hiljem mõnes teises valmistamistoimingus kasutamiseks;
- n) „territoorium” – lepinguosalise maismaaosa, siseveed ja territoriaalveed;
- o) „lisandväärtus” – toote tehasehind, millest on lahutatud kõikide selliste asjaomases tootes sisalduvate materjalide tolliväärtus, mis pärinevad mõne muu sellise reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt, kelle puhul kohaldatakse kumulatsiooni, või kui tolliväärtus ei ole teada või seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse eksportiva lepinguosalise territooriumil;

▼ **M3**

- p) „materjalide väärtus” – kasutatud päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal, või kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse eksportiva lepinguosalise territooriumil. Kui on vaja kindlaks teha tootmiseks kasutatud päritolustaatusega materjalide väärtus, kohaldatakse käesolevat punkti mutatis mutandis.

II JAOTIS

MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED” MÄÄRATLUS*Artikkel 2***Üldised nõuded**

Lepingu rakendamisel käsitatakse teise lepinguosalise territooriumile eksportimisel lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodetena järgmisi tooteid:

- a) lepinguosalise territooriumil täielikult saadud tooted artikli 3 tähenduses;
- b) lepinguosalise territooriumil saadud tooted, milles on kasutatud materjale, mis ei ole seal täielikult saadud, tingimusel et need on kõnealuse lepinguosalise territooriumil läbinud piisava töö või töötuse artikli 4 tähenduses.

*Artikkel 3***Täielikult saadud tooted**

1. Järgmisi tooteid käsitatakse täielikult lepinguosalise territooriumil saadud toodetena teise lepinguosalise territooriumile eksportimisel:

- a) sealsest pinnasest ja merepõhjast kaevandatud mineraalsed maavarad ja ammutatud looduslik vesi;
- b) seal kasvatatud või koristatud taimed, kaasa arvatud veetaimed, ja köögiviljasaadused;
- c) seal sündinud ja kasvatatud elusloomad;
- d) seal kasvatatud elusloomadelt saadud tooted;
- e) seal sündinud ja kasvatatud, tapetud loomadest saadud tooted;
- f) seal toimunud jahi ja kalapüügi saadused;
- g) akvakultuuritooted, kui kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud on seal munadest sündinud või maimudest, kalavastsetest ja -maimudest kasvatatud;
- h) tema laevadega väljaspool mis tahes territoriaalvett püütud merekalapüügi- ja muud saadused;

▼ **M3**

- i) tema kalatöötlemislaevade pardal üksnes punktis h osutatud saadustest valmistatud tooted;
- j) seal kogutud kasutatud esemed, millest saab üksnes tooret;
- k) sealse tootmistegevuse jäätmed ja jäägid;
- l) väljaspool tema territoriaalvett merepõhjast või selle aluspinnasest kaevandatud saadused, tingimusel et tal on selle merepõhja või aluspinnase kasutamise ainuõigus;
- m) kaubad, mis on seal toodetud üksnes punktides a–l nimetatud saadustest või toodetest.

2. Lõike 1 punktides h ja i nimetatud termineid „tema laevad” ja „tema kalatöötlemislaevad” kohaldatakse üksnes laevade ja kalatöötlemislaevade suhtes, mis

- a) on registreeritud eksportiva või importiva lepinguosalise territooriumil;
- b) sõidavad eksportiva või importiva lepinguosalise lipu all;
- c) vastavad ühele järgmistest tingimustest:
 - i) neist vähemalt 50 % kuulub eksportiva või importiva lepinguosalise kodanikele või
 - ii) nad kuuluvad äriühingule,
 - mille peakontor ja peamine tegevuskoht on eksportiva või importiva lepinguosalise territooriumil ning
 - millest vähemalt 50 % kuulub eksportivale või importivale lepinguosalisele või nende lepinguosaliste avalik-õiguslikele isikutele või kodanikele.

3. Kui lõike 2 rakendamisel on eksportivaks või importivaks lepinguosaliseks Euroopa Liit, tähendab see mõnda Euroopa Liidu liikmesriiki.

4. Lõike 2 rakendamisel käsitatakse EFTA riike ühe reegleid kohaldava konventsiooniosalisena.

Artikkel 4

Piisav töö või töötlus

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 ja artikli 6 kohaldamist, käsitatakse tooteid, mis ei ole lepinguosalise territooriumil täielikult saadud, piisava töö või töötluste läbinuna, kui II lisa loendis esitatud tingimused on asjaomaste kaupade puhul täidetud.

2. Kui kooskõlas lõikega 1 lepinguosalise territooriumil päritolustaatus saanud toodet kasutatakse materjalina muu toote tootmiseks, ei võeta arvesse päritolustaatuseta materjale, mida võidi selle tootmiseks kasutada.

3. Lõikes 1 osutatud nõuete täitmist kontrollitakse iga toote puhul.

▼ M3

Kui asjakohane reegel põhineb päritolustaatuseta materjalide suurima lubatud sisalduse nõude järgimisel, võivad lepinguosaliste tolliasutused lubada siiski eksportijatel arvutada toote tehasehind ja päritolustaatuseta materjalide väärtuse keskmise väärtusena vastavalt lõikele 4, et võtta arvesse kulude ja valuutakursside kõikumisi.

4. Lõike 3 teises lõigus osutatud juhul arvutatakse toote keskmine tehasehind ja kasutatud päritolustaatuseta materjalide keskmine väärtus vastavalt eelmisel majandusaastal kõigi samade müüdud toodete eest küsitud tehasehinna ja eelmisel majandusaastal samade toodete tootmiseks kasutatud kõigi päritolustaatuseta materjalide koguväärtuse põhjal, kusjuures majandusaasta on eksportiva lepinguosalise majandusaasta ning kui terve majandusaasta kohta ei ole andmed saadaval, siis võetakse aluseks lühem periood, mis ei ole lühem kui kolm kuud.

5. Eksportijad, kes otsustavad teha arvutuse keskmise näitaja alusel, kasutavad seda meetodit järjepidevalt võrdlusmajandusaastale järgneva aasta jooksul või vajaduse korral lühemale võrdlusperioodile järgneva aasta jooksul. Nad võivad lõpetada selle meetodi kasutamise, kui konkreetse majandusaasta või lühema võrdlusperioodi (mis ei ole lühem kui kolm kuud) jooksul ilmneb, et sellise meetodi kasutamist õigustanud kulude või valuutakursi kõikumine on lakanud.

6. Lõikes 4 osutatud keskmisi näitajaid kasutatakse vastavalt tehasehinna ja päritolustaatuseta materjalide väärtusena, et teha kindlaks, kas päritolustaatuseta materjalide suurima lubatud sisalduse nõuet on järgitud.

*Artikkel 5***Piirmäära reegel**

1. Erandina artiklist 4 ning vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2 ja 3 võib päritolustaatuseta materjale, mida II lisas esitatud loendis nimetatud tingimuste kohaselt toote tootmiseks kasutada ei tohi, siiski kasutada, kui toote kohta hinnatud kogunetomass või koguväärtus ei ületa:

- a) 15 % toote netomassist toodete puhul, mis kuuluvad gruppidesse 2 ja 4–24, v.a gruppi 16 kuuluvad töödeldud kalandustooted;
- b) 15 % toote tehasehinnast muude kui punktiga a hõlmatud toodete puhul.

Käesolevat lõiget ei kohaldata harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete suhtes, mille puhul kehtivad I lisa märkustes 6 ja 7 mainitud piirmäärad.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt ei ole lubatud ületada päritolustaatuseta materjalide suurimat lubatud protsentuaalset sisaldust, nagu on ette nähtud II lisa loendis esitatud reeglitega.

▼ **M3**

3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata artikli 3 tähenduses täielikult lepinguosalise territooriumil saadud toodete suhtes. Ilma et see piiraks artikli 6 ja artikli 9 lõike 1 kohaldamist, kohaldatakse kõnealustes sätetes osutatud piirmäärasid siiski toote suhtes, mille puhul II lisa loendis esitatud reegli kohaselt on nõutav, et toote tootmiseks kasutatud materjalid peavad olema täielikult saadud.

*Artikkel 6***Ebapiisav töö või töötlus**

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 kohaldamist, käsitatakse järgmisi toiminguid päritolustaatuse omandamiseks ebapiisava töö või töötlusena, olenemata sellest, kas artikli 4 nõuded on täidetud või mitte:

- a) toimingud, mis tagavad toodete seisundi säilimise nende vedamisel ja ladustamisel;
- b) pakkeüksuste osadeks jagamine ja koondamine;
- c) pesemine, puhastamine; tolmu, oksiidi, õli, värvi või muu katte eemaldamine;
- d) tekstiili triikimine või pressimine;
- e) lihtsad värvimis- ja poleerimistööd;
- f) riisi koorimine ja osaline või täielik kroovimine; teravilja ja riisi poleerimine ja glaseerimine;
- g) suhkru toonimine või maitsestamine või tükkipressimine; kristall-suhkru osaline või täielik jahvatamine;
- h) puuviljade, pähklite ja kõögiviljade koorimine ja kividest puhastamine;
- i) teritamine, lihtlihvimine või lihtlõikamine;
- j) tuulamine, uhtmine, sortimine, klassifitseerimine, liigitamine, kokkusobitamine; (kaasa arvatud kaupade komplekteerimine);
- k) tavaline klaas- või plastpudelitesse, plekkpurkidesse, kottidesse, karpidesse, kastidesse pakkimine, alustele kinnitamine ja igasugune muu lihtne pakendamine;
- l) märkide, etikettide, logode ja muude eristusmärkide kinnitamine või trükkimine toodetele või nende pakenditele;
- m) üht või mitut sorti toodete lihtne segamine;
- n) suhkru segamine mis tahes muu ainega;
- o) lihtne toodetele vee lisamine või toodete lahjendamine või dehüdreerimine või denatureerimine;
- p) toote osade lihtne kokkupanemine terviktoote saamiseks või toote osadeks lammutamine;

▼ **M3**

- q) loomade tapmine;
- r) kahe või enama punktides a–q loetletud toimingu kombinatsioon.

2. Kõiki konkreetse tootega eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud toiminguid tuleb arvesse võtta juhul, kui tehakse kindlaks, kas selle tootega tehtud töö või töötlus on lõike 1 tähenduses ebapiisav.

*Artikkel 7***Päritolu kumulatsioon**

1. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, loetakse tooted pärinevaks eksportiva lepinguosalise territooriumilt teise lepinguosalise territooriumile eksportimisel, kui need on seal saadud, kasutades materjale, mis pärinevad mõne reegleid kohaldava konventsiooniosalise, v.a eksportiva lepinguosalise territooriumilt, tingimusel et eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötlus on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum. Need materjalid ei pea olema läbinud piisavat tööd või töötlust.

2. Kui eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötlus ei ole artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum, loetakse toode, mis on saadud, kasutades mõne muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevaid materjale, eksportiva lepinguosalise territooriumilt pärinevaks ainult juhul, kui seal lisandunud väärtus on suurem kui mis tahes muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevate kasutatud materjalide väärtus. Vastasel juhul loetakse saadud toode pärinevaks selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt, kust pärinevate, eksportiva lepinguosalise territooriumil toote tootmiseks kasutatud päritolustaatusega materjalide väärtus on suurim.

3. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist ning jättes välja gruppidesse 50–63 kuuluvad tooted, loetakse reegleid kohaldava konventsiooniosalise, mis ei ole eksportiv lepinguosaline, territooriumil tehtud töö või töötlus eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud tööks või töötluks, kui saadud tooted läbivad hiljem kõnealuse eksportiva lepinguosalise territooriumil töö või töötlust.

4. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, loetakse gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete puhul ja üksnes lepinguosaliste vahelises kahepoolses kaubanduses importiva lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötlus eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud tööks või töötluks, kui tooted läbivad hiljem kõnealuse eksportiva lepinguosalise territooriumil töö või töötlust.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevaid riike ja Moldova Vabariiki ühe reegleid kohaldava konventsiooniosalisena.

5. Lepinguosalised võivad ühepoolset laiendada käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete importimise suhtes. Lepinguosaline, kes valib sellise laiendamise, teatab sellest teisele lepinguosalisele ning teavitab Euroopa Komisjoni vastavalt artikli 8 lõikele 2.

▼ **M3**

6. Käesoleva artikli lõigetes 3–5 sätestatud kumulatsiooni kohaldamisel loetakse päritolustaatusega tooted pärinevaks eksportiva lepinguosalise territooriumilt üksnes siis, kui seal tehtud töö või töötlus on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum.

7. Tooted, mis pärinevad reegleid kohaldavate konventsiooniosaliste territooriumilt, nagu on osutatud lõikes 1, ja mis ei läbi eksportiva lepinguosalise territooriumil tööd või töötlust, säilitavad mõne muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumile eksportimisel oma päritolustaatuse.

*Artikkel 8***Päritolu kumulatsiooni kohaldamise tingimused**

1. Artiklis 7 sätestatud kumulatsiooni võib kohaldada üksnes juhul, kui

a) reegleid kohaldavate, päritolustaatuse saamisega seotud konventsiooniosaliste ja reegleid kohaldava, sihtkohaks oleva konventsiooniosalise vahel kohaldatakse vastavalt 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artiklile sooduskaubanduslepingut ning

b) kaubad on saanud päritolustaatuse käesolevate reeglitega identsete päritolureeglite alusel.

2. Teatiseid kumulatsiooni kohaldamiseks vajalike nõuete täitmise kohta avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas (C-seeria) ning Montenegro ametlikus väljaandes vastavalt tema enda menetlustele.

Artiklis 7 sätestatud kumulatsiooni kohaldatakse nendes teatistes osutatud kuupäevast alates.

Lepinguosalised esitavad Euroopa Komisjonile andmed teiste reegleid kohaldavate konventsiooniosalistega sõlmitud asjaomaste lepingute kohta, sealhulgas käesolevate reeglite jõustumise kuupäevad.

3. Päritolutõendile tuleks teha ingliskeelne märg „CUMULATION APPLIED WITH [asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed) inglise keeles]”, kui tooted said päritolustaatuse, kohaldatakse päritolu kumulatsiooni vastavalt artiklile 7.

Kui päritolutõendina kasutatakse liikumissertifikaati EUR.1, tehakse see märg liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 7.

4. Kui lepinguosalisele eksporditakse tooteid, mis on saanud päritolustaatuse eksportiva lepinguosalise territooriumil, kohaldatakse päritolu kumulatsiooni vastavalt artiklile 7, võib ta loobuda päritolutõendile käesoleva artikli lõikes 3 osutatud märke kandmise nõudmisest ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Lepinguosalised lepivad kokku, et nad loobuvad kohustusest lisada päritolutõendile artikli 8 lõikes 3 osutatud märke.

▼ M3

Lepinguosalised teatavad Euroopa Komisjonile loobumisest vastavalt artikli 8 lõikele 2.

*Artikkel 9***Kvalifikatsiooniühik**

1. Käesolevate reeglite kohaldamisel on kvalifikatsiooniühik see toode, mida loetakse harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri järgi klassifitseerimisel põhiüksuseks. Sellest tulenevalt:

- a) kui toode, mis koosneb esemete rühmast või kokkupandud esemetest, klassifitseeritakse harmoneeritud süsteemi järgi ühte rubriiki, moodustab tervik kvalifikatsiooniühiku;
- b) kui kaubasaadetus koosneb mitmest identsest tootest, mis on klassifitseeritud samasse harmoneeritud süsteemi rubriiki, võetakse käesolevate reeglite kohaldamisel iga toodet arvesse.

2. Kui harmoneeritud süsteemi 5. tõlgendamisreegli kohaselt loetakse klassifitseerimisel pakend toote juurde kuuluvaks, tuleb see ka päritolu kindlaksmääramisel lugeda toote juurde kuuluvaks.

3. Seadme, masina, aparaadi või sõidukiga kaasas olevaid tarvikuid, varuosi ja tööriistu, mis on tavavarustuse osaks ja kuuluvad tehasehinna sisse, käsitatakse kõnealuse seadme, masina, aparaadi või sõiduki lahutamatu osana.

*Artikkel 10***Komplektid**

Komplektid harmoneeritud süsteemi 3. tõlgendamisreegli tähenduses on päritolustaatuseta, kui kõik komplekti kuuluvad tooted on päritolustaatuseta.

Kui komplekt koosneb päritolustaatuseta ja päritolustaatuseta toodetest, on komplekt tervikuna siiski päritolustaatuseta, kui päritolustaatuseta toodete väärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.

*Artikkel 11***Kõrvalised tegurid**

Selleks et teha kindlaks, kas toode on päritolustaatuseta või mitte, ei ole vaja arvesse võtta toote tootmisel kasutatavate järgmiste toodete päritolu:

- a) energia ja kütus,
- b) sisseseade ja varustus,
- c) masinad ja tööriistad;

▼ **M3**

- d) muud kaubad, mis ei kuulu ega ole ette nähtud kuuluma toote lõppkoosseisu.

*Artikkel 12***Arvestuslik eraldamine**

1. Kui tootega tehtava töö või töötuse käigus kasutatakse omavahel asendatavaid päritolustaatuseta ja päritolustaatuseta materjale, võivad ettevõtjad neid materjale hallata arvestusliku eraldamise meetodit kasutades, ilma materjalide varusid eraldi hoidmata.

2. Ettevõtjad võivad hallata rubriiki 1701 kuuluvaid omavahel asendatavaid päritolustaatuseta ja päritolustaatuseta tooteid arvestusliku eraldamise meetodit kasutades, ilma toodete varusid eraldi hoidmata.

3. Lepinguosalised võivad nõuda, et arvestusliku eraldamise meetodi kasutamiseks peab tolliasutus andma eelnevalt loa. Tolliasutus võib loa andmiseks esitada mis tahes tingimusi, mida ta peab vajalikuks, ning ta kontrollib loa kasutamist. Tolliasutus võib loa ära võtta, kui meetodi kasutaja kasutab luba väärsti või ei täida mõnda muud käesolevates reeglites sätestatud tingimust.

Arvestusliku eraldamise meetodi kasutamisel tuleb tagada, et selliste toodete hulk, mida võib pidada eksporditava lepinguosalise territooriumilt pärinevateks, on alati sama, nagu see oleks varude füüsilise eraldamise korral.

Meetodit rakendatakse ja selle rakendamine registreeritakse eksporditava lepinguosalise territooriumil kohaldatavate üldiste raamatupidamispõhimõtete alusel.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud meetodit kasutav isik koostab päritolutõendi või taotleb päritolutõendit nende toodete kogusele, mida võib pidada eksporditava lepinguosalise territooriumilt pärinevateks toodeteks. Tolliasutuse nõudmisel deklareerib kõnealune isik, kuidas neid koguseid on hallatud.

III JAOTIS

TERRITORIAALSED NÕUDED*Artikkel 13***Territoriaalsuspõhimõte**

1. II jaotises esitatud tingimused peavad asjaomase lepinguosalise territooriumil olema täidetud katkematult.

2. Kui lepinguosalise territooriumilt mõnda teise riiki eksporditud päritolustaatuseta tooted saadetakse tagasi, käsitatakse neid päritolustaatuseta toodetena, välja arvatud juhul, kui tolliasutusele suudetakse tõendada, et:

- a) tagasisaadetud tooted on samad tooted, mis eksporditi, ning

▼ **M3**

b) need ei ole kõnealusel riigis oleku või ekspordimise ajal läbinud ühtegi muud toimingut peale nende, mis on vajalikud toodete seisundi säilitamiseks.

3. Lepinguosalise territooriumilt eksporditud ja hiljem sinna reimporditud materjalidega väljaspool selle eksporditava lepinguosalise territooriumi tehtud töö või töötlus ei mõjuta päritolustaatus saamist vastavalt II jaotise tingimustele, kui:

a) kõnealused materjalid on täielikult saadud eksporditava lepinguosalise territooriumil või nendega enne ekspordimist tehtud töö või töötlus on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum ning

b) tolliasutusele suudetakse tõendada, et:

i) reimporditud tooted on saadud eksporditud materjalidega tehtud töö või töötluse teel ning

ii) käesoleva artikli kohaldamisel väljaspool eksporditava lepinguosalise territooriumi tekkinud kogulisandväärtus ei ole suurem kui 10 % selle lõpptoote tehasehinnast, millele päritolustaatus taotletakse.

4. Käesoleva artikli lõike 3 kohaldamisel ei rakendata II jaotises sätestatud päritolustaatus saamise tingimusi väljaspool eksporditava lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötluse suhtes. Kui lõpptoote päritolustaatus kindlaksmääramiseks kasutatakse II lisa loendis sätestatud reeglit, mis näeb ette kõigi kasutatud päritolustaatuseta materjalide maksimaalse väärtuse, ei või eksporditava lepinguosalise territooriumil kasutatud päritolustaatuseta materjalide koguväärtus koos käesoleva artikli kohaldamisel väljaspool kõnealuse lepinguosalise territooriumi tekkinud kogulisandväärtusega olla suurem sätestatud protsendimäärast.

5. Lõigete 3 ja 4 kohaldamisel tähendab „kogulisandväärtus” kõiki väljaspool eksporditava lepinguosalise territooriumi tekkivaid kulusid, sealhulgas seal kasutatud materjalide väärtust.

6. Käesoleva artikli lõikeid 3 ja 4 ei kohaldata toodete suhtes, mis ei vasta II lisa loendis sätestatud tingimustele või mida saab pidada piisava töö või töötluse läbinuks ainult siis, kui kohaldatakse artiklis 5 kindlaksmääratud üldisi piirmäärasid.

7. Käesoleva artikliga hõlmatud töö või töötlus väljaspool eksporditava lepinguosalise territooriumi peab toimuma välistöötlemise korra või muu samalaadse korra kohaselt.

▼ **M3***Artikkel 14***Mittemuutmise reegel**

1. Lepinguga ettenähtud sooduskohtlemist rakendatakse üksnes nende toodete suhtes, mis vastavad käesolevate reeglite nõuetele ja mis on lepinguosalise territooriumil deklareeritud impordina, tingimusel et need on samad tooted, mis eksporditi eksporditava lepinguosalise territooriumilt. Tooteid ei tohi enne lepinguosalise territooriumil vabasse ringluse lubamist muuta ega muundada ning nad ei tohi olla läbinud muid toiminguid peale nende, mis on vajalikud nende seisundi säilitamiseks, välja arvatud märkide, etikettide, pitserte ja muude dokumentide lisamine, mille eesmärk on tagada importiva lepinguosalise siseriiklike nõuete täitmine ja mis toimub transiidi- või osadeks jagamise kolmanda riigi või kolmandate riikide tollijärelevalve all.

2. Toodete ja kaubasaadetiste ladustamine on lubatud, kui need jäävad transiidiriigis/transiidiriikides tollijärelevalve alla.

3. Ilma et see piiraks käesoleva liite V jaotise kohaldamist, on kaubasaadetiste osadeks jagamine lubatud, kui need jäävad osadeks jagamise riigis või riikides tollijärelevalve alla.

4. Kahtluse korral võib importiv lepinguosaline igal ajal paluda importijal või tema esindajal esitada kõik vajalikud dokumendid, millega tõendatakse käesoleva artikli nõuete täitmist, milleks võib esitada mis tahes dokumentaalsed tõendid ning eelkõige:

- a) lepingulised veodokumendid, nagu veokiri;
- b) faktilised või konkreetset tõendid, mis põhinevad pakendite märgistamisel või nummerdamisel;
- c) transiidi- või osadeks jagamise riigi või riikide tolliasutuse väljastatud mittemuutmise tõend või mõni muu dokument, millega tõendatakse, et kaubad jäid transiidi- või osadeks jagamise riigi või riikide tollijärelevalve alla, või
- d) igasugused kaupadega seotud tõendid.

*Artikkel 15***Näitused**

1. Päritolustaatusega toodete suhtes, mis on saadetud näitusele mõnda muusse riiki peale nende, millega kooskõlas artiklitega 7 ja 8 kohaldatakse kumulatsiooni, ja mis pärast näitust müüakse mõne lepinguosalise territooriumile importimiseks, kohaldatakse importimisel asjaomase lepingu sätteid, kui tolliasutusele tõendatakse, et:

- a) eksportija on saatnud tooted lepinguosalise territooriumilt näitust korraldavas riiki ja need seal näitusel välja pannud;
- b) kõnealune eksportija on tooted müünud või muul viisil võõrandanud teise lepinguosalise territooriumil asuvale isikule;

▼ **M3**

- c) tooted on saadetud näituse ajal või vahetult pärast näitust samal kujul, nagu need näitusele saadeti, ning
- d) pärast näitusele saatmist ei ole tooteid kasutatud muuks otstarbeks kui seal väljapanekuks.

2. Päritolutõend tuleb välja anda või koostada kooskõlas käesoleva liite V jaotisega ja esitada importiva lepinguosalise tolliasutusele tavapärasel viisil. Sellele märgitakse näituse nimi ja aadress. Vajaduse korral võidakse nõuda dokumentaalseid lisatõendeid näitusele väljapaneku tingimuste kohta.

3. Lõiget 1 kohaldatakse kõikide kaubandus-, tööstus-, põllumajandus- või käsitöönäituste, -messide või muude samalaadsete avalike ürituste ja väljapanekute suhtes, mille jooksul kõnealused tooted jäävad tollikontrolli alla, välja arvatud kauplustes või äripindadel korraldatavad eraviisilised üritused, mille eesmärk on välismaiste toodete müük.

IV JAOTIS

TOLLIMAKSUDE TAGASTAMINE VÕI TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE*Artikkel 16***Tollimaksude tagastamine või tollimaksudest vabastamine**

1. Päritolustaatuseta materjalide suhtes, mida on kasutatud lepinguosalise territooriumilt pärinevate ja harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete tootmiseks, mille kohta on välja antud või koostatud päritolutõend vastavalt käesoleva liite V jaotisele, ei kohaldata eksportiva lepinguosalise territooriumil tollimaksude tagastamist ega tollimaksudest vabastamist mitte mingil viisil.

2. Lõikes 1 nimetatud keeldu kohaldatakse tollimaksude või samaväärse toimega maksude osalise või täieliku tagastamise, vähendamise või nendest vabastamise korra suhtes, mida eksportiv lepinguosaline kohaldab tootmisel kasutatavate materjalide suhtes, kui kohaldatakse otsest või tegelikku tagasimaksmist, vähendamist või maksudest vabastamist juhul, kui nendest materjalidest toodetud tooted eksporditakse, kuid mitte juhul, kui need on mõeldud selle lepinguosalise territooriumil kasutamiseks.

3. Päritolutõendis märgitud toodete eksportija peab olema valmis igal ajal tolliasutuse nõudmisel esitama kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad, et asjaomaste toodete tootmisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide eest ei ole tollimaksu tagasi makstud ning et kõik nende materjalide suhtes kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega maksud on tegelikult makstud.

4. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud keeld ei puuduta lepinguosaliste vahel vahetatavaid tooteid, mis on saanud päritolustaatuset, kohaldades päritolu kumulatsiooni vastavalt artikli 7 lõikele 4 või 5.

▼ **M3**

V JAOTIS

PÄRITOLUTÕEND*Artikkel 17***Üldised nõuded**

1. Ühe lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodete importimisel teise lepinguosalise territooriumile kohaldatakse lepingust tulenevaid soodustusi, kui esitatakse üks järgmistest päritolutõenditest:

- a) liikumissertifikaat EUR.1, mille näidis on esitatud käesoleva liite IV lisas;
- b) artikli 18 lõikes 1 ettenähtud juhtudel deklaratsioon (edaspidi „päritoludeklaratsioon“), mille eksportija esitab arvel, saatelehel või muus äridokumendis, kus asjaomaseid tooteid piisavalt täpselt kirjeldatakse, et neid oleks võimalik identifitseerida. Päritoludeklaratsiooni tekst on esitatud käesoleva liite III lisas.

2. Käesoleva artikli lõikest 1 olenemata kohaldatakse käesolevate reeglite tähenduses päritolustaatusega toodete suhtes artiklis 27 nimetatud juhtudel lepingust tulenevaid soodustusi, ilma et oleks vaja esitada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud päritolutõendeid.

3. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võivad lepinguosalised kokku leppida, et nendevahelises sooduskaubanduses asendatakse lõike 1 punktides a ja b nimetatud päritolutõendid päritolukinnitustega, mille koostavad lepinguosaliste õigusaktide kohaselt elektroonilises andmebaasis registreeritud eksportijad.

Kahe või enama reegleid kohaldava konventsiooniosalise vahel kokku lepitud elektroonilises andmebaasis registreeritud eksportijate koostatud päritolukinnituse kasutamine ei takista diagonaalse kumulatsiooni kasutamist teiste reegleid kohaldavate konventsiooniosalistega.

4. Lõike 1 kohaldamisel võivad lepinguosalised kokku leppida süsteemi loomises, mis võimaldab lõike 1 punktides a ja b nimetatud päritolutõendeid välja anda ja/või esitada elektrooniliselt.

5. Artikli 7 kohaldamisel, kui kohaldub artikli 8 lõige 4, võtab reegleid kohaldavas konventsiooniosalises asutatud eksportija, kes annab välja päritolutõendi või taotleb päritolutõendit muu päritolutõendi alusel, mille puhul on loobutud kohustusest lisada muul juhul artikli 8 lõikega 3 nõutav märge, kõik vajalikud meetmed tagamaks, et kumulatsiooni kohaldamise tingimused on täidetud, ning on valmis esitama tollile kõik asjakohased dokumendid.

*Artikkel 18***Päritoludeklaratsiooni koostamise tingimused**

1. Artikli 17 lõike 1 punktis b osutatud päritoludeklaratsiooni võib koostada:

▼ **M3**

- a) heakskiidetud eksportija artikli 19 tähenduses või
- b) iga eksportija iga kaubasaadetise kohta, mis koosneb ühest või mitmest päritolustaatusiga tooteid sisaldavast pakendist, mille koguväärtus ei ületa 6 000 eurot.

2. Päritoludeklaratsiooni võib koostada, kui tooteid võib käsitada reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevatena ja kui need vastavad muudele käesolevate reeglite nõuetele.

3. Eksportija, kes koostab päritoludeklaratsiooni, peab olema valmis igal ajal esitama eksporditava lepinguosalise tolliasutuse taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad asjaomaste toodete päritolustaatusust ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmist.

4. Eksportija koostab päritoludeklaratsiooni, trükkides kirjutusmasinal, tembeldades või printides arvele, saatelehele või mõnele muule äridokumendile deklaratsiooni, mille tekst on esitatud käesoleva liite III lisas, kasutades üht nimetatud lisas esitatud keelelist versiooni kooskõlas eksporditava riigi õigusega. Kui deklaratsioon täidetakse käsitsi, tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes.

5. Päritoludeklaratsioonile kirjutab eksportija oma originaalallkirja käsitsi. Heakskiidetud eksportijalt artikli 19 tähenduses ei nõuta siiski sellistele deklaratsioonidele allakirjutamist, kui ta kinnitab eksporditava lepinguosalise tolliasutusele kirjalikult, et võtab endale täieliku vastutuse iga päritoludeklaratsiooni eest, mille alusel saab teda identifitseerida, nagu ta oleks sellele käsitsi alla kirjutanud.

6. Eksportija võib koostada päritoludeklaratsiooni sellega hõlmatud toodete ekspordimisel või pärast ekspordimist (edaspidi „tagantjärele välja antud päritoludeklaratsioon”), tingimusel et see esitatakse importivas riigis hiljemalt kahe aasta jooksul pärast sellega hõlmatud toodete importimist.

Kui kaubasaadeti jagatakse osadeks kooskõlas artikli 14 lõikega 3 ja tingimusel, et peetakse kinni samast kaheaastasest tähtajast, koostab tagantjärele välja antava päritoludeklaratsiooni tooteid eksporditava lepinguosalise heakskiidetud eksportija.

*Artikkel 19***Heakskiidetud eksportija**

1. Eksporditava lepinguosalise tolliasutus võib kooskõlas siseriiklike nõuetega anda igale kõnealuse lepinguosalise territooriumil asutatud eksportijale (edaspidi „heakskiidetud eksportija”) loa koostada ise päritoludeklaratsioone, olenemata asjaomaste toodete väärtusest.

2. Eksportija, kes taotleb sellist luba, peab tolliasutusele esitama kõik tagatised, mis on vajalikud toodete päritolustaatus ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmise kontrollimiseks.

▼ **M3**

3. Tolliasutus annab heakskiidetud eksportijale tolliloo numbri, mis märgitakse päritoludeklaratsioonile.

4. Tolliasutus kontrollib, kas luba kasutatakse õigesti. Tolliasutus võib loa igal ajal kehtetuks tunnistada, kui heakskiidetud eksportija ei kasuta seda õigesti, ja ta tunnistab loa kehtetuks siis, kui heakskiidetud eksportija ei paku enam lõikes 2 osutatud tagatise.

*Artikkel 20***Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kord**

1. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus annab liikumissertifikaadi EUR.1 välja eksportija või tema vastutusel tegutseva volitatud esindaja kirjaliku taotluse alusel.

2. Selleks täidab eksportija või tema volitatud esindaja nii liikumissertifikaadi EUR.1 kui ka taotluse vormi, mille näidised on esitatud käesoleva liite IV lisas. Need vormid täidetakse ühes keeltest, milles on koostatud leping, ning kooskõlas eksportiva riigi õigusega. Kui vormid täidetakse käsitsi, tuleb kirjutada tindiga ja trükitähthedes. Tooteid tuleb kirjeldada selleks ettenähtud lahtris, jätmata tühje ridu. Kui lahtrisse jääb tühja ruumi, tuleb kirjelduse viimase rea alla tõmmata rõhtjoon ja tühi ruum läbi kriipsutada.

3. Liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 7 tuleb teha ingliskeelne märg „TRANSITIONAL RULES”.

4. Eksportija, kes taotleb liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmist, peab olema valmis igal ajal esitama liikumissertifikaadi EUR.1 välja andnud eksportiva lepinguosalise tolliasutuse taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad asjaomaste toodete päritolustaatus ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmist.

5. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus annab välja liikumissertifikaadi EUR.1, kui asjaomaseid tooteid võib käsitada päritolustaatusega toodetena ja kui need vastavad muudele käesolevate reeglite nõuetele.

6. Liikumissertifikaadi EUR.1 välja andev tolliasutus võtab vajalikud meetmed, et kontrollida toodete päritolustaatus ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmist. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrole, mida ta peab asjakohaseks. Ta teeb ka kindlaks, et käesoleva artikli lõikes 2 osutatud vormid on nõuetekohaselt täidetud. Eelkõige kontrollib ta, kas toodete kirjeldamiseks mõeldud lahter on täidetud nii, et sinna ei ole võimalik pettuse eesmärgil midagi lisada.

▼ **M3**

7. Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kuupäev märgitakse liikumissertifikaadi lahtrisse 11.

8. Tolliasutus annab liikumissertifikaadi EUR.1 eksportijale välja niipea, kui tegelik eksport on toimunud või tagatud.

*Artikkel 21***Tagantjärele välja antud liikumissertifikaadid EUR.1**

1. Olenemata artikli 20 lõikest 8 võib liikumissertifikaadi EUR.1 välja anda pärast asjakohaste toodete eksportimist, kui:

- a) seda ei antud ekspordi ajal välja eksimuse, tahtmatu tegevusetuse või muude eriliste asjaolude tõttu;
- b) tolliasutusele on tõendatud, et liikumissertifikaat EUR.1 anti välja, kuid impordimisel ei aktsepteeritud seda tehnilistel põhjustel;
- c) asjaomaste toodete lõplik sihtkoht ei olnud ekspordi ajal teada ning see määrati kindlaks veo või ladustamise ajal ja pärast kaubasaadete võimalikku osadeks jagamist vastavalt artikli 14 lõikele 3;
- d) liikumissertifikaat EUR.1 või EUR.MED anti välja kooskõlas konventsiooni reeglitega toodete jaoks, mis on päritolustaatusega ka käesolevate reeglite kohaselt; eksportija võtab kõik vajalikud meetmed eesmärgiga tagada, et kumulatsiooni kohaldamise tingimused on täidetud ja olla valmis esitama tollile kõik asjakohased dokumendid, mis tõendavad, et toode on päritolustaatusega vastavalt käesolevatele reeglitele, või
- e) liikumissertifikaat EUR.1 anti välja artikli 8 lõike 4 alusel ja artikli 8 lõike 3 kohaldamine on nõutav impordimisel teise reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumile.

2. Lõike 1 rakendamisel märgib eksportija oma taotluses liikumissertifikaadiga EUR.1 hõlmatud toodete ekspordikoha ja -kuupäeva ning taotluse põhjused.

3. Tolliasutus võib liikumissertifikaadi EUR.1 tagantjärele välja anda kahe aasta jooksul alates ekspordikuupäevast ning alles siis, kui on veendunud, et eksportija taotluses esitatud teave on kooskõlas vastavate dokumentide andmetega.

4. Lisaks artikli 20 lõikes 3 esitatud nõudele tuleb tagantjärele välja antud liikumissertifikaadile EUR.1 teha järgmine ingliskeelne märg: „ISSUED RETROSPECTIVELY”.

5. Lõikes 4 osutatud mäрге tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 7.

▼ **M3***Artikkel 22***Liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi väljaandmine**

1. Liikumissertifikaadi EUR.1 varguse, kadumise või hävimise korral võib eksportija taotleda sertifikaadi väljaandnud tolliasutuselt duplikaati nende valduses olevate ekspordidokumentide põhjal.
2. Lisaks artikli 20 lõikes 3 esitatud nõudele tuleb käesoleva artikli lõike 1 kohaselt väljaantud duplikaadile teha järgmine ingliskeelne märg: „DUPLICATE”.
3. Lõikes 2 osutatud märgi tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi lahtrisse 7.
4. Duplikaat, millele peab olema märgitud liikumissertifikaadi EUR.1 originaali väljaandmise kuupäev, kehtib sellest kuupäevast.

*Artikkel 23***Päritolutõendi kehtivus**

1. Päritolutõend kehtib kümme kuud alates eksportiva lepinguosalise territooriumil väljaandmise või koostamise kuupäevast ning see tuleb nimetatud aja jooksul esitada importiva lepinguosalise tolliasutusele.
2. Päritolutõendeid, mis esitatakse importiva lepinguosalise tolliasutusele pärast lõikes 1 osutatud kehtivusaja möödumist, võib tariifsete soodustuste kohaldamiseks aktsepteerida, kui need dokumendid jäid tähtaja jooksul esitamata erandlike asjaolude tõttu.
3. Kui esitamisega jäädakse hiljaks muudel põhjustel, võib importiva lepinguosalise tolliasutus päritolutõendeid aktsepteerida juhul, kui tooted on tollile esitatud enne kõnealuse tähtaja möödumist.

*Artikkel 24***Vabatsoonid**

1. Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et tooteid, millega kaubeldakse päritolutõendi alusel ja mida vedamise ajal hoitakse nende territooriumil asuvas vabatsoonis, ei asendata muude kaupadega ega tehta nendega muid toiminguid peale nende, mis on mõeldud toodete rikkemise vältimiseks.
2. Kui reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevaid tooteid imporditakse vabatsooni päritolutõendi alusel ja need läbivad seal töö või töötuse, võib erandina lõikest 1 välja anda või koostada uue päritolutõendi, kui tehtud töö või töötus on kooskõlas käesolevate reeglitega.

▼ **M3***Artikkel 25***Impordinõuded**

Päritolutõendid esitatakse importiva lepinguosalise tolliasutusele selle lepinguosalise territooriumil kohaldatava korra kohaselt.

*Artikkel 26***Importimine osasaadetistena**

Kui importija taotlusel ja importiva lepinguosalise tolliasutuse poolt ettenähtud tingimustel imporditakse harmoneeritud süsteemi XVI ja XVII jaotise või rubriikide 7308 ja 9406 alla kuuluvaid harmoneeritud süsteemi 2. tõlgendamisreegli punkti a tähenduses lahtivõetud või kokkupanemata tooteid osasaadetistena, esitatakse tolliasutusele selliste toodete kohta üksainus päritolutõend esimese osasaadetise importimisel.

*Artikkel 27***Päritolutõendi esitamisest vabastamine**

1. Tooteid, mida üks eraisik saadab teisele eraisikule väikepakendis või mis kuuluvad reisija isikliku pagasi hulka, käsitatakse päritolustaatusena toodetena ning päritolutõendit ei ole vaja esitada, kui nimetatud tooted ei ole imporditud kaubanduslikul eesmärgil, kui on deklareeritud, et need vastavad käesolevate reeglite nõuetele, ja kui ei teki kahtlust sellise deklaratsiooni õigsuses.

2. Importi ei käsitata kaubanduslikul eesmärgil toimuva impordina, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) import on juhtune;
- b) import hõlmab eranditult tooteid, mis on mõeldud vastuvõtjate või reisijate või nende perekonnaliikmete isiklikuks kasutamiseks;
- c) toodete laadi ja koguse põhjal on ilmne, et neid ei impordita kaubanduslikul eesmärgil.

3. Väikepakendite puhul ei tohi selliste toodete koguväärtus ületada 500 eurot ja reisijate isikliku pagasi hulka kuuluvate toodete puhul 1 200 eurot.

*Artikkel 28***Lahknevused ja vormistusvead**

1. Kui päritolutõendil ja tolliasutusele toodete impordiga seotud vorminõuete täitmiseks esitatud dokumentides olevate andmete vahel avastatakse väikseid erinevusi, ei muuda see päritolutõendit iseenesest tühi-seks, kui nõuetekohaselt tõendatakse, et see dokument vastab esitatud toodetele.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud dokumente ei tohiks tagasi lükata päritolutõendi ilmsete vormistusvigade, näiteks trükivigade tõttu, kui need vead ei sea kahtluse alla selles dokumendis esitatud andmete õigsust.

▼ **M3***Artikkel 29***Tarnija deklaratsioonid**

1. Kui lepinguosalise territooriumil antakse välja liikumissertifikaat EUR.1 või koostatakse päritoludeklaratsioon päritolustaatusega toodete kohta, mille tootmisel on kasutatud mõne muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevaid kaupu, mis on läbinud seal töö või töötlust, kuid ei ole saanud sooduspäritolustaatust kooskõlas artikli 7 lõikega 3 või 4, võetakse arvesse käesoleva artikli kohaselt nende kaupade kohta tehtud tarnija deklaratsioone.

2. Lõikes 1 osutatud tarnija deklaratsiooni käsitatakse tõendina selle kohta, et asjaomased kaubad on läbinud reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil töö või töötlust, selleks et kindlaks teha, kas tooteid, mille tootmisel nimetatud kaupu kasutati, võib lugeda eksportiva lepinguosalise territooriumilt pärinevateks ja muudele käesolevate reeglite nõuetele vastavateks toodeteks.

3. Kui välja arvata lõikes 4 osutatud juhud, esitab tarnija iga kaubasaadetise kohta eraldi tarnija deklaratsiooni VI lisas sätestatud vormis paberilehel, mis on lisatud arvele, saatelehele või muule äridokumendile, milles kõnealuseid kaupu on kirjeldatud piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida.

4. Kui tarnija tarnib konkreetsele kliendile regulaarselt kaupu, mille puhul reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil läbitud töö või töötlus jääb eeldatavalt teatavaks ajavahemikuks muutumatuks, võib ta mitme kaubasaadetise kohta esitada üheainsa tarnija deklaratsiooni (edaspidi „pikaajaline tarnija deklaratsioon“). Pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg on tavaliselt kuni kaks aastat alates deklaratsiooni koostamise kuupäevast. Selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutus, kus deklaratsioon on koostatud, kehtestab tingimused, mille alusel võib rakendada pikemaid ajavahemikke. Tarnija koostab pikaajalise tarnija deklaratsiooni VII lisas sätestatud vormis ja kirjeldab selles asjaomaseid kaupu piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida. Deklaratsioon esitatakse asjaomasele kliendile enne talle esimese kõnealuse deklaratsiooniga hõlmatud kaubasaadetise lähetamist või koos esimese saadetisega. Tarnija teatab kliendile viivitamata, kui tarnija pikaajaline deklaratsioon tarnitavate kaupade suhtes enam ei kehti.

5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud tarnija deklaratsioonid trükitakse või printitakse ühes keeltes, milles leping on koostatud, vastavalt selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise riigisisesele õigusele, kus deklaratsioon koostatakse, ning see peab kandma tarnija omakäelist originaalallkirja. Deklaratsioon võib olla ka käsitsi kirjutatud; sel juhul tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes.

6. Deklaratsiooni koostav tarnija on valmis igal ajal esitama selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutusele, kus deklaratsioon koostatakse, kõik asjakohased dokumendid, mis tõendavad deklaratsioonil esitatud andmete õigsust.

▼ **M3***Artikkel 30***Eurodes väljendatud summad**

1. Juhuks kui toodete kohta esitatakse arve muus vääringus kui euro, määravad lepinguosalisel artikli 18 lõike 1 punkti b ja artikli 27 lõike 3 kohaldamiseks igal aastal kindlaks eurodes väljendatud summadega samaväärsed summad asjaomaste riikide omavääringus.

2. Kaubasaadetise suhtes kohaldatakse artikli 18 lõike 1 punkti b või artikli 27 lõiget 3 selle vääringu põhjal, milles arve on koostatud, vastavalt asjaomase riigi poolt kindlaks määratud summale.

3. Omavääringus kasutatavad summad on võrdväärsed eurodes väljendatud summadega oktoobri esimese tööpäeva kursi alusel. Summad teatatakse Euroopa Komisjonile 15. oktoobriks ja neid hakatakse kohaldama alates järgmise aasta 1. jaanuarist. Euroopa Komisjon teatab vastavad summad kõikidele asjaomastele riikidele.

4. Lepinguosaline võib eurodes väljendatud summa omavääringusse konverteerimise tulemusena saadud summa ümardada suuremaks või väiksemaks. Ümardatud summa ei tohi konverteerimise tulemusena saadud summast erineda rohkem kui 5 %. Lepinguosaline võib eurodes väljendatud summa väärtuse omavääringus muutmata jätta, kui lõikes 3 sätestatud iga-aastase korrigeerimise ajal saadakse selle summa konverteerimise tulemusena enne ümardamist summa, mis on omavääringus väljendatud summast vähem kui 15 % suurem. Omavääringus väljendatud samaväärse summa võib jätta muutmata, kui see summa konverteerimise tulemusena väheneks.

5. Stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogu vaatab lepinguosalise taotluse korral eurodes väljendatud summad üle. Kõnealusel ülevaatamisel kaalub stabiliseerimis- ja assotsieerimise nõukogu asjaomaste piiride mõju tegeliku väärtuse säilitamise kasulikkust. Selleks võib ta otsustada muuta eurodes väljendatud summasid.

VI JAOTIS

KOOSTÖÖPÕHIMÕTTED JA DOKUMENTAALSED TÕENDID*Artikkel 31***Dokumentaalsed tõendid, päritolutõendite ja täiendavate dokumentide säilitamine**

1. Päritoludeklaratsiooni koostanud või liikumissertifikaati EUR.1 taotlenud eksportija säilitab kõnealuseid päritolutõendeid ja kõiki toote päritolustaatus tõendavaid täiendavaid dokumente paber kandjal või elektroonilisel kujul vähemalt kolm aastat alates päritoludeklaratsiooni väljaandmise või koostamise kuupäevast.

2. Tarnija deklaratsiooni koostanud tarnija säilitab deklaratsiooni koopiat ja kõikide arvete, saatelehtede või muude äridokumentide koopiaid, millele deklaratsioon on lisatud, ning artikli 29 lõikes 6 osutatud dokumente vähemalt kolm aastat.

▼M3

Pikaajalise tarnija deklaratsiooni koostanud tarnija säilitab deklaratsiooni, kõikide arvete, saatelehtede või muude kõnealuse deklaratsiooniga hõlmatud kaupu käsitlevate ja kliendile saadetud äridokumentide koopiaid ning artikli 29 lõikes 6 osutatud dokumente vähemalt kolm aastat. See periood algab päeval, mil lõpeb pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg.

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel loetakse päritolustaatus tõendavateks dokumentideks muu hulgas järgmised:

- a) otsesed tõendid toimingute kohta, mida eksportija või tarnija on teinud toote saamiseks ja mis sisalduvad näiteks tema raamatupidamisaruannetes või asutusesiseses raamatupidamises;
- b) dokumendid, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatus ja mis on välja antud või koostatud asjaomase reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil kooskõlas selle siseriiklike õigusaktidega;
- c) dokumendid, mis tõendavad materjalidega töö või töötamise tegemist asjaomase lepinguosalise territooriumil ja mis on seal välja antud või koostatud kooskõlas selle siseriiklike õigusaktidega;
- d) päritoludeklaratsioonid või liikumissertifikaadid EUR.1, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatus ja mis on välja antud või koostatud lepinguosaliste territooriumil kooskõlas käesolevate reeglitega;
- e) asjakohased tõendid artiklite 13 ja 14 kohaselt väljaspool lepinguosaliste territooriumi tehtud töö või töötamise kohta, mis tõendavad kõnealustes artiklites sätestatud nõuete täitmist.

4. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus, kes annab välja liikumissertifikaadi EUR.1, säilitab artikli 20 lõikes 2 osutatud taotlusvormi vähemalt kolm aastat.

5. Importiva lepinguosalise tolliasutus säilitab talle esitatud päritoludeklaratsioone ja liikumissertifikaate EUR.1 vähemalt kolm aastat.

6. Tarnija deklaratsiooni, millega tõendatakse kasutatud materjalidega töö või töötamise tegemist reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil ja mis on seal koostatud, käsitatakse artikli 18 lõikes 3, artikli 20 lõikes 4 ja artikli 29 lõikes 6 osutatud dokumendina, mida kasutatakse selle tõendamiseks, et liikumissertifikaadiga EUR.1 või päritoludeklaratsiooniga hõlmatud tooteid võib pidada kõnealuse reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevateks ja muudele käesolevate reeglite nõuetele vastavateks toodeteks.

Artikkel 32

Vaidluste lahendamine

Kui seoses artiklites 34 ja 35 osutatud kontrollimenetlusega või käesoleva liite tõlgendamisega tekivad vaidlused, mida kontrolli taotlenud tolliasutus ja kontrollimise eest vastutav tolliasutus ei suuda lahendada, esitatakse need lahendamiseks stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule.

▼M3

Importija ja importiva lepinguosalise tolliasutuse vahelised vaidlused lahendatakse alati importiva lepinguosalise õigusnormide kohaselt.

VII JAOTIS

HALDUSKOOSTÖÖ*Artikkel 33***Teavitamine ja koostöö**

1. Lepinguosaliste tolliasutused esitavad üksteisele nende tolliasutustes liikumissertifikaatide EUR.1 väljaandmiseks kasutatavad templijäljendid, heakskiidetud eksportijatele antavate lubade numbrite näidised ning nimetatud sertifikaatide ja päritoludeklaratsioonide kontrollimise eest vastutavate tolliasutuste aadressid.

2. Et tagada käesolevate reeglite nõuetekohane kohaldamine, abistavad lepinguosalised üksteist oma pädevate tolliasutuste kaudu, kontrollides liikumissertifikaatide EUR.1, päritoludeklaratsioonide või tarnija deklaratsioonide ehtsust ning nendes dokumentides esitatud teabe õigsust.

*Artikkel 34***Päritolutõendite kontrollimine**

1. Järelkontrolli päritolutõendite üle tehakse pisteliselt või siis, kui importiva lepinguosalise tolliasutusel tekib põhjendatud kahtlus nende dokumentide ehtsuses, asjaomaste toodete päritolustaatuses või muude käesolevate reeglite nõuete täitmises.

2. Importiva lepinguosalise tolliasutus tagastab järelkontrollitaotluse tegemisel eksportiva lepinguosalise tolliasutusele liikumissertifikaadi EUR.1, arve, kui see on esitatud, ja päritoludeklaratsiooni või nende dokumentide koopiaid ning esitab vajaduse korral kontrollitaotluse põhjused. Järelkontrollitaotluse põhjendamiseks edastatakse kõik dokumendid ja kogu teave, mille põhjal võib oletada, et päritolutõendis esitatud andmed on valed.

3. Kontrolli teostab eksportiva lepinguosalise tolliasutus. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrolle, mida ta peab asjakohaseks.

4. Kui importiva lepinguosalise tolliasutus otsustab kontrollitulemuste saamiseni asjaomaste toodete sooduskohtlemise peatada, pakub ta importijale võimalust, et tooted vabastatakse, kui eelnevalt on kasutusele võetud kõik vajalikud ettevaatusabinõud.

▼ **M3**

5. Kontrolli tulemused teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele niipea kui võimalik. Tulemustest peab selgesti ilmnema, kas dokumendid on ehtsad, kas asjaomaseid tooteid võib käsitada mõne lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodetena ja kas need vastavad muudele käesolevate reeglite nõuetele.

6. Kui põhjendatud kahtlusega olukordades ei saada vastust kümne kuu jooksul pärast kontrollitaotluse kuupäeva või kui vastus ei sisalda piisavalt teavet, et otsustada asjaomase dokumendi ehtsuse üle või teha kindlaks toodete tegelik päritolu, keeldub kontrolli taotlenud tolliasutus soodustuste andmisest, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

*Artikkel 35***Tarnija deklaratsioonide kontrollimine**

1. Järelekontrolli tarnija deklaratsioonide või pikaajaliste tarnija deklaratsioonide üle võidakse teha pisteliselt või siis, kui selle lepinguosalise tolliasutusel, kus asjaomaste deklaratsioonide põhjal on välja antud liikumissertifikaat EUR.1 või koostatud päritoludeklaratsioon, on tekkinud põhjendatud kahtlus dokumendi ehtsuses või selles esitatud andmete õigsuses.

2. Lõike 1 rakendamisel tagastab lõikes 1 osutatud lepinguosalise tolliasutus tarnija deklaratsiooni või pikaajalise tarnija deklaratsiooni ja arved, saatelehed või muud äridokumendid, mis käsitlevad asjaomase deklaratsiooniga hõlmatud kaupu, selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutusele, kus deklaratsioon koostati, põhjendades vajaduse korral kontrollitaotluse sisu ja vormi.

Järelekontrollitaotluse põhjendamiseks edastatakse kõik saadud dokumendid ja kogu teave, mille põhjal võib oletada, et tarnija deklaratsioonis või pikaajalises tarnija deklaratsioonis esitatud andmed on valed.

3. Kontrolli teostab selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutus, kus tarnija deklaratsioon või pikaajaline tarnija deklaratsioon koostati. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida tarnija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks.

4. Kontrolli tulemused teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele niipea kui võimalik. Tulemustest peab selgesti ilmnema, kas tarnija deklaratsioonis või pikaajalises tarnija deklaratsioonis esitatud teave on õige, ja need peavad võimaldama otsustada, kas ja millisel määral saab seda deklaratsiooni arvestada liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmisel või päritoludeklaratsiooni koostamisel.

▼ **M3***Artikkel 36***Karistused**

Lepinguosalised näevad ette käesolevate reeglitega seotud siseriiklike õigusnormide rikkumise eest kriminaal-, tsiviil- või halduskaristused.

VIII JAOTIS

A LIITE KOHALDAMINE*Artikkel 37***Euroopa Majanduspiirkond**

Euroopa Majanduspiirkonnast (EMP) pärinevaid tooteid käsitatakse Euroopa Majanduspiirkonna lepingu protokoll nr 4 tähenduses Euroopa Liidust, Islandilt, Liechtensteinist või Norrast („EMP lepingu osalised”) pärinevate toodetena, kui need on eksporditud vastavalt kas Euroopa Liidust, Islandilt, Liechtensteinist või Norrast Montenegrosse, tingimusel et Montenegro ning EMP lepingu osaliste vahel kohaldatakse käesolevatele reeglitele tuginevaid vabakaubanduslepinguid.

*Artikkel 38***Liechtenstein**

Liechtensteinist pärinevat toodet käsitatakse Šveitsi ja Liechtensteini tolliliidu tõttu Šveitsist pärineva tootena, piiramata seejuures artikli 2 kohaldamist.

*Artikkel 39***San Marino Vabariik**

San Marino Vabariigist pärinevat toodet käsitatakse Euroopa Liidu ja San Marino Vabariigi tolliliidu tõttu Euroopa Liidust pärineva tootena, piiramata seejuures artikli 2 kohaldamist.

*Artikkel 40***Andorra Vürstiriik**

Andorra Vürstiriigist pärinevat ja harmoneeritud süsteemi gruppidesse 25–97 klassifitseeritud toodet käsitatakse Euroopa Liidu ja Andorra Vürstiriigi tolliliidu tõttu Euroopa Liidust pärineva tootena, piiramata seejuures artikli 2 kohaldamist.

*Artikkel 41***Ceuta ja Melilla**

1. Käesolevates reeglites kasutatud mõiste „Euroopa Liit” ei hõlma Ceutat ja Melillat.

▼ M3

2. Montenegrost pärinevate toodete Ceutasse ja Melillasse importimisel kohaldatakse sama tollirežiimi, mida kohaldatakse Euroopa Liidu tolliterritooriumilt pärinevate toodete suhtes Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemistingimuste ja aluslepingutesse tehtavate muudatuste akti ⁽¹⁾ protokoll nr 2 alusel. Montenegro kohaldab Ceutast ja Melillast pärinevate ning asjaomase lepinguga hõlmatud toodete importimisel sama tollirežiimi, mida kohaldatakse Euroopa Liidust imporditava ja sealt pärinevate toodete suhtes.

3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaldamisel Ceutast ja Melillast pärinevate toodete suhtes kohaldatakse käesolevaid reegleid mutatis mutandis vastavalt V lisas sätestatud eritingimustele.

⁽¹⁾ EÜT L 302, 15.11.1985, lk 23.

▼ **M3***I LISA***SISSEJUHATAVAD MÄRKUSED II LISA LOENDI KOHTA****Märkus 1 – üldine sissejuhatus**

Loendiga kehtestatakse kõikidele toodetele tingimused, millele need peavad vastama, et neid saaks käsitada piisava töö või töötuse läbinuna käesoleva liite II jaotise artikli 4 tähenduses. Reegleid on nelja tüüpi ja need varieeruvad vastavalt tootele:

- a) töö või töötusega ei ületata päritolustaatuseta materjalide suurimat lubatud sisaldust;
- b) töö või töötuse tulemusel ei kuulu valmistatud toode või kasutatud materjalid enam harmoneeritud süsteemi samasse neljakohalisse rubriiki või samasse kuuekohalisse alamrubriiki;
- c) teostatakse konkreetne töö- või töötlemistoiming;
- d) töö või töötus teostatakse teatavate täielikult saadud materjalidega.

Märkus 2 – loendi struktuur

- 2.1. Loendi esimeses kahes veerus kirjeldatakse saadud toodet. Esimeses veerus on esitatud harmoneeritud süsteemis kasutatav rubriigi- või grupinumber ja teises veerus selle süsteemi vastava rubriigi või grupi kaubakirjeldus. Esimese kahe veeru iga kande jaoks on kolmandas veerus nähtud ette reegel. Kui mõnel juhul on esimese veeru kande ees „ex”, tähendab see, et kolmanda veeru reegel kehtib ainult teises veerus kirjeldatud rubriigi osa suhtes.
- 2.2. Kui esimesse veergu on koondatud mitu rubriiginumbrit või on esitatud grupinumber ja seetõttu on teises veerus toodete üldkirjeldus, kohaldatakse kolmanda veeru asjakohast reeglit kõikide toodete suhtes, mis on harmoneeritud süsteemis klassifitseeritud kõnealuse grupi rubriikidesse või ükskõik millisesse esimesse veergu koondatud rubriiki.
- 2.3. Kui loend sisaldab erinevaid reegleid, mida kohaldatakse ühe rubriigi eri toodete suhtes, sisaldab iga taane asjaomase rubriigi selle osa kirjeldust, mis on hõlmatud kolmanda veeru vastavate reeglitega.
- 2.4. Kui kolmandas veerus on esitatud kaks alternatiivset reeglit, mis on eraldatud sidesõnaga „või”, võib eksportija valida, millist reeglit kasutada.

Märkus 3 – näited reeglite kohaldamise kohta

- 3.1. Käesoleva liite II jaotise artiklit 4, milles käsitletakse tooteid, mis on saanud päritolustaatuse ja mida kasutatakse muude toodete tootmiseks, kohaldatakse olenemata sellest, kas päritolustaatus on saadud neid tooteid kasutavas tehases või mõnes muus lepinguosalise tehases.

▼ **M3**

- 3.2. Käesoleva liite II jaotise artikli 6 kohaselt peab tehtud töö või töötlus olema kõnealusel artiklis osutatud toimingutest ulatuslikum. Vastasel juhul ei saa kaubad kasu tariifsest sooduskohtlemisest isegi siis, kui allpool esitatud loendi tingimused on täidetud.

Käesoleva liite II jaotise artikli 6 kohaldamisel nähakse loendi reeglitega ette päritolustaatuseta saamiseks vajalik minimaalne töö või töötlus ning sellest ulatuslikum töö või töötlus annab samuti päritolustaatuseta; väiksem töö või töötlus päritolustaatuseta ei anna.

Kui reeglina nähakse ette, et teatavas tootmisetapis võib päritolustaatuseta materjali kasutada, on sellise materjali kasutamine varasemas tootmisetapis lubatud, kuid hilisemas etapis mitte.

Kui reeglina nähakse ette, et teatavas tootmisetapis päritolustaatuseta materjali ei või kasutada, on sellise materjali kasutamine varasemas tootmisetapis lubatud, kuid hilisemas etapis enam mitte.

Näide: kui grupi 19 reeglina nähakse ette, et rubriikidesse 1101–1108 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei tohi ületada 20 % massist, ei ole gruppi 10 kuuluvate teraviljade kasutamine (st importimine) (materjalid varasemas tootmisetapis) piiratud.

- 3.3. Ilma et see piiraks märkuse 3.2 kohaldamist, kui reeglis kasutatakse väljendit „tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest“, tähendab see, et kasutada võib kõikidesse rubriikidesse kuuluvaid materjale (ka tootega sama rubriigi ja kirjelduse alla kuuluvaid materjale), kui nimetatud reeglis mainitud eripiirangutest ei tulene teisiti.

Väljend „tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sealhulgas muudest rubriiki ... kuuluvatest materjalidest“ või „tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sealhulgas tootega samasse rubriiki kuuluvatest muudest materjalidest“ tähendab aga, et kasutada võib kõikidesse rubriikidesse kuuluvaid materjale, välja arvatud neid, mille kirjeldus kuulub loendi teises veerus esitatud toote kirjelduse alla.

- 3.4. Kui loendi reeglina nähakse ette, et toodet võib valmistada mitmest materjalist, tähendab see, et kasutada võib üht või mitut materjali. Kõiki nimetatud materjale kasutama ei pea.
- 3.5. Kui loendi reeglina nähakse ette, et toode peab olema valmistatud teatavast materjalist, ei takista nimetatud tingimus kasutamast muid materjale, mis oma iseloomulike omaduste tõttu reeglile ei vasta.
- 3.6. Kui loendi reeglina nähakse ette kasutatavate päritolustaatuseta materjalide maksimaalväärtuseks kaks protsendimäära, ei tohi neid protsendimäärasid liita. Teisisõnu ei tohi kõigi kasutatavate päritolustaatuseta materjalide suurim väärtus ületada kõrgeimat esitatud protsendimäära. Peale selle ei tohi ületada ka iga materjali suhtes kehtivat protsendimäära.

Märkus 4 – teatavaid põllumajandustooteid käsitlevad üldised sätted

- 4.1. Gruppidesse 6, 7, 8, 9, 10 ja 12 ning rubriiki 2401 kuuluvaid põllumajandustooteid, mis on kasvatatud või koristatud lepinguosalise territooriumil, käsitletakse kõnealusel lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodetena isegi siis, kui need on kasvatatud imporditud seemnetest, taimesibulatest, pookealustest, pistikutest, pookeokstest, võsudest, pungadest või muudest elusate taimede osadest.

▼ M3

- 4.2. Kui päritolustaatuseta suhkru sisaldus teatavas tootes on piiratud, võetakse selliste piirmäärade arvutamisel arvesse rubriikidesse 1701 (sahharoos) ja 1702 (nt fruktoos, glükoos, laktoos, maltoos, isoglükoos või invertsuhkur) kuuluvate suhkrute massi, mida on kasutatud lõpptoote tootmisel ja lõpptootes sisalduvate päritolustaatuseta toodete tootmisel.

Märkus 5 – teatavate tekstiiltoodete puhul kasutatav terminoloogia

- 5.1. Loendis kasutatud mõiste „looduslikud kiud” osutab muudele kiududele kui tehis- või sünteeskiud. Mõiste piirdub ketraseelsetes järkudes olevate kiududega, hõlmates jäätmeid ja, kui teisiti ei ole sätestatud, ka kraasitud, kammitud või muul viisil töödeldud, kuid ketramata kiude.
- 5.2. Termin „looduslikud kiud” hõlmab rubriiki 0511 kuuluvat hobusejõhvi, rubriikidesse 5002 ja 5003 kuuluvat siidi ning rubriikidesse 5101–5105 kuuluvaid villakiudusid ja loomavilla ja -karva, rubriikidesse 5201–5203 kuuluvaid puuvillakiudusid ning rubriikidesse 5301–5305 kuuluvaid muid taimseid kiudusid.
- 5.3. Loendis kasutatud terminitega „tekstiilimass”, „keemilised materjalid” ja „paberi valmistamiseks kasutatavad materjalid” kirjeldatakse materjale, mis ei ole klassifitseeritud gruppidesse 50–63 ning mida saab kasutada tehis-, süntees- või paberkiudude ja -lõngade tootmiseks.
- 5.4. Loendis kasutatud termin „keemilised staapelkiud” tähendab rubriikidesse 5501–5507 kuuluvaid süntees- või tehisfilamentkõisikuid, -staapelkiudusid või kiujäätmeid.
- 5.5. Trükkimine (koos kudumise, silmuskudumise, heegeldamise, taftingtöötluste või flokeerimisega) on tehnika, millega tekstiili alusmaterjalile antakse püsiva loomuga objektiivselt hinnatav funktsioon, nagu värv, kujundus või tehniline omadus, kasutades siidi-, rull-, digitaal- või ülekanetrüki tehnikaid.
- 5.6. Trükkimine (eraldiseisva toiminguna) on tehnika, millega tekstiili alusmaterjalile antakse püsiva loomuga objektiivselt hinnatav funktsioon, nagu värv, kujundus või tehniline omadus, kasutades siidi-, rull-, digitaal- või ülekanetrüki tehnikaid, kombineeritult vähemalt kahe ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termofikseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), tingimusel et kõigi kasutatud materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast.

Märkus 6 – tekstiilmaterjalide segust tehtud toodete suhtes kohaldatavad piirmäärad

- 6.1. Kui loendis sisalduva toote puhul on viidatud käesolevale märkusele, ei kohaldata kolmandas veerus olevaid tingimusi ühegi selle toote tootmiseks kasutatud põhitekstiilmaterjali suhtes, kui nende mass kokku on kuni 15 % kõikide kasutatud põhitekstiilmaterjalide kogumassist (vt ka märkused 6.3 ja 6.4).
- 6.2. Märkuses 6.1 nimetatud piirmäära võib kohaldada siiski üksnes segatoodete suhtes, mis on valmistatud kahest või enamast põhitekstiilmaterjalist.

▼ M3

Põhitekstiilmaterjalid on järgmised:

- siid;
- vill;
- loomakarv;
- loomavill;
- hobusejõhv;
- puuvill;
- paberi valmistamiseks kasutatavad materjalid ja paber;
- lina;
- kanep;
- džuuat ja muud niinekiud;
- sisal ja muud perekonna Agave taimede tekstiilkiud;
- kookoskiud, manillakanep, ramjee ja muud taimsed tekstiilkiud;
- polüpropüleenist sünteesfilamentkiud;
- polüestrist sünteesfilamentkiud;
- polüamiidist sünteesfilamentkiud;
- polüakrüülnitriilist sünteesfilamentkiud;
- polüimiidist sünteesfilamentkiud;
- polütetrafluoroetüleenist sünteesfilamentkiud;
- polü(fenüleensulfiidist) sünteesfilamentkiud;
- polü(vinüülkloriidist) sünteesfilamentkiud;
- muud sünteesfilamentkiud;
- viskoosist tehifilamentkiud;
- muud tehifilamentkiud,
- elektrit juhtivad filamendid;
- polüpropüleenist sünteesstaapelkiud;
- polüestrist sünteesstaapelkiud;
- polüamiidist sünteesstaapelkiud;
- polüakrüülnitriilist sünteesstaapelkiud;
- polüimiidist sünteesstaapelkiud;
- polütetrafluoroetüleenist sünteesstaapelkiud;
- polü(fenüleensulfiidist) sünteesstaapelkiud;
- polü(vinüülkloriidist) sünteesstaapelkiud;
- muud sünteesstaapelkiud;

▼ M3

- viskoosist tehistaapelkiud;
- muud tehistaapelkiud;
- mähitud või mähkimata lõng, mis koosneb elastsete polüetriosadega polüüretaanist;
- rubriiki 5605 kuuluvad tooted (metalliseeritud lõng), mis sisaldavad kahe plastkile vahele läbipaistva või värvilise liimiga liimitud kuni 5 mm laiust riba, mis koosneb alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või plastkilesüdamikust;
- muud rubriiki 5605 kuuluvad tooted;
- klaaskiud;
- metallkiud;
- mineraalkiud.

- 6.3. Toodete puhul, mis sisaldavad „mähitud või mähkimata lõnga, mis koosneb elastsete polüetriosadega polüüretaanist”, on piirmäär sellise lõnga puhul 20 %.
- 6.4. Toodete puhul, mis sisaldavad „kahe plastkile vahele läbipaistva või värvilise liimiga liimitud kuni 5 mm laiust riba, mis koosneb alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või plastkilesüdamikust”, on piirmäär sellise riba kohta 30 %.

Märkus 7 – teatavate tekstiiltoodete suhtes kohaldatavad muud piirmäärad

- 7.1. Kui loendis on viide käesolevale märkusele, võib kasutada tekstiilmaterjale (välja arvatud vooder ja vaheriie), mis ei vasta asjaomase valmistoota kohta loendi kolmandas veerus ettenähtud reeglile, tingimusel et need materjalid on klassifitseeritud mõnda teise rubriiki kui toode ning nende väärtus ei ületa 15 % toote tehasehinnast.
- 7.2. Ilma et see piiraks märkuse 7.3 kohaldamist, võib tekstiiltoodete tootmiseks vabalt kasutada materjale, mis ei ole klassifitseeritud gruppidesse 50–63, olenemata sellest, kas need sisaldavad tekstiili või mitte.
- 7.3. Kui kohaldatakse protsendireeglit, tuleb gruppidesse 50–63 klassifitseerimata päritolustaatuseta materjalide väärtust võtta arvesse tootes sisalduvate päritolustaatuseta materjalide väärtuse arvutamisel.

**Märkus 8 – teatavate gruppi 27 kuuluvate toodetega tehtavate eritööstustoi-
mingute ja lihttoimingute määratlus**

- 8.1. Rubriikides ex 2707 ja 2713 tähendab „eritööstustoi-
mingud:
- a) vaakumdestilleerimine;
 - b) põhjalik fraktsioneeriv redestilleerimine;
 - c) krakkimine;
 - d) reformimine;
 - e) ekstraheerimine selektiivlahustite abil;

▼ M3

- f) töötlus, mis sisaldab kõiki järgmisi toiminguid: töötlemine kontsentreeritud väävelhappega, ooleumiga või vääveltrioksiidiga; neutraliseerimine aluseliste toimeainetega; värvitustamine ja puhastamine looduslike aktiivmuldade, aktiveeritud muldade, aktiivsöe või boksiidiga;
 - g) polümeerimine;
 - h) alküülimine;
 - i) isomeerimine.
- 8.2. Rubriikides 2710, 2711 ja 2712 tähendab „eritöötlustoiming” järgmisi toiminguid:
- a) vaakumdestilleerimine;
 - b) põhjalik fraktsioneeriv redestilleerimine;
 - c) krakkimine;
 - d) reformimine;
 - e) ekstraheerimine selektiivlahustite abil;
 - f) töötlus, mis sisaldab kõiki järgmisi toiminguid: töötlemine kontsentreeritud väävelhappega, ooleumiga või vääveltrioksiidiga; neutraliseerimine aluseliste toimeainetega; värvitustamine ja puhastamine looduslike aktiivmuldade, aktiveeritud muldade, aktiivsöe või boksiidiga;
 - g) polümeerimine;
 - h) alküülimine;
 - i) isomeerimine;
 - j) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul väävlitustamine vesiniku abil, mille tulemusena väheneb töödeldavate toodete väävlisisaldus vähemalt 85 % (ASTM D 1266-59 T meetod);
 - k) üksnes rubriiki 2710 kuuluvate toodete puhul parafiinitustamine ükskõik millise protsessi abil, v.a filtreerimine;
 - l) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul vesinikuga töötlemine rõhu juures, mis on suurem kui 20 baari, ja temperatuuril, mis on vähemalt 250 °C, kasutades katalüsaatoreid (välja arvatud väävlitustavate katalüsaatorid), kusjuures vesinik on keemilise reaktsiooni aktiivne komponent. Rubriiki ex 2710 kuuluvate määrdeõlide edasine vesinikuga töötlemine (näiteks vesinikpuhastus, värvitustamine) peamiselt värvuse muutmiseks või stabiilsuse parandamiseks ei kuulu siiski eritöötlustoimingute hulka;
 - m) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate kütteõlide puhul atmosfäärirõhul destilleerimine, tingimusel et tootest (kaasa arvatud kaod) destilleerub 300 °C juures vähem kui 30 % ASTM D 86 meetodi järgi;

▼ **M3**

- n) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul, välja arvatud gaasi- ja kütteõlid, töötlemine kõrgsagedusliku elektrilise harilahendusega;
- o) üksnes rubriiki ex 2712 kuuluvate toorsaaduste puhul (v.a vaseliin, mäevaha, ligniitvaha, turbavaha ja parafiin õlisisaldusega alla 0,75 % massist) õlitustamine fraktsioneeriva kristallisatsiooni abil.
- 8.3. Rubriikides ex 2707 ja 2713 märgitud lihttoimingud, nagu puhastamine, villimine, soolatustamine, vee eemaldamine, filtrimine, värvimine, markeerimine, väävlisisalduse reguleerimine erineva väävlisisaldusega kaupade segamise teel, või nimetatud toimingute ühendamine või nendega sarnased toimingud ei anna päritolustaatus.

Märkus 9 – teatavate toodetega tehtavate eritööstustoimingute ja toimingute määratlus

- 9.1. Gruppi 30 kuuluvaid tooteid, mis on saadud lepinguosalise territooriumil rakukultuure kasutades, käsitatakse selle lepinguosalise territooriumilt pärinevatena. Mõiste „rakukultuur” tähendab inim-, looma- ja taimerakkude kasvatamist kontrollitud tingimustes (nt kindlaksmääratud temperatuur, kasvukeskkond, gaasisegu, pH) väljaspool elusorganismi.
- 9.2. Tooteid, mis kuuluvad gruppidesse 29 (välja arvatud: 2905,43–2905,44), 30, 32, 33 (välja arvatud: 3302,10, 3301), 34, 35 (välja arvatud: 35.01, 3502,11–3502,19, 3502,20, 35.05), 36, 37, 38 (välja arvatud: 3809,10, 38.23, 3824,60, 38.26) ja 39 (välja arvatud: 39.16–39.26) ning mis on saadud lepinguosalise territooriumil fermenteerimise teel, käsitatakse selle lepinguosalise territooriumilt pärinevatena. „Fermenteerimine” on biotehnoloogiline protsess, milles inim-, looma- ja taimerakke, baktereid, pärmseeni, seeni või ensüüme kasutatakse selleks, et toota gruppidesse 29–39 kuuluvaid tooteid.
- 9.3. Järgmisi töötlemistoiminguid peetakse artikli 4 lõike 1 kohaselt piisavaks toodete puhul, mis kuuluvad gruppidesse 28, 29 (välja arvatud: 2905,43–2905,44), 30, 32, 33 (välja arvatud: 3302,10, 3301), 34, 35 (välja arvatud: 35.01, 3502,11–3502,19, 3502,20, 35.05), 36, 37, 38 (välja arvatud: 3809,10, 38.23, 3824,60, 38.26) ja 39 (välja arvatud: 39.16–39.26).
- Keemiline reaktsioon: „keemiline reaktsioon” on protsess, sealhulgas biokeemiline protsess, mille tulemusel tekib molekulisidemetest katkemise ja uute molekulisidemetest moodustumise või molekulisidemetest sisalduvate aatomite paigutuse muutumise teel uue struktuuriga molekul. Keemilist reaktsiooni võib väljendada CASi numbri muutusega.
- Päritolu määramisel ei tohiks arvesse võtta järgmisi protsesse: a) lahustamine vees või muudes lahustites; b) lahustite, sealhulgas vee eemaldamine või c) kristallisatsioonivee lisamine või eemaldamine. Keemilist reaktsiooni, nagu see on määratletud eespool, käsitatakse päritolustaatus andvana.
- Segamine: päritolustaatus andvana käsitatakse sellist üksnes eelnevalt kindlaksmääratud tingimustele vastavat materjalide sihilikku ja proportsionaalselt kontrollitud segamist või tihendamist, k.a pihustamine (v.a lahjendite lisamine), mille tulemusel saadakse kaup, mille füüsikalised ja keemilised omadused vastavad selle kauba otstarbele ja kasutusvaldkondadele ning erinevad sisendmaterjalide omadustest.
- Puhastamine: puhastamist käsitatakse päritolustaatus andvana, kui see toimub ühe või mõlema lepinguosalise territooriumil ja täidetud on mõni järgmistest kriteeriumidest:
- a) kauba puhastamise tulemusel eemaldatakse vähemalt 80 % olemasolevatest lisanditest või

▼ M3

- b) lisandite sisalduse vähendamise või nende eemaldamisega saadakse ühele või mitmele järgmisele kasutusvaldkonnale vastav kaup:
- i) farmaatsias, meditsiinis, kosmeetikas, veterinaarias või toiduainetes kasutatavad ained;
 - ii) analüüside tegemisel, diagnostikas või laboris kasutatavad keemikaalid ja reaktiivid;
 - iii) mikroelektronikas kasutatavad elemendid ja komponendid;
 - iv) optikas spetsiaalse kasutusega;
 - v) biotehnikas kasutamisel (nt rakukülvid, geenitehnoloogia või katalüsaator);
 - vi) eraldamisprotsessis kasutatavad kandjad või
 - vii) radioaktiivsuse kasutamisega.
- Osakeste suuruse muutmise: päritolustaatus andvana käsitatakse toote osakeste suuruse tahtlikku ja kontrollitud muutmist muul viisil kui üksnes purustamise või pressimise teel, mille tulemusel saadakse toode, millel on kindlaksmääratud suurusega osakesed, osakeste kindlaksmääratud suurusjaotus või kindlaksmääratud pind, mis on saadava toote seisukohalt olulised ning mille füüsilised ja keemilised omadused erinevad sisendmaterjalide omadest.
- Standardmaterjalide tootmine: selliste valmististe (sh standardlahuste) tootmine, mis sobivad analüüside tegemiseks, kalibreerimiseks või etalonina kasutamiseks ning millel on tootja poolt sertifitseeritud täpne puhtusaste või seguvahekord. Standardmaterjalide tootmist käsitatakse päritolustaatus andvana.
- Isomeeride eraldamine: isomeeride isoleerimist või eraldamist isomeeride segust käsitatakse päritolustaatus andvana.

LOEND PÄRITOLUSTAATUSETA MATERJALIDEGA TEHTAVATEST TÖÖDEST JA TÖÖTLUSEST, MIS ANNAVAD TOOTELE PÄRITOLUSTAATUSE

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusega materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 1	Elusloomad	Kõik gruppi 1 kuuluvad loomad on täielikult saadud
Grupp 2	Liha ja sööda v rups	Tootmine, mille puhul kogu sellesse gruppi kuuluv liha ja söödav rups on täielikult saadud
Grupp 3	Kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 3 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
Grupp 4	Piim ja piimatooted; linnunad; naturaalne mesi; mujal nimetamata loomse päritoluga toiduained	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 4 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
ex grupp 5	Mujal nimetamata loomse päritoluga tooted; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
ex 0511 91	Mittesöödavad kalamari ja niisk	Kogu kalamari ja niisk on täielikult saadud
Grupp 6	Eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja -roheline	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 6 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
Grupp 7	Kõõgivilid ning söödavad juured ja mugulad	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 7 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
Grupp 8	Söödavad puuviljad, marjad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 8 kuuluvad puuviljad, marjad, pähklid ning tsitrusviljade ja melonite koor on täielikult saadud
Grupp 9	Kohv, tee, mate ja võrsid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
Grupp 10	Teravili	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 10 kuuluvad materjalid on täielikult saadud

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusest materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 11	Jahud, tangained; linnased; tärklis; inuliin; nisugluteen	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppidesse 8, 10 ja 11, rubriikidesse 0701, 0714, 2302 ja 2303 ning alamrubriiki 0710 10 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
Grupp 12	Õliseemned ja õliviljad; mitmesugused terad, seemned ja viljad; tööstuses kasutatavad taimed ja ravimtaimed; õled ja sööt	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
ex grupp 13	Šellak; kummivaigud, vaigud ja muud taimemahlad ja -ekstraktid; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
ex 1302	Pektiinid, pektinaadid ja pektaadid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptootte massist
Grupp 14	Taimne punumismaterjal; mujal nimetamata taimsed tooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
ex grupp 15	Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende lõhustamissaadused; töödeldud toidurasvad; loomsed ja taimsed vahad; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
1504–1506	Kalade või veeimetajate rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid; villarasv ja sellest saadud rasvained (k.a lanoliin); muud loomsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
1508	Maapähkliõli (arahhiseõli) ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal
1509 ja 1510	Oliiviõli ja selle fraktsioonid	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad taimsed materjalid on täielikult saadud
1511	Palmiõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 1512	Päevalilleseemneõlid ja nende fraktsioonid: — kasutamine tehniliseks ja tööstuslikuks otstarbeks, v.a toiduainete tootmiseks — muud	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad taimsed materjalid on täielikult saadud
1515	Muud taimerasvad ja -õlid (k.a jojobiõli) ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal
ex 1516	Kalarasvad ja -õlid ning nende fraktsioonid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
1520	Toorglütserool; glütserooliveed ja glütseroolleelised	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
Grupp 16	Tooted lihast, kalast, vähkidest, limustest või muudest veeselgrootetest	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppidesse 2, 3 ja 16 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
ex grupp 17	Suhkur ja suhkrukondiitritooted; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
1702	Muud suhkrud, sh keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; maitse- ja värvainelisanditeta suhkrusiirupid; tehismesi, naturaalse meega segatud või segamata; karamell: — keemiliselt puhas maltoos ja fruktoos — muud	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sh muudest rubriigi 1702 materjalidest Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõigi kasutatavate rubriikidesse 1101–1108, 1701 ja 1703 kuuluvate materjalide mass ei ületa 30 % lõpptootte massist

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusest materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
1704	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist või — kasutatava suhkru väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
ex grupp 18	Kakao ja kakaotooted; välja arvatud:	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist</p>
ex 1806	Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised; välja arvatud:	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist või — kasutatava suhkru väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
1806 10	Kakaopulber, suhkruga või muu magusainelisandiga	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist</p>
1901	Linnaseekstrakt; jäme- ja peenjahust, tangudest, tärklisest või linnaseekstraktist valmistatud mujal nimetamata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal nimetamata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad kakaod alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt:	

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
	<ul style="list-style-type: none"> — linnaseekstrakt — muud 	<p>Tootmine grupi 10 teraviljast</p> <p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide mass ei ületa 40 % lõpptoote massist</p>
1902	Pastatooted, kuumtöödeldud või kuumtöötlemata, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või täidiseta, muul viisil toiduks valmistatud või mitte: spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, gnocchi, ravioolid, cannaroni jms; kuskuss, valmistoiduna või mitte	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kasutatavate rubriikidesse 1006 ja 1101–1108 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist ning — kasutatavate gruppidesse 2, 3 ja 16 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist
1903	Tapiokk ja selle tähtselt valmistatud asendajad helvestena, teradena, kruupidena, sõelmetena vms kujul	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriigi 1108 kartulitärklisest
1904	Teravilja või teraviljatoodete paisutamise või röstimise teel saadud toiduained (nt maisihelbed); eelnevalt kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud mujal nimetamata teravili (v.a mais) teradena, helvestena või muul kujul (v.a lihtjahu, püülijahu ja tangud) toiduks valmistatud teraviljad	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kasutatavate rubriikidesse 1006 ja 1101–1108 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist ning — kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist
1905	Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised jms pagaritooted, kakaoga või kakaota; armulaualeib, kapslid farmaatsiatööstusele, oblaadid, riispaber jms	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõigi kasutatavate rubriikidesse 1006 ja 1101–1108 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist
ex grupp 20	Köögi- ja puuviljast ning pähklitest vm taimeosadest tooted; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
2002 ja 2003	Tomatid, seemned ja trühvliid, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul gruppi 7 kuuluvad materjalid on täielikult saadud

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
2006	Köögiviljad, puuviljad, marjad, pähklid, puuviljakoored jm taimeosad, suhkrus säilitatud (nõrutatud ja kuivanud, glasuuritud või suhkrustatud)	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist
2007	Džemmid, keedised, puuvilja- või marjaželeed, marmelaadid, puuvilja-, marja- või pähklipüreed ja pastad, saadud kuumtöötlemisel, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist
ex 2008	Tooted, välja arvatud: — pähklid magusaine- või piirituselisandita — maapähklivõi; teraviljapõhised segud; palmipungad; mais — puuvili, marjad ja pähklid, mida on kuumtöödeldud muul viisil kui aurutamine või vees keetmine, suhkrulisandita, külmutatud	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist
2009	Kääritamata, piirituselisandita puuvilja- ja marjamahlad (k.a viinamarjavirre) ning köögiviljamahlad, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist
ex grupp 21	Mitmesugused toiduained; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
2103	— kastmed ning valmistised kastmete valmistamiseks; maitseainesegud — sinepipulber ja valmissinep	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Sinepipulbrit või valmissinepit võib siiski kasutada Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
2105	Jäätis jm toidujää, kakaoga või kakaota	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul: — suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide individuaalne mass ei ületa 40 % lõpptoote massist ning — suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide mass koos ei ületa 60 % lõpptoote massist

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
2106	Mujal nimetamata toiduained	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist
ex grupp 22	Joogid, alkohol ja äädikas; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõik kasutatavad alamrubriikidesse 0806 10, 2009 61 ja 2009 69 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
2202	Vesi, sh mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- vm magusaine- või maitse- või lõhnaainelisandiga, jm karastusjoogid, v.a rubriiki 2009 kuuluvad puu- ja kõõgiviljamahlad	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
2207 ja 2208	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega üle või alla 80 % mahust; piiritusjoogid, liköörid ja muud alkohoolsed joogid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriiki 2207 või 2208 kuuluv materjal, mille puhul kõik kasutatavad alamrubriikidesse 0806 10, 2009 61 ja 2009 69 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
ex grupp 23	Toiduainetööstuse jäägid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasööt; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
2309	Loomasöödana kasutatavad valmistised	Tootmine, mille puhul: <ul style="list-style-type: none"> — kõik kasutatavad gruppidesse 2 ja 3 kuuluvad materjalid on täielikult saadud, — kasutatavate gruppidesse 10 ja 11 ning rubriikidesse 2302 ja 2303 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist, — suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide individuaalne mass ei ületa 40 % lõpptoote massist ning — suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide mass koos ei ületa 50 % lõpptoote massist
ex grupp 24	Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul rubriiki 2401 kuuluvate materjalide mass ei ületa 30 % kasutatavate gruppi 24 kuuluvate materjalide kogumassist

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
2401	Töötlemata tubakas; tubakajäätmed	Tootmine, mille puhul kõik rubriiki 2401 kuuluvad materjalid on täielikult saadud
ex 2402	Sigaretid tubakast või tubakaasendajatest	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal ja alamrubriigi 2403 19 suitsetamistubakas, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 2401 kuuluvate materjalide massist vähemalt 10 % on täielikult saadud
ex 2403	Ilma põletamata, kuumutatuna või muul viisil sissehingamiseks ettenähtud tooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 2401 kuuluvate materjalide massist vähemalt 10 % on täielikult saadud
ex grupp 25	Sool; väävel; mullad ja kivimid; krohvimismaterjalid, lubi ja tsement; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 70 % toote tehasehinnast
ex 2519	Purustatud looduslik magneesiumkarbonaat (magnesiit) hermeetiliselt suletud mahutites ja puhas või lisanditega magneesiumoksiid, v.a sulatatud magneesiumoksiid ja ülepõletatud (paagutatud) magneesiumoksiid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Looduslikku magneesiumkarbonaati (magnesiiti) võib siiski kasutada
Grupp 26	Maagid, räbu ja tuhk	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
ex grupp 27	Mineraalkütused ja -õlid ning nende destilleerimissaadused; bituumenained; mineraalvahad; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusega materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 2707	Õlid, mis sarnanevad kõrgel temperatuuril kivisöetõrva destilleerimise teel saadud mineraalõlidega, milles aromaatsete komponentide mass ületab mittearomaatsete komponentide massi ja mille mahust üle 65 % destilleerub temperatuuril 250 °C (sh lakibensiini ja benseeni segud), mootorikütuse või kütteinena kasutamiseks	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritööstustoimingut ⁽¹⁾ või muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
2710	Naftaõlid ja bituminoosetest mineraalidest saadud õlid, v.a toorõlid; mujal nimetatama valmistised, mis sisaldavad põhikomponendina vähemalt 70 % massist naftaõlisisid või bituminoosetest mineraalidest saadud õlisisid; õlijäätmed	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritööstustoimingut ⁽¹⁾ või muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
2711	Naftagaasid jm gaasilised süsivesinikud	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritööstustoimingut ⁽¹⁾ või muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
2712	Vaseliin; parafiin, mikrokristalne naftavaha, toorparafiin, osokeriit, ligniidivaha, turba-vaha, muud mineraalsed vahad jms sünteesil või muudel menetlustel saadud tooted, värvitud või värvimata	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritööstustoimingut ⁽¹⁾ või muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
2713	Naftakoks, naftabituumen jm nafta- või bituminoosetest mineraalidest saadud õlide tootmisjäätgid	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritööstustoimingut ⁽¹⁾ või muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 28	Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, haruldaste muldmetallide, radioaktiivsete ainete või isotoopide orgaanilised ja anorgaanilised ühendid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex grupp 29	Orgaanilised kemikaalid; välja arvatud:	Eritööstustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 2901	Atsüklilised süsivesinikud kasutamiseks küttaaine või mootorikütusena	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut ⁽¹⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex 2902	Tsüklaanid ja tsükleenid (v.a asuleenid), benseen, toluen, ksüleenid, kasutamiseks küttaaine või mootorikütusena	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut ⁽¹⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex 2905	Metallalkoholaadid nii käesoleva rubriigi alkoholist kui ka etanoolist	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sh muudest rubriiki 2905 kuuluvatest materjalidest. Käesolevasse rubriiki kuuluvaid metallalkoholaate võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 30	Farmaatsiatooted	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
Grupp 31	Väetised	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 32	Park- ja värvainekstraktid; tanniinid ja nende derivaadid; värvained ja pigmendid; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid; tint	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 33	Eeterlikud õlid ja resinoidid; parfümeeria-, kosmeetika- ja hügieenitooted	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusest materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 34	Seep, pindaktiivsed orgaanilised ained, pesemisvahendid, määrdeained, tehisevaha, vaha-valmistised, poleerimis- ja puhastusvahendid, küünlad jms tooted, voolimispastad, stomatoloogiline vaha ja hambaravis kasutatavad kipsisegud	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Toote samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 35	Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; ensüümid	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Toote samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
Grupp 36	Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud; pürofoorsed sulamid; teatavad kergsüttivad valmistised	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Toote samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusest materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 37	Foto- ja kinokaubad	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Toote samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex grupp 38	Mitmesugused keemiatooted; välja arvatud:	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Toote samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex 3811	Antidetonatorid, oksüdatsiooniinhibiitorid, vaigutekkeinhibiitorid, viskoossuse regulaatorid, korrosioonitõrjevahendid ja muud mineraalõlide (k.a bensiin) ning mineraalõlidega samal eesmärgil kasutatavate vedelike valmislisandid: — määrideõlilisandid, mis sisaldavad naftaõlisisid või bituminoosetest mineraalidest saadud õlisisid	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 3811 kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex 3824 99 ex 3826 00	ja Biodiislikütus	Tootmine, mille puhul biodiislikütus saadakse ümberestdamise ja/või esterdamise või vesiniktöötuse teel

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusest materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 39	Plastid ja plasttooted	Eritöötlustoiming(ud) ⁽⁴⁾ või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Toote samasse alamrubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex grupp 40	Kautšuk ja kummitooted; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex 4012	Kummist protekteeritud õhk-, täis- või padjandreivid	Kasutatud rehvide protekteerimine
ex grupp 41	Toornahad (v.a. karusnahad) ja nahk; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
4104–4106	Pargitud või enne kuivatamist järelpargitud nahad, villata või karvata, laustatud või laustumata, kuid edasi töötlemata	Pargitud naha järelparkimine või tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
Grupp 42	Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; reisitarbed, käekotid jms tooted; tooted loomasoolest (v.a jämesiidist)	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex grupp 43	Karusnahk ja tehiskarusnahk; nendest valmistatud tooted; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal

▼M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 4302	Pargitud või töödeldud ühendatud karusnahad: — nelinurksete tükkide, ristide ja muul samalaadsel kujul — muud	Pleegitamine või värvimine lisaks kokkuühendamata pargitud või töödeldud karusnaha lõikamisele ja kokkuühendamisele Tootmine ühendamata pargitud või töödeldud karusnahast
4303	Karusnahast rõivad, rõivamanused jm tooted	Tootmine rubriiki 4302 kuuluvast pargitud või töödeldud ühendamata karusnahast
ex grupp 44	Puit ja puittooted; puusüsi; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex 4407	Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spoonihööveldatud või -kooritud puit, hööveldatud, lihvitud või pikijätkatud, paksusega üle 6 mm	Hööveldamine, lihvimine või pikijätkamine
ex 4408	Spoon vineerimiseks (k.a spoonihööveldatud kihtpuitmaterjal) ja vineeri valmistamiseks, paksusega kuni 6 mm, servjätkatud, ja muu pikikiudu saetud, spoonihööveldatud või kooritud puit, paksusega kuni 6 mm, hööveldatud, lihvitud või pikijätkatud	Servjätkamine, hööveldamine, lihvimine või pikijätkamine
ex 4410 – ex 4413	Profileeritud liistud, sh profileeritud põrandaliistud jm profileeritud lauad	Profileerimine
ex 4415	Puidust pakk-kastid, karbid, salved, trumlid jms puitpakendid	Tootmine mõõtu lõikamata laudadest
ex 4418	— puidust tisléri- ja puusepatooted — profileeritud liistud	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Puidust kärgpaneele, katusesindleid ja -laaste võib siiski kasutada Profileerimine

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 4421	Tuletikutoorikud; puidust jalatsinaelad ja -tihvid	Tootmine mis tahes rubriigi puidust, v.a rubriigi 4409 pidevprofiiliga puidust
Grupp 45	Kork ja korktooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 46	Õlgedest, espartost jm punumismaterjalist tooted; korv- ja vitspunutised	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 47	Kiumass puidust vm kiulisest tselluloosmaterjalist; ringlusse võetud paberi- või papijäätmel ja -jäägid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 48	Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 49	Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad, masinakirjatekstid ning plaanid ja joonised	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex grupp 50	Siid; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 5003	Kraasitud või kammitud siidijäägid (sh lahtihaspeldamiseks sobimatud kookonid, lõngajäätmel ja koostatud jäätmel)	Siidijääkide kraasimine või kammimine
5004 – ex 5006	Siidlõng ja siidijääkidest kedaratud lõng	(²) Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või keemiliste kiudude ekstrusioon koos korrutamisega või korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga
5007	Siidriie või siidijääkidest riie	(²) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega või korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega või kudumine koos värvimisega või lõnga värvimine koos kudumisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusega materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex grupp 51	Lambavill ja muude loomade vill ning loomakarvad; hobusejõhvist lõng ja riie; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
5106–5110	Lambavillast ja muude loomade villast, loomakarvadest või hobusejõhvist lõng	(²) Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga
5111–5113	Kootud riie lambavillast ja muude loomade villast, loomakarvadest või hobusejõhvist:	(²) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega või kudumine koos värvimisega või lõnga värvimine koos kudumisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
ex grupp 52	Puuvill; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5204–5207	Puuvillane lõng ja niit	(²) Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga
5208–5212	Puuvillane riie	(²) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega või korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega või kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega või lõnga värvimine koos kudumisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
ex grupp 53	Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja paberlõngast riie; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5306–5308	Muudest taimsetest tekstiilkiududest lõng; paberlõng	(²) Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga
5309–5311	Muudest taimsetest tekstiilkiududest riie; paberlõngast riie:	(²) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega või kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega või lõnga värvimine koos kudumisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
5401–5406	Lõng, monofilament ja keemilistest filamentkiududest niit	(²) Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatus
(1)	(2)	(3)
5407 ja 5408	Keemilisest filamentlõngast riie	(²) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega või korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega või lõnga värvimine koos kudumisega või kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
5501–5507	Keemilised staapelkiud	Keemiliste kiudude ekstrusioon
5508–5511	Keemilistest staapelkiududest lõng ja õmblusniit	(²) Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5512–5516	Keemilistest staapelkiududest riie:	⁽²⁾ Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega või korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega või kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega või lõnga värvimine koos kudumisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
ex grupp 56	Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nõörid, paelad, köied ja trossid ning tooted nendest; välja arvatud:	⁽²⁾ Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega
5601	Tekstiilvatt ja tooted sellest; kuni 5 mm pikkusega tekstiilkiud (flock), tekstiilitolm ja -ebemed	Looduslike kiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või flokkeerimine koos värvimise või trükkimisega või

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
		pealistamine, flokeerimine, lamineerimine või metalliseerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
5602	Vilt, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte: — nõeltöödeldud vilt — muud	(²) Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kanga moodustumisega. Kuid: — rubriiki 5402 kuuluvat polüpropüleenfilamenti, — rubriiki 5503 või 5506 kuuluvaid polüpropüleenkiudusid või — rubriiki 5501 kuuluvaid polüpropüleenfilamentkõisikuid, milles iga filamenti või kiu joontihedus on alla 9 detsiteksi, võib kasutada juhul, kui nende koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast või looduslikest kiududest vildi puhul ainult lausriide moodustumine (²) Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kanga moodustumisega või muu looduslikest kiududest vildi puhul ainult lausriide moodustumine
5603	Lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte	

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5603 11 – 5603 14	Keemilistest filamentkiududest lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte	<p>Tootmine</p> <ul style="list-style-type: none"> — orienteeritud või orienteerimata filamentidest või — looduslikest või keemilistest ainetest või polümeeridest, millele mõlemal juhul järgneb sidumine lausriideks
5603 91 – 5603 94	Muudest kui keemilistest filamentkiududest lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte	<p>Tootmine</p> <ul style="list-style-type: none"> — orienteeritud või orienteerimata staapelkiududest ja/või — looduslikust või keemilisest hakitud lõngast, millele mõlemal juhul järgneb sidumine lausriideks
5604	<p>Tekstiiliga kaetud kumminiit ja -pael; tekstiillõng ning rubriiki 5404 või 5405 kuuluvad ribad jms, impregneeritud, pealistatud, kaetud või ümbritsetud kummi või plastiga:</p> <ul style="list-style-type: none"> — tekstiiliga kaetud kumminiit ja -pael — muud 	<p>Tootmine tekstiiliga katmata kumminiidist või -paelast</p> <p>(²)</p> <p>Looduslike kiudude ketramine</p> <p>või</p> <p>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega</p> <p>või</p> <p>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5605	Metalliseeritud lõng, mähitud või mähkimata, mis koosneb metallniidi, -riba või -pulbriga kombineeritud või metalliga kaetud tekstiil lõngast või rubriigi 5404 või 5405 ribast vms	(²) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine või keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga
5606	Mähitud lõng, rubriiki 5404 või 5405 kuuluvad mähitud ribad jms (v.a rubriigi 5605 lõng ja mähitud lõng hobusejõhvist); šenill-lõng (k.a šenill-lõng flokist); bukleelõng	(²) Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega või korrutamine koos mähkimisega või looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine või flokkeerimine koos värvimisega
Grupp 57	Vaibad jm tekstiilpõrandakatted:	(²) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötlusega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötlusega või tootmine kookos-, sisal- või džuuatlõngast või klassikalisest ringkedratud viskooslõngast või taftingtöötlus koos värvimise või trükkimisega

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
		<p>või</p> <p>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega</p> <p>või</p> <p>keemiliste kiudude ekstrusioon koos lausriide valmistamistehnikatega, sealhulgas nõel-torkemeetodil</p> <p>Aluskihina võib kasutada džuttriidet</p>
ex grupp 58	Eriiride; taftingriide; pits; gobeläänid; posamendid; tikandid; välja arvatud:	<p>(²)</p> <p>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötusega</p> <p>või</p> <p>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötusega</p> <p>või</p> <p>kudumine koos värvimise või flokeerimise, pealistamise, lamineerimise või metalliseerimisega</p> <p>või</p> <p>taftingtöötus koos värvimise või trükkimisega</p> <p>või</p> <p>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega</p> <p>või</p> <p>või</p> <p>lõnga värvimine koos kudumisega</p> <p>kudumine koos trükkimisega</p> <p>või</p> <p>trükkimine (eraldiseisva toiminguna)</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusega materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5805	Gobeläänid, Flandria, Aubussoni, Beauvais' jms tüüpi käsitelgedel valmistatud seinavaibad ning käsitsi väljaõmmeldud (näiteks vars- või ristpistes) seinavaibad, valmistoodetena või mitte	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
5810	Tikandid meetrikaubana, ribade või motiividena	Tikandid, mille puhul kõigi kasutatavate mis tahes rubriiki kuuluvate materjalide (v.a toote rubriiki kuuluv materjal) väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
5901	Kummi või tärglisainetega pealisted tekstiilriie raamatute väliskaanteks jms otstarbeks; pausriie; ettevalmistatud maalimisloüend; vaheriie jms jäik kübara alusriie	Kudumine koos värvimise või flokeerimise, peelistamise, lamineerimise või metalliseerimisega või flokeerimine koos värvimise või trükkimisega
5902	Rehvikoorriie eriti tugevast nailonlõngast või muust eriti tugevast polüamiid-, polüester- või viskooslõngast: — mis sisaldab kuni 90 % massist tekstiilmaterjale — muud	Kudumine Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega
5903	Plastiga impregneeritud, pealisted, kaetud või lamineeritud tekstiilriie (v.a rubriiki 5902 kuuluv)	Kudumine koos impregneerimise, peelistamise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
5904	Linoleum, mõõtu lõigatud või lõikamata; põrandakatted tekstiilalusel, mõõtu lõigatud või lõikamata	(²) Kudumine koos värvimise või peelistamise, lamineerimise või metalliseerimisega Aluskihina võib kasutada džuttriit

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5905	Tekstiilseinakatted: — kummi, plasti vm ainetega impregneeritud, pealstatud, kaetud või lamineeritud — muud	Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos impregneerimise, pealstatmise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega (2) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega või kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise, pealstatmise või lamineerimisega või kudumine koos trükkimisega või trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
5906	Kummeeritud tekstiilriie, v.a rubriiki 5902 kuuluv: — silmkoelised ja heegeldatud kangad (trikookangad)	(2) Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega või silmuskudumine või heegeldamine koos kummeerimisega või kummeerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
	<ul style="list-style-type: none"> — muud sünteesfilamentlõngast kangad tekstiilmaterjalisaldusega üle 90 % massist — muud 	<p>Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega</p> <p>Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise, pealistamise või kummeerimisega</p> <p>või</p> <p>lõnga värvimine koos kudumise, silmuskudumise või lausriide valmistamisega</p> <p>või</p> <p>kummeerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
5907	Tekstiilriie, mujal nimetamata viisil impregneeritud, pealistatud või kaetud; maalitud lõuend teatridekoratsioonideks, stuudio fooniks jms	<p>Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise, trükkimise, pealistamise, katmise või impregneerimisega</p> <p>või</p> <p>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega</p> <p>või</p> <p>trükkimine (eraldiseisva toiminguna)</p>
5908	<p>Tekstiiltahid lampidele, ahjudele, valgumihklitele, küünaldele vms, telgedel kootud, punatud või silmkoelised; hõõgsukad ja ringkootud hõõgsukakangas selleks otstarbeks, impregneeritud või mitte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — impregneeritud hõõgsukad — muud 	<p>Tootmine silmkoes ringkootud või ringis heegeldatud hõõgsukakangast</p> <p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
5909–5911	Tekstiiltooted tööstuslikuks otstarbeks:	<p>(²)</p> <p>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega või keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega või kudumine koos värvimise või peelistamise või lamineerimisega või peelistamine, flokeerimine, lamineerimine või metalliseerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
Grupp 60	Silmkoelised ja heegeldatud kangad (trikookangad)	<p>(²)</p> <p>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega või keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega või silmuskudumine või heegeldamine koos värvimise või flokeerimise, peelistamise, lamineerimise või trükkimisega või flokeerimine koos värvimise või trükkimisega või lõnga värvimine koos silmuskudumise või heegeldamisega või korrutamine ja tekstureerimine koos silmuskudumise või heegeldamisega, tingimusel et kasutatava korrutamata/tekstureerimata lõnga väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusega materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 61	<p>Silmkoelised ja heegeldatud rõivad ning rõivamanused (trikootooted):</p> <p>— saadud mitme kindlakujuliseks lõigatud või kindlakujuliseks kootud või heegeldatud silmkootud või heegeldatud detaili kokkuõmblemisel vm viisil ühendamisel</p> <p>— muud</p>	<p>(²) (³)</p> <p>Silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega</p> <p>(²)</p> <p>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega</p> <p>või</p> <p>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega</p> <p>või</p> <p>silmuskudumine ja lõpptöötus ühe toiminguna</p>
ex grupp 62	Rõivad ja rõivamanused, v.a silmkoelised või heegeldatud; välja arvatud:	<p>(²) (³)</p> <p>Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega</p> <p>või</p> <p>lõpptöötus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna)</p>
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 ja ex 6211	Tikitud naiste-, tüdrukute- ja imikurõivad ning imikute rõivamanused	<p>(³)</p> <p>Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega</p> <p>või</p> <p>tootmine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 6210 ex 6216	ja Tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast	(²) (³) Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega või pealistamine või lamineerimine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega, tingimusel et kasutatava pealistamata või lamineerimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 6212	Rinnahoidjad, sukahoidjad, korsetid, traksid, sukapaelad jms tooted ning nende osad, silmkoelised või heegeldatud, saadud mitme kindlakujuliseks lõigatud või kindlakujuliseks kootud või heegeldatud silmkootud või heegeldatud detaili kokkuõblemisel vm viisil ühendamisel	(²) (³) Silmuskudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega või lõpptöötus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna)
6213 ja 6214	Taskurätikud, suurrätikud, pea- ja kaelarätikud, sallid, mantiljad, loorid jms: — tikitud — muud	(²) (³) Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega või tootmine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast või lõpptöötus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna) (²) (³) Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega või lõpptöötus, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna)

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusest materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
6217	<p>Muud valmis rõivamanused; rõivaste ja rõivamanuste osad, v.a rubriiki 6212 kuuluvate toodete osad:</p> <p>— tikitud</p> <p>— tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast</p> <p>— valmis lõigatud vaheriie kraedeks ja kätisteks</p> <p>— muud</p>	<p>(³) Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega või tootmine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast või lõpptöötus, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna)</p> <p>(³) Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega või pealistamine või lamineerimine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega, tingimusel et kasutatava pealistamata või lamineerimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast</p> <p>Tootmine: — mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja — mille puhul kõigi kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast</p> <p>(³) Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega</p>
ex grupp 63	Muud tekstiilist valmistooted; komplektid; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted; kaltsud; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
6301–6304	<p>Tekid, reisivaibad, voodipesu jms; kardinad jms; muud sisustustarbed:</p> <p>— vildist, lausriidest</p> <p>— muud:</p> <p>– tikitud</p> <p>– muud</p>	<p>(²)</p> <p>Lausriide moodustumine koos lõpptötluse, sh väljalõikamisega</p> <p>(²) (³)</p> <p>Kudumine, silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptötluse, sh väljalõikamisega või</p> <p>tootmine tikkimata kangast (v.a silmkoeline ja heegeldatud kangas), tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast</p> <p>(²) (³)</p> <p>Kudumine, silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptötluse, sh väljalõikamisega</p>
6305	Kotid kaupade pakendamiseks	<p>(²)</p> <p>Keemiliste kiudude ekstrusioon või looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või silmuskudumise ja lõpptötluse, sh väljalõikamisega</p>
6306	<p>Presentkatted, markiisid ja päikesekatted; telgid; paatide, purjelaudade või maismaasõidukite purjed; matkatarbed:</p> <p>— lausriidest</p> <p>— muud</p>	<p>(²) (³)</p> <p>Lausriide moodustumine koos lõpptötluse, sh väljalõikamisega</p> <p>(²) (³)</p> <p>Kudumine koos lõpptötluse, sh väljalõikamisega</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
6307	Muud valmistooted, k.a rõivalõiked (šabloonid)	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
6308	Komplektid riidest ja lõngast, lisanditega või ilma, vaipade, seinavaipade, tikitud laudlinade, salvrätikute vms tekstiiltoodete valmistamiseks, jaemüügiks pakendatud	Komplekti iga ese peab vastama reeglile, mida kohaldataks eseme suhtes juhul, kui see ei kuuluks komplekti. Komplektis võib siiski olla päritolustaatuseta esemeid, kui nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast
ex grupp 64	Jalatsid, kedrid jms tooted; nende osad; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a sisetalla vm tallaosa külge kinnitatud rubriigi 6406 kokkupandud pealsetest
6406	Jalatsite osad (k.a pealsed, muude tallaosade kui välistalla külge kinnitatud või kinnitamata); eemaldatavad sisetallad, kannapehmedused jms; kedrid, säärised jms tooted ja nende osad	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
Grupp 65	Peakatted ja nende osad	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
Grupp 66	Vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid, istmega jalutuskepid, piitsad, ratsapiitsad ja nende osad:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 67	Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; tooted juustest	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 68	Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgust jms materjalist tooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 70 % toote tehasehinnast
Grupp 69	Keraamikatooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
ex grupp 70	Klaas ja klaastooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
7010	Korvpudelid, pudelid, kolvid, purgid, kannud, rohupudelid, ampullid jm klaasanumad kaupade veoks või pakendamiseks; klaasist konservipurgid; klaaskorgid, klaaskaaned jm klaasist sulgurid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või klaasesemete lihvimine, tingimusel et lihvimata klaasesemete koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
7013	Klaasist laua- ja kööginõud, tualett- ja kontoritarbed, sisekujunduseks vms otstarbel kasutatavad klaasesemed (v.a rubriiki 7010 või 7018 kuuluvad)	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
ex grupp 71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetallidega plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted; juveeltoodete imitatsioonid; mündid; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 70 % toote tehasehinnast
ex 7102, ex 7103 ja ex 7104	Töödeldud vääris- või poolvääriskivid (looduslikud, tehiskivid või taastatud)	Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
7106, 7108 ja 7110	Väärismetallid: — survetöötlemata — pooltöödeldud või pulbrina	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriikidesse 7106, 7108 ja 7110 kuuluvad materjalid, või rubriiki 7106, 7108 või 7110 kuuluvate väärismetallide elektrolüütiline, termiline või keemiline eraldamine või rubriiki 7106, 7108 või 7110 kuuluvate väärismetallide sulatamine ja/või legerimine omavahel või mitteväärismetallidega Tootmine survetöötlemata väärismetallidest
ex 7107, ex 7109 ja ex 7111	Väärismetallidega plakeeritud metallid, pooltoodetena	Tootmine väärismetalliga plakeeritud survetöötlemata metallist
ex grupp 72	Raud ja teras; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
7207	Pooltooted rauast või legerimata terasest	Tootmine rubriiki 7201, 7202, 7203, 7204 või 7205 kuuluvatest materjalidest
7208–7212	Lehtvaltstooted rauast või legerimata terasest	Tootmine rubriiki 7207 kuuluvatest pooltoodetest
7213–7216	Rauast või legerimata terasest vardad ja latid, kujuprofiilid	Tootmine rubriiki 7206 kuuluvatest valuplokkidest vm esmasvormidest
7217	Traat rauast või legerimata terasest	Tootmine rubriiki 7207 kuuluvatest pooltoodetest
7218 91 ja 7218 99	Pooltooted	Tootmine rubriiki 7201, 7202, 7203, 7204 või 7205 kuuluvatest materjalidest
7219–7222	Roostevabast terasest lehtvaltstooted, vardad ja latid, kujuprofiilid	Tootmine rubriiki 7218 kuuluvatest valuplokkidest vm esmasvormidest
7223	Roostevabast terasest traat	Tootmine rubriiki 7218 kuuluvatest pooltoodetest
7224 90	Pooltooted	Tootmine rubriiki 7201, 7202, 7203, 7204 või 7205 kuuluvatest materjalidest

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
7225–7228	Lehtvalstooted, kuumvaltsitud vardad ja latid, korrapäratult kokku keritud; muust legeerterasest kujuprofiilid; legeeritud või legeerimata terasest õõnsad puurvardad	Tootmine rubriiki 7206, 7218 või 7224 kuuluvatest valuplokkidest vm esmasvormidest
7229	Muust legeerterasest traat	Tootmine rubriiki 7224 kuuluvatest pooltoodetest
ex grupp 73	Raud- ja terastooted; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
ex 7301	Sulundkonstruktsioonid	Tootmine rubriiki 7207 kuuluvatest materjalidest
7302	Raudteede ja trammiteede rauast või terasest konstruktsioonelemendid: rööpad, hammas- ja kontrarööpad, pöörmed, riströöpad, pöörmekangid jm ristühendused, liiprid, lukuliiprid, aluslapid, sidelapid, kiilud, tugiplaadid, tugipadjad, tõmmitsad, kandurid, rööpapoldid jm detailid rööbaste ühendamiseks või kinnitamiseks	Tootmine rubriiki 7206 kuuluvatest materjalidest
7304, 7305 ja 7306	Rauast või terasest torud ja õõnesprofiilid	Tootmine rubriiki 7206, 7212, 7218 või 7224 kuuluvatest materjalidest
ex 7307	Roostevabast terasest mitmeosalised toruliitmikud (ISO nr X5CrNiMo 1712)	Sepistatud toorikute treimine, puurimine, hõõritsemine, väliskeermestamine, kraatide eemaldamine ja liivjugameetodil puhastamine, tingimusel et kasutatavate toorikute koguväärtus ei ületa 35 % toote tehasehinnast
7308	Rauast või terasest metallkonstruktsioonid (v.a rubriigi 9406 kokkupandavad ehitised) ja nende osad (näiteks sillad, sillasektsioonid, lüüsiväravad, tornid, sõrestikmastid, katusekatted, katusefermid, ukсед, aknad, nende raamid, lävepakud, aknaluugid, balustraadid, piilarid ja sambad); tahvlid, vardad, kujuprofiilid, torud jms tarindites kasutatavad raud- või terastooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Rubriiki 7301 kuuluvaid keevitatud kujuprofiile ei tohi siiski kasutada
ex 7315	Rehviketid	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 7315 kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex grupp 74	Vask ja vasktooted; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
7403	Rafineeritud vask ja vasesulamid, survetöötlemata	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
7408	Vasktraat	Tootmine: — mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja — mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 75	Nikkel ja nikkeltooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
ex grupp 76	Alumiinium ja alumiiniumtooted; välja arvatud:	Tootmine: — mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja — mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
7601	Survetöötlemata alumiinium	Tootmine: — mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja — mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast või tootmine legeerimata alumiiniumist või alumiiniumijäätmetest ja -jäädidest termilise või elektrolüütilise töötlemise teel
7602	Alumiiniumijäätmed ja -jäädid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex 7616	Alumiiniumtooted, v.a alumiiniumtraadist võrk, riie, võred, piirded, tugevduskangas jms materjalid (sh lõputu lint) ja laialivenitatud alumiiniumvõrk	<p>Tootmine:</p> <ul style="list-style-type: none"> — mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Alumiiniumtraadist võrku, riiet, võresid, piirdeid, tugevduskangast jms materjale (sh lõputu lint) ja laialivenitatud alumiiniumvõrku võib siiski kasutada, ja — mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 78	Plii ja plii tooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
Grupp 79	Tsink ja tsinktooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
Grupp 80	Tina ja tinatooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal
Grupp 81	Muud mitteväärismetallid; metallkeraamika; tooted nendest	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest
ex grupp 82	Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid; nende mitteväärismetallist osad; välja arvatud:	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
8206	Jaemüügiks pakendatud komplektid kahest või enamast rubriikidesse 8202–8205 kuuluvast tööriistast	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriikide 8202–8205 materjalidest. Komplektis võib siiski olla rubriikidesse 8202–8205 kuuluvaid tööriistu, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast</p>
Grupp 83	Mitmesugused mitteväärismetallist tooted	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
ex grupp 84	Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8407	Sädesüütega sisepõlemis-kolbmootorid ja rootormootorid	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8408	Survesüütega sisepõlemis-kolbmootorid (diiseli- või pooldiiselmootorid)	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8425–8430	Talid ja tõstukid, v.a skipptõstukid; vintsid ja pelid (kepslid); tungrauad: Laevade mastnoolkraanad; kraanad, k.a kaabelkraanad; mobiilsed tõsteraamid, kärutõstukid ning kraanaga varustatud veokid Kahvellaadurid; muud tõste- või teisaldusmehhanismiga varustatud veokid Muud tõste-, teisaldus- ning laadimismehhanismid (nt liftid, eskalaatorid, konveierid, köisteed) Iseliikuvad buldooserid, planeerimisbuldooserid, teehöõvlid, planeerijad, skreeperid, mehaanilised kopad, ekskavaatorid, kopplaadurid, tampimismasinad ja teerullid Muud teisaldus-, hõõveldus-, planeerimis-, tasandus-, kaevamis-, tampimis-, puurimis- ning lõikemehhanismid mullatööde tegemiseks ning maakide ja mineraalide kaevandamiseks; vaierammid ja -tõmburid; lumesahad ja -puhurid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8431 kuuluvad materjalid või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusega materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
8444–8447	<p>Seadmed keemiliste tekstiilkiudude ekstrusiooniks, tõmbamiseks, tekstureerimiseks või lõikamiseks:</p> <p>Seadmed tekstiilkiudude töötlemiseks; ketrus-, dubleerimis- ja korrutusmasinad ning muud seadmed tekstiilõnga valmistamiseks; haspeldamis- ja poolimis- (k.a koekerimis-) masinad, rubriikidesse 8446 ja 8447 kuuluvatele masinatele tekstiilõnga valmistavad seadmed</p> <p>Kangakudumismasinad (kangasteljed):</p> <p>Silmkudumis-, keteldusmasinad, seadmed mähitud lõnga, tülli, pitsi, tikandi, punutud paelte, posamentide või võrgu valmistamiseks, seadmed taftingtöötamiseks</p>	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8448 kuuluvad materjalid</p> <p>või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
8456–8465	<p>Tööpingid mitmesuguste materjalide töötlemiseks osa materjali eemaldamise teel</p> <p>Töötuskeskused, ühe- ja mitmepositsioonilised metallitöötlemise automaattööpingid</p> <p>Metallitreipingid</p> <p>Tööpingid</p>	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8466 kuuluvad materjalid</p> <p>või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
8470–8472	<p>Kalkulaatorid ja arvutusfunktsioone täitvad taskuformaadis andmehõive-, andmejäädvustus- ja andmeesitusmasinad; raamatupidamismasinad, postifrankeerimismasinad, piletiautomaadid jms arvutusseadmega masinad; kassaaparaadid</p> <p>Arvutid, nende plokid; optilised ning magnetriiderid, seadmed kodeeritud andmete kirjutamiseks andmekandjatele ja seadmed nende andmete töötlemiseks</p> <p>Muud kontorimasinad</p>	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8473 kuuluvad materjalid</p> <p>või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
ex grupp 85	<p>Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja taasesitusseadmed, telepildi ja -heli salvestus- ja taasesitusseadmed, nende osad ja tarvikud; välja arvatud:</p>	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal</p> <p>või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
8501–8502	Elektrimootorid ja -generaatorid Voolugeneraatorseadmed ja pöörlevad muundurid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8503 kuuluvad materjalid või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8519, 8521	Helisalvestus- ja -taasesitusseadmed Videosignaali salvestus- või taasesitusaparatuur, videotuuneriga või ilma	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8522 kuuluvad materjalid või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8525–8528	Ringhäälingu ja televisiooni saateparaadid, telekaamerad, digitaalkaamerad ja salvestavad videokaamerad Radarseadmed (raadiolokatsiooniseadmed), raadionavigatsiooni abiseadmed ja raadio-kaugjuhtimisseadmed Ringhäälingu vastuvõtuparaadid Monitorid ja projektorid ilma televisiooni vastuvõtuseadmeta; televisiooni vastuvõtu-seadmed, videosalvestus- või -taasesitusseadmed	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8529 kuuluvad materjalid või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8535–8537	Elektrilised lülitusseadmed vooluahelatele, elektrikatkestid ja kaitseseadmed vooluahelatele; optiliste kiudude, optiliste kiudude kimpude ja kiudoptiliste kaablite pistikühendused; puldid, paneelid, konsoolid, alused, jaotuskiibid jms, voolulülitus- ja jaotus-seadme jaoks:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8538 kuuluvad materjalid või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatus
(1)	(2)	(3)
8542 31 – 8542 39	Monoliitsed integraallülitused	Difusioon, mille puhul integraallülitusi toodetakse pooljuhtmaterjalist alusel vastava dopandi valikulise lisamise teel, ka juhul, kui kokkupanek ja/või testimine toimub muudes riikides kui lepinguosalisteks olevates riikides või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8544–8548	Isoleeritud traat, kaablid (jm isoleeritud elektrijuhtmed, kiudoptilised kaablid) Süsielektroodid, süsiharjad, kaarlambi- ja primaarelemendisõed jms elektrotehnika- tooted grafiidist või muust süsiniku erimist Elektriisolaatorid, kõikvõimalikest materjalidest Elektrimasinate, -aparaatide ja -seadmete isolatsioonivahendid, mitteväärismetallist, isoleermaterjalidega vooderdatud torud juhtmete jaoks ning nende ühendusdetailid Primaarelementide, -patareide ja akude jäätmed ja jäägid; kasutatud primaarelemendid, -patareid ja akud; mujal selles grupis nimetatata elektrilised osad ja manused seadme- tele ja aparaatidele	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 86	Raudtee- või trammivedurid, -veerem ning nende osad; raudtee- või trammiteeseadmed ja -tarvikud ning nende osad; mitmesugused mehaanilised (sh elektromehaanilised) liikluskorraldusseadmed	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
ex grupp 87	Sõidukid, v.a raudtee- ja trammiteeveerem, ning nende osad ja tarvikud; välja arvatud:	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 45 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
8708	Osad ja tarvikud rubriikide 8701–8705 sõidukitele	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
8711	Mootorrattad (k.a mopeedid) ja abimootoriga jalgrattad, külgkorviga või ilma; külgkorvid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 88	Õhusõidukid, kosmoseaparaadid ja nende osad	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 89	Laevad, paadid ja ujukonstruktsioonid	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal; rubriiki 8906 kuuluvaid laevakeresid ei tohi siiski kasutada või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 90	Optika-, foto-, kino-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- ja kirurgiainstrumendid ning -aparatuur; nende osad ja tarvikud; välja arvatud:	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

▼ M3

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuse materjalidega tehtavad tööd või töötus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
9001 50	Muust materjalist kui klaasist prilliläätsed	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või</p> <p>tootmine, mille puhul tehakse üks järgmistest toimingutest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — poolvalmis läätsede lihvimine valmis oftalmoloogiliseks lääteks, millel on optiline korrigeeriv võime ning mis on ettenähtud prilliraamidesse paigutamiseks — asjakohase töötamise teel läätsede katmine kasutaja nägemise parandamiseks ja kaitse tagamiseks <p>või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
Grupp 91	Kellad ja nende osad	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
Grupp 92	Muusikariistad; nende osad ja tarvikud	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 93	Relvad ja laskemoon; nende osad ja tarvikud	Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 94	Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetatamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms; kokkupandavad ehitised	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>
Grupp 95	Mänguasjad, mängud ja spordiinventar; nende osad ja tarvikud	<p>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või</p> <p>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast</p>

▼ **M3**

Rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatusega materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse
(1)	(2)	(3)
Grupp 96	Mitmesugused tööstustooted	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal või tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
Grupp 97	Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed	Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal

(¹) Eritöötlustoimingu(te) eritingimused on esitatud sissejuhatavates märkustes 8.1–8.3.

(²) Tekstiilmaterjalide segust valmistatud toodete eritingimused on esitatud sissejuhatavas märkuses 6.

(³) Vt sissejuhatav märkus 7.

(⁴) Vt sissejuhatav märkus 9.

▼ M3

III LISA

PÄRITOLUDEKLARATSIOONI TEKST

Päritoludeklaratsioon, mille tekst on esitatud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole siiski vaja uuesti kirjutada.

Albaaniakeelne tekst

Eksportuesi i produkteve të mbuluara nga ky dokument (autorizim doganor Nr.⁽¹⁾) deklaron që përveç rasteve kur tregohet qartësisht ndryshe, këto produkte janë me origjinë preferenciale⁽²⁾ n në përputhje me Rregullat kalimtare të origjinës.

Araabiakeelne tekst

يصرح مصدر المنتجات التي تشملها هذه الوثيقة (التصريح الجمركي رقم⁽¹⁾) باستثناء ما ينص بوضوح على خلاف ذلك، بأن هذه المنتجات من منشأ تفضيلي من⁽²⁾ طبقاً لقواعد المنشأ الانتقالية.

Bosniakeelne tekst

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog porijekla u skladu sa prijelaznim pravilima porijekla.

Bulgaariakeelne tekst

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение №⁽¹⁾), декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с⁽²⁾ преференциален произход съгласно преходните правила за произход.

Horvaadikeelne tekst

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla prema prijelaznim pravilima o podrijetlu.

Tšehhikeelne tekst

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení⁽¹⁾) prohlašuje, že podle přechodných pravidel původu mají tyto výrobky kromě zřetelně označených preferenční původ v⁽²⁾.

Taanikeelne tekst

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument (toldmyndighedernes tilladelse nr.⁽¹⁾) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i⁽²⁾ i henhold til overgangsreglerne for oprindelse.

Hollandikeelne tekst

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr.⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële⁽²⁾ oorsprong zijn in overeenstemming met de overgangsregels van oorsprong.

Ingliskeelne tekst

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No.⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of⁽²⁾ preferential origin according to the transitional rules of origin.

▼ **M3****Eestikeelne tekst**

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolli kinnitus nr.⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on päritolureeglite üleminekueeskirjade kohaselt⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul, kui on selgelt näidatud teisiti.

Fäärikeeelne tekst

Útflytarin av vörunum, sum hetta skjal fevnir um (tollvaldsins loyvi nr.⁽¹⁾) váttaf, át um ekki nakað annað er tilskilað, eru hesar vörur upprunavörur⁽²⁾ sambært skiftisreglunum um uppruna.

Soomeekeeelne tekst

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja⁽²⁾ alkuperätuotteita siirtymäkauden alkuperäsääntöjen nojalla.

Prantsuskeeelne tekst

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n°⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle⁽²⁾ selon les règles d'origine transitoires.

Saksakeelne tekst

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr.⁽¹⁾⁽²⁾) Ursprungswaren gemäß den Übergangsregeln für den Ursprung sind.

Gruusiakeelne tekst

ამ დოკუმენტით წარმოდგენილი საქონლის ექსპორტიორი (საბაჟოორგანოს მიერ მინიჭებული ავტორიზაციის No.....¹) აცხადებს, რომეს საქონელი არის² შეღავათიანი წარმოშობის, გარდამავალი წარმოშობის წესების შესაბამისად, თუ სხვარ ამ არ არის პირდაპირ მითითებული.

Kreekakeelne tekst

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ.⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής⁽²⁾ σύμφωνα με τους μεταβατικούς κανόνες καταγωγής.

Heebreakeelne tekst

היצואן של הטובין המכוסים במסמך זה (אישור מכס מס'.....)¹ מצהיר כי מקורם של הטובין הללו המועדף ב. בהתאם לכללי המעבר, אלא אם כן צוין אחרת במפורש.²

Ungarikeelne tekst

A jelen okmányban szereplő termékek exportőre (vámfelhatalmazási szám:⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő egyértelmű jelzés hiányában a termékek az átmeneti származási szabályok szerint preferenciális⁽²⁾ származásúak.

Islandikeelne tekst

Útflytjandi framleiðsluvara sem skjal þetta tekur til (leyfi tollyfirvalda nr.⁽¹⁾), lýsir því yfir að vörurnar séu, ef annars er ekki greinilega getið, af⁽²⁾ uppruna samkvæmt upprunareglum á umbreytingartímabili.

▼ **M3****Itaaliakeelne tekst**

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n.⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale⁽²⁾ conformemente alle norme di origine transitorie.

Läti keelne tekst

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas atļauja Nr.⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir⁽²⁾ preferenciāla izcelsme saskaņā ar pārejas noteikumiem par izcelsmi.

Leedu keelne tekst

Šīame dokumente nurodytų produktų eksportuotojas (muitinės leidimo Nr.⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu aiškiai nurodyta kitaip, šie produktai turi⁽²⁾ lengvatinės kilmės statusą pagal pereinamojo laikotarpio kilmės taisykles.

Makedooni keelne tekst

Извозникот на производите што ги покрива овој документ (царинско одобрение бр.⁽¹⁾) изјавува дека, освен ако тоа не е јасно поинаку назначено, овие производи се со⁽²⁾ преференцијално потекло, во согласност со преодните правила за потекло.

Maltakeelne tekst

L-esportatur tal-prodotti koperti minn dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru.....⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat mod iehor b'mod ċar, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali⁽²⁾ skont ir-regoli ta' oriġini tranżitorji.

Montenegro keelne tekst

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је другачије изричито наведено, ови производи⁽²⁾ преференцијалног поријекла, у складу са транзиционим правилима поријекла.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br.⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog porijekla u skladu sa tranzicionim pravilima porijekla.

Norrakeelne tekst

Eksporthøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr.⁽¹⁾) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, harpreferanseopprinnelse i henhold til overgangsreglene for opprinnelse⁽²⁾.

Poolakeelne tekst

Eksporтер produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr.....⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie zgodnie z przejściowymi regulami pochodzenia.

Portugali keelne tekst

O exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º⁽¹⁾) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial⁽²⁾ de acordo com as regras de origem transitórias.

Rumeeni keelne tekst

Exportatorul produselor care fac obiectul prezentului document (autorizația vamală nr.⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care se indică altfel în mod clar, aceste produse sunt de origine preferențială⁽²⁾ în conformitate cu regulile de origine tranzitorii.

▼ M3

Serbiakeelne tekst

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br.⁽¹⁾) izjavљуje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog porekla, u skladu sa prelaznim pravilima o poreklu.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br.....⁽¹⁾) izjavљуje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog porekla, u skladu sa prelaznim pravilima o poreklu.

Slovakeelne tekst

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia⁽¹⁾) vyhlasuje, že pokiaľ nie je zreteľne uvedené inak, tieto výrobky majú v súlade s prechodnými pravidlami pôvodu preferenčný pôvod v⁽²⁾.

Sloveenikeelne tekst

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št⁽¹⁾), izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno⁽²⁾ poreklo v skladu s prehodnimi pravili o poreklu.

Hispaaniakeelne tekst

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n.º⁽¹⁾) declara que, excepto donde se indique claramente lo contrario, estos productos son de origen preferencial.....⁽²⁾ con arreglo a las normas de origen transitorias.

Rootsikeelne tekst

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr.⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande⁽²⁾ ursprung i enlighet med övergångsreglerna om ursprung.

Türgikeelne tekst

Bu belge kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı (gümrük yetki No:⁽¹⁾), aksi açıkça belirtilmedikçe, bu ürünlerin geçiş menşee kurallarına göre⁽²⁾ tercihli menşeli olduğunu beyan eder.

Ukrainakeelne tekst

Експортер продукції, на яку поширюється цей документ (митний дозвіл №⁽¹⁾) заявляє, що, за винятком випадків, де це явно зазначено, ця продукція має⁽²⁾ преференційне походження згідно з перехідними правилами походження.

.....
(Koht ja kuupäev) ⁽³⁾
.....

(Eksportija allkiri. Lisaks sellele tuleb loetavalt kirjutada deklaratsioonile alla kirjutatud isiku nimi) ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Kui päritoludeklaratsiooni koostab heakskiidetud eksportija, tuleb sellesse lünga kirjutada heakskiidetud eksportija loa number. Kui päritoludeklaratsiooni ei koosta heakskiidetud eksportija, jäetakse sulgudes olevad sõnad välja või lünk tühjaks.

⁽²⁾ Märkida toodete päritolu. Kui päritoludeklaratsioon käsitleb täielikult või osaliselt tooteid, mis pärinevad Ceutast ja Melillast, peab eksportija need dokumendis, mille alusel deklaratsioon koostatakse, selgelt tähistama märkega „CM”.

⁽³⁾ Need andmed võib välja jätta, kui see teave sisaldub dokumendis endas.

⁽⁴⁾ Kui eksportija allkirja ei nõuta, jäetakse koos allkirjaga märkimata ka alla kirjutatud isiku nimi.

▼M3*IV LISA***LIHKUMISSERTIFIKAADI EUR.1 JA LIHKUMISSERTIFIKAADI EUR.1
TAOTLUSE NÄIDISED****TRÜKKIMISJUHISED**

1. Mõlema sertifikaadi mõõdud on 210 × 297 mm; pikkus võib varieeruda vahemikus –5 kuni +8 mm. Kasutatav paber peab olema valge kiriapaber, mis ei sisalda mehaanilist puidumassi ja kaalub vähemalt 25 g/m². Sellele peab olema trükitud roheline giljoššmustriga taust, mis muudab silmaga nähtavaks kõik mehaaniliste või keemiliste vahenditega tehtud võltsingud.
2. Lepinguosaliste pädevad asutused võivad jätta endale õiguse trükkida vormid ise või lasta need trükkida selleks volitatud trükikodades. Viimasel juhul peab igal vormil olema viide sellisele volitusele. Igal vormil peab olema trükikoja nimi ja aadress või tunnus, mille abil saab trükikoda identifitseerida. Vormile peab olema trükitud või muul viisil kantud seeria-number, mille järgi saab seda identifitseerida.

▼ **M3**

LIIKUMISSERTIFIKAAT

1. Eksportija (nimi, täielik aadress, riik)	<p style="text-align: center;">EUR.1 Nr A 000.000</p>		
Enne vormi täitmist vt märkused tagaküljel.			
3. Kaubasaaja (nimi, täielik aadress, riik) (täitmine vabatahtlik)	<p>2. Järgmiste riikide vahelises sooduskaubanduses kasutatav sertifikaat</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">ja</p> <p>.....</p> <p>(märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid)</p>		
4. Riik, riikide rühm või territoorium, kust pärinevane tooteid käsitatakse		5. Sihtriik, -riikide rühm või -territoorium	
6. Veo üksikasjad (täitmine vabatahtlik)	7. Märkused		
8. Kaubaartikli järjekorranumber; märgistused ja numbrid; pakendite arv ja liik ⁽¹⁾ ; kauba kirjeldus	9. Brutomass (kg) või muu mõõtühik (l, m ³ jne)	10. Arved (täitmine vabatahtlik)	
<p>11. TOLLI KINNITUS</p> <p><i>Deklaratsioon kinnitatud</i></p> <p>Eksportidokument ⁽²⁾</p> <p>Vorm.....nr</p> <p>Väljaandev riik või territoorium</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Koht ja kuupäev</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(Allkiri)</p>	Pitser	<p>12. EKSPORTIJA DEKLARATSIOON</p> <p>Mina, allakirjutanu, kinnitan, et eespool kirjeldatud kaubad vastavad käesoleva sertifikaadi väljaandmiseks ettenähtud tingimustele.</p> <p>Koht ja kuupäev</p> <p style="text-align: center;">(Allkiri)</p>	
<p>⁽¹⁾ Pakkimata kauba puhul märkida kas esemete arv või sõna „lahtine”.</p> <p>⁽²⁾ Täidetakse üksnes juhul, kui eksportiva riigi või territooriumi õigusnormid seda nõuavad.</p>			

▼ **M3**

13. KONTROLLIMISE TAOTLUS (kellele):	14. KONTROLI TULEMUS
Palutakse kontrollida käesoleva sertifikaadi ehtsust ja õigsust. (Koht ja kuupäev) Pitsers (Allkiri)	Teostatud kontroll näitab, et käesolev sertifikaat ⁽¹⁾ ☐ on välja antud nimetatud tolliasutuse poolt ja selles sisalduv teave on õige. ☐ ei vasta ehtsuse ega õigsuse nõuetele (vt lisatud märkused). (Koht ja kuupäev) Pitsers (Allkiri)
(1) Sobivasse lahtrisse märkida X.	

MÄRKUSED

1. Sertifikaadil ei tohi olla kustutusi ega ülekirjutusi. Paranduse korral kriipsutatakse valed andmed läbi ja lisatakse vajaduse korral uued andmed. Selliseid muudatusi tohib teha üksnes sertifikaadi täitnud isik ning need peab kinnitama väljaandjariigi või -territooriumi tolliasutus.
2. Sertifikaadile kantavate andmete vahele ei tohi jätta tühikuid ning igale kaubaartiklile peab eelnema järjekorranumber. Viimase kaubanimetuse järele tuleb tõmmata horisontaaljoon. Kasutamata ruum tuleb sellisel viisil läbi kriipsutada, et ei oleks võimalik teha hilisemaid lisandusi.
3. Kaupu tuleb kirjeldada kooskõlas kaubandustavadega ja piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida.

▼ **M3**

LIIKUMISSERTIFIKAADI TAOTLUS

1. Eksportija (nimi, täielik aadress, riik)	<p style="text-align: center;">EUR.1 Nr A 000.000</p>		
Enne vormi täitmist vt märkused tagaküljel.			
3. Kaubasaaja (nimi, täielik aadress, riik) (täitmine vabatahtlik)	<p>2. Järgmiste riikide vahelises sooduskaubanduses kasutatava sertifikaadi taotlus:</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">ja</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p>(märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid)</p>		
4. Riik, riikide rühm või territoorium, kust pärinevane tooteid käsitatakse		5. Sihtriik, -riikide rühm või -territoorium	
6. Veo üksikasjad (täitmine vabatahtlik)	7. Märkused		
8. Kaubaartikli järjekorranumber; märgistused ja numbrid; pakendite arv ja liik ⁽¹⁾ ; kauba kirjeldus	9. Brutomass (kg) või muu mõõtühik (l, m3 jne)	10. Arved (täitmine vabatahtlik)	
<p>⁽¹⁾ Pakkimata kauba puhul märkida kas esemete arv või sõna „lahtine”.</p>			

▼ **M3**

EKSPORTIJA DEKLARATSIOON

Mina, allakirjutanu, pöördel kirjeldatud kauba eksportija,

KINNITAN, et kõnealune kaup vastab lisatud sertifikaadi väljaandmiseks nõutavatele tingimustele;

NIMETAN järgnevalt asjaolud, mis võimaldavad nendel kaupadel eespool nimetatud tingimustele vastata:

.....

ESITAN järgmised täiendavad dokumendid ⁽¹⁾:

.....

KOHUSTUN esitama asjaomaste asutuste taotluse korral kõik täiendavad tõendid, mida kõnealused asutused võivad nõuda selleks, et välja anda lisatud sertifikaat, ja vajaduse korral lubama, et kõnealused asutused kontrollivad minu raamatupidamist ja eespool nimetatud kauba tootmisprotsesse;

TAOTLEN nimetatud kaupadele lisatud sertifikaadi väljaandmist.

.....

(Koht ja kuupäev)

.....

(Allkiri)

⁽¹⁾ Näiteks impordidokumendid, liikumissertifikaadid, arved, tootja deklaratsioonid jms, mis viitavad tootmisel kasutatud toodetele või samas seisukorras reeksportitud kaupadele.

▼ **M3***V LISA***CEUTAST JA MELILLAST PÄRIT TOODETE SUHTES
KOHALDATAVAD ERITINGIMUSED***Ainus artikkel*

1. Tingimused et need vastavad käesoleva liite artiklis 14 sätestatud mittemuutmise reeglile, loetakse:
 - 1) Ceutast ja Melillast pärinevateks toodeteks:
 - a) täielikult Ceutas ja Melillas saadud tooteid;
 - b) Ceutas ja Melillas saadud tooteid, mille tootmisel on kasutatud muid kui täielikult Ceutas ja Melillas saadud tooteid, tingimusel et:
 - i) nimetatud tooted on läbinud piisava töö või töötuse käesoleva liite artikli 4 tähenduses või
 - ii) nimetatud tooted pärinevad Montenegrost või Euroopa Liidust, tingimusel et need on läbinud töö või töötuse, mis on käesoleva liite artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum;
 - 2) Montenegrost pärinevateks toodeteks:
 - a) täielikult Montenegros saadud tooteid;
 - b) Montenegros saadud tooteid, mille tootmisel on kasutatud muid kui täielikult Montenegros saadud tooteid, tingimusel et:
 - i) nimetatud tooted on läbinud piisava töö või töötuse käesoleva liite artikli 4 tähenduses või
 - ii) nimetatud tooted pärinevad Ceutast ja Melillast või Euroopa Liidust ning need on läbinud töö või töötuse, mis on käesoleva liite artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum.
2. Ceutat ja Melillat käsitatakse ühtse territooriumina.
3. Eksportija või tema volitatud esindaja kirjutab eksportiva lepinguosalise nime ning „Ceuta ja Melilla” kaupade liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 2 või päritoludeklaratsioonile. Lisaks sellele, juhul kui tooted pärinevad Ceutast ja Melillast, märgitakse see liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 4 või päritoludeklaratsioonile.
4. Hispaania tolliasutus vastutab käesolevate reeglite kohaldamise eest Ceutas ja Melillas.

▼ **M3***VI LISA***TARNIJA DEKLARATSIOON**

Tarnija deklaratsioon, mille tekst on toodud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti kirjutada.

TARNIJA DEKLARATSIOON

kaupade kohta, mis on läbinud töö või töötuse reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil ilma sooduspäritolustaatuseta saamata

Mina, allkirjutanu, lisatud dokumendiga hõlmatud kaupade tarnija, kinnitan, et:

- Järgmisi materjale, mis ei pärine [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)], on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)], et toota järgmisi kaupu:

Tarnitud kaupade kirjeldus ⁽¹⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjeldus	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide rubriik ⁽²⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus ⁽²⁾ ⁽³⁾
Koguväärtus			

- Kõik muud materjalid, mida on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)], et toota neid kaupu, pärinevad [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)].
- Järgmised kaubad on läbinud töö või töötuse väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)] kooskõlas käesoleva liite artikliga 13 ning seal on tekkinud järgmine kogulisandväärtus:

Tarnitud kaupade kirjeldus	Väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)] tekkinud kogulisandväärtus ⁽⁴⁾
	(Koht ja kuupäev)
	(Tarnija aadress ja allkiri. Lisaks tuleb loetavalt kirjutada deklaratsioonile alla kirjutatud isiku nimi)

▼ M3

- (1) Kui arve, saateleht või muu äridokument, millele käesolev deklaratsioon on lisatud, käsitleb mitut liiki kaupa või kaup, mis ei sisalda päritolustaatuseta materjale samas mahus, peab tarnija neid selgelt eristama.
- Näide:
Dokument hõlmab erinevaid rubriiki 8501 kuuluvaid elektrimootoreid, mida kasutatakse rubriiki 8450 kuuluvate pesumasinate tootmisel. Mootorite tootmisel kasutatud, ilma päritolustaatuseta materjalide liik ja väärtus võivad mudeliti erineda. Seetõttu tuleb mudelid loetleda eraldi esimeses veerus ja teistes veergudes esitada andmed iga mudeli kohta, et pesumasinate tootja saaks sõltuvalt kasutatud mootori mudelist õigesti hinnata iga oma toote päritolustaatuset.
- (2) Nendes veergudes nõutud andmed tuleb esitada üksnes vajaduse korral.
- Näited:
Ex grupi 62 rõivaid käsitlevas reeglis on öeldud, et kasutada võib märget „Kudumine koos lõpptötluse, sh väljalõikamisega”. Seega kui reegleid kohaldava konventsiooniosaliselise rõivatootja kasutab Euroopa Liidust imporditud kangast, mis oli seal kootud päritolustaatuseta lõngast, piisab sellest, kui Euroopa Liidu tarnija esitab oma deklaratsioonis lõngana kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjelduse ning selle lõnga rubriiki ja väärtust pole vaja märkida.
Tootja, kes valmistab rubriiki 7217 kuuluvat raudtraati päritolustaatuseta raudlattidest, peab teise veergu märkima „raudlatid”. Kui seda traati kasutatakse masinate tootmiseks, mille suhtes on päritolureeglina kindlaks määratud kõigi kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtuse piirmäär, tuleb kolmandasse veergu märkida päritolustaatuseta lattide väärtus.
- (3) „Materjalide väärtus” – kasutatavate päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal või, kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)].
Iga kasutatava, päritolustaatuseta materjali puhul tuleb märkida täpne väärtus esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta.
- (4) „Kogulisandväärtus” – kõik väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)] akumuleerunud kulud, kaasa arvatud kõigi seal lisatud materjalide väärtus. Esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta tuleb märkida täpne kogulisandväärtus, mis on saadud väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)].

▼ **M3**

VII LISA

PIKAAJALINE TARNIJA DEKLARATSIOON

Pikaajaline tarnija deklaratsioon, mille tekst on toodud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti kirjutada.

PIKAAJALINE TARNIJA DEKLARATSIOON

kaupade kohta, mis on läbinud töö või töötuse reegleid kohaldava konventsiooniosalisel territooriumil ilma sooduspäritolustaatuseta saamata

Mina, allakirjutanu, lisatud dokumendiga hõlmatud ning regulaarselt [kellele] ⁽¹⁾..... tarnitavate kaupade tarnija, kinnitan, et:

- Järgmisi materjale, mis ei pärine [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)], on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)], et toota järgmisi kaupu:

Tarnitud kaupade kirjeldus ⁽²⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjeldus	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide rubriik ⁽³⁾	Kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
Koguväärtus			

- Kõik muud materjalid, mida on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)], et toota neid kaupu, pärinevad [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)].

- Järgmised kaubad on läbinud töö või töötuse väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)] kooskõlas A liite artikliga 13 ning seal on tekkinud järgmine kogulisandväärtus:

Tarnitud kaupade kirjeldus	Väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)] tekkinud kogulisandväärtus ⁽⁵⁾

Käesolev deklaratsioon kehtib nimetatud kaupade kõikide edaspidiste saadetiste kohta alates

kuni ⁽⁶⁾

Kohustun⁽¹⁾ deklaratsiooni kehtivuse lõppemisest viivitamata teavitama.

▼ M3

(Koht ja kuupäev)
(Tarnija aadress ja allkiri. Lisaks tuleb loetavalt kirjutada deklaratsioonile alla kirjutatud isiku nimi)

(¹) Kliendi nimi ja aadress.

(²) Kui arve, saateleht või muu äridokument, millele käesolev deklaratsioon on lisatud, käsitleb mitut liiki kaupa või kaupu, mis ei sisalda päritolustaatuseta materjale samas mahus, peab tarnija neid selgelt eristama.

Näide:

Dokument hõlmab erinevaid rubriiki 8501 kuuluvaid elektrimootoreid, mida kasutatakse rubriiki 8450 kuuluvate pesumasinate tootmisel. Mootorite tootmisel kasutatud, ilma päritolustaatuseta materjalide liik ja väärtus võivad mudeliti erineda. Seetõttu tuleb mudelid loetleda eraldi esimeses veerus ja teistes veergudes esitada andmed iga mudeli kohta, et pesumasinate tootja saaks sõltuvalt kasutatud mootori mudelist õigesti hinnata iga oma toote päritolustaatus.

(³) Nendes veergudes nõutud andmed tuleb esitada üksnes vajaduse korral.

Näited:

Ex grupi 62 rõivaid käsitlevas reeglis on öeldud, et kasutada võib märget „Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega”. Seega kui reegleid kohaldava konventsiooniosalisale rõivatootja kasutab Euroopa Liidust imporditud kangast, mis oli seal kootud päritolustaatuseta lõngast, piisab sellest, kui Euroopa Liidu tarnija esitab oma deklaratsioonis lõngana kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjelduse ning selle lõnga rubriiki ja väärtust pole vaja märkida.

Tootja, kes valmistab rubriiki 7217 kuuluvat raudtraati päritolustaatuseta raudlattidest, peab teise veergu märkima „raudlatid”. Kui seda traati kasutatakse masinate tootmiseks, mille suhtes on päritolureegluga kindlaks määratud kõigi kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtuse piirmäär, tuleb kolmandasse veergu märkida päritolustaatuseta lattide väärtus.

(⁴) Materjalide väärtus” – kasutatavate päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal või, kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)].

Iga kasutatava, päritolustaatuseta materjali puhul tuleb märkida täpne väärtus esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta.

(⁵) „Kogulisandväärtus” – kõik väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)] akumuleerunud kulud, kaasa arvatud kõigi seal lisatud materjalide väärtus. Esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta tuleb märkida täpne kogulisandväärtus, mis on saadud väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi(nimed)].

(⁶) Märkida kuupäevad. Pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg ei tohiks üldjuhul olla pikem kui 24 kuud vastavalt selle reegleid kohaldava konventsiooniosaliselise tolliasutuse kehtestatud tingimustele, kus pikaajaline tarnija deklaratsioon koostatakse.

▼B**PROTOKOLL NR 4**
maismaatranspordi kohta*Artikkel 1***Eesmärk**

Käesoleva protokolliga eesmärk on edendada lepinguosaliste vahel koostööd maismaatranspordi, eelkõige transiitliikluse osas, ja sel eesmärgil tagada, et lepinguosaliste territooriumide vahelist ja neid läbivat vedu arendatakse kooskõlas käesoleva protokolliga sätete täieliku ja ühetaolise kohaldamisega.

*Artikkel 2***Kohaldamisala**

1. Koostöö hõlmab maismaatransporti, eelkõige maantee-, raudtee- ja kombineeritud vedu ning asjakohast infrastruktuuri.

2. Sellega seoses kuuluvad käesoleva protokolliga reguleerimisalasse eelkõige:

- transpordi infrastruktuur mõlema lepinguosalise territooriumil ulatuses, mis on vajalik käesoleva protokolliga eesmärgi saavutamiseks;
- vastastikune turulepääs maanteetranspordi valdkonnas;
- olulised toetusmeetmed õiguse ja halduse valdkonnas, sealhulgas kaubandus-, maksukorraldus-, sotsiaal- ja tehnilised meetmed;
- koostöö keskkonnanõuetele vastava transpordisüsteemi väljaarendamiseks;
- korrapärase teabevahetus lepinguosaliste transpordipoliitika arengu valdkonnas, pöörates erilist tähelepanu transpordi infrastruktuurile.

*Artikkel 3***Mõisted**

Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „ühenduse transiitliiklus” – ühenduses registreeritud ettevõtja teostatav transiitkaupade vedu ühenduse liikmesriiki või sealt välja läbi Montenegro territooriumi;
- b) „Montenegro transiitliiklus” – Montenegros registreeritud ettevõtja teostatav transiitkaupade vedu Montenegrost kolmandasse riiki või kolmandast riigist Montenegrosse läbi ühenduse territooriumi;

▼B

c) „kombineeritud vedu” – kaubavedu, mille puhul veoauto, haagis, poolhaagis (vedukiga või ilma), vahetusveovahend või 20jalane või suurem konteiner liigub veo alg- või lõppetapil maanteel ja ülejäänud etapil raudtee, siseveeteed või mereveo teenuseid kasutades, kui viimati nimetatud etapi lennutee pikkus on üle 100 km, ja mille puhul veo alg- või lõppetapp on:

- teekond kaupade pealelaadimise kohast kuni lähima ümberlaadimiseks sobiva raudteejaamani algetapi puhul ning teekond lähimast ümberlaadimiseks sobivast raudteejaamast kuni kaupade mahalaadimise kohani lõppetapi puhul või
- lennuteekond 150 kilomeetri raadiuses siseveeteed- või meresadamast, kus kaupu lastitakse või lossitakse.

INFRASTRUKTUUR*Artikkel 4***Üldsätted**

Käesolevaga lepivad lepinguosalisised kokku, et kooskõlas transpordi piirkondliku tuumvõrgu arendamise vastastikuse mõistmise memorandumiga, millele on viidatud artiklis 5, võtavad nad mitmeliigilise transpordi infrastruktuuri võrgustiku arendamise olulise abinõuna vastu vastastikku kooskõlastatud meetmed, et lahendada Montenegro kaudu kulgeva kaubaveoga seotud probleemid, eelkõige maanteedel 1, 2b, 4 ja 6 (mis kulgevad vastavalt Horvaatia piirist kuni Barini, Bosnia ja Hertsegoviina piirist Albaania piirini, Serbia piirist kuni Misticini ning Ribaravinast kuni Bacini Serbia piiril), raudteedel 2 ja 4 (mis kulgevad vastavalt Podgoricast Albaania piirini ja Serbia piirist kuni Barini), Bari sadamas ning Podgorica lennujaamas.

*Artikkel 5***Kavandamine**

Ühendus ja Montenegro on eriti huvitatud Montenegro ja Kagu-Euroopa piirkonna vajadustele vastava peamisi maanteed ja raudteid, siseveeteid, siseveesadamaid, sadamaid ja lennujaamu ning teisi asjakohaseid transpordiliike hõlmava mitmeliigilise piirkondliku transpordivõrgu väljarendamisest Montenegro territooriumil. See võrk määratleti Kagu-Euroopa transpordi infrastruktuuri põhivõrgustiku arendamise vastastikuse mõistmise memorandumis, millele Kagu-Euroopa piirkonna riikide ministrid ja Euroopa Komisjon 2004. aasta juunis alla kirjutasid. Võrgustiku arendamise ja eelistuste määratlemisega tegeleb korralduskomitee, kuhu kuuluvad kõigi memorandumile alla kirjutanud riikide esindajad.

▼B*Artikkel 6***Finantsaspektid**

1. Vastavalt käesoleva lepingu artiklile 116 võib ühendus rahaliselt toetada vajalikke infrastruktuurimeetmeid, millele on viidatud artiklis 5. Seda rahalist toetust võidakse anda Euroopa Investeeringuspanga laenuna ja mis tahes muus rahastamisvormis, mis võimaldab edaspidi anda täiendavaid vahendeid.

2. Euroopa Komisjon püüab töö kiirendamiseks niipalju kui võimalik soodustada täiendavate rahaliste vahendite kasutamist, nagu näiteks teatavate ühenduse liikmesriikide kahepoolseid investeeringuid või riiklikke ja eravahendeid.

RAUDTEEVEDU JA KOMBINEERITUD VEDU*Artikkel 7***Üldsätted**

Lepinguosalised võtavad vastu vastastikku kooskõlastatud meetmed arendamiseks ja edendamaks raudteevedu ja kombineeritud vedu kui vahendit, mis tagab, et tulevikus toimub suur osa nende kahepoolsetest vedudest ja transiitvedudest läbi Montenegro keskkonnahoidlikematel tingimustel

*Artikkel 8***Infrastruktuuriga seotud eriaspektid**

Montenegro raudteede ajakohastamise raames võetakse vajalikke meetmeid, et kohandada raudteesüsteemi kombineeritud veo jaoks, pöörates erilist tähelepanu terminalide arendamisele ja ehitamisele ning tunnelite mõõtmetele ja läbilaskevõimele, mis nõuavad suuremahulisi investeeringuid.

*Artikkel 9***Toetusmeetmed**

Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed kombineeritud veo arengu soodustamiseks.

Selliste meetmete eesmärk on:

- julgustada kasutajad ja kaubasaatjaid kombineeritud vedu kasutama;
- muuta kombineeritud vedu konkurentsivõimeliseks maanteetranspordiga, eelkõige ühenduse või Montenegro rahalise toetuse abil nende asjakohaste õigusaktide raames;

▼ B

- soodustada kombineeritud veo kasutamist pikkadel vahemaadel ja edendada eelkõige vahetuskerede, konteinerite ja saatjata veo kasutamist üldiselt;
- parandada kombineeritud veo kiirust ja usaldusväärsust ning eelkõige:
- suurendada kolonnide sagedust vastavalt kaubasaatjate ja kasutajate vajadustele;
- lühendada ooteaega terminalides ja suurendada nende läbilaskevõimet;
- kõrvaldada sobival viisil kõik takistused ligipääsuteedel, et parandada juurdepääsu kombineeritud veole;
- ühtlustada vajaduse korral eriotstarbeliste seadmete massid, mõõtmed ja tehnilised omadused eelkõige selleks, et tagada mõtude sobilikkus ning võtta kooskõlastatud meetmeid nimetatud seadmete tellimiseks ja kasutuselevõtuks vastavalt liiklussagedusest tulenevatele nõuetele;
- võtta üldjuhul muid asjakohaseid meetmeid.

*Artikkel 10***Raudteede ülesanne**

Riikide ja raudteede asjakohaste volituste raames nii reisijate- kui kaubaveo puhul soovivad lepinguosalised nende raudtee-ettevõtjatel:

- tõhustada kõikides valdkondades kas kahe- ja mitmepoolset koostööd või koostööd rahvusvahelistes raudteeorganisatsioonides, et eelkõige parandada veoteenuste kvaliteeti ja ohutust;
- püüda kehtestada ühiselt raudteekorraldussüsteem, mis ausa konkurentsi tingimustes ja järgides vaba valiku põhimõtet julgustab kaubasaatjaid, eriti transiidi korral, vedama kaupa pigem raudteed kui maanteed mööda;
- valmistada ette Montenegro osalemist ühenduse õigustiku rakendamisel ja edasiarendamisel raudteede arengus.

MAANTEETRANSPORT*Artikkel 11***Üldsätted**

1. Pidades silmas vastastikust juurdepääsu transporditurule, lepivad lepinguosalised esialgu kokku, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, et säilitatakse ühenduse liikmesriikide ja Montenegro vahel sõlmitud

▼B

kahepoolsetest lepingutest või muudest olemasolevatest rahvusvahelistest kokkulepetest tulenev kord või selliste lepingute ja kokkulepete puudumisel *de facto* valitsenud olukord 1991. aastal.

Ühenduse ja Montenegro vahelise artiklis 12 sätestatud maanteeveoturu juurdepääsu käsitleva lepingu ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud maanteeliikluse maksustamise lepingu sõlmimiseni teeb Montenegro ühenduse liikmesriikidega koostööd nimetatud kahepoolsete lepingute muutmiseks, et need vastaksid käesolevale protokollile.

2. Lepinguosalisel lepivad kokku, et ühenduse transiitliiklusel on võimalik pääseda takistamatult läbi Montenegro ja Montenegro transiitliiklusel läbi ühenduse alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast.

3. Kui lõike 2 alusel antud õiguste tulemusena suureneb ühenduse veotetevõtjate transiitliiklus sellise tasemeni, mis tõsiselt kahjustab või võib tõsiselt kahjustada maanteede infrastruktuuri ja/või liikluse ladusust stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu maismaatransporti käsitleva protokoll nr 5 artiklis 5 nimetatud telgjoontel ning kui samadel asjaoludel kerkivad probleemid Montenegro piiri ääres asuval ühenduse territooriumil, esitatakse see küsimus kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 121 stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogule. Lepinguosalisel võivad esitada ettepanekuid erakorraliste mittediskrimineerivate ajutiste meetmete võtmiseks, mis on vajalik tekkinud kahju piiramiseks või leevendamiseks.

4. Kui ühendus kehtestab reeglid Euroopa Liidus registreeritud raskete kaubaveokite põhjustatud saaste vähendamiseks ja liiklusohutuse parandamiseks, kohaldatakse samasugust korda Montenegros registreeritud raskete kaubaveokite suhtes, mis liiguvad ühenduse territooriumil. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu valib vajalikud meetodid.

5. Lepinguosalisel hoiduvad ühepoolsete meetmete võtmisest, mille tagajärjeks võiks olla diskrimineerimine ühenduse ja Montenegro ettevõtjate või veokite vahel. Mõlemad lepinguosalisel võtavad kõik vajalikud meetmed hõlbustamaks maanteetransporti teise lepinguosalisel territooriumile või läbi selle territooriumi.

*Artikkel 12***Turulepääs**

Lepinguosalisel kohustuvad tegema oma sisemiste eeskirjade kohaselt koostööd eelkõige selleks, et töötada välja:

- transpordi arengut soodustavad tegevusviisid, mis vastavad lepinguosalisel vajadustele ja mis on kooskõlas ühelt poolt ühenduse siseturu väljakujundamise ja ühise transpordipoliitika ellurakendamise ja teiselt poolt Montenegro majandus- ja transpordipoliitikaga;

▼B

— lõplik süsteem, mis reguleeriks tulevikus lepinguosaliste vahelist vastastikust maanteeveoturule juurdepääsu.

*Artikkel 13***Maksustamine, teemaksud ja muud maksud**

1. Lepinguosalised nõustuvad, et kummagi poole maanteesõidukite maksustamine, teemaksud ja muud maksud ei tohi olla diskrimineerivad.

2. Lepinguosalised alustavad läbirääkimisi, et jõuda nii kiiresti kui võimalik maanteeliikluse maksustamist käsitlevale kokkuleppele ühenduse asjaomaste vastuvõetud eeskirjade alusel. Selle kokkuleppe eesmärk on eelkõige tagada sujuv piiriülene liiklusvoog, kõrvaldada järk-järgult erinevused lepinguosaliste maanteeliikluse maksustamise süsteemides ja kõrvaldada nendest erinevustest põhjustatud konkurentsimoonutused.

3. Kuni lõikes 2 nimetatud läbirääkimiste lõpetamiseni kõrvaldavad lepinguosalisel diskrimineerimise ühenduse ja Montenegro veoettevõtjate vahel, mis seisneb raskete kaubaveokite ringluse ja/või omamise puhul kohaldatavates maksudes ning veomaksudes lepinguosaliste territooriumil. Montenegro kohustub Euroopa Komisjonile nõudmise korral teatama kohaldatavate maksude, teemaksude ja muude maksude määra ning samuti nende arvutamise meetodi.

4. Kuni lõikes 2 ja artiklis 12 nimetatud kokkuleppe sõlmimiseni peavad pärast käesoleva lepingu jõustumist Montenegrot läbiva ühenduse transiidi suhtes kohaldatavate rahaliste maksete, teemaksude või muude maksude kavandatavad muudatused, kaasa arvatud muudatused nende kogumise süsteemides, läbima eelneva konsulteerimismenetluse.

*Artikkel 14***Massid ja mõõtmed**

1. Montenegro nõustub, et ühenduse masside ja mõõtmete standarditele vastavad maanteesõidukid võivad vabalt ja takistusteta liikuda artiklis 5 nimetatud teedel. Kuue kuu jooksul pärast lepingu jõustumist võidakse Montenegros kehtivatele standarditele mittevastavate maanteesõidukite suhtes kohaldada mittediskrimineerivat erimaksu ülemäärasest teljekoormusest põhjustatud kahju eest.

2. Montenegro püüab ühtlustada oma kehtivaid teede ehitust käsitlevaid eeskirju ja standardeid ühenduses kehtivate õigusaktidega viienda aasta lõpuks pärast lepingu jõustumist ning teeb suuri jõupingutusi, et kavandatud ajavahemiku jooksul muuta paremaks artiklis 5 nimetatud teid nende uute eeskirjade ja standardite kohaselt vastavalt oma rahalistele võimalustele.

▼B*Artikkel 15***Keskkond**

1. Keskkonna kaitsmise eesmärgil püüavad lepinguosalisel kehtestada raskete kaubaveokite gaasiliste ja tahkete osakeste heitkoguste ja müra-taseme standardid, mis kindlustavad kõrge kaitstuse taseme.

2. Selleks, et anda tööstusele selget teavet ja soodustada kooskõlastatud teadusuuringuid, tootmist ja programmide koostamist, välditakse antud valdkonnas riiklike eristandardite kehtestamist.

Ilma täiendavate piiranguteta võivad ühenduse territooriumil liikuda sõidukid, mis vastavad keskkonda käsitlevates rahvusvahelistes lepingutes sätestatud standarditele.

3. Lepinguosalised teevad koostööd uute standardite kehtestamiseks, et saavutada eespool nimetatud eesmärgid.

*Artikkel 16***Sotsiaalsed aspektid**

1. Montenegro ühtlustab EÜ standarditega maanteetranspordi personali koolitust käsitlevad õigusaktid, eelkõige seoses ohtlike kaupade veoga.

2. Montenegro, kes on rahvusvahelisel autoveol töötava sõiduki meeskonna Euroopa kokkuleppe (AETR) lepinguosaline, ning ühendus kooskõlastavad nii suures ulatuses kui võimalik sõiduaega, katkestusi, juhtide puhkeaega ja meeskonna koosseisu käsitlevat poliitikat, pidades silmas sotsiaalõigusnormide arengut selles valdkonnas.

3. Lepinguosalised teevad koostööd maanteetranspordi valdkonnas sotsiaalõigusnormide rakendamiseks ja jõustamiseks.

4. Lepinguosalised tagavad maanteeveo-ettevõtjate vastastikust tunnustamist silmas pidades nende tegevusalale lubamist käsitlevate õigusaktide võrdväärsuse.

*Artikkel 17***Sätted liikluse kohta**

1. Lepinguosalised ühendavad oma kogemused ja püüavad ühtlustada oma õigusakte, et parandada liikluse sujuvust tippaegadel (nädalavahe-tused, riigipühad, turismihooaeg).

2. Üldiselt lepinguosalisel soodustavad liiklusteabesüsteemi sisseviimist, arendamist ja kooskõlastamist.

▼B

3. Lepinguosalised püüavad ühtlustada oma õigusakte, mis käsitlevad kergesti riknevate kaupade, elusloomade ja ohtlike ainete vedu.

4. Lepinguosalised püüavad ühtlustada ka juhtidele antavat tehnilist abi, olulise liiklusteabe levitamist ja muid turistidele olulisi küsimusi ning hädaabiteenuseid, sealhulgas kiirabi.

*Artikkel 18***Liiklusohutus**

1. Montenegro kooskõlastab oma liiklusohutust käsitlevad õigusaktid, eelkõige ohtlike kaupade vedu silmas pidades, ühenduse omadega viienda aasta lõpuks pärast käesoleva lepingu jõustumist.

2. Montenegro, kes on ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe lepinguosaline, ning ühendus kooskõlastavad nii suures ulatuses kui võimalik oma poliitikat ohtlike vedude valdkonnas.

3. Lepinguosalised teevad koostööd liiklusohutusosalaste õigusnormide rakendamisel ja jõustamisel, eelkõige valdkonnas, mis käsitleb juhilube ja meetmeid liiklusõnnetuste vähendamiseks.

VORMINÕUETE LIHTSUSTAMINE*Artikkel 19***Vorminõuete lihtsustamine**

1. Lepinguosalised lepivad kokku lihtsustada kauba kulgemist mööda raud- ja maanteed, olenemata sellest, kas tegemist on vastastikuse kaubavahetuse või transiidiga.

2. Lepinguosalised lubavad alustada läbirääkimisi kaubaveo kontrolli ja vorminõuete hõlbustamist käsitleva lepingu sõlmimiseks.

3. Lepinguosalised lepivad kokku võtta vajaduse piires ühismeetmeid ja toetada täiendavate lihtsustusmeetmete võtmist.

LÕPPSÄTTED*Artikkel 20***Reguleerimisala laiendamine**

Kui üks lepinguosaline leiab käesoleva protokolliga kohaldamisel saadud kogemuste põhjal, et on muid käesoleva protokolliga hõlmamata meetmeid, mis on kooskõlastatud Euroopa transpordipoliitika seisukohast olulised ning võivad eelkõige aidata lahendada transiitliikluse probleeme, esitab ta vastavad ettepanekud teisele lepinguosalisele.

▼B

Artikkel 21

Rakendamine

1. Lepinguosaliste vaheline koostöö toimub allkomitee raames, mis luuakse selleks otstarbeks kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 123.
2. Allkomitee ülesandeks on:
 - a) koostada koostöökavad raudtee- ja kombineeritud veo, transpordiuuringute ja keskkonna valdkonnas;
 - b) analüüsida käesoleva protokolliga otsuste kohaldamist ja esitada stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele sobivad lahendused võimalike tekkinud probleemide kohta;
 - c) koostada kaks aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist ülevaade infrastruktuuri parandamisest ja vaba transiidi mõjust;
 - d) kooskõlastada rahvusvahelise transpordi ja eelkõige transiitliiklusega seotud seiret, prognoose ja muud statistikat.

▼B

ÜHISDEKLARATSIOON

1. Ühendus ja Montenegro märgivad, et raske kaubaveoki tüübikinnituses kehtivad ühenduses alates 9. novembrist 2006 ⁽¹⁾ järgmised gaasiliste heitmete ja müra tasemed ⁽²⁾:

ESC ja ELR katsetsükli programmil mõõdetud piirväärtused:

		Süsinik-monooksiid	Süsvesinikud	Lämmastikoksiidid	Tahked osakesed	Suit-susus
		(CO) g/kWh	(HC) g/kWh	(NOx) g/kWh	(PT) g/kWh	m ⁻¹
Rida B1	Euro IV	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5

ETC katsetsükli programmil mõõdetud piirväärtused:

		Süsinik-monooksiid	Metaanist erinevad süsvesinikud	Metaan	Lämmastikoksiidid	Tahked osakesed
		(CO) g/kWh	(NMHC) g/kWh	(CH ₄) ^(a) g/kWh	(NOx) g/kWh	(PT) ^(b) g/kWh
Rida B1	Euro IV	4,0	0,55	1,1	3,5	0,03

^(a) Kehtib ainult maagaasil töötavate mootorite kohta.

^(b) Ei kehti gaasimootorite kohta.

2. Tulevikus püüavad ühendus ja Montenegro vähendada mootorsõidukite põhjustatud heiteid, kasutades uusimaid tehnoloogia saavutusi sõidukite heitekontrolli tehnoloogias ning parandatud kvaliteediga mootorikütust.

⁽¹⁾ 28. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/55/EÜ liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, mis käsitlevad meetmeid, mida võetakse sõidukite diiselmootoritest eralduvate gaasiliste ja tahkete osakeste heitmete vastu ning sõidukites kasutatavatest maagaasil või veeldatud naftagaasil töötavatest ottomootoritest eralduvate gaasiliste osakeste heitmete vastu (ELT L 275, 20.10.2005, lk 1).

⁽²⁾ Neid piirväärtuseid ajakohastatakse nagu on ette nähtud asjakohastes direktiivides ja vastavalt nende võimalikele muudatustele tulevikus.

PROTOKOLL NR 5

riigiabi terasetööstusele

1. Lepinguosalised nõustuvad, et Montenegro peab viivitamata kõrvaldama terasesektori struktuurilised puudused, et tagada kõnealuse tööstusharu üldine konkurentsivõime.

2. Lisaks lepingu artikli 73 lõike 1 punktis iii sätestatud reeglitele tuleb regionaalabi suuniste aastateks 2007-2013 I lisa kohaselt lähtuda terasetööstusele antud riigiabi vastavuse hindamisel ka EÜ asutamislepingu artikli 87 sätetest ning teisestest õigusaktidest.

3. Käesoleva lepingu artikli 73 lõike 1 punkti iii kohaldamiseks terasetootmise suhtes, nõustub ühendus, et viie aasta jooksul pärast lepingu jõustumist võib Montenegro erandkorras anda ümberkorraldusteks mõeldud riigiabi raskustes terasetootjatele, kui:
 - a) see aitab muuta abisaavad ettevõtted ümberkorraldusperioodi lõpuks tavalistes turutingimustes elujõulisteks;

 - b) sellise abi suurus ja osatähtsus on rangelt piiratud elujõulisuse taastamiseks hädavajalikuga ning vajaduse korral vähendatakse abi järk-järgult;

 - c) Montenegro esitab ümberkorraldamise kavad tööstuse üldiseks ratsionaliseerimiseks, mis hõlmavad ka kahjumiga töötavate üksuste sulgemist. Kõik terasetööstuse ettevõtjad, kes ümberkorraldusabi saavad, peavad võimalusel kohaldama kompensatsioonimeetmeid abist põhjustatud konkurentsimoonutuste tasakaalustamiseks.

4. Montenegro peab esitama Euroopa Komisjonile hindamiseks riikliku ümberkorralduskava ja kõikide ümberkorraldusabi saavate ettevõtjate äriplaani, mis tõendavad, et eespool loetletud tingimused on täidetud.

Montenegro riigiabi järelevalve amet peab eelnevalt hindama ettevõtjate äriplaanide vastavust käesoleva protokolliga lõikele 3 ja äriplaani heaks kiitma.

Euroopa Komisjon peab kinnitama riikliku ümberkorralduskava vastavust lõike 3 tingimustele.

5. Euroopa Komisjon kontrollib kava rakendamist tihedas koostöös pädevate riigiasutustega, eriti Montenegro riigiabi järelevalve ametiga.

Kui kontrollimisel selgub, et pärast käesolevale lepingule alla kirjutamist on abi antud ettevõtjatele, keda ei ole tunnustatud riiklikus ümberkorralduskavas või et mis tahes ümberkorraldusabi on antud terasetööstuse ettevõtjale, keda ei ole riiklikus ümberkorralduskavas määratletud, peab Montenegro riigiabi järelevalve amet tagama nende abisummade tagasimaksmise.

6. Vajadusel osutab ühendus Montenegrole tehnilist abi riikliku ümberkorralduskava ja ettevõtjate äriplaanide koostamisel.

▼B

7. Lepinguosalised peavad tagama riigiabi täieliku läbipaistvuse. Montenegro terasetööstuse ettevõtjatele antava riigiabi ning ümberkorralduskava ja ettevõtjate äriplaanide elluviimise kohta tuleb edastada pidevalt igakülgset teavet.
8. Eespool lõigetes 1–4 sätestatud nõuete rakendamist jälgib stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu. Selleks võib stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu välja töötada rakenduseeskirjad.
9. Kui üks lepinguosaline leiab, et teise lepinguosalise teatav tegevus on vastuolus käesoleva protokolliga ja kui selline tegevus piirab või ähvardab piirata tema huve või tekitada materiaalset kahju tema omamaisele tööstusele, võib esimesena nimetatud lepinguosaline pärast nõupidamist konkurentsiküsimusi käsitlevas allkomitees või 30 tööpäeva möödumisel sellise nõupidamise taotlemisest võtta vajalikud meetmed.

▼B**PROTOKOLL NR 6****vastastikuse haldusabi andmise kohta tolliküsimustes Montenegro***Artikkel 1***Mõisted**

Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi määratlusi:

- a) „tollialased õigusaktid” – lepinguosaliste territooriumil kohaldatavad õigusnormid, millega reguleeritakse kaupade impordi, eksporti ja transiiti ning nende suunamist muudele tolliprotseduuridele, sealhulgas kõnealuste lepinguosaliste kehtestatud keelustamis-, piiramis- ja kontrollimeetmed;
- b) „taotluse esitanud asutus” – pädev haldusasutus, kelle lepinguosaline on selleks määranud ja kes taotleb käesoleva protokolliga alusel abi;
- c) „taotluse saanud asutus” – pädev haldusasutus, kelle lepinguosaline on selleks määranud ja kes võtab käesoleva protokolliga alusel vastu abitaotluse;
- d) „isikuanndmed” – igasugune teave, mis on seotud kindlakstehtud või kindlakstehtava isikuga;
- e) „tollialaseid õigusakte rikkuv toiming” – igasugune tollialaste õigusaktide rikkumine või rikkumiskatse.

*Artikkel 2***Kohaldamisala**

1. Lepinguosalistel abistavad teineteist oma pädevuse piires ning käesoleva protokolliga ettenähtud viisil ja tingimustel, et tagada tollialaste õigusaktide õige rakendamine eelkõige nimetatud õigusakte rikkuvate toimingute ennetamise, uurimise ja tõkestamise kaudu.

2. Käesolevas protokollis sätestatud abistamine tolliküsimustes hõlmab kõiki lepinguosaliste haldusasutusi, kes on pädevad kohaldama käesolevat protokolliga. See ei piira nende eeskirjade kohaldamist, millega reguleeritakse vastastikuse abi andmist kriminaalasjades. Samuti ei hõlma see teavet, mis on saadud kohtuorganite taotlusel kasutatud volituste abil, kui need organid ei ole andnud luba sellise teabe edastamiseks.

3. Käesolev protokoll ei hõlma tollimaksude, maksude ega rahatrahvide sissenõudmiseks antavat abi.

▼B*Artikkel 3***Abistamine taotluse korral**

1. Taotluse esitanud asutuse palvel esitab taotluse saanud asutus kogu asjakohase teabe, mis aitab taotluse esitanud asutusel tagada tollialaste õigusaktide õige kohaldamise, sealhulgas teabe, mis käsitleb täheldatud või kavandatavaid toiminguid, millega rikutakse või võidakse neid õigusakte rikkuda.

2. Taotluse esitanud asutuse palvel teatab taotluse saanud asutus talle:
 - a) kas ühe lepinguosalise territooriumilt eksporditud kaubad on teise lepinguosalise territooriumile imporditud nõuetekohaselt, täpsustades vajaduse korral kaupade suhtes kohaldatud tolliprotseduuri;

 - b) kas ühe lepinguosalise territooriumile imporditud kaubad on teise lepinguosalise territooriumilt eksporditud nõuetekohaselt, täpsustades vajaduse korral kaupade suhtes kohaldatud tolliprotseduuri;

3. Taotluse esitanud asutuse taotluse korral võtab taotluse saanud asutus tema suhtes kehtivate õigusnormide raames vajalikke meetmeid, et tagada erijärelevalve:
 - a) füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, kelle suhtes on alust arvata, et nad on seotud või on olnud seotud tollialaseid õigusakte rikkuvate toimingutega;

 - b) paikade suhtes, kuhu on kogutud või võidakse koguda kaupu viisil, mille puhul on põhjust arvata, et nimetatud kaupu kavatakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvates toimingutes;

 - c) kaupade suhtes, mida transporditakse või võidakse transportida viisil, mille puhul on põhjust arvata, et neid kavatakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvates toimingutes;

 - d) transpordivahendite suhtes, mida kasutatakse või võidakse kasutada viisil, mis annab alust arvata, et neid kavatakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvates toimingutes.

*Artikkel 4***Abistamine omal algatusel**

Lepinguosalised abistavad teineteist omal algatusel ning kooskõlas oma õigusnormidega, kui nad peavad seda vajalikuks tollialaste õigusaktide õige kohaldamise huvides, esitades eelkõige kogutud teavet:

▼B

- a) toimingute kohta, mis rikuvad või tunduvad rikkuvat tollialaseid õigusakte ja võivad teisele lepinguosalisele huvi pakkuda;
- b) tollialaseid õigusakte rikkuvate toimingute teostamise uute viiside või meetodite kohta;
- c) kaupade kohta, mis on teadaolevalt tollialaste õigusaktide rikkumise objektid;
- d) füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, kelle suhtes on alust arvata, et nad on seotud või on olnud seotud tollialaseid õigusakte rikkuvate toimingutega;
- e) transpordivahendite kohta, mille puhul on alust arvata, et neid on kasutatud, kasutatakse või võidakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvateks toiminguteks.

*Artikkel 5***Edastamine/teavitamine**

Taotluse esitanud asutuse taotluse korral võtab taotluse saanud asutus tema suhtes kohaldatavate õigusnormide kohaselt kõik vajalikud meetmed, et:

- a) edastada kõik dokumendid või
- b) teatada kõikidest otsustest,

mis on pärit taotluse esitanud asutuselt ja mis kuuluvad käesoleva protokolliga reguleerimisalasse, taotluse saanud asutuse territooriumil tegutsevale või seal asutatud adressaadile.

Dokumentide edastamise või otsuste teatavakstegemise taotlused tehakse kirjalikult taotluse saanud asutuse asjaajamiskeeles või sellele asutusele vastuvõetavas keeles.

*Artikkel 6***Abitaotluse sisu ja vorm**

1. Käesoleva protokolliga kohased taotlused tehakse kirjalikult. Taotlusele lisatakse selle täitmiseks vajalikud dokumendid. Kui tegemist on pakilise olukorraga, võib vastu võtta ka suulisi taotlusi, kuid need tuleb viivitamata kirjalikult kinnitada.

2. Lõike 1 kohased taotlused sisaldavad järgmisi andmeid:

- a) taotluse esitanud asutus;
- b) taotletav meede;
- c) taotluse eesmärk ja põhjus;

▼B

- d) asjakohased õigusnormid ja muud õiguslikud asjaolud;
- e) võimalikult täpsed ja terviklikud andmed uuritavate füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta;
- f) asjakohaste faktide ja juba teostatud uurimise kokkuvõte.

3. Taotlused esitatakse taotluse saanud asutuse asjaajamiskeeles või sellele asutusele vastuvõetavas keeles. Seda nõuet ei kohaldata lõike 1 alusel esitatud taotlusele lisatud dokumentide suhtes.

4. Kui taotlus ei vasta eespool loetletud vorminõuetele, võib nõuda selle parandamist või täiendamist; seni võib võtta tarvitusele ettevaatusabinõusid.

*Artikkel 7***Taotluste täitmine**

1. Abitaotluse täitmiseks toimib taotluse saanud asutus oma pädevuse ja võimaluste piires nii, nagu ta toimiks enda nimel või sellesama lepinguosalise muude ametiasutuste taotlusel, esitades olemasolevat teavet, tehes vajalikke uurimisi või korraldades nende tegemist. Käesolevat sätet kohaldatakse ka kõigi muude asutuste suhtes, kellele taotluse saanud asutus on taotluse adresseerinud juhul, kui ta ei saa ise tegutseda.

2. Abitaotlusi täidetakse taotluse saanud lepinguosalise õigusnormide kohaselt.

3. Lepinguosalise nõuetekohaselt volitatud ametnikud võivad teise asjaomase lepinguosalise nõusolekul ja viimase kehtestatud tingimustel hankida vastavalt lõikele 1 taotluse saanud asutuselt või tema hallatavalt asutustelt teavet, mis on seotud tollialaseid õigusakte rikkuvate või rikkuda võivate toimingutega ja mida taotluse esitanud asutus vajab käesoleva protokolliga rakendamiseks.

4. Lepinguosalise nõuetekohaselt volitatud ametnikud võivad teise kaasatud lepinguosalise nõusolekul ja viimase kehtestatud tingimustel viibida viimase territooriumil tehtavate uurimiste juures.

*Artikkel 8***Teabeedastuse vorm**

1. Taotluse saanud asutus teeb uurimiste tulemused taotluse esitanud asutusele teatavaks kirjalikult ning lisab asjaomased dokumendid, tõestatud koopiad ja muud materjalid.

▼B

2. Nimetatud teave võib olla elektroonilises vormis.

3. Originaaldokumendid esitatakse üksnes taotluse korral ja juhtudel, kus tõestatud koopiatest ei piisa. Nimetatud originaaldokumendid tagastatakse esimesel võimalusel.

*Artikkel 9***Erandid abistamiskohustusest**

1. Abi andmisest võib keelduda või selle andmise võib siduda teatud tingimuste ja nõuetega juhul, kui lepinguosaline leiab, et käesoleva lepingu kohane abi:

- a) võib kahjustada Montenegro või käesoleva protokolliga kohase abitaotluse saanud liikmesriigi suveräänsust või
- b) võib ohustada avalikku korda, julgeolekut või muid olulisi huve, eelkõige artikli 10 lõikes 2 nimetatud juhtudel või
- c) rikub tööstus-, äri- või ametisaladust.

2. Taotluse saanud asutus võib abi osutamise edasi lükata põhjendusel, et see takistab käimasolevat uurimist, vastutusele võtmist või kohtumenetlust. Sel juhul konsulteerib taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutusega, et teha kindlaks, kas abi on võimalik anda selliste tingimuste ja nõuete alusel, mida taotluse saanud asutus vajalikuks peab.

3. Kui taotluse esitanud asutus palub abi, mida ta ise ei suudaks taotluse korral anda, viitab ta sellele asjaolule oma taotluses. Sel juhul otsustab taotluse saanud asutus, kuidas sellisele taotlusele vastata.

4. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel tuleb taotluse saanud asutuse otsus ja selle põhjendused taotluse esitanud asutusele teatavaks teha põhjendamatute viivitusteta.

*Artikkel 10***Teabevahetus ja konfidentsiaalsus**

1. Igasugune käesoleva protokolliga kohaselt mis tahes kujul edastatud teave on salajane või piiratud kasutusega, olenevalt kummagi lepinguosalise kehtivatest eeskirjadest. Selle teabe suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus ja kaitse, mis laieneb samalaadsetele andmetele vastuvõtva lepinguosalise asjakohaste õigusaktide ja ühenduse asutuste suhtes kohaldatavate vastavate sätete kohaselt.

▼B

2. Isikuandmeid võib vahetada üksnes siis, kui vastuvõttev lepinguosaline kohustub neid andmeid kaitsma vähemalt nii, nagu samal juhul teeks seda edastav lepinguosaline. Selleks edastavad lepinguosaliselised teineteisele teabe oma kohaldatavate eeskirjade, sealhulgas vajaduse korral ühenduse liikmesriikides kehtivate sätete kohta.

3. Kui käesoleva protokolli alusel saadud teavet kasutatakse tollialaste õigusaktide rikkumise kohta algatatud kohtu- või haldusmenetlustes, peetakse seda käesoleva protokolli kohaseks. Seepärast võivad lepinguosaliselised käesoleva protokolli sätete kohaselt saadud teavet ja uuritud dokumente kasutada tõenditena oma tõendusmaterjalides, aruannetes ja ütlustes ning kohtusse esitatud asjades ja süüdistustes. Teabe esitanud või nimetatud dokumendid kättesaadavaks teinud pädevale asutusele teatatakse teabe ja dokumentide sellisest kasutamisest.

4. Saadud teavet kasutatakse üksnes käesoleva protokolli eesmärkide kohaselt. Kui üks lepinguosalistest soovib seda teavet muul otstarbel kasutada, peab tal selleks olema teabe andnud asutuse eelnev kirjalik nõusolek. Teabe sellisel kasutamisel tuleb võtta arvesse kõnealuse asutuse ettenähtud piiranguid.

*Artikkel 11***Ekspertid ja tunnistajad**

Taotluse saanud asutuse ametnikul võib talle antud volituste piires lubada esineda eksperdi või tunnistajana kohtu- või haldusmenetluses, mis käsitleb käesoleva protokolliga hõlmatud küsimusi, ja esitada menetluses vajalikke esemeid, dokumente või nende tõestatud koopiaid. Esinemise taotluses tuleb täpselt nimetada, millises kohtu- või haldusmenetluses ametiisik peab esinema ning millistes küsimustes ja millise ametikoha või kvalifikatsiooni tõttu seda ametiisikut küsitletakse.

*Artikkel 12***Abistamiskulud**

Lepinguosalised loobuvad kõikidest nõuetest teineteisele, mis on seotud käesolevast protokollist tulenevate kulutuste hüvitamisega, välja arvatud asjaoludest sõltuvalt kulutused ekspertidele ja tunnistajatele ning sellistele tõlkijatele ja tõlkijatele, kes ei ole avalikud teenistujad.

*Artikkel 13***Rakendamine**

1. Käesoleva protokolli rakendamise eest vastutavad ühelt poolt Montenegro tolliasutused ja teiselt poolt Euroopa Komisjoni pädevad talitused ning vajaduse korral asjaomaste liikmesriikide tolliasutused. Nad otsustavad kõigi lepingu kohaldamiseks vajalike praktiliste meetmete ja korra

▼B

üle, võttes arvesse eelkõige andmekaitse osas kehtivaid norme. Nad võivad soovitada pädevatele asutustele muudatusi, mida on nende arvates vaja teha käesolevasse protokoll.

2. Lepinguosalised peavad teineteisega nõu ja teatavad seejärel teineteisele üksikasjalikest rakenduseeskirjadest, mis nad on käesoleva protokollis sätete kohaselt vastu võtnud.

*Artikkel 14***Muud lepingud**

1. Võttes vastavalt arvesse Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide pädevust:

- a) ei mõjuta käesoleva protokollis sätteid lepinguosaliste kohustusi, mis tulenevad muudest rahvusvahelistest lepingutest või konventsioonidest,
- b) on käesoleva protokollis sätete eesmärk täiendada vastastikuse abi lepinguid, mis on sõlmitud või võidakse sõlmida mõne liikmesriigi ja Montenegro vahel,
- c) ei mõjuta käesoleva protokollis sätteid Euroopa Komisjoni pädevate talituste ja liikmesriikide tolliasutuste vahelist teabevahetust käsitlevate ühenduse sätete kohaldamist mis tahes teabe osas, mis on saadud käesoleva protokollis alusel ning võib ühendusele huvi pakkuda.

2. Olenemata käesoleva protokollis lõike 1 sätetest, on käesoleva protokollis sätteid ülilmslikud kahepoolsete vastastikuse abi lepingute suhtes, mis on sõlmitud või sõlmitakse mõne liikmesriigi ja Montenegro vahel, juhul kui nende sätteid ei ole kooskõlas käesoleva protokollis sätetega.

3. Käesoleva protokollis kohaldamisega seotud küsimused lahendatakse lepinguosaliste vaheliste konsultatsioonide käigus käesoleva lepingu artikli 119 alusel loodud stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees.

▼B

PROTOKOLL NR 7
Vaidluste lahendamine

I PEATÜKK

Eesmärk ja reguleerimisala

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva protokolliga eesmärk on vältida ja lahendada lepinguosaliste vahelisi vaidlusi, otsides vastastikku vastuvõetavaid lahendusi.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesoleva protokolliga sätteid kohaldatakse mis tahes tõlgendamise ja kohaldamisega seotud erimeelsuste puhul, sealhulgas juhul kui ühe lepinguosalise arvates rikub teine lepinguosaline võetud meetmetega või oma tegevusega järgmiste sätete kohaseid kohustusi:

a) IV jaotis (Kaupade vaba liikumine, v.a artiklid 33, 40, artikli 41 lõiked 1, 4 ja 5 (juhul kui tegemist on artikli 41 lõike 1 alusel võetud meetmetega) ja artikkel 47);

b) V jaotis (Tööjõu liikumine, asutamisõigus, teenuste osutamine, kapital):

— II peatükk – Asutamisõigus (artiklid 52–56 ja artikkel 58),

— III peatükk – Teenuste osutamine (artiklid 59, 60 ning artikli 61 lõiked 2 ja 3),

— IV peatükk – Jooksvad maksed ja kapitali liikumine (artiklid 62 ja 63, v.a artikli 63 lõike 4 esimese taande teine lause),

— V peatükk – Üldsätted (artiklid 65–71);

c) VI jaotis (Õigusaktide, õiguskaitse ja konkurentsieskirjade ühtlustamine):

— artikli 75 lõige 2 (intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomand) ning artikli 76 lõiked 1, 2 (esimene taane) ja 3–6 (riigihanked).

▼B*II PEATÜKK**Vaidluste lahendamise menetlus**I J a g u***v a h e k o h t u m e n e t l u s***Artikkel 3***Vahekohtumenetluse algatamine**

1. Kui lepinguosalisel ei suuda vaidlust lahendada, võib kaebuse esitanud lepinguosaline esitada käesoleva lepingu artikli 130 kohaselt stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele ning lepinguosalisele, kelle vastu kaebus on esitatud, kirjaliku taotluse vahekohtu moodustamiseks.

2. Kaebuse esitanud lepinguosaline peab taotluses märkima vaidluse sisu ning olenevalt juhtumist ka teise lepinguosalise võetud meetmed või tegevusetuse, millega tema arvates rikutakse artiklis 2 loetletud sätteid.

*Artikkel 4***Vahekohtu koosseis**

1. Vahekohtusse peab kuuluma kolm kohtunikku.

2. Lepinguosalisel peavad omavahel konsulteerima ja leppima kokku vahekohtu koosseisu 10 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise taotluse esitamist stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele.

3. Kui lepinguosalisel ei suuda lõikes 2 sätestatud aja jooksul kokkuleppele jõuda, võib ükskõik kumb lepinguosaline taotleda, et stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee eesistuja või tema esindaja valiks loosi teel kolm kohtunikku artikli 15 kohaselt koostatud nimekirjast, seega ühe kohtuniku kaebuse esitanud lepinguosalise soovitatud isikutest, ühe kohtuniku selle lepinguosalise soovitatud isikutest, kelle vastu kaebus on esitatud, ning ühe kohtuniku nende isikute nimekirjast, keda lepinguosalisel sooviks vahekohtu esimeheks.

Kui lepinguosalisel saavutavad kokkuleppe ühe või kahe vahekohtuniku valikul, valitakse vahekohtu ülejäänud liikmed/liige eespool kirjeldatud menetluse korras.

4. Stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee eesistuja või tema esindaja loosib vahekohtu liikmed välja mõlema lepinguosalise esindaja juuresolekul.

5. Vahekohtu moodustamise kuupäevaks on kuupäev, millal lepinguosaliste ühise kokkuleppes teavitatakse vahekohtu esimeest kolme kohtuniku nimetamisest, või olenevalt olukorrast, nende valimisest vastavalt lõikes 3 kirjeldatud menetlusele.

▼B

6. Kui lepinguosaline leiab, et vahekohtunik ei järgi artiklis 18 viidatud toimimisjuhendi nõudeid, võib ta kokkuleppel teise lepinguosalisega kõnealuse vahekohtuniku välja vahetada ja valida asendaja vastavalt lõikele 7. Kui lepinguosalisel ei jõua vahekohtuniku väljavahetamise küsimuses kokkuleppele, teavitatakse sellest vahekohtu esimeest, kes teeb lõpliku otsuse.

Kui lepinguosaline leiab, et vahekohtu esimees ei järgi artiklis 18 viidatud toimimisjuhendi nõudeid ning kui lepinguosalisel ei ole kokkuleppinud teisiti, teavitatakse küsimusest vahekohtu liiget, kelle stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee eesistuja või tema esindaja on mõlema lepinguosalise esindaja juuresolekul loosi teel välja valinud nende isikute seast, keda lepinguosalisel sooviks näha vahekohtu esimehena.

7. Kui vahekohtunik ei saa menetluses osaleda, ta taandab end või asendatakse ta lõike 6 kohaselt, asendamine peab toimuma viie päeva jooksul sama menetluse kohaselt nagu toimus vahekohtuniku valimine. Kirjeldatud menetluse ajaks vahekohtumenetlus peatatakse.

*Artikkel 5***Vahekohtu otsus**

1. Vahekohus peab edastama oma otsuse lepinguosalistele ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele 90 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva. Kui vahekohtu esimees leiab, et tähtpäevast ei ole võimalik kinni pidada, peab ta sellest lepinguosalisi ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteed kirjalikult teavitama, nime-tades viivituse põhjused. Mingil juhul ei või otsust teha hiljem kui 120 päeva pärast vahekohtu loomist.

2. Kui tegemist on kiireloomulise juhtumiga, s.h riknevate kaupadega seotud juhtumitega, peab vahekohus võtma kõik meetmed, et teha otsus 45 päeva jooksul pärast vahekohtu loomise kuupäeva. Mingil juhul ei või otsust teha hiljem kui 100 päeva pärast vahekohtu loomist. Kui tegemist on kiireloomulise juhtumiga, võib vahekohus teha eelotsuse 10 päeva jooksul pärast vahekohtu loomist.

3. Otsuses tuleb selgitada, millised on tuvastatud faktid, kuidas kohaldatakse käesoleva lepingu asjakohaseid sätteid ning millised on tehtud otsuste põhjendused. Otsus võib sisaldada soovitusi meetmete võtmiseks, et tagada otsuse täitmine.

4. Enne otsuse teatamist lepinguosalistele ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele võib kaebuse esitanud lepinguosaline oma kaebuse igal ajal tagasi võtta, teavitades sellest kirjalikult vahekohtu esimeest, lepinguosalist, kelle vastu kaebus esitati ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteed. Tagasivõtmine ei piira kaebuse esitanud lepinguosalise õigust esitada hiljem sama meetme kohta uus kaebus.

▼B

5. Mõlema lepingosalise taotlusel võib vahekohtus igal ajal peatada oma töö kuni 12 kuuks. Pärast 12 kuu möödumist vahekohtu pädevus aegub, ilma et see piiraks kaebuse esitanud lepinguosalise õigust taotleda hiljem vahekohtu moodustamist seoses sama meetmega.

II Jagu**Nõuetele vastavus***Artikkel 6***Vahekohtu otsuse täitmine**

Lepinguosalised peavad võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada vahekohtu otsuse täitmine ja püüavad seda teha mõistliku tähtaja jooksul.

*Artikkel 7***Otsuse täitmise mõistlik tähtaeg**

1. Hiljemalt 30 päeva pärast vahekohtu otsuse teatamist lepinguosalistele, peab lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, teatama kaebuse esitanud lepinguosalisele, kui kiiresti ta otsuse suudab täita (edaspidi „mõistlik tähtaeg”). Mõlemad lepinguosalised püüavad kokku leppida mõistliku tähtaja.

2. Kui lepinguosalised ei suuda vahekohtu otsuse täitmiseks vajalikku mõistlikku tähtaega kokku leppida, võib kaebuse esitanud lepinguosaline 20 päeva jooksul pärast lõikes 1 viidatud teatamist, taotleda stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteelt vahekohtu uuesti kokkukutsumist, et viimane määraks mõistliku tähtaja otsuse täitmiseks. Vahekohtus peab oma otsuse esitama 20 päeva jooksul pärast taotluse esitamist.

3. Kui algse vahekohtu liikmed või mõni selle liikmetest ei saa uuesti kokku kutsutud vahekohtu töös osaleda, kohaldatakse käesoleva protokollis artiklis 4 sätestatud menetlust. Sellisel juhul tuleb otsus teha 20 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist.

*Artikkel 8***Vahekohtu otsuse täitmiseks võetud meetmete kontrollimine**

1. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, peab teatama teisele lepinguosalisele ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele enne mõistliku tähtaja lõppu kõikidest meetmetest, mis on võetud vahekohtu otsuse täitmiseks.

▼B

2. Kui lepinguosalisel ei jõua kokkuleppele mis tahes lõikes 1 viidatud meetme kokkusobivuses artikli 2 sätetega, võib kaebuse esitanud lepinguosaline taotleda, et küsimuses teeks otsuse algse vahekohtu liikmed. Kõnealusel taotluses tuleb selgitada, mil moel ei ole meetmed käesoleva lepinguga kooskõlas. Taas kokku kutsutud vahekohus teeb otsuse 45 päeva jooksul pärast selle taaskokkukutsumise kuupäeva.

3. Kui algse vahekohtu liikmed või mõni selle liikmetest ei saa taas kokku kutsutud vahekohtu töös osaleda, kohaldatakse käesoleva protokollis artiklis 4 sätestatud menetlust. Ka sellisel juhul tuleb otsus teha 45 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist.

*Artikkel 9***Ajutised meetmed otsuse täitmata jätmisel**

1. Kui lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, ei teavita enne mõistliku tähtaja möödumist mitte ühestki vahekohtu otsuse täitmiseks võetud meetmest või kui vahekohtu otsuse kohaselt ei ole meede, millest artikli 8 lõike 1 kohaselt teavitati, kooskõlas lepinguosalise käesolevas lepingus sätestatud kohustustega, peab ta kaebuse esitanud lepinguosalise taotlusel esitama ajutise hüvitise pakkumise.

2. Kui hüvitise küsimuses ei jõuta kokkuleppele 30 päeva jooksul pärast mõistliku tähtaja lõppu, või pärast artikli 8 kohaselt tehtud vahekohtu otsuse (mille kohaselt otsuse täitmiseks võetud meede ei ole käesoleva lepinguga kooskõlas) teatavaks tegemist teisele lepinguosalisele ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele, on kaebuse esitanud lepinguosalisel õigus peatada käesoleva protokollis artiklis 2 viidatud sätete kohaste soodustuste kohaldamine rikkumisega põhjustatud majanduskahjuga võrdväärse ulatuses. Kaebuse esitanud lepinguosaline võib peatada soodustuste kohaldamise 10 päeva pärast kõnealust teavitamist, kui lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, ei ole taotlenud artikli 3 kohase vahekohtumenetluse algatamist.

3. Kui lepinguosaline, kelle vastu kaebus on esitatud, leiab et peatamise ulatus ei ole võrdväärne rikkumisega põhjustatud majanduskahjuga, võib ta enne lõikes 2 viidatud 10-päevase perioodi lõppu, esitada algse vahekohtu esimehele kirjaliku taotluse algse vahekohtu kokkukutsumiseks. Vahekohus peab teatama lepinguosalistele ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele oma otsuse soodustuste peatamise ulatuse kohta 30 päeva jooksul pärast taotluse esitamist. Soodustuste kohaldamist ei saa peatada enne, kui vahekohus on oma otsuse teinud ning igasugune hüvitiste maksmise peatamine peab olema kooskõlas vahekohtu otsusega.

4. Soodustuste kohaldamist saab peatada ainult ajutiselt ning ainult seniks, kuni meetmed, mille puhul on tõestatud, et nendega rikutakse käesolevat lepingut, on tühistatud või käesoleva lepinguga kooskõlla viidud või kuni lepinguosalisel on vaidluse lahendanud.

▼B*Artikkel 10***Vahekohtu otsuse täitmiseks võetud meetmete kontrollimine pärast hüvitiste ajutist peatamist**

1. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, peab teavitama teist lepinguosalist ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteed kõikidest meetmetest, mis on võetud vahekohtu otsuse täitmiseks ning taotlema, et kaebuse esitanud lepinguosaline alustaks taas hüvitiste maksmist.

2. Kui lepinguosalist ei jõua kokkuleppele 30 päeva jooksul pärast teatise esitamist meetmete käesoleva lepingule vastavuse küsimuses, võib kaebuse esitanud lepinguosaline taotleda kirjalikult algse vahekohtu esimehelt asjakohase otsuse tegemist. Taotlusest tuleb teavitada samaaegselt teist lepinguosalist ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteed. Vahekohus peab oma otsuse esitama 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamist. Kui vahekohus otsustab, et võetud meede ei ole käesoleva lepinguga kooskõlas, peab ta ka otsustama kas kaebuse esitanud lepinguosaline võib jätkata soodustuste mittekohaldamist samas või muus ulatuses. Kui vahekohus otsustab, et võetud meede on käesoleva lepinguga kooskõlas, tuleb soodustusi taas kohaldada.

3. Kui algse vahekohtu liikmed või mõni selle liikmetest ei saa taas kokku kutsutud vahekohtu töös osaleda, kohaldatakse käesoleva protokollis artiklis 4 sätestatud menetlust. Ka sellisel juhul tuleb otsus teha 45 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist.

III Jagu

Ühissätted*Artikkel 11***Avalik ärakuulamine**

Artiklis 18 viidatud kodukorras ette nähtud tingimustel on vahekohtu istungid avalikud, kui vahekohus ei otsusta omal algatusel või lepinguosaliste taotlusel teisiti.

*Artikkel 12***Teavitamine ja tehniline nõustamine**

Lepinguosalise taotlusel või omal algatusel võib vahekohus otsida teavet mis tahes allikast, mida ta vahekohtumenetluse jaoks vajalikuks peab. Kui seda vajalikuks peetakse, on vahekohtul samuti õigus küsida ekspertide arvamust. Kogu sel moel saadud teave tuleb edastada mõlemale lepinguosalisele, kes võivad esitada oma märkusi. Huvitatud isikutel peab olema õigus esitada vahekohtule *amicus curiae* seisukohti artiklis 18 viidatud kodukorras ette nähtud tingimustel.

▼B*Artikkel 13***Tõlgendamise põhimõtted**

Vahekohus peab kohaldama ja tõlgendama käesoleva lepingu sätteid vastavalt rahvusvahelise avaliku õiguse, s.h Viini konventsiooni ja lepinguõiguse tõlgendamise tavadele. Vahekohus ei tohi tõlgendada ühenduse õigustikku. Asjaolu, et sätte sisu langeb kokku Euroopa Liidu Ühenduse asutamislepingu sättega, ei pruugi tõlgendamisel olla otsustava tähtsusega.

*Artikkel 14***Vahekohtu otsused**

1. Kõik vahekohtu otsused võetakse vastu häälteenamusega.
2. Kõik vahekohtu otsused on lepinguosalistele siduvad. Otsused tuleb edastada lepinguosalistele ning stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomiteele, kes need avalikustab, kui konsensuse alusel ei otsustata teisiti.

*III PEATÜKK***Üldsätted***Artikkel 15***Vahekohtunike nimekiri**

1. Stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee peab enne kuue kuu möödumist käesoleva protokolli jõustumisest, koostama nimekirja 15 isiku nimedest, kes soovivad ja on võimelised vahekohtunikena tegutsema. Kumbki lepinguosaline saab valida nimekirjast viis isikut, keda ta vahekohtunikuks soovib. Lepinguosalised peavad kokku leppima ka viie isiku suhtes, kes võiksid olla vahekohtu esimeheks. Stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee tagab, et nimekiri on alati täielik.
2. Vahekohtunikel peavad olema erialased teadmised ja kogemus õigusteadmise, rahvusvahelise õiguse, ühenduse õiguse ja/või rahvusvahelise kaubanduse valdkondades. Nad peavad olema sõltumatud, tegutsema enda nimel ja mitte taotlema või võtma vastu juhtnööre üheltki organisatsioonilt või valitsuselt ning tegutsema lähtuvalt artiklis 18 viidatud toimimisyjuhendist.

*Artikkel 16***Seos WTO raames võetud kohustustega**

Kuni Montenegro võimaliku ühinemiseni Maailma Kaubandusorganisatsiooniga, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) käesoleva protokolli kohaselt kokku kutsutud vahekohus ei lahenda lepinguosaliste Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingust tulenevate õiguste ja kohustustega seotud vaidlusi;

▼B

- b) lepinguosaliste õigus taotleda käesolevas protokollis sätestatud vahekohtumenetluse kohaldamist ei piira Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames võetavaid meetmeid, s.h vaidluse lahendamise meetmeid. Kui lepinguosaline on teatava meetme suhtes algatanud vaidluse lahendamise menetluse, kas lähtuvalt käesoleva protokollis artikli 3 lõikest 1 või Maailma Kaubandusorganisatsiooni lepingust, ei saa ta enne selle menetluse lõppemist algatada sama meetme suhtes vaidluse lahendamise menetlust teise lepingu raames. Käesoleva lõike kohaldamisel loetakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni lepingu kohase vaidluse lahendamise menetluse algatamiseks lepinguosalise taotlust vaidluste lahendamist reguleerivate eeskirjade ja protseduuride käsituslepe artikli 6 kohase vahekohtu loomiseks;
- c) Käesolevast protokollist lähtuvalt võib lepinguosaline peatada oma kohustused, Kui tal on selleks Maailma Kaubandusorganisatsiooni vaidluste lahendamise organi luba.

*Artikkel 17***Tähtajad**

1. Kõik käesolevas protokollis sätestatud tähtajad arvestatakse kalendripäevades alates nendega seotud tegevuse toimumisele järgnevast kuupäevast.
2. Kõiki käesolevas protokollis sätestatud tähtaegu võib pikendada lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel.
3. Vahekohtu esimees võib lepinguosaliste põhjendatud taotlusel või omal algatusel pikendada kõiki käesolevas protokollis sätestatud tähtaegu.

*Artikkel 18***Kodukord, toimimisjuhend ja käesoleva protokollis muutmine**

1. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu peab kuue kuu jooksul pärast käesoleva protokollis jõustumist kinnitama vahekohtu menetluste kodukorra.
2. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu peab kuue kuu jooksul pärast käesoleva protokollis jõustumist kinnitama lisaks kodukorrale ka toimimisjuhendi, mis tagaks vahekohtunike sõltumatuse ja erapooletuse.
3. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu võib otsustada muuta käesoleva protokollis sätteid.

PROTOKOLL NR 8

üldpõhimõtted Montenegro osalemiseksühenduse programmides

Artikkel 1

Montenegro võib osaleda järgmistes ühenduse programmides:

- a) Ühenduse ning Serbia ja Montenegro vaheline Serbia ja Montenegro ühenduse programmides osalemise üldpõhimõtteid käsitleva raamlepingu lisas loetletud programmid; ⁽¹⁾
- b) pärast 27. juulit 2005 kehtestatud või taaskäivitatud programmid, mis sisaldavad avapunkti, millega nähakse ette Montenegro osalemine.

Artikkel 2

Montenegro toetab rahaliselt Euroopa Liidu üldeelarvet vastavalt oma osalusele eriprogrammides.

Artikkel 3

Montenegroga seotud küsimuste puhul võivad Montenegro esindajad osaleda vaatlejatena programmide järelevalve eest vastutavate korralduskomiteede kohtumistel, kui arutatakse programme, mida Montenegro rahaliselt toetab.

Artikkel 4

Montenegro esindajate esitatud projektide ja algatuste suhtes kohaldatakse võimaluse korral samasuguseid asjakohaste programmidega seotud tingimusi, eeskirju ja menetlusi, mida kohaldatakse liikmesriikide suhtes.

Artikkel 5

Montenegro osalemisega seotud eritingimused, eriti tasutav rahaline toetus, määratakse iga programmi puhul eraldi kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumiga Euroopa Komisjoni, kes esindab ühendust, ning Montenegro vahel.

Kui Montenegro taotleb ühenduselt välisabi vastavalt nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend, ⁽²⁾ või vastavalt mõnele muule sarnasele määrusele, mis võidakse tulevikus vastu võtta ning millega nähakse ette ühenduse välisabi andmine Montenegrole, määratakse tingimused ühenduse abi kasutamiseks kindlaks rahastamislepinguga.

⁽¹⁾ ELT L192, 22.7.2005, lk 29.

⁽²⁾ ELT L210, 31.07.2006, lk 82.

▼B*Artikkel 6*

Vastavalt ühenduse finantsmäärusele nähakse vastastikuse mõistmise memorandumiga ette finantskontrollid või auditid, mida teostavad Euroopa Komisjon, Euroopa Pettusevastase Võitluse Amet ja Euroopa Ühenduste Kontrollikoda või mida teostatakse nende järelevalve all.

Luuakse üksikasjalikud finantskontrolli ja auditi, haldusmeetmete, karistuste ja tagasinõudmise eeskirjad, mis võimaldavad anda Euroopa Komisjonile, Euroopa Pettusevastase Võitluse Ametile ja kontrollikojale volitused, mis on samaväärsed nende volitustega seoses ühenduses asuvate abi saajate või tööttevõtjatega.

Artikkel 7

Hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva käesoleva lepingu jõustumist ja seejärel iga kolme aasta tagant võib stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu käesoleva protokolliga rakendamise läbi vaadata, võttes aluseks Montenegro tegeliku osavõtu ühest või enamast ühenduse programmist.

▼B

LÕPPAKT

Täievolilised esindajad, kes esindavad:

BELGIA KUNINGRIIKI,

BULGAARIA VABARIIKI,

TŠEHHI VABARIIKI,

TAANI KUNINGRIIKI,

SAKSAMAA LIITVABARIIKI,

EESTI VABARIIKI,

IIRIMAAD,

KREEKA VABARIIKI,

HISPAANIA KUNINGRIIKI,

PRANTSUSE VABARIIKI,

ITAALIA VABARIIKI,

KÜPROSE VABARIIKI,

LÄTI VABARIIKI,

LEEDU VABARIIKI,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIKI,

UNGARI VABARIIKI,

MALTAT,

MADALMAADE KUNINGRIIKI,

AUSTRIA VABARIIKI,

POOLA VABARIIKI,

PORTUGALI VABARIIKI,

RUMEENIAT,

SLOVEENIA VABARIIKI,

SLOVAKI VABARIIKI,

SOOME VABARIIKI,

ROOTSI KUNINGRIIKI,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIKI,

▼B

kes on Euroopa Ühenduse asutamislepingu, Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu ja Euroopa Liidu asutamislepingu osalised, edaspidi „liikmesriigid”, ning

EUROOPA ÜHENDUS ja EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUS, edaspidi „ühendus”,

ühelt poolt ning

MONTENEGRO VABARIIGI täievolilised esindajad, edaspidi „Montenegro”,

teiselt poolt,

kes on kokku tulnud Luxembourgis 15. oktoobril 2007. aastal, et alla kirjutada ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahelisele stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingule (edaspidi „käesolev leping”), on vastu võtnud järgmised dokumendid:

Käesolev leping ja selle lisad I–VII, nimelt:

I lisa (artikkel 21) – Montenegro tariifsed soodustused ühenduse tööstustoodetele

II lisa (artikkel 26) – „Baby beef” toodete määratlemine

III lisa (artikkel 27) – Montenegro tariifsed soodustused ühenduse põllumajandustoodetele

IV lisa (artikkel 29) – ühenduse soodustused Montenegro kalandustoodetele

V lisa (artikkel 30) – Montenegro soodustused ühenduse kalandustoodetele

VI lisa (artikkel 52) – Asutamisõigus: Finantsteenused

VII lisa (artikkel 75) – Intellektuaal- tööstus- ja kaubandusomandi õigused

ja järgmised protokollid:

Protokoll nr 1 (artikkel 25) – Töödeldud põllumajandustoodete kaubandus

Protokoll nr 2 (artikkel 28) – Vein ja kanged alkohoolsed joogid

Protokoll nr 3 (artikkel 44) – Päritolustaatusega toodete mõiste määratlus ja halduskoostöö meetodid

Protokoll nr 4 (artikkel 61) – Maismaatransport

Protokoll nr 5 (artikkel 73) – Terasetööstusele antud riigiabi

▼B

Protokoll nr 6 (artikkel 99) – Vastastikune haldusabi tolliküsimustes

Protokoll nr 7 (artikkel 129) – Vaidluste lahendamine

Protokoll nr 8 (artikkel 132) – Üldpõhimõtted Montenegro osalemiseks Euroopa Ühenduse programmides

Liikmesriikide ja ühenduse täievolilised esindajad ning Montenegro täievolilised esindajad on vastu võtnud allpool loetletud ja käesolevale lõppaktile lisatud ühisdeklaratsioonid:

Ühisdeklaratsioon artikli 75 kohta.

Montenegro täievolilised esindajad on võtnud arvesse allpool nimetatud ja käesolevale lõppaktile lisatud deklaratsiooni:

Ühenduse ja selle liikmesriikide deklaratsioon.

Съставено в Люксембург, на петнайсти октомври две хиляди и седма година.

Hecho en Luxemburgo, el quince de octubre de dos mil siete.

V Lucemburku dne patnáctého října dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Luxembourg den femtende oktober to tusind og syv.

Geschehen zu Luxemburg am fünfzehnten Oktober zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta oktoobrikuu viieteistkümnendal päeval Luxembourgis.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις δέκα πέντε Οκτωβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Luxembourg on the fifteenth day of October in the year two thousand and seven.

Fait à Luxembourg, le quinze octobre deux mille sept.

Fatto a Lussemburgo, addì quindici ottobre duemilasette.

Luksemburgā, divtūkstoš septītā gada piecpadsmitajā oktobrī.

Priimta du tūkstančiai septintųjų metų spalio penkioliką dieną Liuksemburge.

Kelt Luxembourgban, a kétezer-hetedik év október tizenötödik napján.

Magħmul fil-Lussemburgu, fil-ħmistax-il jum ta' Ottubru tas-sena elfejn u sebgħa.

Gedaan te Luxemburg, de vijftiende oktober tweeduizend zeven.

Sporządzono w Luksemburgu dnia piętnastego października roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Luxemburgo, em quinze de Outubro de dois mil e sete.

▼B

Întocmit la Luxembourg, la cincisprezece octombrie două mii șapte.

V Luxemburgu dňa pätnásteho oktobra dvetisícisedem.

V Luxembourg, dne petnajstega oktobra leta dva tisoč sedem.

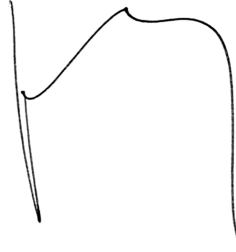
Tehty Luxemburgissa viidentenätoista päivänä lokakuuta vuonna kaksi-tuhattaseitsemän.

Som skedde i Luxemburg den femtonde oktober tjugohundrasju.

Sačinjeno u Luksemburgu petnaestog oktobra dvije hiljade i sedme godine.

▼B

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

På Kongeriget Danmarks vegne

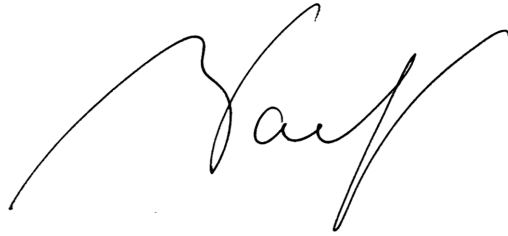

Für die Bundesrepublik Deutschland

▼B

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

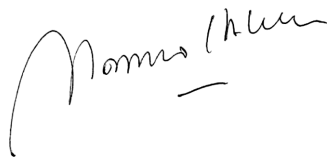

Pour la République française

▼B

Per la Repubblica italiana

Handwritten signature in black ink, appearing to read "Massimo D'Alema".

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Handwritten signature in black ink, appearing to read "Eklofkooffe".

Latvijas Republikas vārdā

Handwritten signature in black ink, appearing to read "A. B. atvsn".

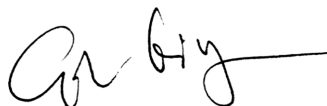
Lietuvos Respublikos vardu

Handwritten signature in black ink, appearing to read "P. vaij".

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

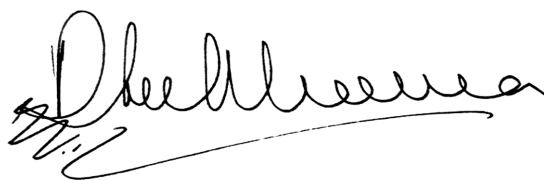
Handwritten signature in black ink, appearing to read "JM".

A Magyar Köztársaság részéről

Handwritten signature in black ink, appearing to read "Cs. Gy.".

▼B

Għal Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

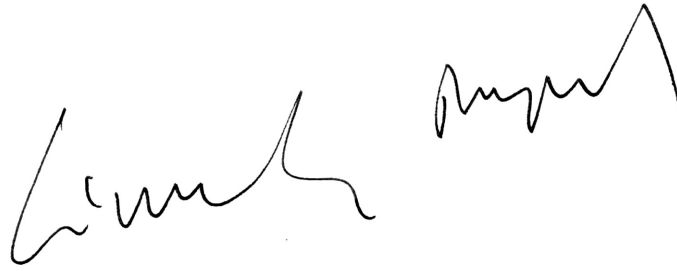

Pentru România

▼B

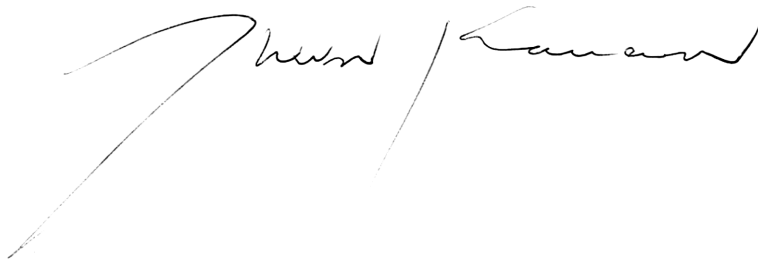
Za Republiko Slovenijo

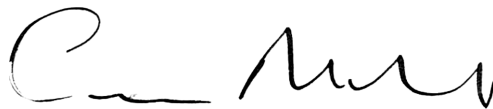
Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

▼B

Za Evropskou obecnost
Por las Comunidades Europeas
Za Evropská společenství
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Euroopa ühenduste nimel
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europee
Eiropas Kopienū vārdā
Europos Bendrijų vardu
Az Európai Közösségek részéről
Għall-Komunitajiet Ewropej
Voor de Europese Gemeenschappen
W imieniu Wspólnot Europejskich
Pelas Comunidades Europeias
Pentru Comunitatea Europeană
Za Európske spoločenstvá
Za Evropske skupnosti
Euroopan yhteisöjen puolesta
På europeiska gemenskapernas vägnar

U ime Republike Crne Gore

▼ B

ÜHISDEKLARATSIOONID

ÜHISDEKLARATSIOON ARTIKLI 75 KOHTA

Lepinguosalised lepivad kokku, et lepingu kohaldamisel hõlmab intellektuaal- ja tööstusomand eelkõige autoriõigust, sealhulgas arvuti-programmide autoriõigust, ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi, andmebaaside, patentide (sealhulgas täiendava kaitse tunnistuste), tööstusdisainilahenduste, kaubamärkide ja teenindusmärkide, mikrolülituste topoloogia ja geograafiliste tähistega, sealhulgas päritolunimetustega seotud õigusi ja sordikaitset.

Kaubandusomandi õiguste kaitse hõlmab eelkõige kaitset kõlvatu konkurentsi eest, nagu on sätestatud tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artiklis 10a, ja avalikustamata oskusteabe kaitset, nagu on sätestatud intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artiklis 39.

Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva lepingu artikli 75 lõikes 3 sätestatud kaitse hõlmab meetmeid, menetlusi ja õiguskaitsevahendeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivis intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta ⁽¹⁾.

EUROOPA ÜHENDUSE JA SELLE LIIKMESRIIKIDE DEKLARATSIOON

Võttes arvesse, et Euroopa Ühendus on kehtestanud ELi stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud riikide, sealhulgas Montenegro suhtes, määrusega (EÜ) nr 2007/2000 erakorralised kaubandusmeetmed, deklareerib Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid:

et seni, kuni kohaldatakse nõukogu 18. septembril 2000. aasta määrust (EÜ) nr 2007/2000, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes, ⁽²⁾ kohaldatakse käesoleva lepingu artikli 35 alusel lisaks ühenduse poolt käesoleva lepinguga võimaldatud lepingulistele kaubandussoodustustele neid ühepoolseid autonoomseid kaubandusmeetmeid, mis on soodsamad.

eelkõige juhul, kui kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 7 ja 8 kuuluvate toodete puhul, mille puhul on ühise tollitariifistikuga ette nähtud väärtuseline tollimaks ja koguseline tollimaks, vähendatakse erandina artikli 26 lõike 2 asjakohasest sättest ka koguselist tollimaksu.

⁽¹⁾ ELT L 157, 30.4.2004, lk 45. Parandatud versioon ELT L 195, 2.6.2004, lk 16.

⁽²⁾ EÜT L 240, 23.9.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 530/2007 (ELT L 125, 15.5.2007, lk 1).